

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών

**ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Μεταπτυχιακή Διατριβή

**Απόψεις για την μη επιλεκτική παγίδευση άγριων πτηνών και η
διαφορετική προσέγγιση κοινωνικών συνόλων στην Κύπρο.**

Αναγιωτός Γιώργος

Επιβλέπων Καθηγητής

Αντώνης Ζορπάς

Μάιος 2017

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών

**Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών *Διαχείριση Και
Προστασία Περιβάλλοντος***

Μεταπτυχιακή Διατριβή

**Απόψεις Για Την Μη Επιλεκτική Παγίδευση Άγριων Πτηνών και η
Διαφορετική Προσέγγιση Κοινωνικών Συνόλων στην Κύπρο**

Αναγιωτός Γιώργος

Επιβλέπων Καθηγητής

Αντώνης Ζορπάς

Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή υποβλήθηκε προς μερική εκπλήρωση των
απαιτήσεων για απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών
στις 31/05/2017

από τη Σχολή Σχολή Θετικών και Εφαρμοσμένων Επιστημών του Ανοικτού
Πανεπιστημίου Κύπρου.

Μάιος 2017

Περίληψη

Στην παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή επιχειρήσαμε να διατυπώσουμε την κατάσταση που υπάρχει όσον αφορά την παγίδευση αγρίων πτηνών στην Κύπρο, Ευρώπη και Μεσόγειο γενικότερα. Η διατήρηση των ειδών και της βιοποικιλότητας είναι από τα πιο σημαντικά ζητήματα των σημερινών ανεπτυγμένων χωρών. Αυτό αντικατοπτρίζεται από τα νομοθετήματα και της συμβάσεις που υπάρχουν διεθνώς. Ωστόσο πολλές Μεσογειακές χώρες εφαρμόζαν και εφαρμόζουν τακτικές μη επιλεκτικής παγίδευσης. Η Κύπρος είναι ίσως η μόνη Ευρωπαϊκή-Μεσογειακή χώρα που επιβάλλει αυστηρούς νόμους και παρέχει πληροφορίες σχετικά με την παγίδευση και της τάσης της ασχολίας αυτής τα τελευταία χρόνια σε συνεργασία με πολλούς Μ.Κ.Ο. Φαίνεται όμως ότι το φαινόμενο συνεχίζει να υφίσταται και ότι δεν θα εξαλειφθεί εντελώς, καθώς υπάρχει ζήτηση για παγιδευμένα πτηνά. Η νοοτροπία και η συνήθεια αυτή των κυπρίων και άλλων πολιτισμών της Μεσογείου φαίνεται να έχει γίνει κουλτούρα που εξελίχτηκε στα χρόνια από μια βιοποριστική πράξη σε ένα είδος συνήθειας-εθίμο. Άλλοτε γιατί απλά είναι πολύ εύγευστο σαν τροφή, άλλοτε σαν μέσο κοινωνικής προβολής με μια δόση υπερβολής, ή για τους πιο παραδοσιακούς και έθιμο-λάτρεις σαν χόμπι που το έμαθαν από παλαιότερους με μια πιο ιδιαίτερη προσέγγιση για τη φύση. Τέλος για τους κυνηγούς είναι μια ευκαιρία να διεκδικήσουν και να έχουν ακόμα ένα είδος θηράματος στην γκάμα τους αφού τα θηράματα σε ένα νησί σαν την Κύπρο είναι περιορισμένα και υποβαθμίζονται συνεχώς. Ενώ κατακρίνεται από όλους η κατάσταση που υπάρχει σε κάποιες περιοχές παγίδευσης όπου υπάρχει υψηλή παρανομία και καταστροφικές πρακτικές (δίκτυα-συσκευές μίμηση) με υψηλά αφορολόγητα κερδη για μερικούς που εκμεταλεύονται την κατάσταση. (όπως φαίνεται από τα ερωτηματολόγια-συνεντεύξεις-βιβλιογραφικά).

Πρέπει με κάποιο τρόπο να βρεθεί μια λύση ώστε να ικανοποιούνται όλα τα κοινωνικά σύνολα πλην των παρανόμων. Ακόμα το αίσθημα έλεγχου και η διαχείριση από το κράτος, Ευρωπαϊκή ένωση και την συνεργασία με Μ.Κ.Ο πρέπει να αναβαθμιστεί και να δοθεί μεγαλύτερη βαρύτητα μέσα από σωστούς μηχανισμούς ελέγχου και καταγραφών και άλλων προγραμματισμένων ενεργειών. Τέτοιες προσπάθειες είναι και ο σχεδιασμός που γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες για το σχεδιασμό δράσεων 2016-2020. Τα πιο πάνω συμπεράσματα εξάγονται από την βιβλιογραφία (παγίδευση, ευρωστία είδους, φυσιολογία αμπελοπουλιού, νομοθετικό πλαίσιο), από τα σχεδόν 370 τυχαία ερωτηματολόγια που μας ανατροφοδοτήθηκαν από όλοι την επικράτεια της ελεύθερης Κυπριακής Δημοκρατίας. Ακόμα στη μελέτη γίνεται καταγραφή και ανάλυση επίσημων

δεδομένων από ποινικές υποθέσεις και αναγνώρισης πτηνών από το επιστημονικό προσωπικό της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας.

Summary

In the present postgraduate dissertation we attempted to formulate the situation regarding the trapping of wild birds in Cyprus, Europe and the Mediterranean region in general. Many Mediterranean countries apply non-selective trapping tactics. Cyprus is perhaps the only European-Mediterranean country to impose strict laws and provides information on trapping and the tendency of this occupation in recent years in cooperation with many NGOs. However, this phenomenon continues to exist and seems difficult to be eliminated as there is always a demand for trapped birds in local market. This culture and habit of Cypriots, and other Mediterranean cultures, have become over the ages from a livelihood act to a kind of custom with profitable results. Mostly people they trap birds because they consider them as delicious foodstuff, additionally is a means of social projection, or for the more traditional and custom-lovers is a hobby. In hunter's perspective, is an enrichment of prey variety since prey on an island like Cyprus is constantly being degraded. The illegal and destructive trapping practices (voice machines e.t.c) used by illegal ones is the main subject mentioned and shown in our survey (questionnaires-interviews-bibliography), attending to explore alternatives for satisfying all social groups. Nevertheless, the sense of control and management by the state, the European Union and cooperation with NGOs must be upgraded and given greater weight through proper control mechanisms, recordings and other planned actions. Such efforts are also planned by the relevant services for the design of actions 2016-2020. Conclusions are derived from the literature (trapping, species vigor, viticulture physiology, legislation framework) and the random questionnaires that were fed back to us by all the territory of the Free Republic of Cyprus. The study also records and analyzes official data from criminal cases and recognition of birds by the scientific staff of the Game and Fauna Service.

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1^ο	8
1.0 Εισαγωγή.....	8
1.1 Σκοπός της Μελέτης.....	11
1.2 Ερευνητικά ερωτήματα.....	12
Κεφάλαιο 2^ο	14
2.1 Πτηνοπανίδα.....	14
2.2 Μεσόγειος και Κύπρος	15
2.3 Γενικά ιστορία της Κύπρου και σχέση με τα πτηνά	15
2.4 Η Βιολογική Ποικιλότητα στη Μεσόγειο και την Κύπρο, Σχέση με Αμπελοπούλια.....	19
2.5 Η Γεωργία στην Κύπρο, μείωση και αλλαγή σε εντατική Γεωργία.....	22
2.6 Χρήση Γης Στην Κυπρο	24
2.7 Μορφολογία μεσογείου και των νησιών της και η μετανάστευση των πουλιών.....	25
2.8 Η Κύπρος και η Μετανάστευση πουλιών.....	29
2.9 Γενικά, Παράνομες Παγιδεύσεις και θανατώσεις Πτηνών	30
2.10 Παγίδευση Πτηνών στην Κύπρο	32
2.11 Κυρίως Τρόποι μη Επιλεκτικής Παγίδευσης.....	37
2.11.1. Δίκτυα:.....	38
2.11.2. Ξόβεργα.....	41
2.12 Παράνομο Εμπόριο Πτηνών.....	43
2.13 Άλλα θέματα που Σχετίζονται με την Παράνομη θανάτωση Πτηνών.....	45
2.14 Κατάλογος με Πτηνά που έχουν Καταγραφεί παγιδευμένα σε δίκτυα και ξόβεργα	46
2.15 Τα αμπελοπούλια <i>Sylvia atricapilla</i>	48
2.15.1 Πλυθησμός αμπελοπουλιού.....	49
2.15.2 Έξάπλωση Είδους <i>Sylvia atricapilla</i>	50
2.16 Νομοθετικό Πλαίσιο.....	54
2.17 Η σύμβαση για τα αποδημητικά είδη (Σύμβαση της Βοννης).....	55
2.18 Οδηγίες Ε.Ε για Προστασία Πτηνών.....	56
2.18.1 Η οδηγία για τα πτηνά.....	56
2.18.2 Η οδηγία για τους οικοτόπους.....	57
2.18.3 Μάλτα παρέκκλιση για την Εαρινή περίοδο κυνηγιού :	58
2.18.4 Διακύρηξη της Λαρνακας	59
2.18.5 Οδηγία Ε.Ε Για τη Διατήρηση των άγριων πτηνών.....	60
2.19 Εφαρμογή της οδηγίας για τα πτηνα.....	62
2.20 Πρωτοβουλία βιώσιμου κυνηγιού.....	64
2.21 Μεταφορά και εφαρμογή οδηγιών.....	65
2.22 Αντίκτυπος των δραστηριοτήτων.....	66
2.22.1 Παγίδευση και Τουριστικές αφίξεις (μαζικός τουρισμός)	67
2.23 Διαχείριση άγριας πανίδας και πληθυσμών-Εθνικός Στρατηγικός σχεδιασμός για την αντιμετώπιση της παράνομης παγίδευσης Άγριων πτηνών (2016-2020).....	68
2.23.1 Διαχείριση άγριας πανίδας και πληθυσμών	69
2.23.2 Το νόμιμο Κυνήγι στην Κύπρο:	70
2.23.3 Εθνικός Στρατηγικός σχεδιασμός για την αντιμετώπιση της παράνομης παγίδευσης Άγριων πτηνών (2016-2020).....	71
2.24 Κύρια εμπόδια.....	74
Κεφάλαιο 3^ο – Μεθοδολογία	76
3.1 Ανάπτυξη ερωτηματολογίου.....	78
3.1.2 Συνεντεύξε.....	80
3.2 Δείγμα – Συμμετέχοντες στο Ερωτηματολόγιο.....	81
3.3 Περιορισμοί της έρευνας.....	82
Κεφάλαιο 4^ο Αποτελέσματα	83
4.0 Αποτελέσματα Απο προσωπικές επικοινωνίες.....	83
4.1 Συνεντεύξεις:.....	83
4.2 Παρουσίαση και Ανάλυση αριθμού και ειδών αγριων πτηνών που έχουν αγνωριστεί τα τελευταία χρόνια σε ποινικές υποθέσεις	87

4.3 Ανάλυση Ερωτηματολογίου.....	95
Κεφάλαιο 5° Συζήτηση.....	128
5.1. Συζήτηση.....	128
5.1,1 Συζήτηση αποτελεσμάτων Ερωτηματολογίου.....	133
5.1.2 Συζήτηση Αποτελεσμάτων από Ανάλυση SPSS.....	135
5.2 Συμπεράσματα.....	136
5.3 Προτάσεις.....	137
5.3.1 Σε εθνικό επίπεδο.....	139
5.3.2 Σε επίπεδο Ε.Ε.....	140
Παραρτήματα	147
Βιβλιογραφία	171

Κεφάλαιο 1°

1.0 Εισαγωγή

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι μια περιοχή πλούσια σε πτηνοπανίδα με πάνω από 500 άγρια είδη πουλιών. Πολλά από αυτά τα είδη αντιμετωπίζουν πολλές απειλές: τον κατακερματισμό και τη μείωση των οικοτόπων τους, καθώς και την άμεση απειλή για τον πληθυσμό τους λόγω της μαζικής χρήσης των φυτοφαρμάκων, του ανεξέλεγκτου κυνηγιού και της ανάπτυξης των παράνομων πρακτικών, όπως η λαθροθηρία. Πολλά είδη επηρεάζονται από παράνομες θανατώσεις. Αυτό είναι σημαντικό επειδή αυξάνει τις απειλές για τους πληθυσμούς που ήδη απειλούνται, αλλά οι συνθήκες και πρακτικές αυτές μπορεί να οδηγήσουν πολλά κοινά είδη σε δυσμενή κατάσταση στο μέλλον (Ripple et al 2014).

Η παγίδευση των ζώων είναι τόσο παλιά όσο και η ανθρωπότητα, και έχει χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για την απόκτηση πόρων διαβίωσης, όπως το κρέας ή η γούνα των ζώων μεταξύ άλλων. Τα άγρια αρπακτικά ζώα επίσης παγιδεύονταν, με σκοπό κατά κύριο λόγο την προστασία των ανθρωπίνων συμφερόντων, όπως η γεωργία, η κτηνοτροφία, και η διατήρηση (Lozano et al 2013). Ωστόσο, η μη-επιλεκτική παγίδευση μπορεί να έχει σοβαρές επιπτώσεις στους πληθυσμούς που δεν αποτελούν στόχο προκαλώντας μείωση του πληθυσμού και εξαφάνιση (για παράδειγμα αρκούδες, λύγκες, λύκοι, και αγριόγατες (Cabezas-díaz et al 2009).

Ακόμα τα τρωτά είδη αρπακτικών και πτηνών προστατεύονται από διεθνείς και εθνικούς νόμους (όπως η Σύμβαση της Ουάσιγκτον) και οι συσκευές μη-επιλεκτικής παγίδευσης έχουν απαγορευτεί στην Ευρώπη (σύμβαση της Βέρνης 1979, και τα ευρωπαϊκά πτηνά και τους οικοτόπους, το 1979 και το 1992, αντίστοιχα). Παρά την εκτεταμένη απαγόρευση των μη επιλεκτικών παγίδων, συνεχίζουν να χρησιμοποιούνται στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. Συμβούλιο της Ευρώπης το 1993, Lozano και Malo 2012), καθώς και πολλές άλλες περιοχές σε όλο τον κόσμο (βλέπε Iossa et al. 2007), και κατά συνέπεια, εξακολουθούν να αποτελούν απειλή για τη διατήρηση των αρπακτικών και άλλων ζώων που δεν αποτελούν στόχο (Lozano et al. 2013). Ομοίως, οι μη-επιλεκτικές παγίδες παραμένουν μια δυνητική απειλή για τη συνολική βιοποικιλότητα λόγω του αποδεδειγμένου ρόλου των σαρκοφάγων στη διατήρηση υγιών οικοσυστημάτων (Wave et al. 2014).

Το Ευρωπαϊκό Συνέδριο για την παράνομη θανάτωση πτηνών, που συνδιοργανώθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης και το Ταμείο Θηράματος της Κύπρου (Υπουργείο Εσωτερικών), τον Ιούλιο του 2011 κατέληξε στο συμπέρασμα ότι «παρά τις προσπάθειες από πολλές κυβερνητικές αρχές, η παράνομη λήψη και εμπορία άγριων πτηνών εξακολουθεί να είναι ένα σοβαρό πανευρωπαϊκό πρόβλημα με σαφή περιφερειακά πρότυπα, που έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα σε όλη την ήπειρο (Olson και Dinerstein, 1997). Σε ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες, ο λόγος για τις δραστηριότητες αυτές είναι κατά κύριο λόγο το άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος για τα άτομα ή το οργανωμένο έγκλημα, η δημιουργία παράνομων (αφορολόγητων) οφελών που δεν σχετίζονται με τις βασικές ανάγκες επιβίωσης. Λαμβάνοντας υπόψη τις πολλαπλές διαστάσεις της παράνομης θανάτωσης, παγίδευσης και εμπορίας των πτηνών στην Ευρώπη, πιο συγκεκριμένα στην Κύπρο, όπως είναι οι οικολογικές / περιβαλλοντικές, νομικές οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές πτυχές, ένας συνδυασμός μέτρων, πολιτικών και στρατηγικών είναι απαραίτητος για την επίλυση του προβλήματος.

Η οδηγία για τα πτηνά είναι το κύριο κείμενο της ΕΕ, η οποία διασφαλίζει την προστασία των απειλούμενων ειδών πουλιών. Η οδηγία αυτή εκδόθηκε το 1979 και «αφορά στη διατήρηση όλων των ειδών πτηνών που ζουν σε άγρια κατάσταση στο ευρωπαϊκό έδαφος των κρατών μελών για τα οποία ισχύει η συνθήκη. Έχει αντικείμενο την προστασία, τη διαχείριση και τον έλεγχο των ειδών αυτών και κανονίζει την εκμετάλλευσή τους. Εφαρμόζεται στα πτηνά, τα αυγά, τις φωλιές και τους οικοτόπους (άρθρο-1) τους. Ο γενικός στόχος της οδηγίας περί πτηνών είναι, ότι «τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση του πληθυσμού των ειδών που αναφέρονται στο άρθρο 1 επίπεδο που να ανταποκρίνεται στις οικολογικές, επιστημονικές και μορφωτικές απαιτήσεις. Λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη τις οικονομικές, ψυχαγωγικές απαιτήσεις, για την προσαρμογή του πληθυσμού των ειδών αυτών σε αυτό το επίπεδο»(άρθρο-2.1). Η οδηγία για τα πτηνά επιτρέπει τη θήρα υπό συνθήκες, αναγνωρίζοντας ότι είναι μια σημαντική ψυχαγωγική δραστηριότητα σε μερικές περιοχές, ώστε να μπορεί να αποτελέσει αποδεκτή εκμετάλλευση των ειδών όπου μπορούν να διατηρηθούν οι πληθυσμοί, και ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως εργαλείο για τη μείωση της οικολογικής ζημίας που προκαλείται από πουλιά.

Η Παράνομη παγίδευση και θανάτωση συχνά στοχεύει τα μεταναστευτικά είδη όπως γίνεται στην Κύπρο. Δεδομένου ότι αυτά είναι παροδικά είδη, οι παράνομες δραστηριότητες δεν μπορούν πάντα να επηρεάσουν άμεσα την κατάσταση των πληθυσμών στην περιοχή. Ωστόσο, μπορούν να συμβάλουν στη μείωση ή εξαφάνιση των πληθυσμών των πτηνών σε παγκόσμιο επίπεδο. Έτσι, η διακοπή αυτών των παράνομων δραστηριοτήτων θα βοηθήσει την Κύπρο, και την ΕΕ στο σύνολο της να ικανοποιήσει τον έκτο στόχο της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα και την «ενίσχυση της συμβολής της στην αποτροπή της απώλειας βιοποικιλότητας παγκοσμίως».

Σύμφωνα με την BirdLife (2011), η θνησιμότητα τόσο από τη νόμιμη και παράνομη θανάτωση, παγίδευση για τα μεταναστευτικά πουλιά είναι μια σημαντική απειλή και είναι θέμα που χρήζει διαχείρισης σχετικά με την βιωσιμότητα των μεταναστευτικών πληθυσμών διαφόρων πουλιών. Το κυνήγι στις χώρες του της Ευρώπης και της ΕΕ θα πρέπει να οργανωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας της ΕΕ και της Σύμβασης της Βέρνης και σύμφωνα με τις αρχές της βιώσιμης, συνετής χρήσης.

Η παράνομη παγίδευση άγριων πτηνών στην Κύπρο αποτελεί ένα πρόβλημα το οποίο έχει πολλές και διαφορετικές προσεγγίσεις. Η πολιτεία εφαρμόζοντας τις νομοθεσίες και τις διεθνείς συμβάσεις από την δεκαετία του 90 όπου και ξεκίνησε να καταπολεμά την μη επιλεκτική παγίδευση πτηνών κύριος κατά τις μεταναστευτικές περιόδου και για το συγκεκριμένο θέμα έχει καταγγείλει και διώξει πολλά πρόσωπα χωρίς όμως το φαινόμενο να εξάλειψη. Από την άλλη η μη επιλεκτική παγίδευση και εμπορία πτηνών υπήρχε στο νησί πολλά χρόνια πριν, γραπτές μαρτυρίες ανάγουν την ασχολία αυτή των κυπρίων από τον 15ον Αιώνα και ακόμα πιο παλιά.

Η μη επιλεκτική τρόποι παγίδευσης είναι μέθοδοι στις οποίες δεν μπορούν να καθοριστούν τα είδη τα οποία θα παγιδευτούν σε αυτές. Τέτοιοι τρόποι μη επιλεκτικής παγίδευσης είναι τα ξόβεργα, τα διαφόρων ειδών δίκτυα, η πρόσφατα χρησιμοποιούμενες ηχοπαραγωγές συσκευές (μηχανούες μίμησης φωνών) και όλων των ειδών παγίδες. Η οικολογική καταστροφή από την μείωση του αριθμού κάποιων ειδών και ο επηρεασμός κάποιων άλλων σπάνιων πτηνών έχει άμεση σχέση με την μη επιλεκτική παγίδευση γενικά.

Όμως για κάποια άλλα κοινωνικά σύνολα κυρίως κατοίκων των περιοχών όπου γινόταν και γίνεται με διάφορους τρόπους μη επιλεκτική παγίδευση, υποστηρίζουν ότι κάποιοι

πιο παραδοσιακή τρόποι παγίδευσης χωρίς την χρήση συσκευών μίμησης φωνών πουλιών δεν είναι τόσο καταστροφική (ξόβεργα) ακόμα εμπειρικά υποστηρίζουν ότι οικολογική καταστροφή αποτελεί και η υποβάθμιση του τοπίου στις προγενέστερα περιοχές παγίδευσης λόγω εγκατάλειψης καλλιεργειών και φυτειών που υπήρχαν παλιότερα για τους σκοπούς παγίδευσης. Παρόμοια παραδείγματα διαφορετικών προσεγγίσεων υπάρχουν και σε άλλα επίπεδα όπως κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις που προκαλεί η χρήση ή μη τέτοιων μεθόδων.

Ο έλεγχος της παράνομης θανάτωσης/παγίδευσης και του εμπορίου των πουλιών είναι ένα σύνθετο ζήτημα. Ένας λόγος είναι ότι είναι δύσκολο να εκτιμηθεί η σημασία αυτών των δραστηριοτήτων, καθώς οι παράνομες δραστηριότητες που καταγράφονται επίσημα είναι εξ-ορισμού μόνο η κορυφή του παγόβουνου. Πράγματι, οι παράνομες δραστηριότητες είναι συχνά πολύ τοπικό φαινόμενο. Για παράδειγμα, ένας νόμιμος κυνηγός μπορεί επίσης να εκτελέσει κάποια παράνομη ενέργεια. Οι παράνομες δραστηριότητες είναι επίσης δύσκολο να ποσοτικοποιηθούν αφού ως αποτελέσματα είναι τα καταγεγραμμένα εγκλήματα που προκύπτουν συνήθως από επίσημες πηγές (π.χ. πρόστιμα που έχουν δοθεί από τις αρμόδιες αρχές, ή τους ελέγχους),

Για παράδειγμα, ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος διοργανώνει διάφορες εκστρατείες σε ορισμένες περιοχές παράνομων δραστηριοτήτων στο νησί. Κατά τη διάρκεια αυτών των περιόδων, οι εθελοντές επικεντρώνονται σε μια περιοχή και καταγράφουν όλα τα στοιχεία των δραστηριοτήτων παράνομης θανάτωσης/παγίδευσης ή εμπορίου πουλιών. Ωστόσο, οι έρευνες δεν εκτελούνται πάντα με τυποποιημένες μεθόδους και μπορεί να είναι μεροληπτικές γιατί οι λαθροθήρες για παράδειγμα, μπορεί να γνωρίζουν αυτές τις εκστρατείες και να αποφεύγουν την περιοχή κατά τη διάρκεια της υπό εξέταση περιόδου. Το ίδιο πολύ πιθανό συμβαίνει και με εκστρατείες των αρμόδιων υπηρεσιών πάταξης λαθροθηρίας.

1.1 Σκοπός της Μελέτης

Η μεταπτυχιακή διατριβή περιγράφει την κατάσταση κυρίως στην Κύπρο, που σχετίζονται με την παράνομη θανάτωση, μη επιλεκτική παγίδευση/εμπόριο άγριων πτηνών και τους μηχανισμούς επιβολής νομοθεσίας των κρατών μελών (ΚΜ) για την εφαρμογή της οδηγίας για πτηνά. Οι πληροφορίες που παρέχονται μέσω της Ευρωπαϊκής

Διάσκεψης για την παράνομη θανάτωση πτηνών αποτελούν μια εξαιρετική πηγή για την επίτευξη αυτού του στόχου, και ιδίως τα υλικά που συλλέγονται από το Συμβούλιο της Ευρώπης και την Υπηρεσία Θήρας με συμβολή και ΜΚΟ. Μέσα από το ερωτηματολόγιο που αναλύετε στο τρίτο και τέταρτο μέρος της μεταπτυχιακής διατριβής εξάγονται συμπεράσματα τα οποία θα προσπαθήσουμε να συσχετίσουμε με της διάφορες απόψεις που διατυπώνονται μέσα από συνεντεύξεις και απόψεις διαφόρων αρμοδίων και εκπροσώπων κοινωνικών συνόλων.

Στην παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή αποτυπώνονται πολλές και διαφορετικές άποψεις μέσα από διαφορετικές νοοτροπίες στο θέμα της μη επιλεκτικής παγίδευσής και της καταναλώσεις άγριων πτηνών.

Ακόμα παρουσιάζονται η ενέργειες και οι σχεδιασμοί που γίνονται από αρμόδιες υπηρεσίες. Επίσης παρουσιάζονται επίσημα και αληθή δεδομένα από υποθέσεις λαθροθηρίας από αναγνωρίσεις πτηνών από ποινικές υποθέσεις από το επιστημονικό προσωπικό της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας και μέσα παγιδεύσεις που κατάσχονται και καταστρέφονται.

1.2 Ερευνητικά Ερωτήματα

Τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα ιεραρχικά που επιχειρήθηκε να εξεταστούν είναι τα ακόλουθα:

- πόσο αποτελεσματικά είναι τα μέτρα που υπάρχουν σήμερα;
- Εφόσον παρόμοιες μέθοδοι χρησιμοποιούνται και σε άλλες χώρες οι οποίες βρίσκονται στον μεταναστευτικό διάυλο των πουλιών ποιο το αποτέλεσμα αν προστατεύονται σε κάποιες ενώ σε άλλες όχι;
- Αν το ίδιο το κράτος νομιμοποιούσε κάποια μέσα και έκανε περισσότερους ελέγχους θα μπορούσε να περιορίσει η και να ελέγξει την οικολογική καταστροφή;
- Ποια η κοινωνική και οικονομική επίπτωση από την απαγόρευση της χρήσης κάποιας μεθόδου. Και αντίθετα ποιες οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις θα υπήρχαν αν νομιμοποιούνταν αυτές οι μέθοδοι;
- Σε ποια κατάσταση βρίσκονται σήμερα οι πληθυσμοί του αμπελοπούλιου στην μεσόγειο και παγκόσμια, κινδυνεύει με εξαφάνιση; Όπως φαίνεται μέσα από βιβλιογραφική έρευνα από το Κόκκινο βιβλίο και το ION;

- Ποσό μεγάλη οικολογική καταστροφή γίνεται (είτε από την θανάτωση πτηνών ήτε από την ξήρανση περιβολιών που διατηρούνταν κυρίως για παγίδευση);
- Ποιες οι διεθνείς εντυπώσεις και καταδίκες για την Κύπρο σε αυτούς τους τομείς;
- Με τα σημερινά δεδομένα ποιές ουσιαστικές λύσεις να δοθούν για άμβλυνση αυτού του προβλήματος;
- Υπάρχει εμπόριο αμπελοπουλιών και έχει γίνει η μη επιλεκτική παγίδευση ένας προθάλαμος στην εγκληματικότητα;

Κεφάλαιο 2^ο

2.1 Πτηνοπανίδα

Τα πουλιά που έχουν καταγραφεί μέχρι σήμερα στην Κύπρο ανέρχονται σε 370 είδη. Από αυτά 53 είναι μόνιμοι κάτοικοι και τα υπόλοιπα 317 είναι αποδημητικά. Έξι από τους μόνιμους κατοίκους θεωρούνται ενδημικά 2 είδη και 4 υποείδη. Επίσης στην Κύπρο ζουν 22 είδη ερπετών από τα οποία 8 είναι φίδια, 11 είναι σαύρες και 3 χελώνες, 2 θαλάσσιες και μία του γλυκού νερού. Επίσης υπάρχουν 3 είδη αμφιβίων (βάτραχοι). Πλούσια είναι και η ποικιλία των εντόμων και έχουν άμεση σχέση με τα πουλιά, που απαντούν στην Κύπρο από τα οποία τα 52 είδη είναι πεταλούδες με 9 ενδημικά είδη (Τμήμα Δασών, no date)

Μπορεί να ακούγεται παράξενο, αλλά μέχρι το 18^ο αιώνα υπήρχε η αντίληψη, ακόμα και από σοβαρούς περιβαλλοντολόγους, ότι τα χελιδόνια όπως και άλλα μεταναστευτικά πουλιά, μαζεύονταν σε σχηματισμούς μπάλας και διαχείμαζαν θαμμένα στη λάσπη τους κρύους χειμώνες. Η επιστημονική γνώση για της μετακινήσεις των πουλιών αποκτήθηκε βαθμιαία κυρίως μετά την εφαρμογή δακτυλιώσεων σε πουλιά που ξεκίνησε τέλη του προηγούμενου αιώνα.(Τμήμα δασών, no date)

Η ικανότητα πτήσης είναι η βασική προσαρμογή που έχει κάνει τα πουλιά τόσο επιτυχημένα. Μπορούν να ταξιδεύουν σε μεγάλες αποστάσεις σε ένα σύντομο χρονικό διάστημα και επομένως μπορούν να εκμεταλλευτούν καλύτερα τις εποχές για αναπαραγωγή και επιβίωση. Η πτήση των ζώων θέτει ενδιαφέρουσες ερωτήσεις σχετικά με τη βιολογική προσαρμογή, από το πώς. Η αεροδυναμική θεωρία παρέχει στους οικολόγους ένα χρήσιμο εργαλείο για την κατανόηση της βασικής φυσικής της πτήσης, αλλά αναλύοντας την πτήση με πτερύγια η αεροδυναμική στα πουλιά είναι δύσκολη, με ενδιαφέρουσες φυσιολογικές επιπλοκές. Πρόσφατες έρευνες, χρησιμοποιώντας εξελιγμένες τεχνικές, έχουν μελετήσει τις Οικολογικές προσαρμογές σε έναν συναρπαστικό ιπτάμενο τρόπο ζωής. (Hedenström A, 2002)

2.2 Μεσόγειος και Κύπρος

Η λεκάνη της Μεσογείου έχει προταθεί περιοχή παγκόσμιας προτεραιότητας διατήρησης λόγω του μεγάλου πλούτου ειδών και ενδημισμού (Heywood et al 1994, Medail et al 1997, Mittermaier et al 1997). Το τοπίο της περιοχής χαρακτηρίζεται από μεσογειακά οικοσυστήματα υψηλής κοινωνικό-οικονομικής αξίας. Η αγροτική εγκατάλειψη των τελευταίων δεκαετιών έχει οδηγήσει σε απειλές για τη βιοποικιλότητα των τοπικών οικοσυστημάτων από καταπάτηση, παράνομη θήρα και την αύξηση της συχνότητας πυρκαγιών (Bugalho et al 2011)

Η σημαντική θέση που καταλαμβάνει το φαγητό και το συντρώγειν και συμποσιάζεσθαι στην καθημερινή ζωή και παράδοση των λαών της Μεσογείου ως την κύρια μορφή κοινωνικοποίησης και ψυχαγωγίας η οποία συνδέεται με κάθε μορφή ιδιωτικού και δημόσιου βίου. Από τα πιο πάνω πηγάζει ή πήγαζε το θέμα της παγίδευσης και βρόσης των αμπελοπουλιών στη Μεσόγειο και την Κύπρο. (Κονναρή 2008)

2.3 Γενικά Ιστορία της Κύπρου και Μεσόγειου και Σχέση με τα Αμπελοπούλλια (*Sylvia ssp.*)

Η πρακτική της παγίδευσης πτηνών στην Κύπρο έχει καταγραφεί σε ιστορικά έγγραφα από τον Μεσαίωνα και νωρίτερα. Ιστορικά, τα παγιδευμένα πτηνά ήταν ένα συμπλήρωμα διατροφής για τους κυρίως φτωχούς κατοίκους των νησιών που ζούσαν από τη θάλασσα και τη Γή. Τα ξόβεργα και παραπλήσια τους ήταν και είναι από αρχαιοτάτων χρόνων ένας διαδεδομένος τρόπος παγίδευσης στην Κύπρο και γενικότερα την Μεσόγειο.

Η διαλεκτική μορφή του ονόματος του αμπελοπουλιού είναι: αμπελοπούλλιν η αμπεροπούλλιν στην περιοχή Αμμοχώστου (Πληθ. αμπελοπούλλια, Υποκορ. αμπελοπουλλουδιν) (Κονναρή 2008). Οι κύπριοι στόχευαν κυρίως να παγιδεύσουν το αμπελοπούλι (μαυροσκούφι -*Sylvia atricapilla*).

Η κοινή κυπριακή ονομασία οφείλεται στο γεγονός ότι αναζητούν τροφή στους αμπελώνες κυρίως έντομα και σταφύλια-σπόρους. Ενώ τα λιγότερο παχουλά μικροπούλια από τα αμπελοπούλια που είναι παχουλά ονομάζονται συκαλούδκια. Ενώ

γενικά αλλά μικρά πουλιά ονομάζονται μουγιανούδκια. Ο όρος Αμπελοπούλι, χρησιμοποιείται συνήθως ως γενικότερος όρος ή συλλογικό ουσιαστικό που περιλαμβάνει 40 διαφορετικά είδη ωδικών πτηνών που πιάνονται σε κολλώδη υλικά (ιξούς) και δίχτυα (Γιαγκουλλής, 2008).

Παρατηρούμε λοιπόν ότι λόγω του μεγάλου αριθμού ειδών Συλβίδων (*Sylvia ssp*) και άλλων συγγενικών που ζούν η επισκέπτονται την Κύπρο είναι συχνά αβέβαιη η τάυτηση του ονόματος στην κυπριακή και ελληνική γλώσσα και ιδίωμα όσο και σε άλλες χώρες. Στον υπόλοιπο Ελληνικό χώρο απαντούνται από την αρχαιότητα και τα βυζαντινά χρόνια και ονομάζονταν αμπελίδες, αμπελουργοί, κρασοπουλιά που ενωθούν τες Συλβίδες ή αλλά μικροπούλια. (Κονναρή 2008).

Η παράνομη παγίδευση των πτηνών πραγματοποιείται εκτενώς και κατά τη διάρκεια του χειμώνα, με στόχο κυρίως τη σύλληψη και την κατανάλωση της τσίχλας (*Turdus philomelos*) (Γιαγκουλλής, 2008).

Σε πολλά μέρη της Κύπρου στο παρελθόν η σύλληψη και παγίδευση πτηνών καθώς και η δημιουργία του τόπου (χωραφιού) όπου προσφέρεται για παγίδευση 'στήμα' όπως και η δημιουργία των ξόβεργων ακολουθούσε μία σειρά διαδικασιών σαν τελετουργία, σε αυτές της περιοχές όπως και σε άλλες η παγίδευση των αμπελοπουλιών αποτελεί κομμάτι της παράδοσης τους. Οι οικογένειες, όντας αγροτικές επί το πλείστον εκμεταλλεύονταν το φαινόμενο της μετανάστευσης των πτηνών. (Τσοουλιάς 2010) Για την δημιουργία των 'στημάτων' στα παλαιότερα χρόνια χρησιμοποιούνταν είδη δέντρων και θάμνων όπως συκιές, εσπεριδοειδή, Χαρουπιές, ελιές, κλίματα και άλλα, τα οποία πρόσφεραν και άλλα αγαθά στις οικογένειες της υπαίθρου. Δηλαδή σε παλαιότερα χρόνια η χρήση των δέντρων και των χωραφιών δεν ήταν απλά για την παγίδευση αλλά και για παραγωγή καρπών και ή διαμόρφωση τους για παγίδευση αμπελοπουλιών ήταν συμπληρωματική.

Ένα ακόμα σημαντικό σημείο που πρέπει να καταγραφεί είναι και η συμμετοχή των γυναικών στην όλη διαδικασία. Αφού η αγροτικές εργασίες λάμβαναν χώρα στα ίδια χωράφια και περιοχές όπου γινόταν και η παγίδευση. Όπως είπαμε και πιο πάνω οι γυναίκες και τα παιδιά συμμετείχαν στην κατασκευή των ξοβέργων από ιξό ενώ οι γυναίκες είχαν εξολοκλήρου την εργασία καθαρίσματος (ξυφτέρισμα) των πουλιών που πιάνονταν το πρωί από τους στημάτουρους, αυτό κατά κάποιους αποτελούσε και

εποχιακή εργασία για κάποιες γυναικές. Σήμερα αυτή η επαφή των γυναικών με την αγροτική ζωή έχει σχεδόν χαθεί.

Εικόνα 1: Γυναίκες στο Παραλίμνη καθαρίζουν τα αμπέλοπούλια που πιάστηκαν νωρίτερα από στημάτουρους. (Πηγή: Τσουλίας 2010)

Στις περιοχές Παραλίμνιου όπως και σε άλλες περιοχές που έπιαναν πολλά αμπελοπούλια γίνονταν και χοροί προς τιμή του αμπελοπουλιού. Όπως φαίνεται και πιο κάτω στην πρόσκληση. Οι χοροί αυτοί προσέλκυαν πολλοί κόσμο από όλοι την Κύπρο και ειδικότερα είχε γίνει προσφιλές για πιο εύπορους κατοίκους του Νησιού. (Τσουλίας 2010)

Εικόνα 2: Πρόσκληση στο χορό του αμπελοπουλιού το 1977 στο Παραλίμνη (Τσουλίας 2010)

Το αμπελοπούλι συλλαμβάνονταν αφού κολλούσε σε βέργες με κολλώδη ουσία, ή αφού πιαστεί σε δίκτυα. Οι περισσότερες παγίδες τοποθετούνται στο νότο και ιδιαίτερα στη

νοτιοανατολική πλευρά του νησιού κατά τη διάρκεια της μετανάστευσης του φθινοπώρου, αν και παγιδεύουν και κατά την εαρινή μετανάστευση, που είναι ιδιαίτερα επιβλαβή δεδομένου ότι είναι περίοδος ζευγαρώματος. (Παυλίδης 1984-1991, Ποιητού 2013). Κάποια παγίδευση πραγματοποιείται επίσης στα βουνά. Οι πιο περιβόητες περιοχές είναι και οι πιο δημοφιλείς τουριστικές περιοχές: το Παραλίμνι και ο Πρωταρά στην ανατολική ακτή μέχρι την Αγία Νάπα στο νότο. Εδώ, λίγα μεταναστευτικά πουλιά επιβιώνουν από την παγίδευση. Τα δίχτυα και βέργα είναι παντού, συμπεριλαμβανομένου του Εθνικού Πάρκου Cape-Greco. Τα αμπελοπούλια πωλούνταν κατά δωδεκάδες συνήθως στις αγορές των πόλεων προς 7-10 γρόσια τη δωδεκάδα. Αγοράζονταν κυρίως από τους εύπορους και θεωρούνταν έδεσμα πολυτελείας (Φαρμακίδης 2003). Οι οικογένειες των μεσαίων τάξεων έλπιζαν στη κατανάλωση αμπελοπουλιών τουλάχιστον μία φορά τους μήνες Αύγουστο έως Οκτώβριο, πάρα τη ακρίβεια τους. Σε κάθε σπίτι κυνηγού υπήρχαν και προσφέρονταν αμπελοπούλια στους φιλοξενούμενους ή σε πλούσιο γεύμα ως εξαιρετος μεζές (Ξιούτας 1978: 219-226).

Το κρέας των αμπελοπουλιών είχε αρκετό λίπος όμως ήταν ελαφρύ έδεσμα. Η σάρκα του πουλιού ήταν μαλακή και τρυφερή. Τα βραστά αμπελοπούλια σερβίρονταν ζεστά ή κρύα με άφθονο χυμό λεμονιού και αλάτι ως δείπνο, με συνοδεία ποτού. Συνήθως η ατομική μερίδα ήταν 8-12 πουλιά, ενώ για τις γυναίκες ήταν 4-6. Οι Κύπριοι έτρωγαν όλα τα μέρη του αμπελοπουλιού, ακόμα και τα εντόσθια, εκτός από το στομάχι. (Ξιούτας 1978: 219-226).

Οι προσφιλέστεροι τρόποι παρασκευής των αμπελοπουλιών ήταν βραστά στο λίπος τους (τα νωπά) ή συντηρημένα σε αλατόξυδο. Για τη παρασκευή των βραστών αμπελοπουλιών γινόταν βρασμός για 10 λεπτά. Οι νοικοκυρές για να βεβαιωθούν ότι ήταν έτοιμα τα τρυπούσαν με βελόνα. Τα λεπτά οστά των αμπελοπουλιών που διατηρούνταν στο ξύδι ή και στο κρασί, γίνονταν μαλακά και μπορούσαν να φαγωθούν. Ακόμα τα αμπελοπούλια μαγειρεύονται, ενώ τα κεφάλια αναμειγνύονταν με πιάφι». (Ξιούτας 1978, 219-226. Κονναρή 2010: 7, Φαρμακίδης 2003: 124).

Η παγίδευση όπως ασκείται σήμερα στην Κύπρο, με τη χρήση δικτυών και μιμητικών συσκευών για να προσελκύουν πτηνά, δεν έχει καμία σχέση με την «παραδοσιακή» πρακτική, η οποία ήταν επίσης μη επιλεκτικής φύσης. Σήμερα, η παράνομη παγίδευση πουλιών στην Κύπρο είναι διαδεδομένη και εκτεταμένη. Ακόμα σήμερα βλέπουμε την

χρήση υφιστάμενων καλλιεργούμενων χωραφιών (ελιές κυρίως) για την χρήση στην μη επιλεκτική παγίδευση. Ενώ τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρήθηκε το φαινόμενο της δημιουργίας χωραφιών μόνο για την χρήση στην παγίδευση,(κυρίως δικτύων) και την φύτευση μόνο ακακιών.

2.4 Η Βιολογική Ποικιλότητα στη Μεσόγειο και την Κύπρο

Η λεκάνη της Μεσογείου εκτείνεται σε απόσταση περίπου 3 800 χλμ. από τα δυτικά προς τα ανατολικά, από το άκρο της Πορτογαλίας έως τις ακτές του Λιβάνου, και σε απόσταση περίπου 1 000 χλμ. από τα βόρεια προς τα νότια, από την Ιταλία έως το Μαρόκο και τη Λιβύη. Το κλίμα χαρακτηρίζεται από ζεστά ξηρά καλοκαίρια και υγρούς ήπιους χειμώνες. Αυτές οι κλιματικές συνθήκες ασκούν βαθιά επίδραση στη βλάστηση και στην άγρια ζωή στην περιοχή. Ανάλογη είναι και η επίδραση της πολύμορφης και γεμάτης αντιθέσεις τοπογραφίας της Μεσογείου. Ως εκ τούτου, η Μεσόγειος δεν διαθέτει μόνον πολύ πλούσια βιοποικιλότητα, αλλά και μεγάλο ποσοστό ενδημικότητας που είναι εξαιρετικά υψηλό τόσο στην ξηρά όσο και θάλασσα. Από τα 25 000 καλλωπιστικά φυτά που έχουν εντοπισθεί έως τώρα, αντιπροσωπεύουν περίπου το 10% όλων των γνωστών φυτών του πλανήτη, περισσότερα από τα μισά είναι ενδημικά της Μεσογείου.(Susanne,2010)

Επομένως, δικαίως η Μεσόγειος θεωρείται από τα πιο ενδιαφέροντα σημεία στον κόσμο από πλευράς βιοποικιλότητας. Σε πολλές περιοχές κυριαρχούν ακόμη μεγάλες εκτάσεις φυσικών/παρθένων δασών, τα οποία παραμένουν σχεδόν ανέπαφα από τον άνθρωπο. Σε αντίθεση με τα περισσότερα δάση της Κεντρικής-Βόρειας Ευρώπης, στα οποία κυριαρχούν περίπου 12 είδη δένδρων. Τα δάση της Μεσογείου εμφανίζουν πολύ μεγαλύτερη ποικιλότητα και φιλοξενούν 100 διαφορετικά είδη δένδρων. Η περιοχή της Μεσογείου (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος: 2008). Εκτιμάται ότι πολλά εκατομμύρια πτηνά μεταναστεύουν στην περιοχή της Μεσογείου, ή μέσω αυτής, κάθε χρόνο. Ορισμένα κάνουν απλώς στάση για μερικές ημέρες ή εβδομάδες, προκειμένου να ανακτήσουν δυνάμεις για το μακρύ ταξίδι τους πέρα από τη Σαχάρα, άλλα έρχονται στην περιοχή για να περάσουν τον χειμώνα και να ξεφύγουν από το κρύο του Βορρά.

Ωστόσο, η περιοχή της Μεσογείου υφίσταται τεράστιες ανθρωπογενείς πιέσεις. Αφού είναι ο υπ'αριθμόν πρώτος τουριστικός προορισμός στον κόσμο.

Ως βιολογική ποικιλότητα» ορίζεται η ποικιλομορφία που εμφανίζεται ανάμεσα στους ζωντανούς οργανισμούς των ειδών, των χερσαίων, θαλάσσιων, υδάτινων οικοσυστημάτων και οικολογικών συμπλεγμάτων στα οποία οι οργανισμοί ανήκουν». Ο ορισμός περιλαμβάνει την ποικιλότητα μέσα στο είδος όπως και εκείνη, μεταξύ διαφορετικών ειδών και οικοσυστημάτων (Σύμβαση Rio 1992).

Σύμφωνα με τον Σμύρης (2005) για τον υπολογισμό της βιοποικιλότητας υπάρχουν πολλές μαθηματικές εκφράσεις. Οι πιο συνηθισμένοι δείκτες είναι του Shannon-Wiener και του Simpson.

Ο δείκτης ποικιλότητας του Shannon-Wiener υπολογίζεται σύμφωνα με:

$$H = - \sum_{i=1}^S (P_i) * (\log_2 P_i)$$

Όπου: H=ποικιλότητα

S= αριθμός των ειδών, ή αλληλομόρφων

P_i = αναλογική αφθονία των ειδών, ή αλληλομόρφων

P_i= αριθμός ατόμων του είδους / συνολικός αριθμός ατόμων

Όσο η τιμή του δείκτη ποικιλότητας Shannon μειώνεται τόσο η βιοκοινότητα εμφανίζει πιο έντονες πληθυσμιακές μεταβολές, από επίδραση βιοτικών ή αβιοτικών παραγόντων. Για καλύτερη ερμηνεία του δείκτη Shannon-Wiener χρησιμοποιείται ο τύπος της ομοιογένειας:

$$E = (\text{ισοκατανομή})^H / H_{\max}$$

Όπου H_{max}=log₂S

Η τιμή E κυμαίνεται από 0 μέχρι 1. Η ομοιογένεια των ειδών διαφέρει σημαντικά όταν το E προσεγγίζει το μηδέν ενώ όταν προσεγγίζει το 1 τότε τα είδη είναι όμοια .

Μ'άλλα λόγια, η βιοποικιλότητα είναι η ποικιλομορφία της ζωής, σ'όλες τις εκφάνσεις της. Στην ευρύτερη διάσταση, η βιοποικιλότητα ενσωματώνει όλους τους τύπους, τα επίπεδα και συνδυασμούς της διαφοροποίησης των έμβιων όντων στη φύση (Gaston&Spicer, 2004).

Η βασική προσέγγιση για προστασία της Βιοποικιλότητας είναι η ανάπτυξη της αειφόρου διαχείρισης.

Η έννοια της Αειφόρου ανάπτυξης ξεκίνησε να αναπτύσσεται στις αρχές της δεκαετίας 1980 σαν μια προσπάθεια να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ περιβαλλοντικών ανησυχιών

για τις ολοένα και πιο εμφανής οικολογικές συνέπειες των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και κοινωνικό-πολιτικών ανησυχιών για θέματα ανάπτυξης του ανθρώπινου είδους (Robinson, 2004).

Το 1987 συντάχθηκε η έκθεση Brundtland, σύμφωνα με τον ορισμό της οποίας, «εννοούμε μια συνεχή και βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία είναι φιλική προς την κοινωνία και το περιβάλλον και έχει ως κεντρικό σημείο αναφοράς τις ανάγκες της σημερινής γενιάς, όσο και των μελλοντικών» (UNEP, 2007). Για την παρακολούθηση της αειφορίας και για να ενισχυθεί η επικοινωνία της διαφάνειας, της αποτελεσματικότητας και της λογοδοσίας στη διαχείριση των φυσικών πόρων, είναι απαραίτητη η χρήση δεικτών αειφορίας. Οι δείκτες βοηθούν στη διαδικασία της αξιολόγησης, απόδοσης και της διαχείρισης σε παγκόσμιο, περιφερειακό, εθνικό επίπεδο. Παρέχουν ένα εύκολα κατανοητό εργαλείο για περιγραφή της κατάστασης και για την αξιολόγηση των τάσεων όσον αφορά τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης (FAO, 1999).

Σύμφωνα με στοιχεία της ομοσπονδιακής κυβέρνησης στη Γερμανία ο αριθμός των αναπαραγόμενων ζευγαριών στις αγροτικές περιοχές της Ε.Ε μεταξύ του 1980-2010 έχει υποχωρήσει κατά 300εκ. Αυτό δείχνει μία μείωση περίπου 57%. Για μερικά είδη πουλιών οι αριθμοί είναι τρομακτικοί. Τα αποθέματα πληθυσμών της καλημάνας στη Γερμανία μεταξύ 1990-2013 παρουσιάζουν μείωση 80%, ενώ οι πληθυσμοί καστανολαίμη 63% και λιμόζας 61%. Οι πληθυσμοί της πέρδικας ελαττώθηκαν μεταξύ 1990-2015 έως 84%. Συμπερασματικά η βιομηχανική γεωργία καταστρέφει τους βιότοπους. Η μείωση των πουλιών συνδέεται σημαντικά με τη χρήση ζιζανιοκτόνων/εντομοκτόνων. Με κύρια αιτία, για εξαφάνιση των πουλιών τις τάσεις της σύγχρονης γεωργίας. Αφού στις καλλιεργήσιμες εκτάσεις επικρατούν μονοκαλλιέργειες και τα φυτοφάρμακα καταστρέφουν όλα τα αυτοφυή φυτά και έντομα. Συγκεκριμένα το απόθεμα κάποιων ειδών εντόμων μειώθηκε σχεδόν στο 90%. Με αποτέλεσμα, τα πουλιά να μην έχουν αρκετή τροφή. Σύμφωνα με την έρευνα η θνησιμότητα των πουλιών συνδέεται σημαντικά με τη χρήση ζιζανιοκτόνων/εντομοκτόνων (Δασαρχείο 2017). Η συνεχιζόμενη ανάπτυξη του ανθρώπινου πληθυσμού και αύξηση την κατά κεφαλή κατανάλωση οδήγησε σε μη βιώσιμη εκμετάλλευση της βιολογικής ποικιλομορφίας της Γης, η οποία επιδεινώνεται από την κλιματική αλλαγή, την όξυνση των ωκεανών και άλλες ανθρωπογενείς περιβαλλοντικές επιπτώσεις.(Michael 2010)

Στην Κύπρο το 2012 σύμφωνα με την λίστα φυτοπροστατευτικών προϊόντων της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου χρησιμοποιούνταν 124 διαφορετικά φυτοφάρμακα.

Το Παγκόσμιο Συμβούλιο για τη διατήρηση των πουλιών κατατάσσει την Κύπρο μεταξύ των 221 πιο σημαντικών περιοχών για την βιοποικιλότητα των πτηνών. Ενώ οι βασικότερες απειλές για μείωση της βιοποικιλότητας όπως διατυπώνονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή(2010) είναι: (1)Κλιματική αλλαγή, (2)Εντατική καλλιέργεια και εγκατάλειψη γης, (3)Εξάπλωση των πόλεων-αυτοκινητόδρομοι, (4)Χωροκατακτητικά ξένα είδη, (5)Ευτροφισμός.

2.5 Η Γεωργία στην Κύπρο - Μείωση και Αλλαγή σε Εντατική Γεωργία

Ένας πολύ σοβαρός λόγο υποβάθμισης και καταστροφής του περιβάλλοντος, της βιοποικιλότητας και της πανίδας είναι ή μείωση των καλλιεργούμενων παραδοσιακών εκτάσεων, την μείωση του αγροτικού πληθυσμού και των γεωργών, όπως και ή αύξηση χρήσεις φυτοφάρμακων όπως θα παρουσιάσουμε πιο κάτω.

2.5.1 Μείωση Γεωργίας

Πίνακας 1: Επικερδώς Απασχολούμενος Πληθυσμός στον τομέα πρωτογενούς παραγωγής. 1980,2005-2010. (Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, Εργατικές Στατιστικές)			Επικερδώς Απασ/νοι %	
	Σύνολο Εργαζομένων (1000)	Ατομα πρωτογενούς τομέα Παρ.(1000)	Σύνολο %	Πρωτογενή τομέας %
1980	188	38	100	20,5
2005	349,5	30,9	100	8,8
2006	358	29,5	100	8,2
2007	368	28,5	100	7,6
2008	378,1	27,2	100	7,2
2009	375,4	28	100	7,5
2010	376,1	28,6	100	7,6

Ο τομέας της πρωτογενούς παραγωγής περικλείει πολλούς τομείς που έχουν άμεση σχέση με τον αγροτικό πληθυσμό της Κύπρου. Ο πρωτογενής τομέας παραγωγής

περιλαμβάνει κυρίως γεωργούς, κτηνοτρόφους, ψαράδες, εργαζόμενους σε μεταλλεία και στο δασικό τομέα.(Παράρτημα: Πίνακας3)

Ποσοτικοποίηση του δείκτη: Το 2010 εργάζονταν σε δραστηριότητες πρωτογενούς παραγωγής 28,600 άτομα σε σύνολο 376,100 εργαζομένων ατόμων ή ποσοστό 7,6% επί του συνολικού εργατικού δυναμικού. Ποσοστό το οποίο συνεχώς μειώνεται.

2.5.2 Αύξηση χρήσης Φυτοφαρμάκων

Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία και συγκεκριμένα τις εκδόσεις: Στατιστικές Περιβάλλοντος και Γεωργικές Στατιστικές και ποσοτικοποιήσουμε την χρήση φυτοφαρμάκων σε μία χρονοσειρά από το 80 μέχρι πρόσφατα παρατηρούμε κατακόρυφη χρήση φυτοφαρμάκων. Αν το συσχετίσουμε με την μείωση της γεωργικής Γής και τη μείωση του διαφορετικού αριθμού προϊόντων που παράγονται τότε έχουμε μια ξεκάθαρη άποψη για την εντατικοποίηση της γεωργίας σήμερα. (Στατιστική υπηρεσία 2006, 2014)

Αναλύοντας πολύ απλά τα υπάρχοντα δεδομένα της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου για το 2012 μονό στον αμπελοοινικό τομέα σε έκταση 68,816 δεκάρια χρησιμοποιήθηκαν 429736,41 L φυτοφαρμάκων. (παρατήματα: πίνακας: 2)

Το συγκεκριμένο θέμα με τη χρήση φυτοφαρμάκων στην ημικατεχόμενη Κύπρο φαίνεται να μην μπορεί να ελεγχθεί λόγω εισαγωγής παράνομων φυτοφαρμάκων από τα κατεχόμενα. Σύμφωνα με στοιχεία του ΚΥΣΑΦ, η χρήση έχει ξεπεράσει το 20% και αυξάνεται δραματικά η χρήση παράνομων φυτοφαρμάκων, θέτοντας σε κίνδυνο τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον. Η έξαρση του φαινομένου οφείλεται κυρίως στην ευκολία με την οποία οι γεωργοί μπορούν να προμηθευθούν τα παράνομα σκευάσματα, Η συντριπτική πλειοψηφία των προϊόντων αυτών προέρχονται από τις κατεχόμενες περιοχές. Οι αγρότες φαίνεται να αγνοούν τους κινδύνους που ελλοχεύουν από τη χρήση των παράνομων φυτοφαρμάκων (Σημερινή 2016)

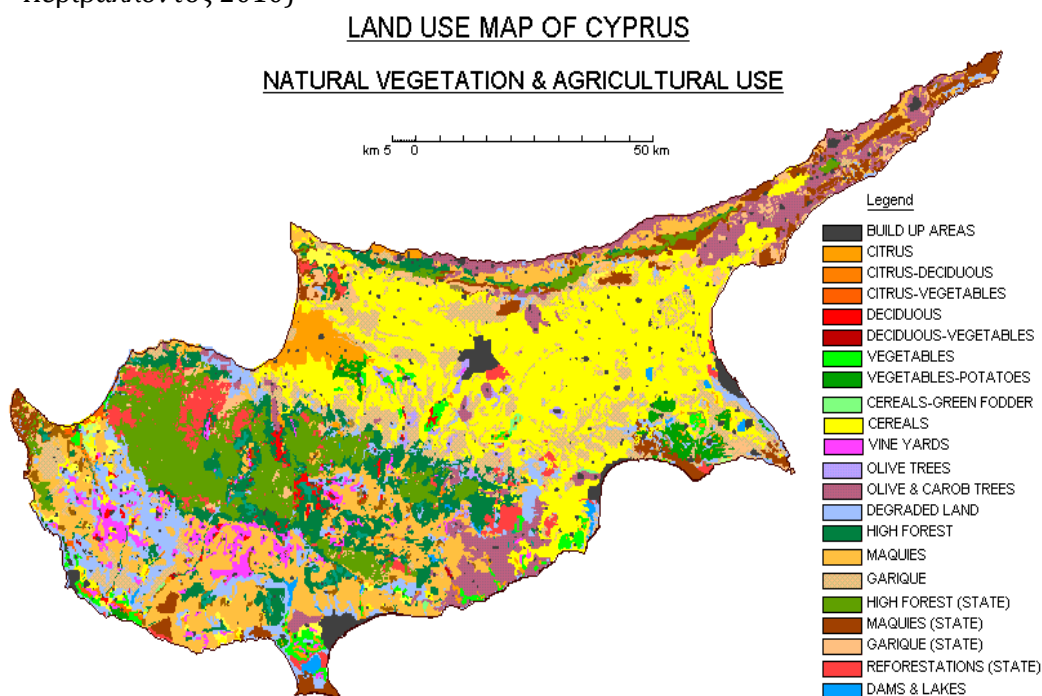
Η χρήση δηλητηρίου που σχετίζεται με την παγίδευση και θανάτωση πουλιών, αλλά και γεωργικές πρακτικές έχει ως αποτέλεσμα την ακούσια δηλητηρίαση αρπακτικών σε διάφορες χώρες. Η σημαντική επίπτωση στη διατήρηση αυτών των ειδών έχει

αναγνωριστεί από την Ε.Ε και οδήγησε σε συζητήσεις και οδηγίες αποκλειστικά και μόνο για την αντιμετώπιση του ζητήματος.

Η δραστική ουσία που ανακαλύπτεται πιο συχνά σε μεταθανάτια εξέταση δηλητηριασμένων αρπακτικών πτηνών είναι το εντομοκτόνο Carbofuran (Hirschfeld 2010), ακολουθούμενο από το Aldicarb. Μαζί, τα δύο φυτοφάρμακα αντιπροσωπεύουν τα $\frac{3}{4}$ των γνωστών περιπτώσεων. Στη Σκωτία το 2007 το Carbofuran αναγνωρίστηκε ως αιτία θανάτου σε 30 από 37 καταγεγραμμένες δηλητηριάσεις αρπακτικών. Οι Martinez-Haroetal (2008) ήταν σε θέση να δείξουν μια εντυπωσιακή συσχέτιση μεταξύ της τοξικότητας (LD50) των φυτοφαρμάκων και της συχνότητας της χρήσης τους για δηλητηριάσεις άγριων πτηνών.

2.6 Χρήση Γης Στην Κύπρο

Χάρτης 1: Χρήση Γής στη Κύπρο. (Πηγή: Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος 2010)

Μελετώντας τη χρονοσειρά με στοιχεία που υπάρχουν για τη γεωργική γη, παρατηρείται ότι από τις αρχές του 1980 ακολουθεί μια φθίνουσα τάση. Από το 1980 μέχρι το 2003, η γεωργική γη μειώθηκε συνολικά κατά 11,9%. Η μείωση αυτή μπορεί να εξηγηθεί με την

πτώση στο μερίδιο του γεωργικού τομέα στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν. Το 1980 ο γεωργικός τομέας είχε συνεισφορά στο Α.Ε.Π 9,7% ενώ το 2003 το ποσοστό αυτό ήταν 3,2%. Άλλοι λόγοι που έχουν συντείνει στη μείωση της γεωργικής γης είναι η οικιστική ανάπτυξη, αστικοποίηση και η κατασκευή έργων, όπως δρόμοι, κτίρια, κ.λπ. (Στατιστική Υπηρεσία 2006,2008).

2.7 Μορφολογία μεσογείου και των νησιών και η σχέση με την μετανάστευση πουλιών

Οι πληθυσμοί πολλών βόρειων και ανατολικοευρωπαϊκών ειδών πτηνών έχουν έντονες μεταναστευτικές τάσεις. Οι πληθυσμοί της δυτικής Ευρώπης, από την άλλη πλευρά, είναι πιο σταθεροί. Ορισμένα πτηνά είναι νομαδικά το χειμώνα, άλλα περνούν τους ψυχρότερους μήνες στο νοτιοδυτικό τμήμα της ηπείρου ή στην Μεσογείο. Πολλοί μεταναστευτικοί πληθυσμοί μεταναστεύουν στην Αφρική νότια της Σαχάρας. Οι γεωγραφικές συνθήκες καθορίζουν αρκετές κύριες διαδρομές. Οι Άλπεις αποτελούν σημαντικό φραγμό για μεταναστευτικά πουλιά. Περίπου 150 είδη ταξιδεύουν δυτικά και νοτιοδυτικά και άλλα νοτιοανατολικά (Heywood, 1995).

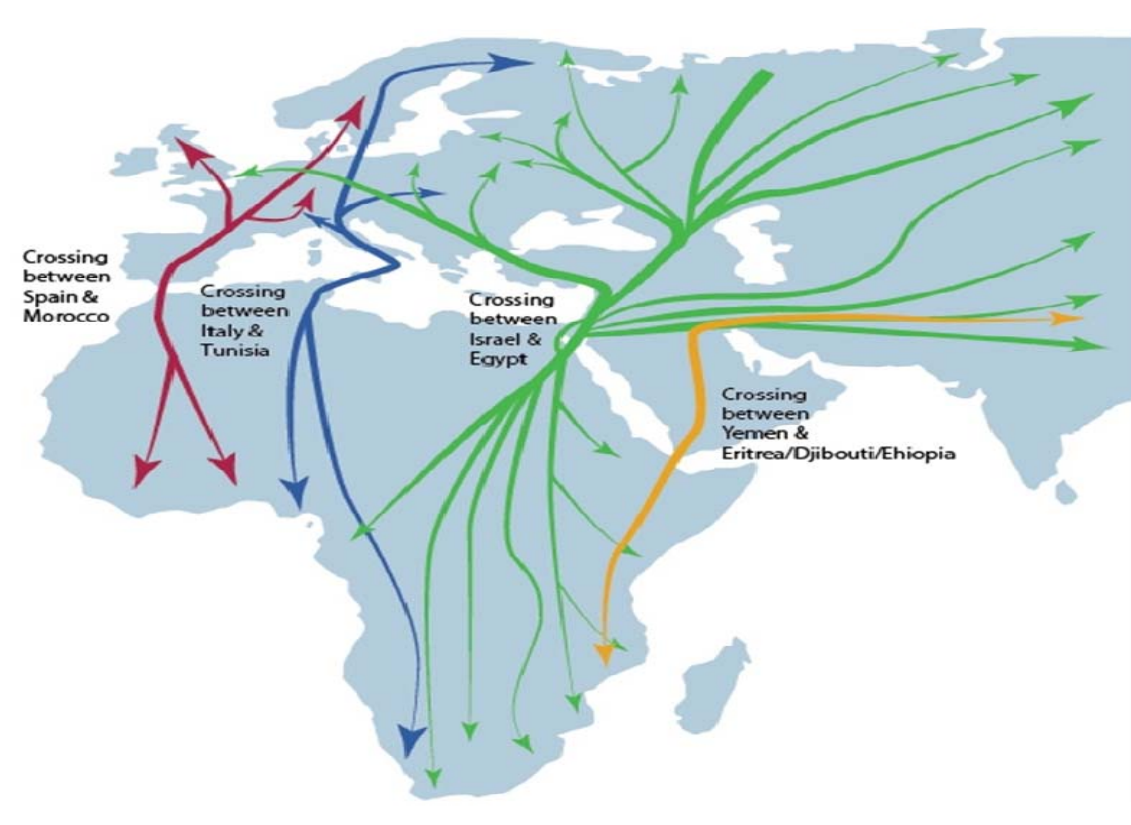
Δεδομένου ότι τα μεταναστευτικά πουλιά συχνά αντιμετωπίζουν μακρόχρονες πτητικές πτήσεις πάνω από τις υδάτινες επιφάνειες όπου τα θερμικά ρεύματα είναι πολύ αδύναμα, ειδικά σε εύκρατες ζώνες και δεν μπορούν να προσγειωθούν, οι μορφολογικές προσαρμογές τους μπορούν να ελαχιστοποιήσουν την απαιτούμενη ενεργειακή δαπάνη (Hedenström, 2002). Από την άλλη πλευρά, τα είδη που δεν έχουν μορφολογικά χαρακτηριστικά που επιτρέπουν τη μακρόχρονη πτήση μπορεί να έχουν συμπεριφορικές προσαρμογές, όπως η αποφυγή μεγάλων υδάτινων όγκων με μακρά παράκαμψη στην ξηρά (Panuccio et al 2012). Συγκεκριμένα, ο Alerstam (2001) υπογράμμισε τη σημασία της «μείωσης του κόστους μεταφοράς ενέργειας» που «μπορεί να έχει μεγάλη σημασία για εξέλιξη των παρακάμψεων στη μετανάστευση πτηνών, ειδικά όπου οι αποστάσεις είναι μακριές». Κατά τη διάρκεια μακρών πτήσεων χωρίς στάσεις, τα πουλιά δεν μπορούν να φάνε ή να πίνουν νερό οπότεν χρησιμοποιούν μόνο αποθέματα σώματος και μεταβολικό νερό του σώματος (Jenni-Eiermann et al 2002, Klaassen 1996, Pennycuick et al. 1996). Οι Pennycuick και οι συνάδελφοί του (2003) έδειξαν ότι "οι πτήσεις μεγάλων

αποστάσεων από τα χερσαία πτηνά χρειάζονται γενναιόδωρα αποθέματα ενέργειας για ένα αποδεκτό επίπεδο αξιοπιστίας".

Οι μεταναστευτικές πτήσεις των πτηνών ακολουθούν συγκεκριμένες διαδρομές, ορισμένες φορές αρκετά καλά καθορισμένες σε μεγάλες αποστάσεις. Η πλειονότητα των μεταναστών πουλιών, ωστόσο, ταξιδεύουν κατά μήκος των μεγάλων αεραγωγών. Ένας απλός πληθυσμός μεταναστών μπορεί να διασκορπιστεί σε ένα τεράστιο έδαφος έτσι ώστε να σχηματίσει ένα ευρύ μέτωπο εκατοντάδες μίλια σε πλάτος (Hilton-Taylor, 2000). Αυτές οι οδοί καθορίζονται όχι μόνο από γεωγραφικούς παράγοντες π.χ. ποτάμια συστήματα, κοιλάδες, ακτές - και οικολογικές συνθήκες αλλά εξαρτώνται επίσης από τις μετεωρολογικές συνθήκες. Δηλαδή, τα πουλιά αλλάζουν την κατεύθυνση της πτήσης σύμφωνα με την κατεύθυνση και τη δύναμη του ανέμου. Ορισμένες διαδρομές διασχίζουν τους ωκεανούς. Τα μικρά πτηνά μεταναστεύουν σε υψόμετρο 1.000 χιλιομέτρων ή και περισσότερο σε περιοχές όπως ο Κόλπος του Μεξικού, η Μεσόγειος Θάλασσα και η Βόρεια Θάλασσα. Ο Αμερικανός χρυσαετός, που χειμωνιάζει στον Ειρηνικό, πετά κατευθείαν από τα Αλεούσια Νησιά (νοτιοδυτικά της Αλάσκας) στη Χαβάη, σε πτήση 3.300 χιλιομέτρων (2.050 μιλίων) που απαιτεί 35 ώρες και πάνω από 250.000 φτερουγίσματα (Limiñana et al, 2012).

Τα αποδημητικά πτηνά είναι ευαίσθητα στην αλλαγή του κλίματος κατά τη διάρκεια των μεταναστευτικών ταξιδιών τους και αλλάζουν πορεία σε τέτοια περίπτωση. Αυτή η διαδρομή δυσχεραίνει τη διερεύνηση των πιθανών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής στα είδη αυτά. Στην περίπτωση των ευρωπαϊκών μεταναστευτικών πτηνών έχει προβλεφθεί ότι πολλά μετασαχάρια είδη θα μειώσουν και θα μετατοπίσουν το εύρος διαχείμασής τους εξαιτίας της επίδρασης της κλιματικής αλλαγής, αλλά λίγα είναι γνωστά για την τύχη των εδαφικών συνθηκών (Hirschfeld et al. 2005). Ορισμένα στοιχεία υποδεικνύουν μια μετατόπιση προς βορρά των σειρών χειμώνα σε ορισμένα ευρωπαϊκά πτηνά, αλλά λίγες μελέτες έχουν διερευνήσει τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στις περιοχές τον χειμώνα στη λεκάνη της Μεσογείου. Ωστόσο, το φαινόμενο αυτό είναι ένα από τα βασικότερα σημεία για πολλούς πληθυσμούς ευρωπαϊκών πτηνών, επειδή η άφιξη των φθινοπωρινών βροχών μετριάξει τις περιοριστικές επιπτώσεις της ξηρασίας το καλοκαίρι, αρχίζοντας μια περίοδο πρωτογενούς δραστηριότητα παραγωγής, ασπόνδυλων και ωρίμανσης φρούτων (Agostini et al, 2004).

Κύριοι μεταναστευτικοί δίαυλοι στη μεσόγειο: α) Δίοδος Αεροδιάδρομος Ισπανία-Γιβραλτάρ-Αφρική β) Δίοδος Αεροδιάδρομος-Ιταλία-Μάλτα-Αφρική, γ) Δίοδος Βόσπορος-Μέση Ανατολή-Νότια Αφρική. Ο τρίτος διάδρομος επηρεάζει την Κύπρο που είναι μεταναστευτικός σταθμός τόσο κατά την φθινοπωρινή όσο και την ανοιξιάτικη μετανάστευση.

Εικόνα 3: Μεταναστευτικοί δίαυλοι στη Μεσόγειο. (Πηγή: Υπηρεσία θήρας 2015)

Η λεκάνη της Μεσογείου βρίσκεται στα νοτιοδυτικά σύνορα της Παλαιρικής, η οποία αναμένεται να υποστεί ισχυρότερη επίδραση στην κλιματική αλλαγή. Επομένως, υπάρχουν υπόνοιες ότι η αλλαγή του κλίματος θα επηρεάσει την έκταση και την καταλληλότητα αυτού του εδάφους το χειμώνα για τα πτηνά, αλλά. Αυτές οι αλλαγές έχουν πιθανές συνέπειες στη διατήρηση, διότι μπορεί να επηρεάσουν την επιβίωση ή την επακόλουθη αναπαραγωγική επιτυχία των αποδημητικών πτηνών και συνεπώς τις τάσεις των πληθυσμών τους (Jetz et al 2012).

Το κλίμα της Κύπρου είναι τυπικά μεσογειακό με μεγάλα, ζεστά καλοκαίρια και δροσερό, μερικές φορές υγρό και περιστασιακά ακόμη και κρύο, χειμώνα. Η άνοιξη και το

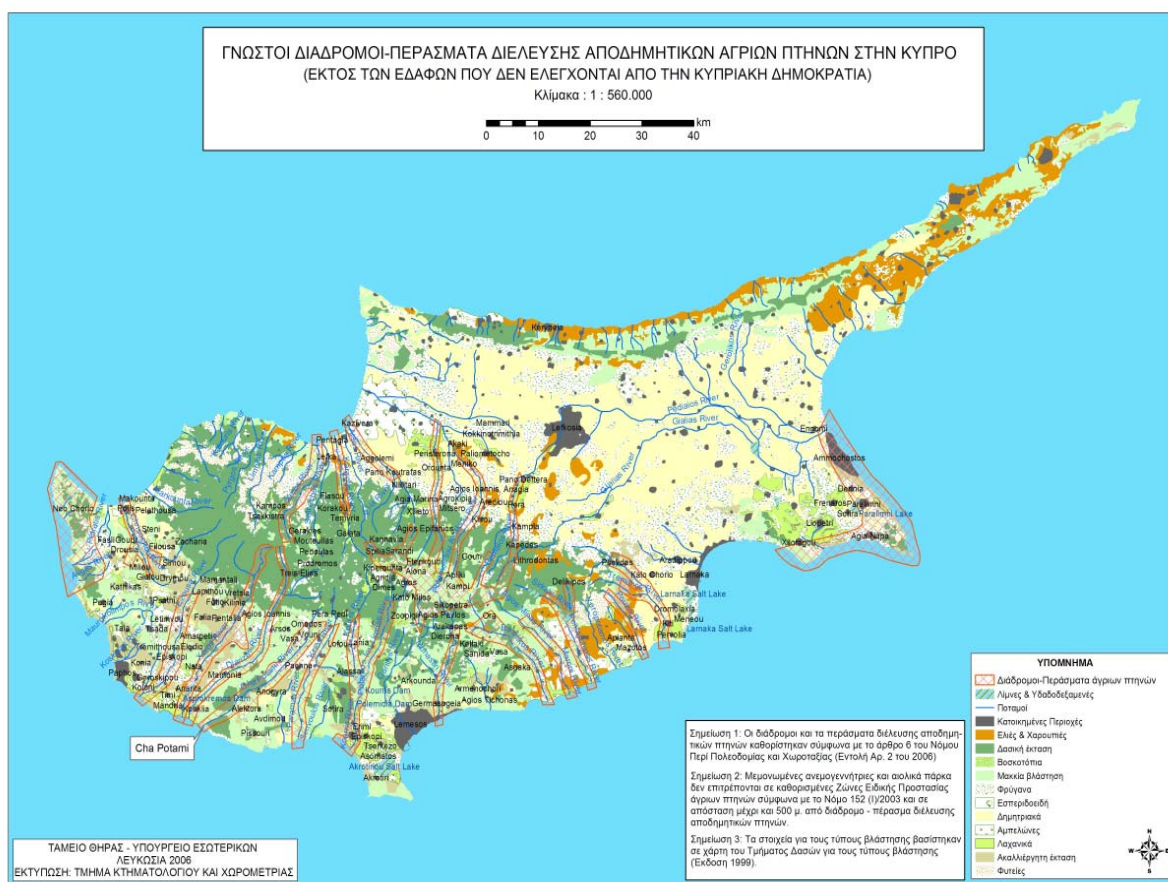
φθινόπωρο είναι σχετικά μικρές, ενώ οι θερμοκρασίες συχνά παραμένουν υψηλές από τέλη Απριλίου μέχρι αργά τον Οκτώβριο. Οι θερμοκρασίες άνω των 29 °C είναι κοινές και αναμένεται να ξεπεράσουν τους 32 °C από τον Ιούνιο έως το Σεπτέμβριο με 38°C και άνω έφτασε τακτικά τον Ιούλιο και Αύγουστο. Η βροχόπτωση είναι πιθανή την άνοιξη με θερμοκρασίες που κυμαίνονται από περίπου 17°C έως 25°C. Οι θερμοκρασίες το χειμώνα συνήθως κυμαίνονται μεταξύ 13°C και 20°C αλλά μπορεί να είναι πιο κρύες. Το χιόνι πέφτει στο Τρόοδος μεταξύ Δεκεμβρίου και Μαρτίου.

Οι πλευρικοί άνεμοι έχουν την τάση να αναστέλλουν την αναχώρηση και να μειώσουν την απόσταση που έχει διανυθεί πριν από ενδιάμεση στάση (Cochran&Wikelski, 2005). Οι αποφάσεις εκφόρτωσης σε σχέση με τις καιρικές συνθήκες έχουν ερευνηθεί λιγότερο, πιθανώς λόγω τεχνικών περιορισμών (Thorup et al., 2006). Ο αριθμός των πτηνών που σταματούν σε κάθε δεδομένη τοποθεσία και χρόνο εξαρτάται από τον τοπικό καιρό καθώς και από τους όρους που επικρατούσαν σε προηγούμενους σταθμούς που επηρέασαν τις αποφάσεις αναχώρησης (δηλαδή την απόφαση αποχώρησης ή παράκαμψης μιας περιοχής ενδιάμεσης στάσης,(Ahola et al. 2004).

Σύμφωνα με την Υπηρεσία Θήρας, η Κύπρος τοποθετείται στο μέσο της κυριότερης αρτηρίας μετανάστευσης πτηνών από την Βόρεια Ευρώπη στην Αφρική και αντίστροφα. Εκατομμύρια πουλιά διασχίζουν κάθε χρόνο την Κύπρο το Φθινόπωρο για διαχείμαση στην Αφρική και την Άνοιξη για επιστροφή στα ενδιαιτήματα τους στην Ευρώπη.

Τα περισσότερα από τα υπάρχοντα στοιχεία για την εαρινή μετανάστευση μέσω της κεντρικής Μεσογείου υποδεικνύουν ευρείες κινήσεις SW-NE με διαρκείς πτήσεις συνεχίζοντας κατά τη διάρκεια της ημέρας και για νυχτερινούς μετανάστες και κύματα μετανάστευσης που επηρεάζουν ταυτόχρονα διάφορα νησιά (Spina et al, 1993). Έμμεσες αποδείξεις, βασισμένες σε χωρικά και ωριαία πρότυπα σύλληψης σε διάφορα νησιά της Τυρρηνίας, δείχνουν ότι οι περισσότεροι μετανάστες φτάνουν εκεί μετά από απευθείας πτήσεις από την ακτή της Ν. Αφρικής (Jenni et al. 2000).

Χάρτης 2: Διάδρομοι/Περάσματα Μεταναστευτικών Πτηνών (Πηγή: Υπηρεσία Θήρας 2015)

2.8 Η Κύπρος και η μετανάστευση πουλιών

Η θέση της Κύπρου στην ανατολική Μεσόγειο με την Τουρκία στα βόρεια, τη Συρία προς τα ανατολικά και την Αίγυπτο προς νότια, την τοποθετεί σε μία από τις κυριότερες οδούς μετανάστευσης στη Μεσόγειο και την καθιστά σημείο στάσης για πολλά είδη που περνούν από την Ευρώπη / Ασία έως την Αφρική μέσω του Δέλτα-Νείλου.

Τα πουλιά που απαντώνται τακτικά κατά τη μετανάστευση σήμερα είναι περίπου 380 είδη. Από αυτά μόνο 50 είναι μόνιμη κάτοικοι και περίπου 40 είδη τα οποία διαμένουν τακτικά ή περιστασιακά. Ο αριθμός των πτηνών που περνούν κατά τη διάρκεια των μεταναστευτικών περιόδων της άνοιξης και του φθινοπώρου είναι εντυπωσιακός, καθώς εκατομμύρια πουλιά περνούν μέσα από την Κύπρο.

Η εαρινή μετανάστευση ξεκινάει νωρίς, κοντά στα τέλη Φεβρουαρίου. Ο Απρίλιος είναι ο πρωταρχικός μήνας για το μεγαλύτερο σύνολο των ειδών, ιδιαίτερα στις μέσες 2

εβδομάδες (Manfredo, etal 1996). Ο χειμώνας είναι επίσης καλός για τα πουλιά, με περίπου 90 είδη που εμφανίζονται ως κανονικοί επισκέπτες του χειμώνα. Αξιοσημείωτοί είναι τα Φλαμίνγκο και τα άγρια πτηνά που συγκεντρώνονται στις δύο αλυκές, Ακρωτήρι και Λάρνακας. Άλλοι χειμερινοί επισκέπτες στην Κύπρο είναι κοινά για τον Ευρωπαϊκό Πτηνοπαρατηρητή όπως: *Saxicola torquata*, *Chiffchaffs Phylloscopus collybita*, *Robins Erithacus rubecula*, *Τσίκλες Turdus-philomelos*, *Μαυροπετρίτες Turdus-merula*, *Motacilla alba*, *Starlings Sturnus vulgaris*. Οι σκληροί χειμώνες στην Ευρώπη μπορούν να φέρουν κύκνους σε υγροβιότοπους (Emile etal, 2014).

Η Κύπρος, όπως και οι περισσότερες χώρες, έχει νομιμοποιήσει το κυνήγι των πτηνών για θήρα, αν και σε αντίθεση με το Ηνωμένο Βασίλειο, η Κύπρος επιτρέπει τον πυροβολισμό του Τρυγονιού, ορτυκιού, τσίκλων και πολλών άλλων προκαθορισμένων πτηνών βάση διαταγμάτων μεταξύ Νοεμβρίου και Φεβρουαρίου. Όλες οι θηρεύσεις είναι παράνομες μεταξύ Μαρτίου--Αυγούστου. Η σκοποβολή δεν επιτρέπεται καθημερινά κατά τη διάρκεια του ανοικτού κυνηγίου. Το φθινόπωρο υπάρχει ανοικτή σεζόν κυνηγίου.

2.9 Γενικά Παράνομες παγιδεύσεις και θανατώσεις πτηνών (Μεσόγειος)

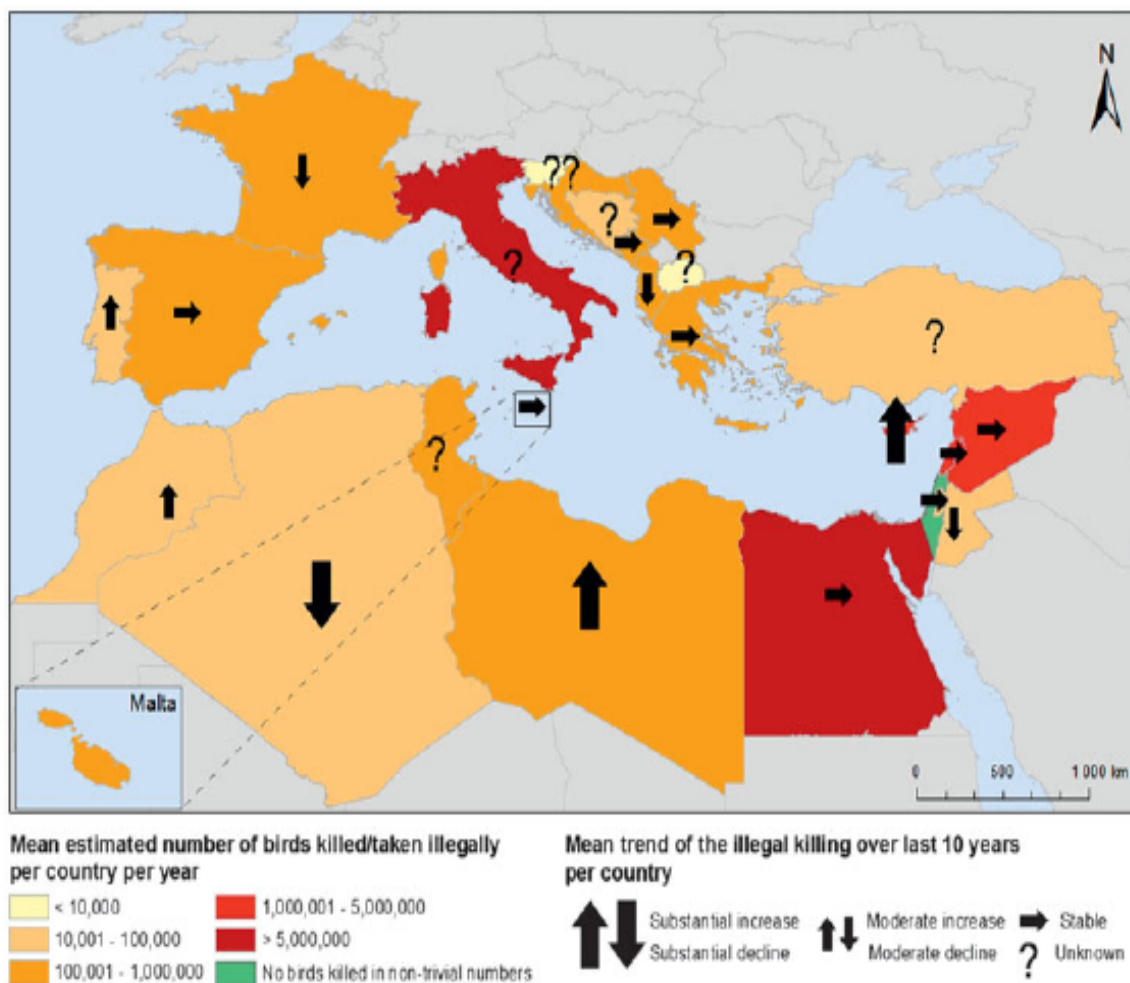
Η παράνομη θανάτωση συχνά στοχεύει μεταναστευτικά είδη που σταματούν στην Μεσόγειο δεδομένου ότι αυτά είναι μόνο παροδικά είδη, οι παράνομες δραστηριότητες δεν μπορούν πάντα να επηρεάσουν άμεσα την κατάσταση των πληθυσμών, ωστόσο, μπορούν να συμβάλουν στη μείωση ή εξαφάνιση των πληθυσμών των πτηνών σε παγκόσμιο επίπεδο. Έτσι, η διακοπή αυτών των παράνομων δραστηριοτήτων θα βοηθήσει την Ε.Ε να ικανοποιήσει τον έκτο στόχο της στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα, την «ενίσχυση της συμβολής της στην αποτροπή της απώλειας βιοποικιλότητας παγκοσμίως». Σύμφωνα με το BirdLife (2011), η θνησιμότητα τόσο από τη νόμιμη και παράνομη θανάτωση και παγίδευση για τα μεταναστευτικά πουλιά είναι μια σημαντική απειλή και θέμα διαχείρισης για την βιωσιμότητα των μεταναστευτικών ειδών. Το κυνήγι στις χώρες της ΕΕ θα πρέπει να οργανωθεί σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης της Βέρνης και της οδηγίας της ΕΕ για τα πτηνά σύμφωνα με αρχές της βιώσιμης συνετής χρήσης. Πολύ περισσότερο καθώς οι περιορισμένοι διαθέσιμοι αριθμοί δεν επιτρέπουν να προβεί κανείς σε ακριβή εκτίμηση των δεδομένων της ετήσιας συγκομιδής για την πλειονότητα των θηρεύσιμων ειδών, η ακριβής ποσοτικοποίηση σε

ευρωπαϊκό και μεταναστευτικών διαδρόμων κλίμακα της παράνομης θανάτωσης είναι πολύ πιο δύσκολο να εκτιμηθεί (εκτός από μεμονωμένες χώρες με πλήρη συστήματα παρακολούθησης, όπως η Κύπρος). Έτσι, πολλοί συγγραφείς ορίζουν ότι ο αντίκτυπος της παράνομης θανάτωσης αποδημητικών πτηνών είναι σημαντικός (Olson&Dinerstein 1997, Martínez et al 2002).

Στην Μεσόγειο συνολικά, 11-36 εκατ. μεμονωμένα πουλιά εκτιμήθηκαν ότι σκοτώνονται παράνομα κάθε χρόνο. Αναφορές ότι σκοτώθηκαν παράνομα έγιναν σε όλες τις μεσογειακές χώρες εκτός από το Γιβραλτάρ και το Ισραήλ. Το ενδεχόμενο ο υψηλότερος συνολικός αριθμός ατόμων που εκτιμάται ότι είναι γνωστός ή ενδέχεται να σκοτωθεί παράνομα είναι Αίγυπτο (0,3-10,6 εκατ.) και Συρία(2,9-4,9 εκατ.), (πίνακας 19: ΠαράρτημαΕ). Εκφραζόμενη ως συνολικό ανά km² σε κάθε χώρα, το δυναμικό. Τα υψηλότερα ποσοστά ανά μονάδα επιφάνειας ήταν για τη Μάλτα (18-667) μεμονωμένα πτηνά που εκτιμάται ότι είναι γνωστά ή πιθανόν να σκοτωθούν παράνομα/έτος/km²), Κύπρος (146-351) και Λίβανος (Εκφραζόμενη ως συνολικά ανά 100 κατοίκους του ανθρώπινου πληθυσμού σε κάθε χώρα, στις ίδιες τρεις χώρες είχε τα υψηλότερα σύνολα: Κύπρος (115-277 μεμονωμένα πουλιά εκτιμάται ότι είναι γνωστά ή πιθανά. Να σκοτωθούν παράνομα/έτος/100 άτομα), Λίβανος (29-59) και Μάλτα (1-51) (βλέπε Παράρτημα: Ε). Τάσεις στη Κλίμακα παράνομης θανάτωσης, κατά μέσο όρο σε όλα τα είδη που αναφέρθηκαν ότι επηρεάστηκαν σημαντικά από την παράνομη παγίδευση είναι ποικίλες μεταξύ των χωρών, με συνολικά αναφερόμενες τάσεις που αυξάνονται σε τέσσερις χώρες, είναι σταθερές σε εννέα, μειωμένες σε τέσσερα και άγνωστα σε επτά (A-L. Brochet et al 2016) (βλέπε Παράρτημα: Ε)

Στον πιο κάτω χάρτη παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των καταγραφών του Brochet et al 2016 και γίνεται ένδειξη με σύμβολά των τάσεων κάθε περιοχής όπου γίνεται θανάτωση.

Χάρτης 3: Χωρική δομή παράνομης παγίδευσης πτηνών στη Μεσόγειο ετησίως ανά χώρα.

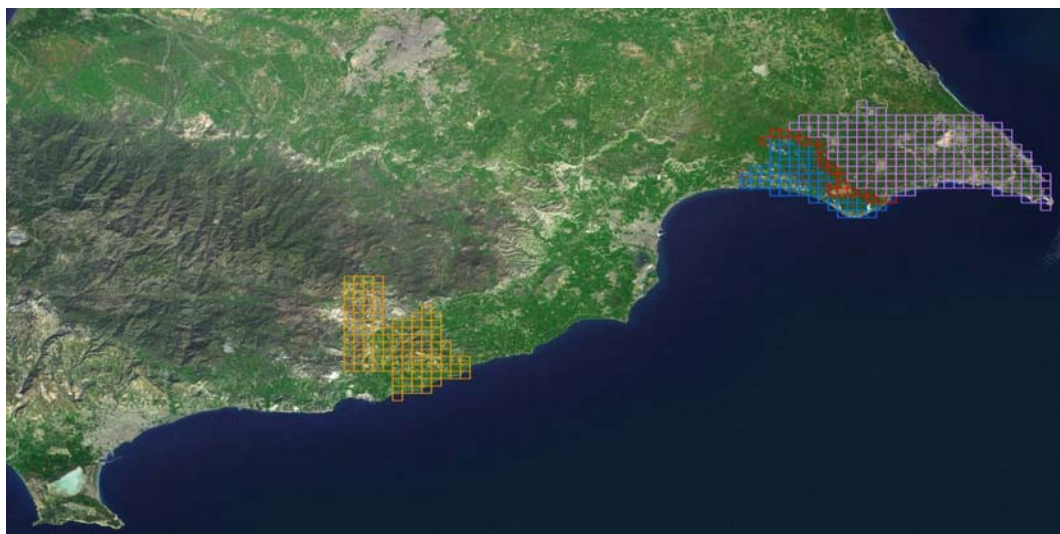
Η εκτιμώμενη τάση παράνομης παγίδευσης 10 ετών. Η μέσες εκτιμώμενες τάσεις ταξινομήθηκαν ως εξής: σημαντική πτώση (μέση <-1,5), μέτρια πτώση (-1,5 έως-0,5), σταθερή (-0,4 έως +0,4), μέτρια αύξηση (+0,5 έως +1,5) ή σημαντική αύξηση (> +1,5). όπως φαίνεται και στους πίνακες των παραστημάτων (πηγή: *A-L. Brochet et al, Birtllife, 2016*)

2.10 Παγίδευση πτηνών στην Κύπρο

Η παγίδευση των πτηνών είναι μια παράνομη, μη επιλεκτική και σκληρή πρακτική που εκτελείται και στην Κύπρο. Περιλαμβάνει την αδιάκριτη και ευρείας κλίμακας παγίδευση χιλιάδων πτηνών ετησίως, με το χειρότερο έτος είναι το 2014. Η παράνομη μη επιλεκτική παγίδευση πουλιών κατά την άνοιξη και το φθινόπωρο (κύρια περίοδος παγίδευσης) στοχεύει κυρίως στη σύλληψη και την κατανάλωση αμπελοπουλιών. Η παράνομη

παγίδευση των πτηνών πραγματοποιείται εκτενώς και κατά τη διάρκεια του χειμώνα, με στόχο τη σύλληψη και την κατανάλωση της τσίχλας-(*Turdus philomelos*).

Εικόνα4: Παραδοσιακές Περιοχές Παγίδευσης(πηγή: Simon, Rspb, 2012)

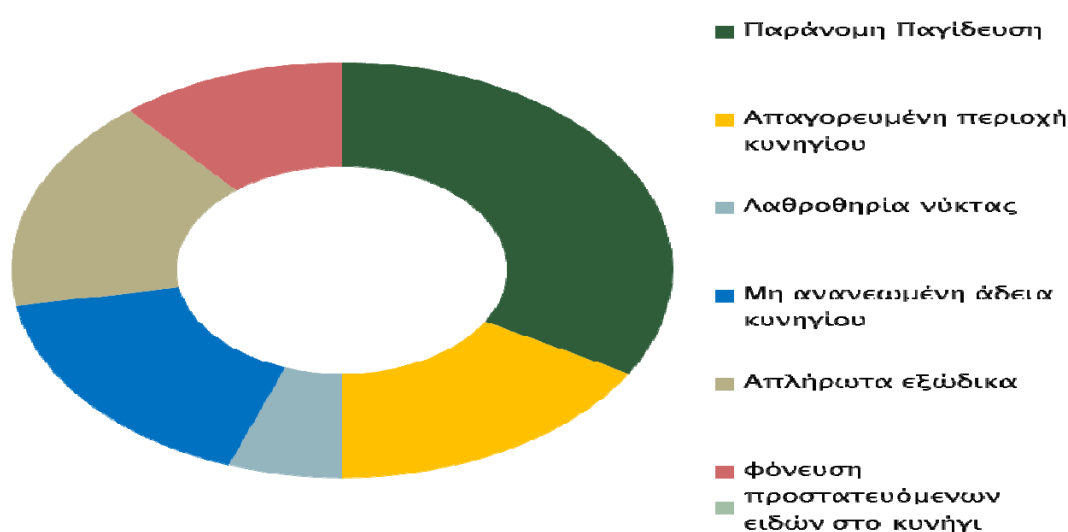

Εικόνα 5: Άλλες Περιοχές Παγίδευσης (πηγή: Simon-Birdlife 2012)

Από διάφορες πηγές δεδομένων υπάρχουν 155 επιβεβαιωμένα είδη πουλιών που πλήττονται από παράνομη παγίδευση πουλιών στην Κύπρο. Ωστόσο, αυτός ο αριθμός μπορεί να είναι μεγαλύτερος. 78 από τα 155 είδη πτηνών αναφέρονται ως απειλούμενα από την οδηγία για τα πτηνά της ΕΕ ή και το BirdLife International. Συνολικά, 400 είδη πτηνών έχουν καταγραφεί στην Κύπρο, από τα οποία 280 είναι είδη τα οποία

εμφανίζονται τακτικά. Η Υπηρεσία Θήρας ωστόσο δίνει κάποια διαφορετικά στοιχεία που πρέπει να σημειωθούν: αναφέρεται ότι από τα 365 είδη πτηνών που καταγράφηκαν στην Κύπρο τα 154 επηρεάζονται-παγιδεύονται σε ξόβεργα και δίχτυα. Από αυτά τα 78 αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο μείωσης πληθυσμών ή ακόμη και εξαφάνισης; (π.χ: αηδόνια, πουπουξίους, μελισσοφάγους, σκαλιφούρτες, θουπιά, φίδια, νυκτερίδες και σαύρες).

Σύμφωνα με το Ταμείο Θήρας στην Λάρνακα, και Αμμοχώστου μεταξύ 2010-2014 σημειώθηκαν **60** υποθέσεις/έτος παράνομης θήρας, ενώ το 2015 υπήρξαν **47** άτομα που συνελήφθησαν για παράνομη παγίδευση.

Γράφημα 1: Κατανομή υποθέσεων ανάλογα με το είδος παρανομίας για τις τρεις περιοχές του προγράμματος, στο σύνολο τους (πηγή: Υπ.Θήρας 2015)

Το Παγκόσμιο Συμβούλιο για τη διατήρηση των πουλιών κατατάσσει την Κύπρο μεταξύ των 221 πιο σημαντικών περιοχών για την βιοποικιλότητα των πτηνών.

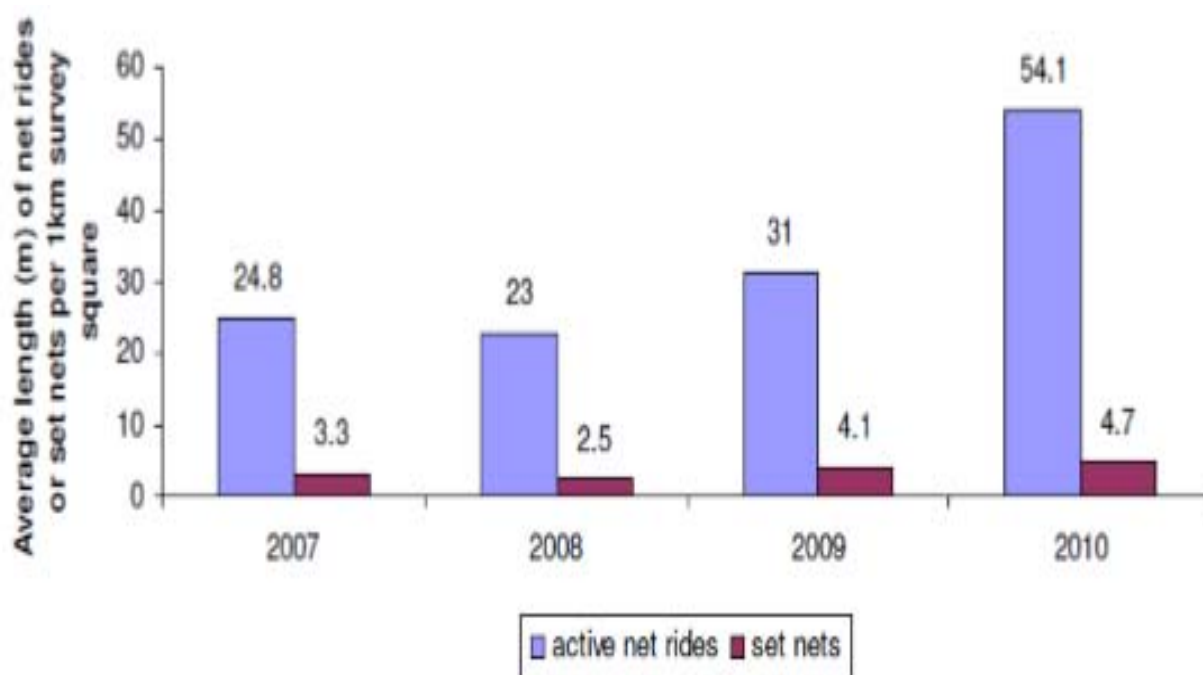
Οι παγιδεύσεις και οι μη-επιλεκτικές μέθοδοι ελέγχου είναι μεγάλη απειλή για πολλά είδη πτηνών σε όλη την Ε.Ε. (Mateo-Tomás et al 2012). Ισχυρές και ενιαίες διατάξεις για την προστασία των πτηνών στην Ευρώπη υπάρχουν με τη μορφή της Σύμβασης της Βέρνης και μέσω της οδηγίας για τα πτηνά. Οι διατάξεις αυτές παρέχουν κάποια από τα ισχυρότερα σημεία προστασίας για πολλά είδη σε όλο τον κόσμο. Υποδεικνύουν αυστηρές διώξεις. Παρά την ισχυρή προστασία, η κατάσταση διατήρησης ορισμένων ευρωπαϊκών ειδών πτηνών παραμένει φτωχή (Birdlife, 2011). Υπάρχουν ενδείξεις ότι αυτοί οι νόμοι δεν είναι σεβαστοί σε πολλές χώρες της Ευρώπης, και έχει υποστηριχθεί

ότι η καλύτερη κατανόηση των επιπέδων της μη συμμόρφωσης είναι αναγκαία για την εύρεση αποτελεσματικών στρατηγικών διαχείρισης της διατήρησης για τα διωκόμενα είδη (Birdlife, 2011).

Σύμφωνα με τον Τοουλλιά (2010), Η παγίδευση πτηνών με δίχτυα έχει σαν αποτέλεσμα την σύλληψη μεγάλου αριθμού πτηνών και η πάταξη αυτού του είδους λαθροθηρίας είναι επιβεβλημένη. Στα δίχτυα πιάνονται συχνά πουλιά σπάνια όπως είναι τα «ανθρωποπούλια» (είδος κουκουβάγιας) οι «νυχτοπάππαροι» (νυχτερίδες) και άλλα σπάνια και ωδικά πτηνά. Πλατιά χρήση δικτύων γίνεται στις Αγγλικές βάσεις στην Κύπρο και στο νησιωτικό σύμπλεγμα της Μάλτας (Μάλτα, Κομίνο, Γκόζο), που αποτελούν μεταναστευτικούς σταθμούς της Μεσογείου. Σε αυτό το σημείο αξίζει να πούμε ότι οι μεταναστευτικοί σταθμοί στη Μεσόγειο έχουν μεγάλη σημασία για την εαρινή και τη φθινοπωρινή μετανάστευση των πουλιών. Τέτοιοι σταθμοί είναι η Κύπρος, η Μάλτα, η Σικελία η Γαύδος, τα Κύθηρα, η Λέσβος, και άλλα νησιά της Μεσογείου. Στα νησιά αυτά τα πουλιά ξεκουράζονται και βρίσκουν τροφή κατά την διάρκεια του μεγάλου τους ταξιδιού προς την Αφρική και αντίστροφα. Ακόμη τα νησιά αυτά αποτελούν καταφύγιο για τα πουλιά όταν συναντούν αντίξοες καιρικές συνθήκες. Ιδιαίτερα σημαντικοί είναι οι σταθμοί για τη φθινοπωρινή μετανάστευση, γιατί τα πουλιά έχουν συνταξιδιώτες και όσα γεννήθηκαν το καλοκαίρι στην Ευρώπη και σίγουρα οι αριθμοί πουλιών το Φθινόπωρο είναι πολύ μεγαλύτεροι. Από τις μη επιλεκτικές μεθόδους παγίδευσης. Επηρεάζονται μια σειρά από απειλούμενα είδη πουλιών συμπεριλαμβανομένων των Τσαλαπετεινών, τρασχήλων (*Alaudae* sp), και άλλων πολλών. Οι Πληροφορίες σχετικά με τον επηρεασμό των δραστηριοτήτων αυτών είναι πολύ περιορισμένες, παρά τη σημασία τους ως απειλές για την διατήρηση των ειδών στην Ευρώπη (Pennycuik 2008).

Η κλίμακα του προβλήματος είναι δύσκολο να εκτιμηθεί στην ΕΕ. Ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος (2011) αναγνωρίζει ότι οι παράνομες δραστηριότητες κατά πτηνών είναι δύσκολο να ελεγχθούν και τα αποτελέσματα συχνά είναι μεροληπτικά καθώς αντιπροσωπεύουν χώρες όπου η συλλογή δεδομένων και ανάλυση του προβλήματος είναι πιο αποτελεσματικές (π.χ. Ηνωμένο Βασίλειο) και υπόαντιπροσωπεύουν τους άλλους. Μια σύντομη ανασκόπηση μέσα από αναφορές του Πτηνολογικού, καθώς και άλλες μη κυβερνητικές οργανώσεις, ωστόσο αποκαλύπτει ότι τουλάχιστον 26 είδη που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I αποτελούν το αντικείμενο της παράνομης θανάτωσης/παγίδευση και το εμπόριο σε όλη την ΕΕ.

Μόνο πολύ λίγες χώρες έχουν προγράμματα παρακολούθησης. Η πιο ολοκληρωμένη συλλογή δεδομένων έχει οργανωθεί στην Κύπρο. Η παρακολούθηση για την παράνομη παγίδευση ακολουθεί το λεγόμενο «πρωτόκολλο παγίδευσης πουλιών» που έχει αναπτυχθεί και εφαρμοστεί από τον Πτηνολογικό Σύνδεσμο στην Κύπρο μετά από διαβουλεύσεις με την Βασιλική Εταιρεία για την Προστασία των Πτηνών (RSPB - Πτηνολογικός Σύνδεσμος Ηνωμένο Βασίλειο), το Ταμείο Θήρας Κύπρου και Βρετανικών Βάσεων στην Περιοχή βά σης (SBA) και την αστυνομία (Shialis 2011). Η τυποποιημένη παρακολούθηση της παράνομης παγίδευσης το φθινόπωρο ξεκίνησε ήδη από το 2002 (BirdLife Κύπρου και RSPB, 2011). Ο πραγματικός αντίκτυπος και η έκταση της εγκληματικότητας κατά των πτηνών μπορεί να ανιχνευθεί μόνο με ανεπτυγμένα εργαλεία παρακολούθησης. Το αποτέλεσμα της παρακολούθησης του 2010 σχετικά με την Κύπρο αποκαλύπτει αύξηση 75% στην χρήση δικτύων και αύξηση 89% σε βερκά σε σύγκριση με το φθινόπωρο 2009.

Εικόνα 6: Ενεργές και ανενεργές διαδρομές Δικτύων κατά τα έτη 2007 - 2010 Πηγή: (BirdLife Κύπρου και RSPB, 2011)

Μια εναλλακτική λύση για την άμεση παρακολούθηση των θανατώσεων των πουλιών θα μπορούσε να είναι η έμμεση παρακολούθηση με βάση τις μετρήσεις του πληθυσμού. Για παράδειγμα, οι Fieldings et al (2010), ακολουθώντας την προσέγγιση που υιοθετήθηκε στην έκθεση για το πλαίσιο διατήρησης των χρυσαετών (SNH Ανάθεση έκθεση αριθ. 193 – Whitfield et al 2008), ανέπτυξε ένα πλαίσιο προστασίας για τον βαλτόκιρκο που

βασίζεται σε δύο στοιχεία (: Μοντελοποίηση των στόχων για την ευνοϊκή κατάσταση με βάση τα κριτήρια της αφθονίας, της δημογραφίας και της διανομής, καθώς και την αξιολόγηση του κατά πόσον οι στόχοι έχουν εκπληρωθεί και, εξέταση των περιορισμών που εντοπίστηκαν για τους πληθυσμούς της κότας Harrier, σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, καθώς και αξιολόγηση των πολιτικών που επηρεάζουν.

Σύμφωνα με το BirdLife (2011), η παράνομη παγίδευση είναι ένα ευρέως διαδεδομένο πρόβλημα, που δεν περιορίζεται μόνο στις χώρες της Μεσογείου. Η παγίδευση μπορεί επίσης να εφαρμοστεί νόμιμα (υπό καθεστώς παρέκκλισης για ορισμένα είδη), αλλά είναι δύσκολο να ελεγχθεί. Η εκτίμηση της επίπτωσης στους πληθυσμούς των πτηνών δεν είναι εύκολο να ποσοτικοποιηθεί με τα διαθέσιμα δεδομένα. Πολλές παγίδες δεν είναι επιλεκτικές, γεγονός που αυξάνει τις ήδη υψηλές οικολογικές επιπτώσεις τέτοιων δραστηριοτήτων. Η συστηματική δειγματοληψία στην Κύπρο εκτιμάται ότι θα φθάσει το 2018 περίπου στα 1,4 εκατομμύρια πουλιά, μόνο στις περιοχές Αμμοχώστου και Λάρνακας (Birdlife, 2011). Επιπλέον, η επισήμανση ορισμένων παραδοσιακών μεθόδων θανάτωσης / παγίδευσης ως παραδοσιακών είναι προβληματική. Μια ιδιαίτερη περίπτωση μιας τέτοιας παράδοσης είναι η διατροφή του Ortolan στη Γαλλία. Παρόλο που είναι παράνομο, προωθείται σε τοπικό επίπεδο και έχει ακόμη επιτραπεί ανεπίσημα (LeGall 2011). Ο έλεγχος είναι δύσκολος, καθώς οι παγιδευτές χρησιμοποιούν την νομιμοποιημένη παγίδευση των πουλιών για να κρύψουν τις παράνομες δραστηριότητες τους. Η παράνομη παγίδευση για κατανάλωση συνδέεται συχνά με μια περιοχή εγκλήματος που ενδιαφέρεται για κερδοσκοπικό σκοπό. Η σημερινή πρακτική είναι συχνά αρκετά διαφορετική από την ιστορική. Για παράδειγμα, στην Κύπρο χρησιμοποιούνται δίχτυα υγρασίας σήμερα, καθώς επιτρέπουν την μαζική σύλληψη πτηνών. Επιπλέον, οι παλιοί παγιδευτές έχουν σταματήσει να εργάζονται και το οργανωμένο έγκλημα έχει αναλάβει την επιχείρηση.

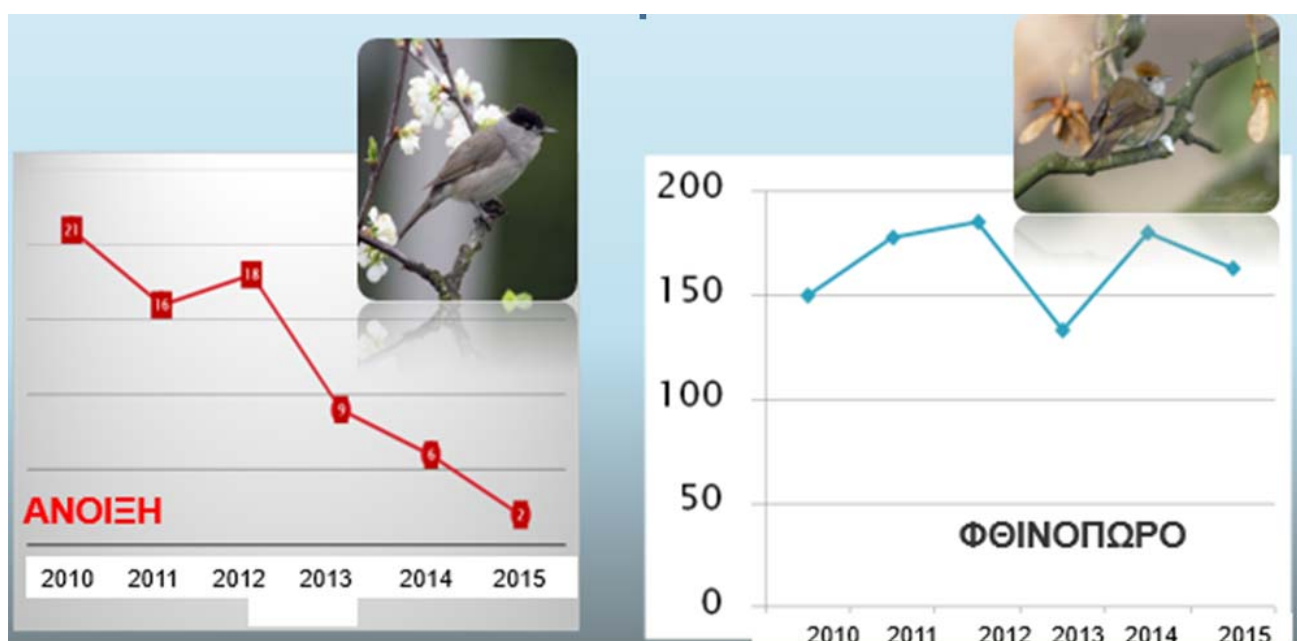
2.11 Κύριοι Τρόποι μη επιλεκτικής παγίδευσης.

Η παγίδευση με δίχτυα και ξόβεργα είναι παράνομη τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, λόγω της μη επιλεκτικής φύσης αυτών των μεθόδων - δηλαδή δεν είναι δυνατόν να επιλέξει κανείς ποια είδη πουλιών θα πιαστούν. Σύμφωνα με έρευνες πεδίου, σχεδόν τα μισά είδη πουλιών που καταγράφηκαν στην Κύπρο, δηλαδή 155 διαφορετικά είδη πτηνών, έχουν βρεθεί παγιδευμένα σε ξόβεργα ή σε δίχτυα, 78 από τα οποία

παρουσιάζουν δυσμενή κατάσταση διατήρησης, συμπεριλαμβανομένων και εμβληματικών ειδών μεταξύ των οποίων το Θουπί (*Otus scops cyprius*), ενδημικά είδη η Σκαλιφούρτα (*Oenanthe cypriaca*) και Τρυπομάζης (*Sylvia melanothorax*).

Συνολικά, καταγράφηκαν 400 είδη πτηνών στην Κύπρο, εκ των οποίων τα 280 είδη που απαντώνται τακτικά. Σύμφωνα με έρευνα του Birdlife (2011), αποδείξεις της δραστηριότητας παγίδευσης βρέθηκαν στο 35,5% των 93 τετραγωνικών τετραγώνων δείγματος που εξετάστηκαν σε περιοχή μελέτης 406 Km².

Είναι σημαντικό ωστόσο να σημειωθεί, ότι σύμφωνα με το Ταμείο Θήρας η παγίδευση μεταναστευτικών πτηνών κατά την περίοδο της Άνοιξης παρουσιάζει εμφανή σημάδια μείωσης τα τελευταία χρόνια 2010 – 2015, όπως φαίνεται και στο κάτωθι γράφημα:

Εικόνα 7: Εικόνα με δύο διαγράμματα για την χρήση ξόβεργων και δικτύων. (Πηγή: Υπηρεσία Θήρας, 2015)

Η κυβέρνηση της Κύπρου θεωρεί ότι το τρέχον επίπεδο της παράνομης θανάτωσης πουλιών ένα θέμα μεγάλης σημασίας, καθώς επηρεάζει τα προστατευόμενα είδη και τη διατήρηση των πτηνών. Οι κυριότερες παράνομες δραστηριότητες είναι οι εξής: παγίδευση των πουλιών, το εμπόριο των πτηνών, η θανάτωση τους με τη χρήση παράνομων μεθόδων, η θανάτωση κατά τη διάρκεια της μη επιτρεπόμενης περιόδου κυνηγίου, η ακούσια θανάτωση με τη χρήση παράνομων μέσων.

Σύμφωνα με άρθρο στο οποίο σχολίασαν μέλη του ΜΚΟ-birdlife «οι ίδιοι οι παγιδευτές παραδέχτηκαν δημόσια ότι λόγω της ρήξης το 2002 έχασαν 300-500 λίρες Κύπρου την μέρα από την πώληση αμπελοπούλιων. Καθώς οι παγιδευτές κέρδιζαν μία λίρα ανά παγιδευμένο πτηνό και η περίοδος παγίδευσης του φθινοπώρου διαρκεί περίπου 60 ημέρες, τουλάχιστον 18.000 πουλιά πιάνονται ανά παγίδα ανά φθινόπωρο. Λοιπόν, πόσοι παγιδευτές υπάρχουν; Η εβδομαδιαία δημοσίευση της Κυπριακής Δημοκρατίας στις 27 Σεπτεμβρίου έως 3 Οκτωβρίου ανέφερε ότι οι παγιδευτές είχαν παραδώσει 8000 δελτία σε ένδειξη διαμαρτυρίας για την άρση των δραστηριοτήτων.»

Σχολιάζοντάς όμως το πιο πάνω θα πρέπει να σκεφτούμε ότι πολύ πιθανό να παρέδωσαν τα δελτία τους και οι οικογένειες και φίλοι των παγιδευτών, έτσι με μία λογική και σοβαρή προσέγγιση θα μπορούσαμε να πούμε ότι η προηγούμενη σκέψη και διατύπωση όπως και ο υπολογισμός των παγιδευτών και εσόδων τα οποία διατυπώθηκαν από ΜΚΟ είναι αβάσιμη και προσπαθεί να δημιουργεί λάθος εντυπώσεις. Πράγμα το οποίο καταλογίζουν πολλά κοινωνικά σύνολα και οργανισμοί στις ΜΚΟ που συμμετέχουν στη προσπάθεια για προστασία των πτηνών.

Παρόλο που δεν έχει γίνει συστηματική μελέτη των επιπτώσεων αυτών των πρακτικών λαθροθηρίας, είναι σαφές ότι ακόμα και για ένα πολύ κοινό και ευρύτατο είδος όπως τα αμπελοπούλια, η σταθερή παγίδευση στα επίπεδα υπήρχε στην Κύπρο από τη δεκαετία του 1990, Και το BirdLife Cyprus εκτιμούσε συντηρητικά ότι περίπου 10 εκατομμύρια πτηνά αλιεύονται ετησίως, κάτι που θα έχει σοβαρό αντίκτυπο στους πληθυσμούς.

2.11.1 Δίκτυα Παγίδευσης

Σύμφωνα με το Ταμείο Θήρας, τα χαρακτηριστικά που έχουν τα δίκτυα πτηνών, και τα διαφοροποιούν από τα δίκτυα ψαρέματος είναι **ότι** έχουν φελλούς ή/και βαρίδια απαραίτητα για ψάρεμα, ακόμα:

- Είναι κατασκευασμένα από πολύ λεπτό υλικό του οποίου το μέγεθος κυψέλης είναι τέτοιο για τη σύλληψη πτηνών του μεγέθους αμπελοπουλιού μέχρι τσίχλας.
- Υπάρχουν παράλληλες οριζόντιες γραμμές οι οποίες ράβονται κατά μήκος των δικτύων και δημιουργούν τσέπες στις οποίες όταν κτυπήσει το εγκλωβίζεται.
- Θηλιές στις άκριες όπου δένονται τα δίκτυα σε σιδερένιους ή πλαστικούς πασσάλους για να στηρίζονται.

- Έχουν μαύρο χρώματος, και όταν αυτό τοποθετείται μπροστά ή κατά μήκος συστάδας ή σειρών δέντρων ή θάμνων ώστε να μην είναι ορατά.

Μαύρο χρώμα σε δίκτυα ψαρέματος δεν συνηθίζεται αφού το μαύρο χρώμα στο νερό έχει μεγάλη διάθλαση φωτός, μεγάλη ορατότητα.

Εικόνα 8: παγιδευμένα πτηνά σε στημένα δίκτυα με πτηνά πάνω

Εικόνα 9: Δίκτυα και σιδεροπαγίδες που κατασχέθηκαν από την Υ.Θ.

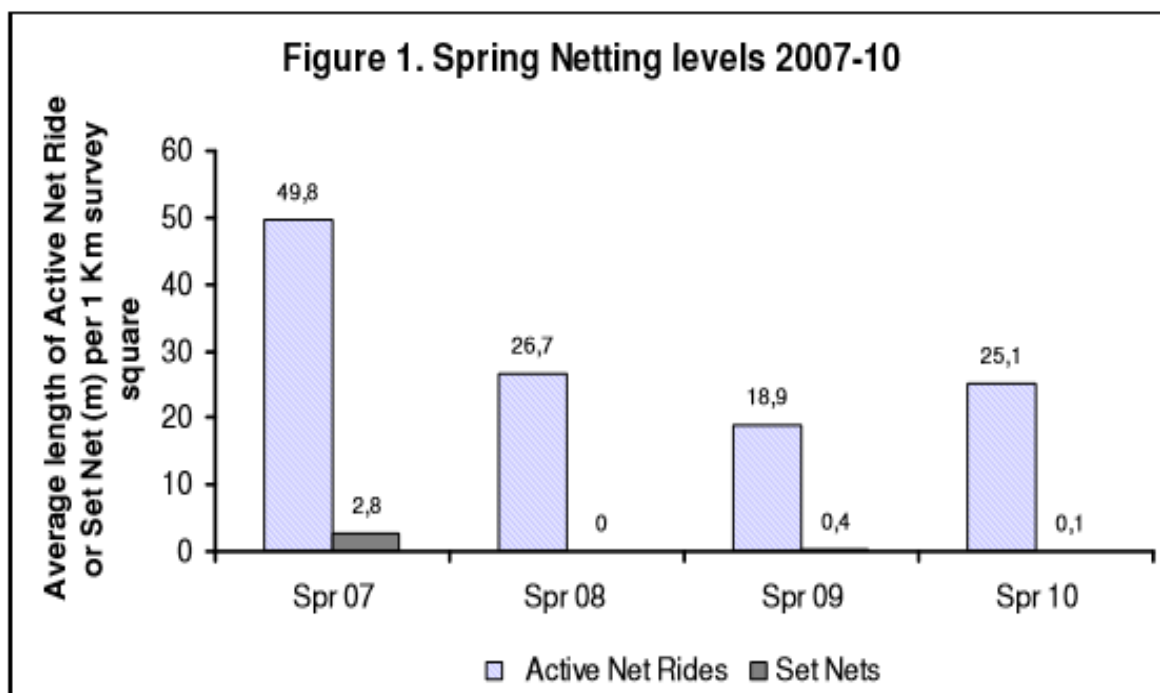
(Πηγή: Υπηρεσία Θήρας Κύπρου 2015)

Εικόνα 10: Αστυνομικοί στο Γκοζο-Μάλτας μαζεύουν δίκτυα. (Πηγή:Τουλλιας 2010)

Στο παρακάτω διάγραμμα φαίνονται τα ανιχνευμένα δίχτυα και ξόβεργα για τα έτη 2007-2010.

Γράφημα 2: Χρήση δικτύων και ξόβεργων 2007-2010 (πηγή Birdlife 2011)

Η παγίδευση με μη επιλεκτικές μεθόδους είναι πολύ απάνθρωπη μέθοδος. Τα συλληφθέντα πουλιά παραμένουν συνήθως παγιδευμένα για ώρες σε δίχτυα, μη μπορώντας να ξεφύγουν. Οποιοδήποτε ισχυρισμοί ότι όλα τα είδη πουλιών που δεν αποτελούν στόχο, απελευθερώνονται από τους παγιδευτές είναι αναληθής, καθώς είναι πολύ δύσκολο σχεδόν αδύνατο να ξανααπελευθερωθεί ένα πουλί από ένα δίχτυ και ειδικότερα να ξεφλουδισθεί ένα ξόβεργο χωρίς να προκληθεί τραυματισμός (Viñuela et al, 2002). Σύμφωνα με τις έρευνες που έχει αναλάβει το BirdLife Cyprus από το 2002, τα τελευταία χρόνια, περισσότερα από 2,5 εκατομμύρια πουλιά σκοτώνονται κάθε χρόνο λόγω παράνομης παγίδευσης. Λαμβάνοντας υπόψη τις πολλαπλές απειλές που αντιμετωπίζουν τα πτηνά (αλλαγή κλίματος, απώλειες οικοτόπων, εντατικοποίηση της γεωργίας κ.λπ.) καθίσταται σαφές ότι συμβαίνει μια οικολογική καταστροφή.

2.11.2 Ξόβεργα

Τα ξόβεργα είναι λεπτά κλαδιά μήκους περίπου 50-70 εκατοστών, τα οποία καλύπτονται με μια εξαιρετικά κολλώδη ουσία «κόλλα», αυτά τα ραβδιά τοποθετούνται σε θάμνους και δέντρα με ειδικό τρόπο ώστε να κάθονται πάνω τα μικρά πτηνά και να παγιδεύονται.

Η κατασκευή, πώληση και χρήση ξόβεργων είναι παράνομη, αλλά ο νόμος δεν εφαρμόζεται αυστηρά και η χρήση τους είναι πολύ διαδεδομένη. Ο πτηνολογικός σύνδεσμος Κύπρου υποστηρίζει ότι η χρήση ξόβεργων για την παγίδευση πτηνών είναι κάτι που συνέβαινε εντατικά στο παρελθόν ήταν ένα μέσο με το οποίο οι φτωχοί άνθρωποι συμπλήρωναν μια πενιχρή διατροφή. Αυτό δεν συμβαίνει πλέον: η Κύπρος έχει τώρα ένα εξαιρετικά υψηλό βιοτικό επίπεδο, και η περισσότερη χρήση των ξόβεργων γίνεται από μία κερδοσκοπική πλευρά.

Οποιοδήποτε πτηνό προσγειωθεί πάνω σε ένα ξόβεργο κολλάει, πέφτει ανάποδα και καθώς κυματίζει για να απελευθερωθεί, έρχεται σταδιακά πιο κοντά στο ραβδί. Τα πουλιά συνήθως δεν πεθαίνουν γρήγορα: είναι ένας μακρύς, παρατεταμένος θάνατος, ο οποίος μπορεί να συμβεί μόνο όταν ο παγιδευτής φτάσει να κόψει τα λαιμό του ή να συντρίψει τα κεφάλια του. Πρέπει να σημειωθεί ότι στην Κύπρο δεν είναι διαδεδομένη η χημική κόλλα (Ταμείο Θήρας, 2013).

Σύμφωνα με μια συντηρητική εκτίμηση, στη νότια ακτή της Κύπρου την άνοιξη τοποθετούνται περίπου 15.000 έως 20.000 ξόβεργα σε όλο το νησί. Μόνο στην περιοχή Παραλιμνίου – Αγίας Νάπας, ο αριθμός των ξόβεργων πιθανότατα ανέρχεται σε περίπου 5.000 έως 10.000, το φθινόπωρο αυτοί οι αριθμοί είναι τουλάχιστον τέσσερις φορές υψηλότεροι και επομένως ίσως συνολικά περίπου Σε μια πρόσφατη έρευνα ΜΚΟ την άνοιξη 2009 σε περίπου 2100 ξόβεργα βρέθηκαν 143 πουλιά, 25 από τα οποία ήταν ήδη νεκρά. Περίπου το 45% όλων των παγιδευμένων πτηνών της καταγραφής που έγινε ήταν αμπελοπούλια (*Sylvia atricapilla* - Blackcaps). Άλλα είδη που περιλαμβάνονται συγκεκριμένα είναι ο Ισπανοτσιροβάκος, Θαμνοτσιροβάκος, καθώς επίσης, ο Συκοφάγος και άλλες συλβίδες, το Τρυγόνι, ο Μελισσοφάγος, το Θερκοπούλι και ο Χουχουριστής.

Επειδή οι δύο μέθοδοι παγίδευσης δεν είναι επιλεκτικές, πολλά είδη πιάνονται στις παγίδες αλλά περισσότερο από το ένα τρίτο (58 είδη) από αυτά είναι είδη ευάλωτη με παγκόσμια εξαφάνιση και διατήρηση.

Εικόνα 11: Κουκουρκές με μάτσες (24) ξόβεργα (πηγη: Υπ.Θήρας)

Εικόνα 12: Διάφορα πτηνά (κυρίως σγαρτίλια και σπίννοι) που παγιδεύτηκαν με τη χρήση ξόβεργων για πώληση ως μελωδικά πουλιά. (Πηγή: Υπ.Θήρας)

2.12 Παράνομο εμπόριο πτηνών

Κάθε χρόνο εκτιμάται ότι 35.000.000 ζώα και φυτά εμπορεύονται διεθνώς. Ο αριθμός αυτός περιλαμβάνει περίπου τέσσερα εκατομμύρια άγρια πτηνά (Kareshetal 2005). Το εμπόριο άγριων ειδών διεθνώς ανέρχεται σε 14.000.000€, ένα μεγάλο ποσοστό του οποίου είναι παράνομο. Οι περιοχές σε όλο τον κόσμο που προμηθεύουν τη ζήτηση για άγρια πτηνά, αλλά κυρίως την Αφρική, την Ασία, την Ωκεανία. Ιστορικά, η Ευρώπη και οι

Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής (ΗΠΑ) ήταν οι κυριότεροι προορισμοί για τα πουλιά στο πλαίσιο του διεθνούς εμπορίου (Thomsen, Edwards&Mulliken 1992). Το παράνομο εμπόριο πτηνών είναι ένα πολύ σημαντικό ζήτημα στην Ε.Ε σε σύγκριση με τον υπόλοιπο κόσμο. Κατά την περίοδο 1996 έως 2003, τα κράτη μέλη της ΕΕ των 15 ήταν μακράν οι μεγαλύτεροι αναφερόμενοι εισαγωγείς ζώντων πτηνών που απαριθμούνται στη Σύμβαση CITES παγκοσμίως. Το εμπόριο στην Ε.Ε αντιπροσώπευε το 77% των παγκόσμιων εισαγωγών, 20 φορές περισσότερο από την Ιαπωνία και 100 φορές περισσότερο από τις ΗΠΑ. (Gavin et al 2010). Στη συνέχεια, η μείωση αυτών των αριθμητικών στοιχείων θα μπορούσε να αποτελέσει έναν δυνητικό οδηγό που θα μπορούσε να βοηθήσει την ΕΕ να επιτύχει τους στόχους της CBD για το 2020.

Η απομάκρυνση της άγριας ζωής για εμπορικούς σκοπούς αποτελεί έναν από τους παράγοντες που οδηγούν στην απώλεια της βιοποικιλότητας (Pitcher et al, 2002).

Στην Κύπρο εκτός από της εισαγωγές ξενικών ειδών που ο έλεγχος και η νομοθεσία είναι ελλιπής για αυτό το είδος όπως και οι έλεγχοι είναι πολλοί λίγοι, υπάρχει και το εμπόριο των πτηνών που παγιδεύονται στο νησί κατά τις δύο περιόδους μεταναστεύσεις. Κατά κύριο λόγο νεκρά πτηνά (αμπελοπούλια) και άλλα για διατροφικό έδεσμά και λιγότερο ωδικά- μελωδικά πτηνά για συντροφιά.

Το παράνομο εμπόριο και η παγίδευση των πουλιών οδηγούνται σε μεγάλο βαθμό από το πρόσχημα της παράδοσης και η παράνομη παγίδευση, κυρίως εξυπηρέτη τα εστιατόρια, έχει αντίκτυπο τόσο στους στόχους και τα παρεμπόδιοντα είδη πτηνών και στα ευρύτερα θέματα διατήρησης. Στην Κύπρο η παράνομη παγίδευση/θανάτωση θεωρείται σοβαρό έγκλημα, που αφορούν μεγάλα αφορολόγητα χρηματικά ποσά. Μια ντουζίνα πουλιά λέγεται ότι πωλούνται σήμερα 40€ και έως 80€ σε εστιατόρια, έτσι το συνολικό κέρδος εκτιμάται ότι είναι περίπου 5.000.000€ το χρόνο. Για αυτές της περιπτώσεις απαιτείται η αποτελεσματική εφαρμογή, σε συνδυασμό με υψηλή και αυστηρή τιμωρία. Η παράνομη μη ελεγχόμενη εμπορία άγριων πτηνών έχει αφορολόγητα κέρδη που στο περίπου υπολογίζονται στα 5εκ. το χρόνο (Ταμείο Θήρας, 2015). Ενώ υπάρχουν και δυσμενείς οικονομικές επιπτώσεις-συνέπειες στην τουριστική βιομηχανία, (Ταμείο Θήρας, 2014).

Το παράνομο εμπόριο πτηνών αναφέρεται ως αρκετά σημαντικό στην έκθεση BirdLife, αλλά η Κυπριακή Κυβέρνηση ανέφερε ότι δεν υπάρχουν στοιχεία για την εκτίμηση αυτού του εμπορίου.

2.13 Άλλα θέματα που σχετίζονται με την παράνομη θανάτωση πτηνών

Το BirdLife (2011) αναφέρει ότι μερικά αρπακτικά και πουλιά που καταναλώνουν ψάρια σκοτώνονται στην Ευρώπη επειδή θεωρούνται θηρευτές ειδών θηραμάτων ή ψαριών. Το γεγονός είναι ότι η πλειοψηφία των πυροβολημένων πτηνών συλλέγονται κατά τη διάρκεια της νόμιμης κυνηγετικής περιόδου και ότι τα πιο συχνά είδη είναι αρπακτικά πτηνά (Anima, 2011), κάτι που μπορεί να υποδηλώνει ότι τα αρπακτικά εξακολουθούν να θεωρούνται ανταγωνιστές από ορισμένους κυνηγούς (Schneider-Jacoby et al.). Κατά τη διάρκεια της κυνηγετικής περιόδου, η παράνομη σκοποβολή είναι πιο δύσκολο να εντοπιστεί από τη στιγμή που επιτρέπεται το κυνήγι. Στην Ελλάδα, για παράδειγμα, ο ΜΚΟ Anima αναφέρει ότι 84% των παράνομα πυροβόλλημένων πτηνών που συλλέχθηκαν ήταν αρπακτικά και ότι η θανάτωση αυξήθηκε με την ένταση της κυνηγετικής περιόδου.

Ακόμα η δηλητηρίαση χρησιμοποιείται επίσης συχνά για την εξάλειψη των ανταγωνιστικών αρπακτικών πτηνών. Πρόσφατα, το μέγεθος της δίωξης των πτηνών ποσοτικοποιήθηκε σε αρκετές μελέτες, για παράδειγμα, οι Redpath et al (2010) διαπίστωσαν ότι υπήρχαν αρχεία μόνο πέντε επιτυχημένων φωλιών φτερούγας σε μια περιοχή οικοτόπου που εκτιμάται ότι έχει τη δυνατότητα να υποστηρίξει περίπου 500 ζεύγη.

Τόσο η άμεση και έμμεση δηλητηρίαση των πουλιών είναι διαδεδομένη στην Ευρώπη (Birdlife 2011). Η παράνομη δηλητηρίαση ήταν υπεύθυνη για τη μείωση πληθυσμών ενός αριθμού προστατευόμενων ειδών πτηνών στην Ιβηρική χερσόνησο και τη Νότια Μεσόγειο (Mateo-Tomás et al, 2012). Κάποια είδη πτηνών είναι ιδιαίτερα ευάλωτα σε δηλητηρίαση μέσω της κατανάλωσης του δολώματος που προορίζονται για τα αρπακτικά θηλαστικά, και η ακούσια δηλητηρίαση είχε αποτέλεσμα την δραματική μείωση του αριθμού του ασπροπάρη (*Neophron-percnopterus*) στη λεκάνη της Μεσογείου (Hernandez 2009).

Η θήρα των αρπακτικών πτηνών στην Ευρώπη έχει λάβει την προσοχή της διεθνούς κοινότητας διατήρησης για αρκετές δεκαετίες (Birdlife, 2011). Η θήρα επηρεάζει περισσότερο τα ημερόβια είδη αρπακτικών, με σημαντικούς αρνητικούς παράγοντες για πολλά είδη (Stroud, 2003). Το παράνομο κυνήγι των αρπακτικών στην Ευρώπη παραμένει ένα κοινό πρόβλημα, συχνά ως αποτέλεσμα της σύγκρουσης με τα συμφέροντα κυνηγών αναψυχής (Thirgoodeetal., 2000). Η παράνομη θήρα συχνά οφείλεται σε προσωπικές αντιλήψεις και ψυχολογικά συναισθήματα και σε επιστημονικά στοιχεία (Martínezetal., 2002). Η συλλογή των αυγών άγριων πτηνών και η διατάραξη των τόπων που φωλιάζουν για παράδειγμα γίνεται συνήθως για την εκτροφή γερακιών η δραστηριότητες αυτές έχουν αύξηση κατά την τελευταία δεκαετία (Birdlife, 2011).

2.14 Κατάλογος με πτηνά που έχουν καταγραφεί παγιδευμένα σε δίχτυα και ξόβεργα (Παράρτημα: Πίν. 16)

Ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου ενημερώνει ένα συστηματικό πρόγραμμα παρακολούθησης της παράνομης παγίδευσης από το 2002 στην Κύπρο, σε συνεργασία με την RSPB (εταίρος του BirdLife), ως μέρος της εκστρατείας κατά της παγίδευσης (Tamara et al 2014). Ο πίνακας 16 στο Παραρτήματα Α παρουσιάζει ένα ενοποιημένο κατάλογο από τα είδη πουλιών που βρέθηκαν παγιδευμένα σε δίχτυα και ξόβεργα κατά τη διάρκεια ερευνών πεδίου που γίνονται για το πρόγραμμα παρακολούθησης του Πτηνολογικού και από διάφορες άλλες πηγές συμπεριλαμβανομένου: Hubbard J.P. (1968), Magnin G. (1987), Flint & Stewart (1992), CABS & Φίλοι της Γης Κύπρου (2010-17). Με βάση τις διάφορες πηγές υπάρχουν 155 επιβεβαιωμένα είδη πουλιών που επηρεάζονται από την παράνομη παγίδευση, ωστόσο ο πραγματικός αριθμός μπορεί να είναι μεγαλύτερος. Συνολικά ο κατάλογος περιλαμβάνει 154 είδη πτηνών, από τα οποία 78 είναι απειλούμενα κάτω από την Οδηγία για τα Πουλιά (BirdLife International). Στην Κύπρο έχουν καταγραφεί 400 διαφορετικά είδη πουλιών, από τα οποία 280 συναντώνται τακτικά. (βλέπε Παράρτημα: Πίνακας 1.)

Σύμφωνα με την Υπηρεσία-Θήρας, ο αριθμός υποθέσεων λαθροθηρίας Παγκύπρια συνοψίζεται ανά περιοχή στην ακόλουθη λίστα για τα έτη 2007-2016, για τα οποία υπάρχουν επίσημα στοιχεία. Στα στοιχεία αυτά περιλαμβάνονται υποθέσεις παράνομης παγίδευσης, χρήσης ηχοπαραγωγών συσκευών, συλήψεις, δεν περιλαμβάνονται εξόδικα

(από το 2012 έχει γίνει εξώδικο, κατοχή δικτύων, ξόβεργων, κατοχή άγριων πτηνών, κλπ)

Πίνακας 2: Αριθμός υποθέσεων λαθροθηρίας Παγκύπρια 2007-2016.(Πηγή: Υπηρεσία Θήρας, 2017)			
ΕΤΟΣ	ΕΠΑΡΧΙΑ	ΣΥΝΟΛΟ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΕΠΑΡΧΙΑΣ	ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΔΕΥΣΗΣ / ΔΙΚΤΥΑ, ΞΟΒΕΡΓΑ/ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΘΑΝΑΤΩΣΗ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΤΗΝΩΝ
2007	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	61	33
	ΛΕΜΕΣΟΣ	50	18
	ΛΑΡ / ΚΑ - ΑΜΜ/ ΣΤΟΣ	147	131
	ΠΑΦΟΣ	80	34
	ΣΥΝΟΛΟ	338	216
2008	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	75	37
	ΛΕΜΕΣΟΣ	45	10
	ΛΑΡ / ΚΑ - ΑΜΜ/ ΣΤΟΣ	154	116
	ΠΑΦΟΣ	58	13
	ΣΥΝΟΛΟ	332	176
2009	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	74	12
	ΛΕΜΕΣΟΣ	34	4
	ΛΑΡ / ΚΑ - ΑΜΜ/ ΣΤΟΣ	208	151
	ΠΑΦΟΣ	45	15
	ΣΥΝΟΛΟ	361	182
2010	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	89	33
	ΛΕΜΕΣΟΣ	44	12
	ΛΑΡ / ΚΑ - ΑΜΜ/ ΣΤΟΣ	168	110
	ΠΑΦΟΣ	28	4
	ΣΥΝΟΛΟ	329	159
2011	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	124	52
	ΛΕΜΕΣΟΣ	53	22
	ΛΑΡ / ΚΑ - ΑΜΜ/ ΣΤΟΣ	140	92
	ΠΑΦΟΣ	42	12
	ΣΥΝΟΛΟ	359	178
2012	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	79	43
	ΛΕΜΕΣΟΣ	40	8
	ΛΑΡ / ΚΑ - ΑΜΜ/ ΣΤΟΣ	148	115
	ΠΑΦΟΣ	56	19
	ΣΥΝΟΛΟ	323	185
2013	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	71	31
	ΛΕΜΕΣΟΣ	40	11
	ΛΑΡ / ΚΑ - ΑΜΜ/ ΣΤΟΣ	129	79
	ΠΑΦΟΣ	60	12
	ΣΥΝΟΛΟ	300	133
2014	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	63	27
	ΛΕΜΕΣΟΣ	28	8

	ΛΑΡ / ΚΑ - ΑΜΜ/ ΣΤΟΣ	113	75
	ΠΑΦΟΣ	34	8
	ΟΥΛΑΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΘΗΡΑΣ & ΠΑΝΙΔΑΣ	42	10
	ΣΥΝΟΛΟ	280	128
2015	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	56	16
	ΛΕΜΕΣΟΣ	35	8
	ΛΑΡ / ΚΑ - ΑΜΜ/ ΣΤΟΣ	83	47
	ΠΑΦΟΣ	55	15
	ΣΥΝΟΛΟ	229	86
2016	ΛΕΥΚΩΣΙΑ	30	3
	ΛΕΜΕΣΟΣ	36	11
	ΛΑΡ / ΚΑ - ΑΜΜ/ ΣΤΟΣ	54	38
	ΠΑΦΟΣ	20	2
	ΟΥΛΑΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΘΗΡΑΣ & ΠΑΝΙΔΑΣ	55	16
	ΣΥΝΟΛΟ	195	76

2.15 Τα αμπελοπούλια (Taxon Name: *Sylvia atricapilla*)

Τα αμπελοπούλια-Μαυροσκούφης είναι μικρά ωδικά αποδημητικά πτηνά φαιοκαστανού χρώματος, μήκους περίπου 15 εκατοστών. Ζουν στην Ευρώπη και μετακινούνται κατά εκατομμύρια προς τις θερμότερες περιοχές της Μεσογείου και της Αφρικής (βορείως και νοτίως της Σαχάρας) το φθινόπωρο και επιστρέφουν στις βορειοευρωπαϊκές χώρες για αναπαραγωγή την άνοιξη. Αναπαραγωγή Απρίλιος με Μάιος. γεννά 4-6 αυγά, δύο φορές τον χρόνο που εκκολάπτονται σε 12 μέρες Το αμπελοπούλι ζει δύο (2) χρόνια συνήθως. Μεταναστεύει 4 φορές στη ζωή του. Και υπάρχει μεγάλο ποσοστό θνησιμότητα σε αυτές της μεταναστεύσεις.

Σύμφωνα με τους Mullarney et al (1999), το γένος Συλβίδες (Sylviidae) ανήκει μια μεγάλη οικογένεια μικρών εντομοφάγων πουλιών συνήθως σε μέγεθος σπουργίτι, έχουν περιγραφεί 56 είδη και το ενδιαίτημα τους είναι κυρίως θαμνώδεις και δασώδεις εκτάσεις. Τα περισσότερα είδη του γένους είναι μεταναστευτικά και πιο αντιπροσωπευτικά γένη είναι οι τσιρόβακοι (*Sylvia*), οι ποταμίδες (*Acrocephalus*), οι στριτσιδες (*Hippolais*) και οι φυλλοσκοποι (*Phylloscopus*). Όπως αναφέρουν ο μαυροσκούφης φέρει το επιστημονικό όνομα *Sylvia atricapilla* και είναι κοινώς γνωστό ως αμπελοπούλι και είναι τυπικό μεταναστευτικό πουλί της Κ. και Ν.Ευρώπης και κυρίως της Μεσογείου. Το αρσενικό φέρει μαύρο σκούφο που είναι το διακριτό χαρακτηριστικό

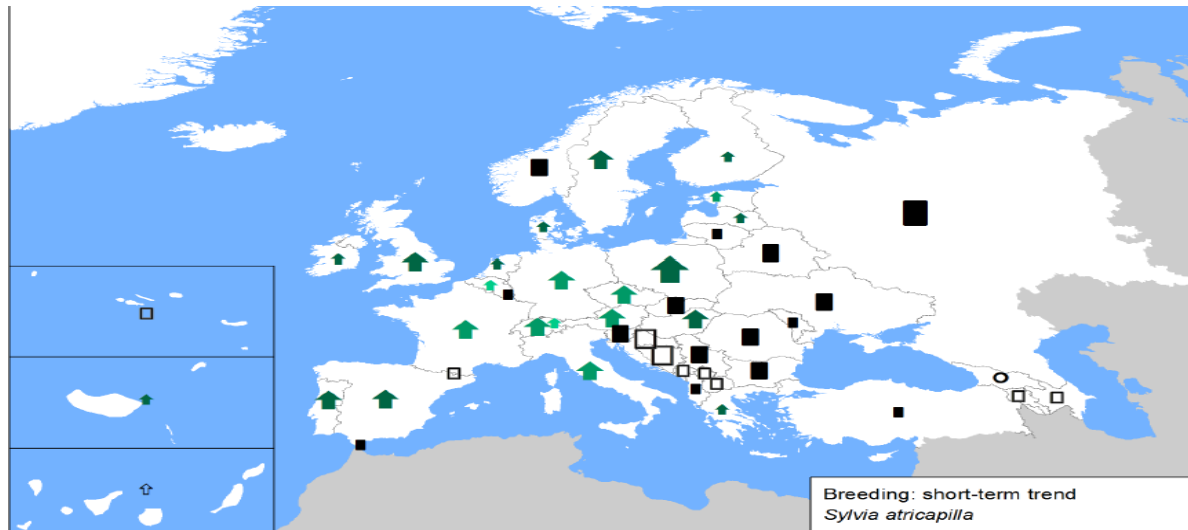
του ενώ το σώμα του είναι γκρι ανοιχτό από πάνω και γκρι-λαδί από κάτω. Το θηλυκό έχουν καστανοκόκκινο σκούφο.

Ένα άλλο είδος που αναφέρεται επίσης με το κοινό όνομα αμπελοπουλι είναι ο κοκκινολαίμης (*Erithacus rubecula*). Είναι αρκετά κοινό είδος το χειμώνα από τις φυσικές μέχρι τις αστικές περιοχές. Είναι μικρόσωμο πτηνό (12.5-14εκ.) με καστανωπό χρώμα και διακριτή πορτοκαλλοκοκκίνη τραχηλία στο στήθος.

2.15.1 Πληθυσμοί Αμπελοπουλιού (*Sylvia atricapilla*)

Οι αξιολογήσεις της κόκκινης λίστας της Ευρωπαϊκής Ένωσης βασίστηκαν κυρίως στα επίσημα στοιχεία που αναφέρθηκαν από τα κράτη μέλη της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 12 της οδηγίας για τα πτηνά κατά την περίοδο 2013-14. Για τις αξιολογήσεις της ευρωπαϊκής κόκκινης λίστας, παρόμοια στοιχεία προήλθαν από τους εταίρους του BirdLife Partners άλλα και άλλους συνεργαζόμενους εμπειρογνώμονες σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες και εδάφη. (BirdLife Διεθνές 2015).

Χάρτης 4: Υφιστάμενη κατάσταση (short term)(Πηγή: Birdlife International (2015) European Red List of Birds)

KEY

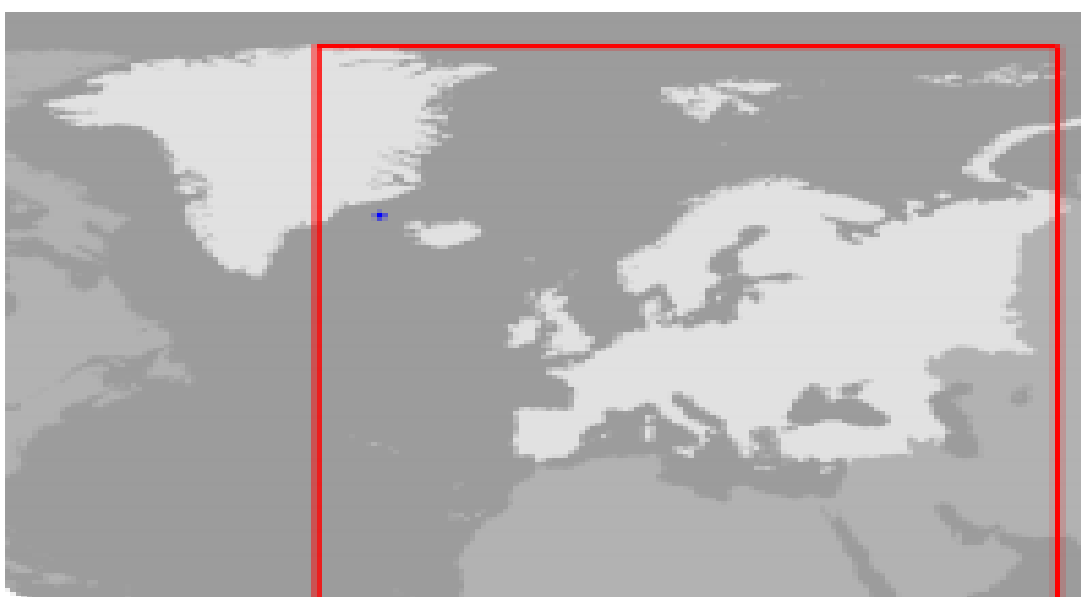
▲ Large increase (≥50%)	▼ Large decrease (≥50%)
▲ Moderate increase (20–49%)	▼ Moderate decrease (20–49%)
▲ Small increase (<20%)	▼ Small decrease (<20%)
⬆ Increase of unknown magnitude	⬇ Decrease of unknown magnitude
■ Stable or fluctuating	
□ Unknown	
○ Present (no population or trend data)	
× Extinct since 1980	

Ο ευρωπαϊκός πληθυσμός υπολογίζεται σε 40.500.000-64.500.000 ζεύγη, που ισοδυναμεί με 81.000.000-129.000.000 ώριμα άτομα. Ο πληθυσμός στην ΕΕ27 υπολογίζεται σε 26.800.000-46.300.000 ζευγάρια, που αντιστοιχεί σε 53.700.000-92.600.000 ώριμα άτομα. Σχετικά με τις εθνικές εκτιμήσεις Ευρωπαϊκή περιφερειακή αξιολόγηση για το είδος ήταν Λιγότερο ανησυχητική (LC).

2.15.2 Εξάπλωση του είδους *Sylvia atricapilla*.

Τόσο στην Ευρώπη όσο το είδος αυτό έχει ένα ευρύ φάσμα και ως εκ τούτου δεν προσεγγίζει τα Κατώτατα όρια για τα ευάλωτα είδη σύμφωνα με το κριτήριο μεγέθους εύρους (Έκταση εμφάνισης 10% σε δέκα έτη ή τρία Γενεών ή με καθορισμένη δομή πληθυσμού). Η τάση του πληθυσμού φαίνεται να αυξάνεται και Εξου και το είδος δεν προσεγγίζει τα όρια για το Vulnerable σύμφωνα με το κριτήριο της τάσης του πληθυσμού (30% Μείωση για δέκα χρόνια ή τρεις γενιές)

Η Χώρες εξάπλωσης του αμπελοπουλιού είναι Αλβανία; Ανδόρα; Αρμενία; Αυστρία; Αζερμπαϊτζάν; Λευκορωσία; Βέλγιο; Βοσνία; Βουλγαρία; Κροατία. Κύπρος; Τσεχική Δημοκρατία; Δανία; Νήσοι Φερόε (προς τη Δανία). Εσθονία. Φινλανδία; Γαλλία; Γεωργία; Γερμανία; Ελλάδα; Ουγγαρία; Ισλανδία; Ιρλανδία, Rep. Ιταλία; Λατβία, Λιχτενστάιν; Λιθουανία; Λουξεμβούργο; Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας Μάλτα, Μολδαβία. Μαυροβούνιο; Ολλανδία; Νορβηγία; Πολωνία; Πορτογαλία; Ρουμανία; Ρωσική Ομοσπονδία; Σερβία; Σλοβακία. Σλοβενία. Ισπανία, Ο Κανάρια είναι. (Προς την ΕΚ) · Σουηδία; Ελβετία; Τουρκία; Ουκρανία; Ηνωμένο Βασίλειο; Γιβραλτάρ

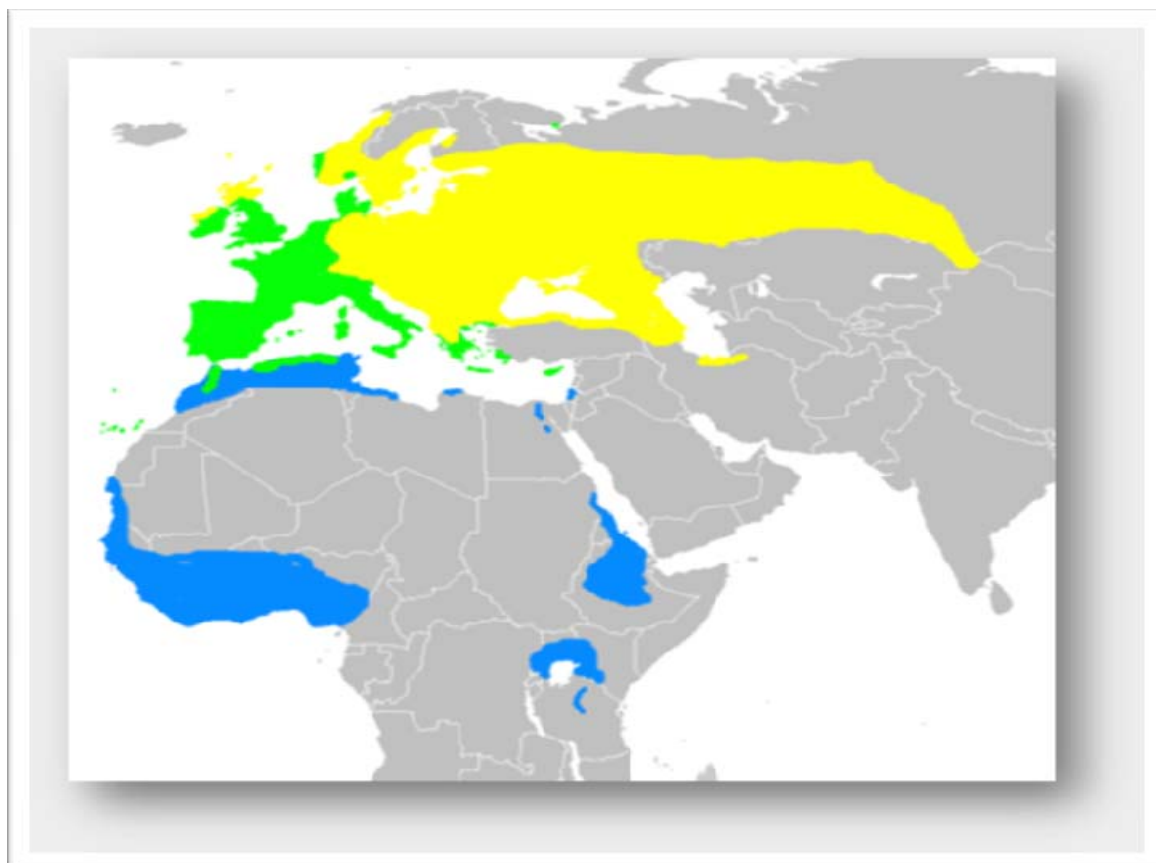
Εικόνα 13: Περιοχή εξάπλωσης αμπελοπουλιού στην Ευρώπη και Μεσόγειο. (Πηγή: IUCN 2015)

Τα Αμπελοπούλια (*Sylvia atricapilla*) έχουν μικρό κύκλο ζωής (2 χρόνια), πολύ μεγάλο ποσοστό θνησιμότητας τον πρώτο χρόνο ζωής τους ενώ ο πληθυσμός σύμφωνα με το IUCN παγκόσμια το είδος τα τελευταία χρόνια υφίσταται μέτρια αύξηση και ξεπερνά τα 120.000.000 άτομα. Στην Κύπρο κάθε χρόνο κατά μέσο όρο θανατώνονται περίπου 2.000.000 πουλιά διαφόρων ειδών, από τα οποία 1.500.000 πιστεύεται ότι είναι αμπελοπούλια. (Παράρτημα: Δ)

Το είδος αυτό έχει εξαιρετικά μεγάλη εμβέλεια και ως εκ τούτου δεν προσεγγίζει τα κατώτατα όρια για τα ευάλωτα είδη σύμφωνα με το κριτήριο του μεγέθους του εύρους (Έκταση Εκδήλωσης <20.000 km² σε συνδυασμό με ένα κυμαινόμενο μέγεθος εμβέλειας, μέγεθος/ποιότητα οικοτόπου ή μέγεθος πληθυσμού και μικρό αριθμό θέσεων ή σοβαρός κατακερματισμός). Η πληθυσμιακή τάση φαίνεται να αυξάνεται και ως εκ τούτου το είδος δεν προσεγγίζει τα κατώτατα όρια για τα ευάλωτα είδη σύμφωνα με το κριτήριο της τάσης του πληθυσμού (μείωση κατά > 30% σε δέκα χρόνια ή σε τρεις γενιές). Το μέγεθος του πληθυσμού είναι εξαιρετικά μεγάλο και επομένως δεν προσεγγίζει τα κατώτατα όρια για τα ευάλωτα είδη βάσει του κριτηρίου του μεγέθους του πληθυσμού (<10.000 ώριμα άτομα με συνεχιζόμενη πτώση που εκτιμάται ότι είναι > 10% σε δέκα χρόνια ή τρεις γενιές ή με καθορισμένη δομή πληθυσμού) . Για τους λόγους αυτούς, το είδος αξιολογείται ως λιγότερο ανησυχητικό (del Hoyo, etal, 2006).

Εικόνα 14: Το Κόκκινο βιβλίο των ειδών (το είδος του αμπελοπουλιού *Sylvia-atricapilla* κατατάσσεται στο **Least-concern.**) (Πηγή: IUCN-Red list, 2015)

Εικόνα 15 : Ευρεία εξάπλωση του είδους *Sylvia atricapilla*(πηγή : IUCN 2015)

Οι Shirihai et al (2001) εκτιμούν ότι ο πληθυσμός θα υπερβεί τα 100 εκατομμύρια άτομα, αλλά στην Ευρώπη ο πληθυσμός αναπαραγωγής εκτιμάται ότι θα αριθμεί 40.500.000-64.500.000 ζεύγη, που αντιστοιχεί σε 81.000.000-129.000.000 ώριμα άτομα (BirdLife International 2015). Η Ευρηπη κατέχει πώερίπου το 80% της παγκόσμιας εμβέλειας, οπότε μια πολύ προκαταρκτική εκτίμηση του συνολικού μεγέθους του πληθυσμού είναι 101.000.000-161.000.000 ώριμα άτομα, αν και απαιτείται περαιτέρω επικύρωση αυτής της εκτίμησης (Zalakevicius, etal, 2006). Ο πληθυσμός αυξάνεται λόγω της αναδάσωσης και των αλλαγών της χρήσης γης που οδηγούν σε αυξημένη θραυστή ανάπτυξη σε τμήματα της γκάμας του (del Hoyo et al., 2006). Στην Ευρώπη, οι τάσεις μεταξύ του 1980 και του 2013 δείχνουν ότι οι πληθυσμοί έχουν υποστεί μέτρια αύξηση (EBCC 2015).

2.15.3 Αποδημία

Κατά την Ανοιξιάτικη αποδημία τα πουλιά χρειάζονται λιγότερο χρόνο για να ταξιδέψουν προς τους τόπους αναπαραγωγής, από ότι για το ταξίδι επιστροφής τους το Φθινόπωρο (Στυλιανού, 2009). Ο χρόνος και η ταχύτητα του ταξιδιού εξαρτάται από το

είδος του πουλιού αλλά και από τα ενεργειακά αποθέματα του κάθε ατόμου ξεχωριστά. Για παράδειγμα οι Συλβίδες(*Sylvia spp.*) αποταμιεύουν μέσω της τροφής ενέργεια από καιρό πριν κάνουν το ταξίδι τους. Η ενέργεια αποταμιεύεται σε μορφή λίπους που χρησιμοποιείται κατά την πτήση για τις ανάγκες τους. Με αυτό τον τρόπο καταφέρνουν να ολοκληρώσουν το ταξίδι από Αφρική προς Β. Ευρώπη σε τρεις εβδομάδες περίπου.(Στυλιανού,2009)

Η αποδημητική πορεία των αμπελοπουλιών κατά μήκος και πλάτος της Μεσογείου τα φέρνει, και στην Κύπρο, ένα μεγάλο και κουραστικό ταξίδι για το μέγεθος τους το οποίο κατορθώνουν να φέρουν σε πέρας ακολουθώντας το σμήνος μεγαλύτερων πτηνών. Περνούν από το νησί από τον Αύγουστο-Σεπτέμβριο μέχρι και τον Οκτώβριο με Νοέμβριο, όπου κάποια σταθμεύουν ως επισκέπτες καθόλη τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου ενώ άλλα συνεχίζουν το ταξίδι τους νοτιότερα, και από τις αρχές Μαρτίου μέχρι και τα μέσα Μαΐου. Κάποια πουλιά μπορεί να χαρακτηρισθούν και ως μόνιμοι κάτοικοι εφόσον υπάρχουν αναφορές για φώλιασμα του στο νησί (Κοναρή, 2008).

Τα πουλιά ταξιδεύουν βράδυ για να αποφύγουν τον ήλιο και τα αρπακτικά πουλιά, τα άστρα και το φεγγάρι όπως και τα μαγνητικά πεδία βοηθούν στον προσανατολισμό. Τα πουλιά πετούν εκμεταλλευόμενα τα ανοδικά ρεύματα αέρα.

2.15.4 Κίνδυνοι αποδημίας

Οι κίνδυνοι της αποδημίας είναι τόσο φυσικοί όσο και ανθρωπογενείς. Τα πουλιά μπορεί να εκτραπούν από την πορεία τους, μπορεί να αντιμετωπίσουν κακοκαιρία και να χαθούν, μπορεί ακόμα και να πεθάνουν από ασιτία ή να συναντηθούν με ανθρώπινες ψηλές κατασκευές αλλά και με τον ίδιο τον άνθρωπο που επιδιώκει την θήρευση τους (Jane Στυλιανού, 2009). Σε περιοχές όπως η Κύπρος η παράνομη θήρευση μεταναστευτικών ειδών όπως οι Συλβίδες γίνεται με παράνομες παγίδες που αιχμαλωτίζουν κατά χιλιάδες τα πτηνά και τα θανατώνουν. Μαζί με τα επιθυμητά για τους θηρευτές είδη αιχμαλωτίζονται και άλλα μεταναστευτικά και ενδημικά είδη.. Ακόμα ένας ανθρωπογενής κίνδυνος που αντιμετωπίζουν τα μεταναστευτικά πουλιά είναι η υποβάθμιση των βιοτόπων τους και κυρίως των σταθμών αποδημίας τους ενδιάμεσα του τόπου από όπου αποδημούν και του προορισμού τους. Οι ενδιάμεσοι σταθμοί αποδημίας είναι σημαντικοί για τον ανεφοδιασμό των πουλιών προκειμένου να αντεπεξέλθουν στο ταξίδι τους.

Εικόνα 16: Θάνατοι/παγίδευση μεταναστευτικών πουλιών. (πηγή: Stuart, Express, 2015)

2.16 Νομοθετικό Πλαίσιο

Η Σύμβαση Βέρνης (19.IX.1979) και οδηγίες για τα πτηνά (οδηγία 79/209 / ΕΟΚ) παρέχουν τα ισχυρότερα σημεία προστασίας της πανίδας παγκόσμια. Απαγορεύουν τις διώξεις αλλά δεν περιορίζουν δραστηριότητες, σκοποβολή, παγίδευση, δηλητηρίαση, καταστροφή των φωλιών. Παρά την ισχυρή προστασία υπάρχουν ενδείξεις ότι αυτοί οι νόμοι δεν είναι σεβαστοί σε πολλές χώρες της Ευρώπης, (όπως π.χ: στην Κύπρο) και έχει υποστηριχθεί ότι η καλύτερη κατανόηση των επιπέδων της μη συμμόρφωσης είναι αναγκαία για την εύρεση αποτελεσματικών στρατηγικών διαχείρισης της διατήρησης για τα διωκόμενα είδη (Birdlife, 2011). Όπως και άλλες πού αναλύονται πιο κάτω.

2.17 Η σύμβαση για τα αποδημητικά είδη (Σύμβαση της Βόννης)

Η Σύμβαση για τα αποδημητικά είδη (CMS) εγκρίθηκε στη Βόννη 1979. Η Σύμβαση έχει πλέον υπογραφτεί από σχεδόν όλα τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Σχεδόν 100 χώρες είναι τα συμβαλλόμενα μέρη. Αυτή η δεσμευτική διεθνής νομική πράξη ήταν η πρώτη που αποσκοπούσε στη διασφάλιση-διατήρηση και προστασία των άγριων φυτικών και ζωικών ειδών και οικοτόπων (που απαριθμούνται στα προσαρτήματα I&II της σύμβασης) και να ρυθμίζει την εκμετάλλευση αυτών των ειδών.

Η σύμβαση αποσκοπεί στη διατήρηση των χερσαίων και θαλάσσιων μεταναστευτικών ειδών, συμπεριλαμβανομένων των πτηνών. Τα συμβαλλόμενα μέρη συνεργάζονται για τη διατήρηση των αποδημητικών ειδών και των οικοτόπων τους, παρέχοντας αυστηρή προστασία σε απειλούμενα μεταναστευτικά είδη, περιλαμβανομένων 78 πτηνών που απαριθμούνται στο προσάρτημα I, συνάπτοντας πολυμερείς συμφωνίες για τη διατήρηση και διαχείριση των αποδημητικών ειδών, συμπεριλαμβανομένων 112 πτηνών, και την ανάληψη ερευνητικών δραστηριοτήτων (Porter, 2005).

Για το σκοπό αυτό, η Σύμβαση επιβάλλει νομικές υποχρεώσεις στα συμβαλλόμενα μέρη, προστατεύοντας περισσότερα από 500 είδη άγριων φυτών και περισσότερα από 1000 είδη άγριων ζώων. Στο Παράρτημα II, περισσότερα από εκατό είδη πτηνών αναφέρονται σήμερα ως "αυστηρά προστατευόμενα". Όλα τα ευρωπαϊκά είδη που δεν περιλαμβάνονται στο παρόν παράρτημα αναφέρονται στο παράρτημα III (εκτός από 11 είδη κυρίως του γένους *Larus* και *Corvus* τα οποία δεν χρειάζεται να προστατευθούν). Επιπλέον, η σύμβαση του παραρτήματος IV απαγορεύει 17 μεθόδους θανάτωσης και σύλληψης πτηνών. Από την έκδοση αυτής της σύμβασης, 20 συστάσεις σχετικά με τα πτηνά εγκρίθηκαν από τη μόνιμη επιτροπή και προτάθηκαν από την ομάδα εμπειρογνομόνων για τη διατήρηση των πτηνών (συστάθηκε 1997).

Δύο αφορούν ειδικά την παράνομη θανάτωση/παγίδευση και εμπορία: σύσταση αριθ. 90 (2001) για την αλίευση, θανάτωση ή εμπορία προστατευόμενων πτηνών στην Κύπρο και τη σύσταση αριθ. 5 (1986) της μόνιμης επιτροπής για τη δίωξη ατόμων που παγιδεύουν παράνομα, θανάτωση ή εμπορία προστατευόμενων πτηνών. Το θέμα αυτό αναφέρεται επίσης σε ορισμένες άλλες συστάσεις: σχετικά με την εφαρμογή των σχεδίων δράσης για

τα παγκοσμίως απειλούμενα πτηνά στην ΕΕ. Ακόμα ζητεί τη βελτίωση της ρύθμισης της κατάστασης και ελέγχου "για την πρόληψη της παράνομης θήρας" στην Αλβανία (Raine 2007).

Η συμφωνία Αφρικής-Ευρασίας Waterbird αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του CMS για να συντονίσει δράσεις σε όλο το μεταναστευτικό σύστημα των 255 ειδών πουλιών που είναι οικολογικά εξαρτημένα από τους υγροτόπους για τουλάχιστον ένα μέρος του ετήσιου κύκλου τους. Κατά τη συνεδρίαση των μερών το 2008, το ψήφισμα 4.3 για το κυνήγι και εμπόριο απαιτεί περαιτέρω δραστηριότητες για την εξασφάλιση βιώσιμου κυνηγιού των υδρόβιων πτηνών. Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη βιώσιμη συγκομιδή των μεταναστευτικών υδρόβιων πτηνών εγκρίθηκαν και ενημερώθηκαν το 2005.

2.18 Οδηγίες Ε.Ε για Προστασία Πτηνών

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχουν γίνει πολλές ενεργείες και οδηγίες για θέσπιση νόμων.

2.18.1 Η οδηγία για τα πτηνά

Η οδηγία για τα πτηνά (οδηγία 79/409/ΕΟΚ), που εγκρίθηκε το 1979, είναι ένα από τα κύρια νομοθετικά μέσα που εξασφαλίζουν την προστασία των πτηνών, συμπεριλαμβανομένων των ειδών που επισκέπτονται τυχαία τις ευρωπαϊκές χώρες. Η οδηγία αναγνωρίζει ότι η απώλεια και η υποβάθμιση των ενδιαιτημάτων αποτελούν τις σημαντικότερες απειλές για τη διατήρηση των πτηνών (άρθρο 4) και συνιστά επομένως προστασία των οικοτόπων για τα απειλούμενα, μεταναστευτικά είδη (τα 195 είδη και υποείδη αναφέρονται στο παράρτημα Ι οδηγίας). Παρόλο που υπάρχει γενική απαγόρευση της θανάτωσης άγριων πτηνών, η οδηγία ρυθμίζει τη θήρευση ορισμένων ειδών εκτός των περιόδων μετανάστευσης και της άνοιξης.

Το άρθρο 7 απαριθμεί 82 είδη που μπορούν να θηρεύονται στα μέλη της ΕΕ (απαριθμούνται παράρτημα ΙΙ οδηγίας). Οι περίοδοι κυνηγιού καθορίζονται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο, με βάση επιστημονικές αρχές και δεδομένα και ποικίλλουν ανάλογα με το είδος και τη γεωγραφική θέση. Τα κράτη μέλη της ΕΕ μπορούν να αποφασίσουν εάν θα επιτρέψουν τη θήρα ή όχι για τα είδη που απαριθμούνται στο παράρτημα της οδηγίας για τα πτηνά. Κατ'εξαίρεση, τα κράτη μέλη μπορούν να επιτρέψουν τη σύλληψη και τη θανάτωση των πτηνών που καλύπτονται από την οδηγία

εκτός της κανονικής θηρευτικής περιόδου για περιορισμένο αριθμό λόγων, αλλά μόνο όταν δεν υπάρχει εναλλακτική λύση. Οι λόγοι αυτοί απαριθμούνται στην οδηγία για τα πτηνά και είναι οι εξής: προς το συμφέρον της δημόσιας υγείας και ασφάλειας, προς το συμφέρον της αεροπορικής ασφάλειας, για την πρόληψη σοβαρών ζημιών στις καλλιέργειες, τα ζώα, τα δάση. Για σκοπούς έρευνας και διδασκαλίας, πληροφόρησης, επανεισαγωγής και αναπαραγωγής που απαιτούνται για τους σκοπούς αυτούς και να επιτρέψει, υπό αυστηρά ελεγχόμενες συνθήκες και σε επιλεκτική βάση, τη σύλληψη, τη διατήρηση ή άλλη εύλογη χρήση ορισμένων Τα πουλιά σε μικρούς αριθμούς. Κάθε κράτος μέλος της ΕΕ πρέπει να μεταφέρει την οδηγία στο εθνικό του κανονιστικό πλαίσιο.

2.18.2 Η οδηγία για τους οικοτόπους

Η οδηγία για τους οικοτόπους (οδηγία 93/43/ΕΟΚ) αποσκοπεί στην προώθηση της διατήρησης της βιοποικιλότητας απαιτώντας από μέλη να λάβουν μέτρα για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και άγριων ειδών που απαριθμούνται στα παραρτήματα της οδηγίας σε ευνοϊκή κατάσταση διατήρησης. Η οδηγία αυτή οδήγησε στη δημιουργία του δικτύου Natura 2000 προστατευόμενων περιοχών. Τα ευρωπαϊκά πτηνά θα επωφεληθούν έμμεσα από τα μέτρα προστασίας των ενδιαιτημάτων (συμπεριλαμβανομένων και ειδικών ζωνών διατήρησης (ΖΕΠ), του δικτύου Natura-2000). Ωστόσο, η προσοχή στις υπηρεσίες του οικοσυστήματος δεν οδηγεί αυτομάτως στη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

2.18.3 Μάλτα παρέκκλιση για την Εαρινή περίοδο κυνηγιού

ο κυνήγι την άνοιξη στη μάλτα παραμένει πολιτικά ευαίσθητο θέμα, κυρίως εκτός της Μάλτας και ιδιαίτερα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Οι Μαλτέζοι υποστήριξαν πρόσφατα τηο εαρινή κυνήγι ψηφίζοντας υπέρ αυτής της πρακτικής σε εθνικό δημοψήφισμα που πραγματοποιήθηκε τον Απρίλιο του 2015. (Face.eu 2015)

Πολλοί αντίπαλοι του κυνηγιού την άνοιξη ρωτούν γιατί το κυνήγι δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο κατά τη διάρκεια της μετανάστευσης το φθινόπωρο. Εντούτοις, η οδηγία για τα πτηνά επιτρέπει στην πραγματικότητα την εαρινή θήρα όταν δεν υπάρχει άλλη ικανοποιητική λύση. Αυτό επιβεβαιώθηκε, στην περίπτωση της Μάλτας, με απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση C-76/08 που ανέφερε ότι:

«Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες αυτές, η θήρα των ορτυκιών και των τρυγониών κατά τη διάρκεια της φθινοπωρινής κυνηγετικής περιόδου δεν μπορεί να θεωρηθεί ικανοποιητική λύση. Έτσι η προϋπόθεση να μην υπάρχει άλλη ικανοποιητική λύση, όπως προβλέπεται στο άρθρο 9, Παράγραφος 1, της οδηγίας για τα πουλιά, πρέπει, να θεωρείται ότι πληρούται" (Face.eu 2015)

Η Μάλτα είναι μόνη χώρα στην Ευρωπαϊκή ένωση η οποία κατάφερε να πάρει στο παρελθόν παρέλευση από την οδηγία για τα πουλιά όπου κατά την ενταξιακή της πορεία απαίτησε να συνεχιστεί το Εαρινό κυνήγι του ορτυκιού και του τρυγониού. Το 2015 η παρέλευση αυτή έφτανε στο τέλος της όμως οι κάτοικοι της με δημοψήφισμα τον Απρίλιο του 2015 απαίτησαν με πλειοψηφία μόλις 50,4% να συνεχιστεί το εαρινό κυνήγι. Η πολιτική βούληση και το αυστηρό νομοθετικό πλαίσιο που εφαρμόστηκε επέτρεψε την παρέλευση και την διεξαγωγή αυτού του κυνηγιού.

Το Εαρινό κυνήγι του τρυγониού και ορτυκιού στην Μάλτα γίνεται την άνοιξη και συγκεκριμένα για το έτος 2015 έγινε από της 14/4-30/4 και η συνολική κάρπωση προβλεπόταν να είναι 11.000 τριγόνια και 5.000 ορτύκια. Συγκεκριμένα ο κάθε κυνηγός δικαιούνται να καρπωθεί δύο πουλιά από το κάθε είδος σε κάθε εξόρμηση και συνολικά τέσσερα από το κάθε είδος (δλδ-8 σύνολο) σε όλη την περίοδο αυτού του κυνηγιού. Όλοι οι κυνηγοί είναι δια νόμου υπόχρεη να δηλώνουν με μήνυμα (sms) πόσα πουλιά πήραν κατά την εξόρμηση τους πριν αποχωρήσουν από την κυνηγετική περιοχή. Η πολιτική ηγεσία έχει δήλωση ότι δεν υπάρχει καμία ανοχή και παράβλεψη. Ο νόμος προνοεί πρόστιμο 5000€ για την πρώτη φορά που θα βρεθεί κάποιος να παράνομη και την δεύτερη φορά 10000€ πρόστιμό και ποινή φυλάκισης 2 χρόνων. Το συγκεκριμένο κυνήγι γίνεται κάτω από αυστηρή επιτήρηση και σχεδιασμό και κάθε χρόνο θα προσαρμόζεται ανάλογος του αριθμού των πουλιών και άλλους μεταβαλλόμενους παράγοντες.

Επομένως, οι αξιολογήσεις ακρίβειας πρέπει να έχουν στενή σχέση στην προβλεπόμενη χρήση του μοντέλου και του είδους Βιολογίας (Fielding 2002).

Εικόνα 17: Θέση κυνηγίου κατά το Ανοιξιάτικο κυνήγι, Μάλτα (πηγή: Rue, face.eu, 2015)

2.18.4 διακήρυξη Της Λάρνακας 2011

Το Ευρωπαϊκό Συνέδριο για την Παράνομη Θανάτωση Πουλιών συνδιοργανώθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης και την Υπηρεσία Θήρας-Υπουργείου Εσωτερικών, στα πλαίσια της Σύμβαση της Βέρνης για την Ευρωπαϊκή Άγρια Ζωή και Φυσικούς Οικοτόπους. Πραγματοποιήθηκε στη Λάρνακα, μεταξύ 6-8 Ιουλίου, (2011). Παρέστησαν 100 σύνεδροι συμπεριλαμβανομένων των Συμβαλλόμενων Μερών και Παρατηρητών της Σύμβασης της Βέρνης, διεθνών οργανισμών, εθνικών και τοπικών αρχών, Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων που ασχολούνται με τη διατήρηση της φύσης, κυνηγετικών οργανώσεων, επιστημονικών και ερευνητικών σωμάτων, τουριστικής βιομηχανίας, Αστυνομικών αρχών και ΜΜΕ. Αναγνωρίζοντας ότι οι πληθυσμοί πολλών ειδών αγρίων πτηνών τόσο στην Ευρώπη όσο και παγκόσμια μειώνονται με γρήγορους ρυθμούς οι κυβερνήσεις έχουν υιοθετήσει διάφορα μέτρα για την διατήρηση των πτηνών, οι σύνεδροι συμφώνησαν ότι είναι αναγκαία η άμεση λήψη μέτρων για αντιμετώπιση της παράνομης θανάτωσης (European.Commission, 2011.) Παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται από πολλές κρατικές αρχές, η παράνομη παγίδευση και εμπόριο άγριων πουλιών συνεχίζεται. η κινητήρια δύναμη αυτών των δραστηριοτήτων είναι κυρίως το άμεσο ή έμεσο κέρδος που αποφέρει σε άτομα ή κυκλώματα οργανωμένου εγκλήματος, δημιουργώντας παράνομα (αφορολόγητα) κέρδη που δεν συνδέονται με τις βασικές ανάγκες επιβίωσης του ανθρώπου. Λαμβάνοντας υπόψη τις πολλαπλές διαστάσεις της παράνομης θανάτωσης/παγίδευσης και εμπορίας πουλιών στην Ευρώπη, όπως είναι οι οικολογικές/περιβαλλοντικές, νομικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές παράμετροι, ένας συνδυασμός μέτρων, πολιτικών και στρατηγικών είναι αναγκαίος για την επίλυση του προβλήματος. Αυτά τα μέτρα θα πρέπει να συνδυάζουν με ευαισθησία

την εφαρμογή νομικών μέτρων (όπως οι νομικές-δικαστικές διαδικασίες, η αποτελεσματική διερεύνηση και η επάρκεια των δικαστικών ποινών), εκπαιδευτικά μέτρα και ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού, και ιδιαίτερα συγκεκριμένων στοχευμένων ομάδων (πχ κυνηγοί, γεωργοί, παιδιά, νεολαία κλπ) εξασφαλίζοντας πολιτική στήριξη κυρίως με την ενδυνάμωση του επιχειρησιακού δυναμικού των αρμοδίων αρχών εφαρμογής της νομοθεσίας. Οι συμμετέχοντες στο Συνέδριο κάλεσαν τους υπεύθυνους φορείς, τις κυβερνήσεις, τις τοπικές κοινότητες, τις αρχές εφαρμογής της νομοθεσίας, τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, των κυνηγετικών, να καταδικάσουν όλες τις μορφές παράνομης θανάτωσης και εμπορίου πουλιών, να επιδείξουν μηδενική ανοχή στην παράνομη θανάτωση, που βλάπτει τόσο τη φύση όσο και την ανθρώπινη κοινωνία.

Οι εισηγήσεις αυτές περιλαμβάνουν: α) Την ανάγκη ενδυνάμωσης της επιβολής της νομοθεσίας σε κάθε στάδιο της αλυσίδας διάπραξης των εγκλημάτων που αφορούν πουλιά, μέσω/ θέσπισης ορθών στόχων, επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης και συνεργασίας β). Την ανάγκη αναγνώρισης της παράνομης θανάτωσης και εμπορίας πουλιών ως ένα σημαντικό αρνητικό στη διατήρηση των πληθυσμών πουλιών και ζημιά στις δράσεις διατήρησης που εφαρμόζουν, στο νόμιμο κυνήγι, τη γεωργία και τους τουριστικούς τομείς και γ). Την ανάγκη ανάπτυξης, επιχορήγησης και στήριξης των εθνικών στρατηγικών επικοινωνίας προωθώντας το διάλογο μεταξύ των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων και το ευρύτερο κοινό.

2.18.5 Οδηγία Ε.Ε για τη Διατήρηση των Αγριων Πτηνών

Η νομοθεσία εκδόθηκε αρχικά το 1979 (οδηγία 79/409/ΕΟΚ). Η οδηγία αντικαταστάθηκε από μια κωδικοποιημένη έκδοση (οδηγία 2009/147/ΕΚ) το 2009.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θέσπισε διάφορες πολιτικές για την αντιστροφή της συγκεκριμένης τάσης, μέσω της απαγόρευσης ορισμένων πρακτικών και της θέσπισης μέτρων προστασίας και διαχείρισης των πουλιών και των οικοτόπων

Η οδηγία επιδιώκει να διατηρήσει όλα τα άγρια πτηνά καθορίζοντας κανόνες για την προστασία, τη διαχείριση και έλεγχό τους. Η οδηγίες αυτές εφαρμόζεται στα πτηνά, τα αυγά, τις φωλιές και τους οικοτόπους τους. Τα βασικά σημεία της είναι ότι οι χώρες πρέπει να αναλάβουν δράση για τη διατήρηση ή την αποκατάσταση πληθυσμών των

ειδών που κινδυνεύουν, σε επίπεδο που να ανταποκρίνεται, στις οικολογικές, επιστημονικές και μορφωτικές απαιτήσεις, λαμβάνοντας όμως υπόψη τις οικονομικές και ψυχαγωγικές ανάγκες της κάθε χώρας. Ακόμα θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για τη διαφύλαξη, τη διατήρηση ή την αποκατάσταση οικοτόπων επαρκούς ποικιλίας και επιφάνειας για τη διατήρηση όλων των ειδών πτηνών κυρίως μέσα από την δημιουργία ζωνών προστασίας,

Για ορισμένα είδη του παράρτημα Ι προβλέπονται μέτρα ειδικής διατήρησης. Αυτά τα είδη είναι είτε α) απειλούνται με εξαφάνιση, β) είναι ευπαθή σε ορισμένες μεταβολές των οικοτόπων τους, δ) θεωρούνται σπάνια γιατί οι πληθυσμοί τους είναι μικροί και η εξάπλωση τους περιορισμένη, ή ε) έχουν ανάγκη ιδιαίτερης προσοχής, λόγω ιδιοτυπίας του οικοτόπου τους.

Οι χώρες της ΕΕ δημιούργησαν ειδικές ζώνες προστασίας για όλα τα απειλούμενα είδη και όλα τα αποδημητικά πουλιά. Οι ΖΕΠ είναι σημαντικό μέρος των οικολογικά προστατευόμενων περιοχών του δικτύου Φύση 2000.

Η οδηγία θέσπιζε τη γενική προστασία για όλα τα είδη άγριων πτηνών και γενικά επιβάλλει τις πιο κάτω απαγορεύσεις:

- A) καταστροφή ή σύλληψη άγριων πτηνών,
- B) βλάβη των φωλιών, συλλογή των αυγών και η κατοχή τους,
- Γ) σκόπιμη ενόχληση των πτηνών, η οποία θέτει σε κίνδυνο τη διατήρησή τους
- Δ) εμπορία ή κατοχή ζωντανών ή νεκρών πτηνών που δεν είναι θηρεύσιμα,

Ακόμα οι χώρες της ΕΕ πρέπει να ενθαρρύνουν τις αναγκαίες έρευνες με σκοπό τη διαχείριση, την προστασία και τη συνετή εκμετάλλευση. Ενώ κάποια είδη, των οποίων ο πληθυσμός το επιτρέπει, είναι δυνατόν να θηρεύονται εφόσον τηρούνται ορισμένες αρχές και νόμοι:

- ο πληθυσμός των θηρευμένων πτηνών δεν πρέπει να θέτει σε κίνδυνο τα ικανοποιητικά επίπεδα πληθυσμού,
- τα αποδημητικά είδη δεν πρέπει να θηρεύονται κατά την επιστροφή τους στον τόπο φωλεοποίησης, και

- τα είδη δεν θα πρέπει να θηρεύονται κατά τις περιόδους αναπαραγωγής ή εξάρτησης,
- απαγορεύονται οι μέθοδοι μαζικής ή όχι επιλεκτικής θανάτωσης.

Οι κύριες δράσεις που αναλαμβάνει η ΕΕ για τη μείωση του προβλήματος της παράνομης παγίδευσης και θανάτωσης πτηνών περιλαμβάνουν:

- Η επιτροπή ORNIS δημιουργήθηκε για να βοηθήσει στην εφαρμογή της οδηγίας για τα πτηνά. Συγκεντρώνει τους εκπροσώπους των 27 ΚΜ και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Επιλεγμένοι ενδιαφερόμενοι, όπως περιβαλλοντικοί οργανισμοί και οργανισμοί για το κυνήγι, μπορούν να κληθούν σε ορισμένες περιπτώσεις. Η Επιτροπή χρησιμεύει ως πλατφόρμα για τη συζήτηση θεμάτων που αφορούν την προστασία των πτηνών στην ΕΕ και για την ανταλλαγή μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές. Η επιτροπή μπορεί επίσης να προσαρμόσει τα παραρτήματα (I&V).
- Έγγραφα καθοδήγησης σχετικά με τη θήρα βάσει της οδηγίας για τα πτηνά Ο γενικός στόχος του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης είναι να αποσαφηνίσει την απαίτηση της οδηγίας για τα πτηνά όσον αφορά τη θήρα.

Ο οδηγός αναφέρεται σε όλα τα θηρεύσιμα είδη που απαριθμήθηκαν καθώς και στις σχετικές διατάξεις των άρθρων 7&9. Ο οδηγός σκοπεύει να δώσει μια γενική **εικόνα** της ισχύουσας νομολογίας του Δικαστηρίου, η οποία είναι ήδη αρκετά εκτεταμένη. Ο οδηγός αποσκοπεί επίσης να εξηγήσει τις οικολογικές αρχές που διέπουν τη διαχείριση της θήρας σύμφωνα με την οδηγία και χρησιμοποιεί τα βέλτιστα διαθέσιμα επιστημονικά δεδομένα, αν και αναγνωρίζεται ότι η έλλειψη επιστημονικών δεδομένων καλής ποιότητας δημιουργεί περιορισμούς στο βαθμό που προσπαθεί να Διαχειρίση των πληθυσμών με ακρίβεια. Τέλος, αναγνωρίζει ότι η διαχείριση του κυνηγιού υπάγεται στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένου του ρόλου τους στον καθορισμό των περιόδων κυνηγιού στο έδαφός τους σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας.

2.19 Εφαρμογή της οδηγίας για τα πτηνά

Ο Νόμος για την προστασία και ανάπτυξη των θηραμάτων και άγριων πτηνών (αριθ. 152/2003) 55 και ο νόμος για την προστασία και διαχείριση της φύσης και άγριας ζωής

(αριθ. 153/2003) Προστασία και ανάπτυξη των θηραμάτων και άγριων πτηνών (αριθ. 152/2003). Ο νόμος αυτός αποτελεί το κύριο νομοθέτημα που αφορά τα άγρια πτηνά και καλύπτει τις περισσότερες από τις διατάξεις της ΔΣ (ιδίως τα άρθρα 5,6,8). Τα άρθρα 14 και 15 περιλαμβάνουν τις ακόλουθες σχετικές διατάξεις: απαγορεύεται η κατοχή και χρήση διχτυών, βεργών, φανών, παγίδων, δηλητηριωδών δολωμάτων, κασετόφωνων και άλλων για κυνήγι, τεχνητών πηγών φωτός, μηχανοκίνητων οχημάτων και κάθε άλλης μη επιλεκτικής μεθόδου λήψης, Απαγορεύεται η αλίευση, η θανάτωση και το εμπόριο αποδημητικών πτηνών και απαγορεύεται η κατανάλωση παράνομα παραγόμενων πτηνών. Η παραβίαση αυτών των άρθρων τιμωρείται με πρόστιμο έως 17.000€ ή και φυλάκιση 3 ετών. Νόμος για την προστασία και τη διαχείριση της φύσης και της άγριας πανίδας και χλωρίδας (αριθ. 153/2003) Ο νόμος αυτός περιλαμβάνει επίσης ορισμένες διατάξεις σχετικές με το BD, αν και πρόκειται κυρίως για εφαρμογή της οδηγίας για τους οικοτόπους. Για τα απαριθμούμενα είδη του Παραρτήματος III Μέρος Α, το άρθρο 21 απαγορεύει: σκόπιμες μορφές σύλληψης και θανάτωσης. Παρενόχληση κατά τις βασικές περιόδους του έτους. Την καταστροφή ή τη λήψη των αυγών τους · Τη χρήση, τη ζημία, την καταστροφή ή τη διακοπή των τόπων αναπαραγωγής · Και κατοχή, μεταφορά, πώληση, ανταλλαγή ή προσφορά προς πώληση. Αναφέρεται ότι οι παραβιάσεις των διατάξεων του άρθρου 21 ενδέχεται να υπόκεινται σε φυλάκιση μέχρι τριών ετών ή πρόστιμο μέχρι 17.000€ ή και τις δύο περιπτώσεις.

Στο νομικό σύστημα της Κύπρου, ο αιτών πρέπει να φέρει το βάρος της απόδειξης. Τα πρόσωπα που έχουν πιαστεί επί τόπου από τις υπηρεσίες επιβολής του νόμου ευθύνονται για την παράνομη δραστηριότητα. Ωστόσο, εάν εντοπιστούν δίχτυα ή ιμάντες χωρίς να υπάρχει κάποιος κοντά τους, κανένας δράστης δεν μπορεί να συλληφθεί, καθώς το άτομο πρέπει να πιάνεται επί τόπου, καθιστώντας δύσκολη την επιβολή του νόμου. Ο γαιοκτήμος είναι επίσης υπεύθυνος όταν η εν λόγω έκταση είναι περιφραγμένη, αλλά πολλές περιοχές στις οποίες λαμβάνει χώρα παράνομη σύλληψη είναι ανοικτή γη, προσιτή σε όλους. Δεν υπάρχουν νομικές υποχρεώσεις από τους ιδιοκτήτες γης για την αναφορά παράνομων δραστηριοτήτων. Μια πρόσθετη δυσκολία είναι το γεγονός ότι η επιβολή του νόμου δεν είναι συνεπής σε ολόκληρο το νησί. Το τμήμα του νησιού που ελέγχεται από την Κυπριακή Δημοκρατία και η Περιοχή των Κυρίαρχων Βάσεων υπό τον έλεγχο του Ηνωμένου Βασιλείου εργάζονται όλο και περισσότερο για να τιμωρήσουν αδικήματα, ωστόσο στην περιοχή υπό τουρκικό έλεγχο δεν είναι γνωστό ποιες είναι οι ενέργειες.

2.20 Πρωτοβουλία βιώσιμου κυνηγιού

Το 2004, η BirdLifeInternational και η FACE υπέγραψαν διεθνή συμφωνία για το κυνήγι στο πλαίσιο της οδηγίας για τα πτηνά. Στο πλαίσιο του SHI, το 2004 δημιουργήθηκε ένας οδηγός για την παρουσίαση των βέλτιστων πρακτικών για την επίτευξη αυτού του στόχου: "Οδηγός για την κυνήγι βάσει της οδηγίας για τα πτηνά".

Η Σύμβαση της Βέρνης αφορούσε επίσης το βιώσιμο κυνήγι και ανέπτυξε έναν Ευρωπαϊκό Χάρτη για το κυνήγι και τη βιοποικιλότητα που εγκρίθηκε τον Νοέμβριο του 2007. Κατ' αρχήν, το κυνήγι μπορεί να πραγματοποιηθεί εντός των τόπων Natura 2000, εφόσον δεν επηρεάζονται οι στόχοι διατήρησης των τόπων. Στην ευρωπαϊκή καθοδήγηση για το κυνήγι, η Ευρωπαϊκή Ένωση υπογραμμίζει ότι: "Το κυνήγι είναι μόνο μία από τις πολλές πιθανές χρήσεις των τόπων NATURA 2000, παράλληλα με χρήσεις όπως η γεωργία, η αλιεία και άλλες μορφές αναψυχής.

Δεν υπάρχει γενικό τεκμήριο κατά της θήρας στις περιοχές NATURA 2000 βάσει των οδηγιών για τη φύση. Ωστόσο, είναι σαφές ότι η θήρα και άλλες ανθρώπινες δραστηριότητες έχουν τη δυνατότητα να οδηγήσουν σε προσωρινή μείωση της χρήσης των ενδιαιτημάτων εντός ενός τόπου.

Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας αυτής, η Επιτροπή υποστήριξε ένα ειδικό πρόγραμμα ευαισθητοποίησης για το Natura-2000 μεταξύ των κυνηγών από την Επιτροπή. Οι παρεκκλίσεις αποσκοπούν στην παροχή ευελιξίας στη δράση για την επίτευξη κοινού σκοπού. Τόσο η οδηγία για τα πτηνά όσο και η σύμβαση της Βέρνης διαθέτουν συστήματα που επιτρέπουν παρεκκλίσεις υπό συγκεκριμένες συνθήκες. Το άρθρο 9 της οδηγίας για τα πτηνά το οποίο περιγράφει τις εξαιρετικές περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται να επιτραπούν αλλιώς απαγορευμένες ενέργειες δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως επικουρικό προς το στόχο του κοινού άρθρου 1 για τη διατήρηση όλων των φυσικών ειδών πτηνών στην άγρια κατάσταση στο ευρωπαϊκό έδαφος Κράτη μέλη (Shine 2010). Οι παρεκκλίσεις πρέπει να ακολουθούν ένα αυστηρά καθορισμένο πλαίσιο όπως ορίζεται στα άρθρα 9 (1&2). Κάθε χρόνο, το κράτος μέλος διαβιβάζει στην Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή αυτών των άρθρων.

Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη να διασφαλίσει ότι οι συνέπειες των παρεκκλίσεων δεν παρεμποδίζουν τους στόχους της οδηγίας και πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα

προς το σκοπό αυτό. Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις από τη Σύμβαση της Βέρνης και με βάση την εξέταση των παρεκκλίσεων που ισχύουν σήμερα, οι συντάκτες της έκθεσης προς τη μόνιμη επιτροπή της σύμβασης της Βέρνης διαπίστωσαν επανειλημμένα τα ακόλουθα ζητήματα: κενά και παρατυπίες στις κατηγορίες και τα ποσά των πληροφοριών που υποβλήθηκαν, γεγονός που καθιστά αδύνατη την ταυτοποίηση των ειδών που καλύπτονται από την παρέκκλιση, την εφαρμογή μέσω διοικητικών πρακτικών και όχι νομοθεσίας, διαφορών στους λόγους που υποδεικνύονται για τη χορήγηση παρεκκλίσεων, έλλειψης ισχυρών δεδομένων πληθυσμού για να δικαιολογείται παρέκκλιση. Ακόμη όταν ολοκληρωθούν τυπικά, οι παρεκκλίσεις δημιουργούν προηγούμενα που υπονομεύουν την αξιοπιστία των οδηγιών για τα πτηνά και τα οικοσυστήματα και τα συνεχιζόμενα εκπαιδευτικά προγράμματα. Όλο και περισσότερο, οι υποστηρικτές των οικολογικά αβλαβών πρακτικών, συμπεριλαμβανομένων των παγίδων που σκοτώνουν αδιάκριτα, το κυνήγι των ειδών θηραμάτων και η δολοφονία αρπακτικών, μπορούν να δικαιολογήσουν τις απόψεις τους επισημαίνοντας παρεκκλίσεις οι οποίες είναι σύμφωνα με την οδηγία για τα πτηνά.

2.21 Μεταφορά και εφαρμογή οδηγιών E.E

Τα κράτη μέλη οφείλουν να μεταφέρουν μια οδηγία στο εθνικό δίκαιο. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δικαιούται τότε να ασκήσει δίωξη σε κράτος μέλος που καθυστερεί με τη μεταφορά της οδηγίας ή δεν έχει μεταφέρει πλήρως την οδηγία. Η επιβολή είναι ευθύνη των κρατών μελών. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν έχει προβεί σε νομικές ενέργειες εναντίον των κρατών μελών για έλλειψη επιβολής του νόμου προς το παρόν. Ωστόσο, η ΕΚ θα μπορούσε να συμβάλει στην διάδοση βέλτιστων πρακτικών ή στην παροχή βοήθειας στα κράτη μέλη με άλλους τρόπους. Η επιβολή σημαίνει ότι λαμβάνονται μέτρα για να διασφαλιστεί η τήρηση του νόμου, με την ανακάλυψη και την επιβολή κυρώσεων στους παραβάτες. Η επιβολή των νόμων για τη φύση γενικά μπορεί να είναι δύσκολη λόγω της χαμηλής συνειδητοποίησης των κανονισμών, των επιπτώσεων στα είδη και τους οικοτόπους ή και στις δυσκολίες κάλυψης ολόκληρης της επικράτειας όπου μπορούν να γίνουν ενέργειες για τον εντοπισμό παραβατών. Οι προβλεπόμενες κυρώσεις ενδέχεται επίσης να είναι χαμηλές σε σχέση με τα οφέλη.

2.22 Αντίκτυπος διάφορων δραστηριοτήτων

Η παγίδευση πτηνών για τροφή ή τρόπαια είναι ευρύτατο ζήτημα στην Ευρώπη και όλο τον κόσμο. Αυτά τα θέματα τείνουν είναι συγκεκριμένα για κάθε χώρα. Και πάντα έχουν αντίκτυπο τόσο στα είδη στόχους όσο και σε άλλα τυχερά είδη, και γενικά σε θέματα διατήρησης. Αυτή η παράνομη δραστηριότητα έχει επίσης καταγραφεί στην Ιταλία και τη Μάλτα και μπορεί να οδηγήσει σε οργανωμένη κίνηση (WWF, 2008, Traffic, 2008). Η παγίδευση και η σύλληψη πτηνών για ζωντανή πώληση ή προσωπική χρήση αναγνωρίστηκαν ως πολύ σημαντικές. Ακόμα πολύ σοβαρές επιπτώσεις σε άλλες χώρες έχουν οι δηλητηριάσεις και πυροβολισμός προστατευόμενων ειδών.

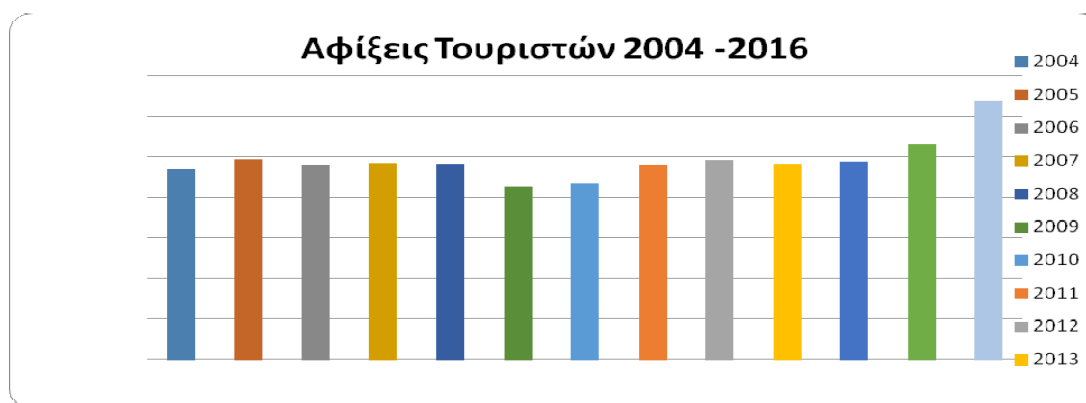
Η Σλοβακία και Ουγγαρία ανέφεραν επίσης πυροβολισμούς και παγιδεύσεις, όταν υπάρχει ζήτηση σε εστιατόρια για παγιδευμένα αγρία πτηνά, οι δραστηριότητες αυτές έχουν επιπτώσεις στο στόχο/είδος που παγιδεύεται αλλά και ευρύτερα σε θέματα διατήρησης (WWF, 2008).

Το θέμα της δηλητηρίασης πτηνών είναι καλά τεκμηριωμένο και φαίνεται ότι αφορά κυρίως τα αρπακτικά πουλιά. Στη Γερμανία για παράδειγμα, τον Ιανουάριο του 2011, 33 αρπακτικά ζώα είχαν δηλητηριαστεί με το φυτοφάρμακο Carbofuran (παράνομο) και το αναισθητικό Penthobarbital (τα αναισθητικά δολώματα απαγορεύονται). Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η Σύμπραξη για τη Δράση κατά του Εγκλήματος Άγριας Ζωής στη Σκωτία (PAWScotland) παρείχε το χάρτη των επιβεβαιωμένων περιστατικών δηλητηρίασης των αρπακτικών πτηνών το 2006-2010. Τα κυριότερα στοχευόμενα είδη πτηνών ήταν Buzzards, GoldenEagle, Peregrinefalcon και Seaeagle. Αντίθετα, οι παγίδες/συλλήψεις για ζωντανή πώληση και προσωπική χρήση αναφέρονται σπάνια στις ιστοσελίδες ή στις εκθέσεις της ΜΚΟ.. (WWF, 2008, Traffic, 2008).

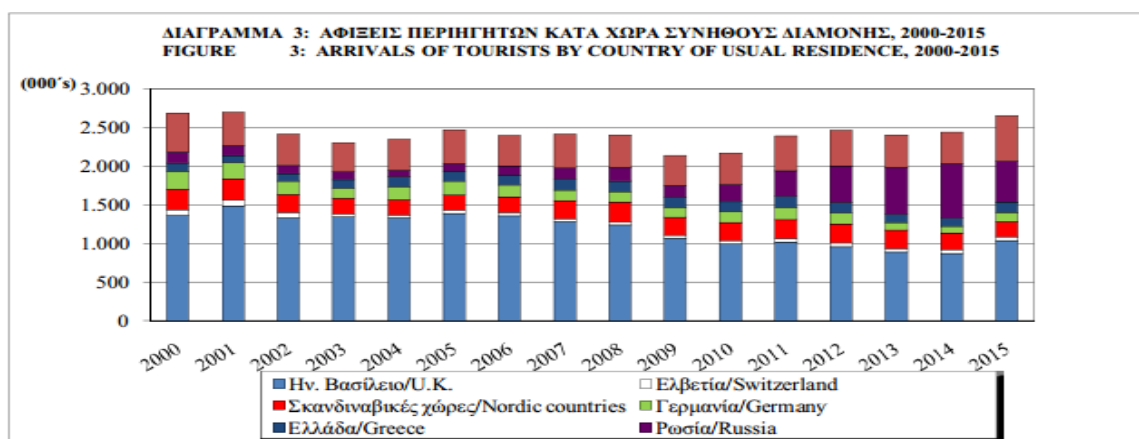
Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού ανησυχεί για το θέμα την κακή **εικόνα** που παρουσιάζεται στο εξωτερικό λόγο της μη επιλεκτικής παγίδευσης άγριων πτηνών. Η τουριστική στρατηγική δίνει έμφαση στον αειφόρο και φυσικό τουρισμό, ο οποίος περιλαμβάνει την παρακολούθηση των πτηνών. Σε αυτή την περίπτωση επισημαίνεται ότι αν η **εικόνα** αυτή αλλάξει θα υπάρχει μεγαλύτερη προσέλκυση εναλλακτικού τουρισμού σε περιόδους χαμηλής κινήσεις τουριστών κυρίως φθινόπωρο και χειμώνα.

2.22.1 Παγίδευση και Τουριστικές Αφίξεις (μαζικός τουρισμός)

Σύμφωνα με στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας Κύπρου παρατηρούμε τα πιο κάτω αποτελέσματα. Όπως φαίνεται και στα πιο κάτω διαγράμματα όλες οι παραδωσιακές χώρες άφιξεων τουριστών έχουν μεγάλα ποσοστά άυξης. Ακόμα τα ποσοστά συμμετοχής στην τουριστική κίνηση χωρίζονται σέ 39,2% από Η.Β πού είναι και η κύρια πηγή τουρισμού για την Κύπρο. Ακολουθεί η Ρωσία με συμβολή 19,7%, μετά η Ελλάδα με 5,2% η Γερμανία με 4,2% η Σουηδία με 4,1% και τέλος το Ισραήλ με 3,7%. (βλέπε διάγραμμα)

Γράφημα 3: αφίξεις τουριστών από το 2004-2016 Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου)

Γράφημα 4: αφίξεις τουριστών από το 2004-2016 συγκεκριμένων τουρ. (Πηγή: ΥΣΤΑΤ Κύπρου)

Η αρνητική **εικόνα** που μεταδίδεται μέσα από την κατακραυγή του τύπου σε κάποιες χώρες μπορεί να αποτρέπει ένα μέρος πιθανών τουριστών να επιλέξουν την Κύπρο ως τουριστικού προορισμού. Φυσικά και η **εικόνα** που παίρνει ένας περιηγητής όταν επισκέπτεται υπαίθριες περιοχές και βλέπει δίκτυα και παγιδευμένα πτηνά είναι πολύ κακή και τραγική.

Σύμφωνα με μελέτη για το τουρισμό από φυσιολάτρες το θεωρητικό ετήσιο εισόδημα από επισκέψεις πτηνοπαρατηρητών στο εθνικό πάρκο Kuscenneti (περιοχή Ramsar) στην Τουρκία υπολογίστηκε σε 76.770.000 ευρώ (Gurluk, S., Rehber, E. 2008) • Η παρακολούθηση των πτηνών αναφέρθηκε ως το δεύτερο ταχύτερα αναπτυσσόμενο χόμπι στην Ευρώπη, και το πρώτο στις ΗΠΑ. • Στις ΗΠΑ, 61 εκατομμύρια άνθρωποι, περίπου το 21% των κατοίκων, ασχολούνται με την παρακολούθηση των πτηνών (υπηρεσία ιχθύων και άγριας ζωής των ΗΠΑ) και ο πιο συνιστώμενος ευρωπαϊκός προορισμός για πτηνοτροφία είναι η νήσος Λέσβος (εσωτερική έρευνα) • Δεδομένου ότι οι εκδρομές πουλιών που διοργανώνονται κατά τις μεταναστευτικές περιόδους της άνοιξης και του φθινοπώρου, οι οποίες δεν είναι αιχμές τουριστικής περιόδου, αυτό θα αυξήσει το τουριστικό εισόδημα. Συνεπώς, για εισοδήματα εγχώριας παραγωγής ύψους 5 εκατ. Ευρώ, ενδέχεται να χάσουμε μεταξύ 40 και 100 εκατ. Ευρώ ως μη πραγματοποιηθέντα έσοδα από το εξωτερικό. (Tera Cypria 2013)

2.23 Διαχείριση άγριας πανίδας και πληθυσμών Κυνήγι και Εθνικός Στρατηγικός σχεδιασμός για την αντιμετώπιση της παράνομης παγίδευσης Άγριων πτηνών (2016-2020)

Τα δικαιώματα του κάθε πολίτη διασφαλίζονται τόσο από το Σύνταγμα της Δημοκρατίας όσο και από τις Διεθνείς Συνθήκες και είναι αυθαίρετα. Ο πολίτης οφείλει να κάνει χρήση των δικαιωμάτων που του παρέχονται στο πλαίσιο πάντα της νομοθεσίας του κράτους. Τέτοιο δικαίωμα είναι για παράδειγμα, το δικαίωμα κατοχής γης, σύμφωνα με το οποίο ο κάθε ιδιοκτήτης μπορεί να χρησιμοποιήσει τη γη του στο πλαίσιο πάντα της νομοθεσίας. Προνόμια ονομάζουμε τα ωφελήματα τα οποία δίνονται σε άτομα ή σε σύνολο ατόμων. Τα ωφελήματα αυτά, τα προνόμια δηλαδή, δίνονται σε άτομα τα οποία πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια. Τα προνόμια, σε αντίθεση με τα δικαιώματα, μπορεί κάποιος να τα απολέσει αν δεν ακολουθήσει τους συγκεκριμένους κανονισμούς και τους ειδικούς περιορισμούς, Τα προνόμια, επιπλέον, περνούν από αξιολόγηση και έλεγχο. Για παράδειγμα, δικαίωμα είναι η ελευθερία της σκέψης, η θρησκεία κ.λπ. Προνόμιο είναι να έχεις άδεια οδηγού, κ.λπ. Το κυνήγι είναι ένα καλό παράδειγμα προνομίου. Το να είσαι κυνηγός ρυθμίζεται με νόμους/κανονισμούς. Όλα τα είδη πανίδας ελέγχονται από το

κράτος και είναι ιδιοκτησία του κράτους. Τα επιτρεπόμενα θηράματα δικαιούνται να τα καρπούνται μόνο οι κάτοχοι άδειας κυνηγιού και αυτό, μόνο στις επιτρεπόμενες περιόδους και τις επιτρεπόμενες περιοχές στο πλαίσιο της νομοθεσίας και σύμφωνα πάντα με τις επιτρεπτές μεθόδους (Αντωνίου et al 2004).

2.23.1 Διαχείριση άγριας πανίδας και πληθυσμών.

Ο ρυθμός γεννητικότητας είναι πολύ σημαντικός παράγοντας της μεταβολής της αφθονίας ενός πληθυσμού είναι ο αριθμός αναπαραγωγής του. Με την ευρεία έννοια ο ρυθμός αναπαραγωγής αναφέρεται στην παραγωγή νέων ατόμων στον πληθυσμό μέσω της γέννησης στα θηλαστικά ή την εκκόλαψη αυγών στα πτηνά, ερπετά, αμφίβια και ψάρια. (Krebs 2001)

Ωστόσο όταν αναφερόμαστε στην αναπαραγωγή ενός πληθυσμού πρέπει να διαχωρίσουμε που έχουν διαφορετικό περιεχόμενο αυτές είναι η γεννητικότητα και η γονιμότητα. Η γεννητικότητα αναφέρεται στον αριθμό των βιώσιμων απογόνων που παράγονται στην μονάδα του χρόνου. Η γονιμότητα είναι η έννοια της φυσιολογίας που αναφέρεται στη δυνάμενη αναπαραγωγική ικανότητα ενός οργανισμού. (Μπακαλουδης et al 2009)

Στην διαχείριση της άγριας πανίδας ο όρος Γεννητικότητα είναι συνώνυμο με αυτό της αναπαραγωγής και όταν αναφερόμαστε στο ρυθμό αν γεννητικότητας εννοούμε τον αριθμό των ατόμων που παράγονται ανά θηλυκό ανά μονάδα χρόνου. (Krebs 2001)

Ο ρυθμός γεννητικότητας εξαρτάται από:

- (1) Την ποιότητα και ποσότητα τροφής στην οποία έχει πρόσβαση ο πληθυσμός,
- (2) τη συχνότητα γεννήσεων που μπορεί να πραγματοποιήσει ένα άτομο σε 1 έτος
- (3) την κλάση στην οποία ανήκει ο πληθυσμός του είδους.

- Ρυθμός θνησιμότητας στη διαχείριση άγριας πανίδας μια παράμετρος που διαμορφώνει σε μεγάλο βαθμό την αφθονία ενός πληθυσμού είναι οι θάνατοι σε αυτών. Η θνησιμότητα αναφέρεται στον αριθμό των ατόμων που πεθαίνουν. Στη διαχείριση της άγριας πανίδας όταν αναφερόμαστε στην επιβίωση την εκφράζουμε με τον όρο επιβίωση η οποία ορίζεται ως η μακροβιότητα ενός ατόμου σε ένα πληθυσμό. Με τον όρο βαθμός επιβίωσης ή ρυθμό θνησιμότητας εκφράζεται ο αριθμός των ατόμων που

πεθαίνουν στην διάρκεια μιας χρονικής περιόδου (1 έτους συνήθως) προς τον αριθμό ατόμων που επιζούν στην αρχή αυτής της περιόδου. (Caughley 1994)

- Είδη r και K σύμφωνα με τους Mac Arthur & Wilson (1967) οι ζωντανή οργανισμοί ανάλογα με τις εξελικτικές τους στρατηγικές. Η επιλογή K βρίσκεται κοντά στο όριο ζωοχωρητικότητας με μεγάλη διάρκεια ζωής και έχουν χαμηλό ρυθμό ανάπτυξης και ωριμάζουν σεξουαλικά σε μεγάλη ηλικία. Αντίθετα τα είδη με την στρατηγική επιλογή r συνήθως ευνοείται από υψηλό ενδογενή ρυθμό αύξησης, πολύ μεγάλο ρυθμό ανάπτυξης του πληθυσμού του, απαντάται σε χαμηλά πληθυσμιακά επίπεδα σε σχέση με αυτό που θα μπορούσε να υποστηρίξει το περιβάλλον. Τα είδη της επιλογής r χαρακτηρίζονται από μικρή διάρκεια ζωής, ταχεία ανάπτυξη του σώματος τους και μικρή ηλικία σεξουαλικής ωρίμανσης. Επιπλέον λόγω του υψηλού ρυθμού ανάπτυξης μπορούν σε μικρό χρονικό διάστημα να παράγουν μεγάλους αριθμούς απογόνων οι οποίοι έχουν μικρό σωματικό βάρος κατά τη γέννηση τους. Αυτά τα είδη έχουν υψηλό βαθμό θνησιμότητας κυρίως κατά τη μικρή ηλικία. Έχουν χαμηλή ανταγωνιστικότητα ατόμων πληθυσμού και συχνό αποικισμό σε νέες περιοχές. Απαντώνται σε μεταβλητά περιβάλλοντα με απρόβλεπτες συνθήκες διαβίωσης. Ταχεία αντικατάσταση πληθυσμού.

Σε αυτή την κατηγορία ανήκουν πολλά είδη χλωρίδας και πανίδας. Αυτή την στρατηγική επιλογή ακλουθούν και πολλά πτηνά. Μικρά σε μέγεθος με μεγάλους πληθυσμούς, ένα από αυτά είναι και τα αμπελοπούλια και συκαλούδκια. (*Sylvia ssp*)

2.23.2 Το νόμιμο Κυνήγι στην Κύπρο:

Σύμφωνα με εκτιμήσεις του FACE η κυνηγετική δραστηριότητα δημιουργεί στην Ευρώπη 120000 θέσεις εργασίας με τζίρο 5 δισ. Ευρώ σε ετήσια βάση.

Τα ευρωπαϊκά μεγέθη επίσης παραμένουν εντυπωσιακά και σε άλλους τομείς. Π.χ. το 20% των κυνηγών ταξιδεύουν και σε άλλες χώρες.

Το σωστό κυνήγι και η διατήρησή του μέσα στο χρόνο είναι αποτέλεσμα της σωστής αντιμετώπισης και κατ'ουδένα λόγο δεν εξαρτάται από το αν ο αθλητής κυνηγός πέτυχε ή δεν πέτυχε τον ανώτατο αριθμό θηραμάτων (Quota), χτύπησε ή δε χτύπησε θήραμα ή τελικά αυτό που προέκυψε ήταν απλώς ένας περίπατος στη φύση. Ο αθλητής κυνηγός θα πρέπει να απολαμβάνει το κυνήγι στο πλαίσιο των κανονισμών που το διέπουν. (Αντωνίου. et al. 2004)

Η παράνομη χρήση των φυσικών πόρων αποτελεί απειλή για τη βιοποικιλότητα σε παγκόσμιο επίπεδο, (Gavin .et all 2009). Οι παγιδεύσεις και μη-επιλεκτικές μέθοδοι ελέγχου είναι επίσης μεγάλη απειλή για πολλά είδη σε όλη την Ε.Ε. (Mateo-Tomás etal, 2012). Ισχυρές και ενιαίες διατάξεις για την προστασία των πτηνών στην Ευρώπη υπάρχουν με τη μορφή της Σύμβασης-

2.23.3 Εθνικός Στρατηγικός σχεδιασμός για την αντιμετώπιση της παράνομης παγίδευσης Άγριων πτηνών (2016-2020)

Ένας στρατηγικός σχεδιασμός που στοχεύει μεταξύ άλλων μέχρι το 2020 να αναστρέψει την κατάσταση σε σχέση με την μη επιλεκτική παγίδευση άγριων πτηνών και να αλλάζει την αρνητική **εικόνα** που υπάρχει για την Κύπρο στο θέμα αυτό. Το 2020 προτείνεται αξιολόγηση αποτελεσμάτων της στρατηγικής.

Οι επιδιώξεις του σχεδίου είναι ή ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του ζητήματος παράνομης παγίδευσης με καλύτερο συντονισμό, στόχευσης και συνεργασία των εμπλεκόμενων υπηρεσιών και φορέων. Να αντιμετωπιστούν οι οικολογικές επιπτώσεις από το φαινόμενο αυτό. Και τέλος σημαντική σημασία δίνεται στην βελτίωση της αρνητικής **εικόνας** της Κύπρου στο εξωτερικό.

Το σχέδιο στοχεύει σε 5 στρατηγικούς στόχους μέσα από τους οποίους θα επιτευχθεί η πάταξη, περιορισμός του φαινομένου.

Πρώτος στόχος είναι η πάταξη και περιορισμός του φαινομένου με τα εξής μέτρα: πάταξη παράνομης παγίδευσης και ειδικότερα κατά τις δύο μεταναστευτικές περιόδους, στοχευμένοι έλεγχοι και εξεύρεση επιπρόσθετων μέσων ελέγχου. Εκπαίδευση αρχών που ασχολούνται με την περίληψη και πάταξη του συγκεκριμένου εγκλήματος. Σοβαρή ενδυνάμωση και καλύτερη στελέχωση του προσωπικού των αρμόδιων τμημάτων (Υπηρεσίας). Παροχή εξουσίας στις διωκτικές αρχές και μέλη της Υπηρεσίας-θήρας. Χρήση του δικτύου ΙΜΠΕΛ και ΝΕΣΤ , αξιοποίηση της δικανικής επιστήμης (Ανάλυση ΙΜΠΕΛ-ΝΕΣΤ στο Παράρτημα: Η).

Δεύτερος στόχος είναι η καλλιέργεια συνείδησης και ενημέρωση οικολογικών επιπτώσεων με την υλοποίηση σεμιναρίων και εκστρατειών και ενημέρωσης της κοινής

γνώμης. Διαλέξεις και παρουσιάσεις στα σχολεία και εμπλεκόμενους φορείς αλλά και της πολιτικής ηγεσίας και τοπικής ηγεσίας.

Ο τρίτος στόχος του σχεδιασμού είναι η διαχείριση των βιοτόπων με εντοπισμό και χαρτογράφηση ειδικά των περιοχών που παρουσιάζουν αυξημένα κρούσματα.

Ο τέταρτος στόχος είναι ο προσδιορισμός των οικονομικών επιπτώσεων λόγω της παράνομης παγίδευσης από την μείωση του τουρισμού από την κακή **εικόνα** της χώρας μας στο εξωτερικό και της φοροδιαφυγή και η υλοποίηση ερευνών για πιθανά επιπρόσθετα έσοδα από ειδικές ομάδες ενδιαφέροντος όπως περιπατητές και πτηνοπαρατηρητές

Και τέλος ο συντονισμός και η χρηματοδότηση του στρατηγικού σχεδιασμού και χρηματοδότηση του στρατηγικού σχεδίου. Ο πέμπτος στόχος προβλέπει στην δημιουργία επιτροπής συντονισμού ούτως ώστε να γίνεται σωστή ενημέρωση και αξιολόγηση της πορείας του σχεδίου.

Εναλλακτικός σχεδιασμός σε περίπτωση αποτυχίας κάποιων στρατηγικών στόχων. Η παραχώρηση άδειας κατά παρέκκλιση για θήρευση αμπελοπουλιών μόνο. Κάτι που όπως υποστηρίζουν η Υπηρεσία Θήρας και η Κυπριακοί ομοσπονδία κυνηγών η οποία εκπροσωπεί τους 50 000 κυνηγούς θα επιφέρει θετικές επιπτώσεις σε άλλα πτηνά. Η άδεια αυτή φαίνεται πως δεν απαγορεύεται βάσει των προνοιών της οδηγίας της Ε.Ε για τα πουλιά αλλά η παρέκκλιση πρέπει να αποτελεί 'ορθολογική χρήση' Και να αφορά μικρά ποσοστά κάρπωσης. Η παρέκκλιση επιτρέπεται μόνο εάν εφαρμόζεται υπό «ελεγχόμενους όρους» και σε «επιλεκτική βάση».

Η νομοθεσία στην Κύπρο θεωρείται από τα κόμματα ότι είναι αρκετά αυστηρή, αλλά εξακολουθεί να στερείται αποτελεσματικής εφαρμογής. Έχουν υλοποιηθεί σημαντικές προσπάθειες και συνεχίζει να βελτιώνεται η κατάσταση. Μονάδες υπεύθυνες για την εφαρμογή του κανονισμού είναι η Υπηρεσίας-Θήρας-Πανίδας του Υπ.Εσωτερικών, που είναι μια ειδική υπηρεσία αφιερωμένη στην προστασία-διαχείριση της άγριας ζωής. Αυτή η μονάδα είναι αρμόδια για επιβολή της σχετικής ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας. Η υπηρεσία θήρας συνεργάζεται στενά με την αστυνομία Κύπρου, η οποία σε κάποιες περιπτώσεις πρέπει να επεμβαίνει γιατί πολλές φορές διαπράττονται και αδικήματα πέραν της λαθροθηρίας και παγίδευσης. Ακόμα η Αστυνομία διαθέτει μια ειδική μονάδα

καταπολέμησης της λαθροθηρίας (τμήμα του Υπ.Δικαιοσύνης) που ασχολείται μόνο με εγκλήματα άγριας ζωής (μεταχειρίζεται θέματα παγίδευσης και λαθροθηρίας). Και τα δύο Τμήματα/Μονάδες καλύπτουν όλο το νησί που ελέγχεται από τη Κυπριακή Δημοκρατία. Οι μονάδες αυτές είναι υπεύθυνες για την παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων, και τη διερεύνηση παράνομων πρακτικών. Οι κυνηγοί καθώς και το κοινό μπορούν να επικοινωνούν για να αναφέρουν εγκλήματα πουλιών ή πουλιά που βρέθηκαν νεκρά ή παγιδευμένα.

Εάν λάβουμε ως προηγούμενο την παρέκκλιση από την οδηγία για τα πουλιά στη Μάλτα τότε ο στρατηγικός σχεδιασμός 2016-2020 του Υπουργείου Εσωτερικών θα μπορούσε να θεωρηθεί εφαρμόσιμος κάτω από πολλές προϋποθέσεις και παραδοχές.

2.23.4 Καλές πρακτικές

Πολύ καλή συνεργασία υπάρχει μεταξύ των σχετικών τμημάτων: Τμήμα Ταμείου Θήρας και Μονάδα ενάντια στη Λαθροθηρίας της Αστυνομίας. Ακόμα παρατηρείται οργάνωση και συμμετοχή οργανωμένων κυνηγετικών συνόλων προς καταπολέμηση της μη επιλεκτικής παγίδευσης, (βλέπε, Ταμείο θήρας, όπου δηλώνουν μειωμένη χρήση δικτύων και ξόβεργων κατά την φθινοπωρινή περίοδο όπου υπάρχει το κυνήγι της Τσίκλας)

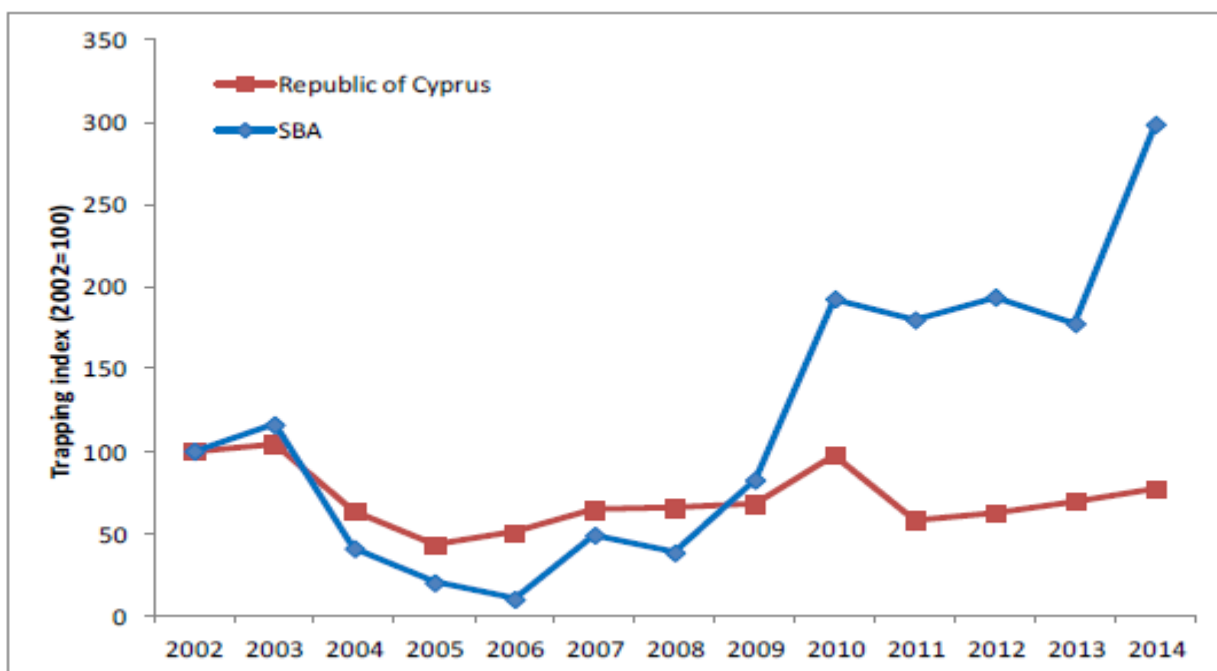
Η ενημέρωση στα περιβαλλοντικά κέντρα και ειδικά σε αυτό του Κάβο Γκρέκο με εξειδικευμένα μαθήματα πτηνοπαρατήρησις και αναγνώρισης πτηνών τείνει να ευαισθητοποιήσει περισσότερο τους νέους και τους εκπαιδευτικούς ώστε να αλλάξουν κουλτούρα και να την μεταδώσουν.

Η συμμετοχή των μέσων ενημέρωσης είναι επίσης πολύ σημαντική και συμβάλλει στη δημιουργία συνειδητοποίησης με χαμηλό οικονομικό βάρος. Η επιβολή βελτιώθηκε πριν από τη διαδικασία προσχώρησης και αμέσως μετά, χάρη στην ισχυρή εθνική βούληση βελτίωσης της κατάστασης. Επωφελήθηκε επίσης από την υποστήριξη της ΕΕ. Από το 2005, ωστόσο, η αύξηση των παράνομων δραστηριοτήτων επισημάνθηκαν και πάλι από ΜΚΟ. Παρόλο που έχουν ληφθεί πολλά μέτρα κατά των παγιδευτών, κάποια εστιατόρια εξακολουθούν να παρανομούν και να προσφέρουν άγρια πτηνά στο μενού τους χωρίς να αντιμετωπίσουν βαριές, αποτρεπτικές ποινές.

2.24 Κύρια εμπόδια

Σύμφωνα με την Υπηρεσία Ταμείου για τη θήρα, υπάρχει πρόβλημα περιορισμένων ανθρώπινων πόρων για την επιβολή του νόμου. Για παράδειγμα, η ομάδα κατά της λαθροθηρίας στην Κύπρο δεν διαθέτει τους ανθρώπινους πόρους για να εξασφαλίσει μια γρήγορη ανταπόκριση ανά πάσα στιγμή, η οποία θα ήταν η ιδανική λύση. Η CABS στην Κύπρο ανέφερε μέσο χρόνο απάντησης 3 ημερών, ο οποίος είναι μεγάλος όταν υπάρχει ανάγκη να συλλαμβάνονται άτομα που διαπράττουν επιτόπιες εγκληματικές δραστηριότητες στα πτηνά (ειδικά επειδή οι άνθρωποι δεν μπορούν να καταδικαστούν εάν δεν μπορούν να συνδεθούν άμεσα Στην κατοχή ή τη χρήση των δικτύων). Εντούτοις, ο αριθμός αυτός μπορεί να υπερεκτιμηθεί, με ειδικές περιπτώσεις να διαρκούν περισσότερο λόγω έλλειψης προσωπικού, αλλά και σε περιπτώσεις όπου οι περιοχές υπάγονται σε άλλα είδη δραστηριοτήτων επιτήρησης. Επιπλέον, οι αρχές γνωρίζουν ότι, τις περισσότερες φορές, οι δικαστές δεν αντιμετωπίζουν την παγίδευση και τη λαθροθηρία των πτηνών ως σημαντικές περιπτώσεις εγκλημάτων. Ένα άλλο εμπόδιο, που αναφέρθηκε κατά τη διάσκεψη της Κύπρου, είναι πολιτικό. Κάποιοι πολιτικοί λένε ότι υποστηρίζουν την παγίδευση με τις παραδοσιακές μεθόδους (δηλαδή τα ξόβεργα).

Ωστόσο, αναγνωρίζεται πλέον ότι στις περισσότερες περιπτώσεις το έγκλημα είναι απόλυτα οργανωμένο, λόγω της πολύ υψηλής τιμής των αμπελοπουλιών στα εστιατόρια. Οποιαδήποτε παραδοσιακή πτυχή είναι έτσι χαμένη και η αμπελοπούλια είναι ένα παράνομο επικερδές εμπόρευμα που εμπορεύεται. Συνεπώς, απαιτούνται συνοπτικές δηλώσεις με σαφή μηνύματα, καταδικάζοντας την παράνομη παγίδευση πουλιών στην Κύπρο, καθώς και συνεκτικά μηνύματα από όλους τους πολιτικούς. Παρά τη βούληση ορισμένων πολιτικών να καταπολεμήσουν αυτή την παράνομη πρακτική και τη διάδοση μηνυμάτων για την ευαισθητοποίηση σχετικά με το θέμα, απαιτείται υποστήριξη από όλους τους πολίτες και το ευρύ κοινό.

Διάγραμμα 1: Παγίδευση στην Κυπριακή Δημοκρατία και SBA Υπερβολική αύξηση στις Βάσεις. (πηγή: Simon, Rspb 2012)

Μια μεγάλη στροφή που απαιτείται είναι η υποστήριξη του ευρύτερου κοινού γενικά να καταδικάσει και να μην δεχθεί αυτή την παράνομη δραστηριότητα και να συμπεριλάβει όλους τους παραβάτες, συμπεριλαμβανομένων των ιδιοκτητών εστιατορίων, ως τέτοιοι. Για την καταπολέμηση τέτοιων πρακτικών, είναι σημαντικό να καλυφθεί ολόκληρη η αλυσίδα, από την παγίδευση των πτηνών στην πλευρά της ζήτησης από τα εστιατόρια. Όσον αφορά την ευαισθητοποίηση, ένα σημαντικό μέρος του κοινού δεν έχει πλήρη επίγνωση των επιπτώσεων της παράνομης παγίδευσης και της σοβαρότητας του αντίκτυπου που έχουν οι ενέργειες ή οι μη δράσεις τους (παραμένοντας αδιάφορες για το θέμα) στους παγκόσμιους πληθυσμούς πτηνών.

Κεφάλαιο 3^ο

Μεθοδολογία

Οι προσεγγίσεις στην κοινωνική έρευνα μπορούν να είναι ποιοτικές ή ποσοτικές. Οι φιλοσοφικές υποθέσεις, οι στρατηγικές έρευνας και οι συγκεκριμένες ερευνητικές μέθοδοι καθορίζουν τις διακυμάνσεις μεταξύ των δύο (Creswell, 2003). Ωστόσο, ο Hanson (2008) υποστηρίζει ότι αυτές οι κοινωνιολογικές προσεγγίσεις έχουν συγκλίνει. Βέβαια, μπορεί η μία να ενσωματωθεί στην άλλη (π.χ. Haynes et al., 2007) προκειμένου να ενισχυθεί ο σχεδιασμός της έρευνας (Patton, 1990). Αυτή η μέθοδος μικτών μεθόδων (Creswell, 2003) μπορεί να περιλαμβάνει διαδοχικές διαδικασίες, όπου χρησιμοποιείται μια ποιοτική μέθοδος για διερευνητική μελέτη, ακολουθούμενη από μια ευρύτερη ποσοτική μελέτη για την παραγωγή στατιστικά αξιόπιστων δεδομένων που είναι πιο αντιπροσωπευτικά του πληθυσμού. Εναλλακτικά, οι ταυτόχρονες διαδικασίες συνδυάζουν ποιοτική και ποσοτική συλλογή δεδομένων για να επιτρέψουν τη διεξοδική ανάλυση του ερευνητικού ζητήματος. Ανεξάρτητα από το αν οι ερευνητές υιοθετούν μια ποιοτική ή ποσοτική προσέγγιση, ορισμένες πτυχές καθενός θα ενσωματωθούν στο σχεδιασμό της έρευνας (Σαραντάκος, 2005). Όσον αφορά τα ερωτηματολόγια, μπορούν να χρησιμοποιηθούν ποιοτικά σχόλια (π.χ. από ερωτήσεις ανοιχτού τύπου) για να επιβεβαιώσουν, να απεικονίσουν ή να επεξεργαστούν την έννοια των ποσοτικών απαντήσεων (Bazeley, 2006). Η ακόλουθη ενότητα παρέχει μια επισκόπηση των βασικών χαρακτηριστικών για την ανάπτυξη και την εφαρμογή ενός ερωτηματολογίου με αναφορά τόσο σε ποιοτικές όσο και σε ποσοτικές προσεγγίσεις (Hanson, 2005).

Πιο συγκεκριμένα η παρούσα μελέτη έκανε χρήση της διαδικτυακής έρευνας, με την δημοσίευση ερωτηματολογίου σε online ιστοσελίδα ερευνών, όπου θα μπορούσαν να συμμετάσχουν χρήστες του διαδικτύου. Οι έρευνες που βασίζονται στο Web έχουν το πλεονέκτημα του χαμηλού κόστους και της γρήγορης διανομής. Επιπλέον, οι έρευνες που βασίζονται στο Web παρέχουν τη δυνατότητα να μεταφέρονται οι απαντήσεις της έρευνας απευθείας σε μια βάση δεδομένων, εξαλείφοντας τα σφάλματα μεταγραφής και εμποδίζοντας την αλλαγή της έρευνας από τον ερωτώμενο της έρευνας. Αρχικά, τα

τεχνικά ζητήματα ανέστειλαν τη χρήση ερευνών βασισμένων στο Web, αλλά το νέο λογισμικό και η τεχνολογία που σχετίζεται με το Ιντερνέτ φαίνεται να αμβλύνουν πολλούς από τους τεχνικούς περιορισμούς (Smith, 1997).

Στη συγκεκριμένη μελέτη επιλέχθηκε η τριγωνοποίηση ως προσέγγιση μελέτης, με τη χρήση τόσο ποιοτικής όσο και ποσοτικής μεθοδολογίας. Η τριγωνοποίηση είναι μια μέθοδος που χρησιμοποιείται στην έρευνα και περιλαμβάνει διασταύρωση πολλαπλών πηγών δεδομένων και διαδικασιών συλλογής για την αξιολόγηση του βαθμού σύγκλισης όλων των στοιχείων. Η ποιοτική ανάλυση συμπληρώνεται συχνά με άλλες πηγές πληροφόρησης για να ικανοποιηθεί η αρχή του τριγωνισμού και να αυξηθεί η εμπιστοσύνη στην εγκυρότητα των συμπερασμάτων της μελέτης. Δεν είναι ασυνήθιστο, για παράδειγμα, να αναλύσουμε καταγραφείσες συνεντεύξεις μαζί με παρατηρητικά πεδία σημειώσεων και ερωτηματολόγια ποσοτικής μελέτης. Ο σκοπός των πολλαπλών πηγών δεδομένων είναι η επιβεβαίωση και η συγκλίνουσα απόδειξη των φαινομένων υπό εξέταση. Έτσι στην παρούσα μελέτη χρησιμοποιήθηκαν τόσο οι συνεντεύξεις σε εκπροσώπους συνδέσμων και οργανισμών, όσο και ποσοτική μελέτη με τη χρήση ερωτηματολογίων.

Η ποσοτική μεθοδολογία ως προσέγγιση μελέτης, επιλέχθηκε επειδή παρέχει τη δυνατότητα προσέγγισης μεγαλύτερου μέρους πληθυσμού (Creswell, 2003). Το εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε στην περίπτωση αυτή είναι το ερωτηματολόγιο με ερωτήσεις τόσο κλειστού όσο και ανοιχτού τύπου. Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε σε αυτή τη μελέτη ήταν σε δομημένη μορφή με κλειστές ερωτήσεις. Το ερωτηματολόγιο επέτρεψε τη συλλογή δεδομένων σε τυπική τυποποιημένη μορφή από έναν πληθυσμό που είναι πολύ μεγάλος για να εξετάσει εντελώς και σχεδιάστηκε σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές βέλτιστων πρακτικών (de Vaus, 2002).

Η ανάλυση δεδομένων στην ποιοτική έρευνα επικεντρώνεται σε ποιότητες πέραν των ποσοτήτων. Η στατιστική εστίαση στην αξία p στην ποσοτική έρευνα αντικαθίσταται στην ποιοτική έρευνα με την αναζήτηση μοτίβων και την εξαγωγή σημασίας από πλούσιες, σύνθετες πηγές γλωσσικών (αφηγηματικών) ή οπτικών (εικόνων) δεδομένων. Πολλή προσπάθεια κατευθύνεται προς τη δημιουργία κατηγοριών. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν λέξεις, σύμβολα, μεταφορές, βινιέτες και μια ολόκληρη σειρά από δημιουργικά γλωσσικά εργαλεία ή οπτικές απεικονίσεις αντί για την "αριθμητική γκάμα"

που χρησιμοποιείται στην ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Η ανάλυση ποιοτικών δεδομένων είναι πολύ λιγότερο «γραμμική» και συμπληρώνεται από τη στατιστική ανάλυση που χρησιμοποιείται τόσο συχνά στην ποσοτική έρευνα. Ένας κοινός στόχος είναι να διαπιστωθεί η αξιοπιστία ποιοτικών πορισμάτων και συμπερασμάτων. Τα συμπεράσματα στην ποιοτική έρευνα συνήθως προέρχονται από τα προσδιορισμένα πρότυπα και τις εννοιολογικές, όχι στατιστικές, σχέσεις. Η ανακάλυψη συνδέσεων στα δεδομένα μπορεί να υποστηρίξει μια θεωρία, να αναθεωρήσει μία ή να δημιουργήσει μια νέα.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση οι συνεντεύξεις ήρθαν να συμπληρώσουν τα ερωτηματολόγια. Όσον αφορά στην ανάλυση, λόγω του μικρού αριθμού των συνεντεύξεων και της διατύπωσης καθαρά προσωπικών απόψεων, βάρος δόθηκε στην ανάλυση των ερωτηματολογίων, όπου και συγκεντρώθηκαν περίπου 370 ερωτηματολόγια από όλες της επαρχίες της ελεύθερης Κύπρου.

3.1 Ανάπτυξη ερωτηματολογίου

Ο καλός σχεδιασμός ερωτηματολογίων είναι κρίσιμος (Bulmer, 2004) για τους στόχους της έρευνας. Η μορφή του ερωτηματολογίου, η αλληλουχία και η διατύπωση, η συμπερίληψη της ταξινόμησης, των θεμάτων συμπεριφοράς, της γνώσης και της αντίληψης, καθώς και το μήκος και το αποτέλεσμα του ερωτηματολογίου, πρέπει να ληφθούν υπόψη για να διασφαλιστεί η αξιοπιστία, η εγκυρότητα και η συνεχής δέσμευση του συμμετέχοντα.

Η βασική απαίτηση της μορφής του ερωτηματολογίου είναι ότι οι ερωτήσεις ακολουθούνται σε λογική σειρά, επιτρέποντας την ομαλή μετάβαση από το ένα θέμα στο άλλο (Σαραντάκος, 2005). Αυτό θα εξασφαλίσει ότι οι συμμετέχοντες θα κατανοήσουν το σκοπό της έρευνας και θα απαντήσουν προσεκτικά σε ερωτήσεις στο τέλος της έρευνας (McGuirk and O'Neill, 2005). Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ομαδοποίηση σχετικών ερωτήσεων κάτω από μια σύντομη επικεφαλίδα που περιγράφει το θέμα του τμήματος.

Το ερωτηματολόγιο είναι ένα καλά εδραιωμένο εργαλείο στο πλαίσιο της κοινωνικής έρευνας για την απόκτηση πληροφοριών σχετικά με τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων, τη σημερινή και παρελθούσα συμπεριφορά, τα πρότυπα συμπεριφοράς ή συμπεριφοράς και τις πεποιθήσεις τους και τους λόγους για την ανάληψη δράσης σε

σχέση με το υπό έρευνα θέμα (Bulmer, 2004). Στο πλαίσιο της έρευνας την μη επιλεκτική παγίδευση, το ερωτηματολόγιο είναι ένα δημοφιλές και θεμελιώδες εργαλείο για την απόκτηση πληροφοριών σχετικά με τη γνώση και την αντίληψη των συμμετεχόντων.

Οι κλειστές ερωτήσεις είναι εύκολο να διορθωθούν, να κωδικοποιηθούν και να αναλυθούν, να επιτρέψουν συγκρίσεις και ποσοτικοποίηση. Είναι πιο πιθανό να παράγουν πλήρως συμπληρωμένα ερωτηματολόγια αποφεύγοντας παράλληλα άσχετες απαντήσεις (Sarantakos, 2005). Για τη μέτρηση των βαθμών διαφοράς στις κλειστές ερωτήσεις χρησιμοποιούνται ονομαστικά, οριακά, διαστήματα και ποσοστά αναλογίας. Ωστόσο, οι ερευνητές πρέπει να έχουν πλήρη κατανόηση της πιθανής σειράς απαντήσεων των συμμετεχόντων, οι οποίες απαιτούν το σχεδιασμό των κλειστών ερωτήσεων (deVaus, 2002). Για να ελαχιστοποιηθεί η επίδραση του περιορισμού των συμμετεχόντων στις προκαθορισμένες απαντήσεις, θα πρέπει να συμπεριληφθούν οι επιλογές "other, please specify" (McGuirk and O'Neill, 2005), "δεν γνωρίζω" ή "δεν ισχύει" (Oppenheim, 1992). Θα πρέπει να δοθούν σαφείς οδηγίες που περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο οι συμμετέχοντες αναμένεται να απαντήσουν σε κλειστά ερωτήματα π.χ. επιλέξτε μόνο μία απάντηση από τη λίστα που παρέχεται, ή περισσότερες των μία απαντήσεων.

Τα Πλεονεκτήματα για τη συμπερίληψη ανοιχτών ερωτήσεων περιλαμβάνουν την ελευθερία και τον αυθορμητισμό των απαντήσεων, την ευκαιρία ανίχνευσης και τη χρησιμότητα για την εξέταση υποθέσεων σχετικά με ιδέες ή συνειδητοποίηση (Oppenheim, 1992). Οι ανοιχτές ερωτήσεις επιτρέπουν χρόνο και χώρο για απαντήσεις ελεύθερης μορφής, οι οποίες καλούν τους συμμετέχοντες να μοιραστούν τις αντιλήψεις, τις εμπειρίες, τις απόψεις και τις ερμηνείες τους, καθώς και τις αντιδράσεις τους στις κοινωνικές διαδικασίες και καταστάσεις (McGuirk and O'Neill, 2005). Ωστόσο, δεδομένου ότι μπορεί να παρασχεθεί μια μεγάλη ποικιλία απαντήσεων για οποιαδήποτε ερώτηση, η ανάλυση των αποτελεσμάτων μπορεί να αποτελέσει πρόκληση. Με αυτό το πνεύμα, οι ανοικτές ερωτήσεις μπορούν να τεθούν με ένα στυλ που κατευθύνει τους συμμετέχοντες σε οριστικά κανάλια χωρίς να προτείνει πραγματικά απαντήσεις (Payne, 1951).

Στη συγκεκριμένη περίπτωση το ερωτηματολόγιο χωρίστηκε σε 3 μεγάλα μέρη. Το πρώτο μέρος αφορά τα δημογραφικά στοιχεία, το δεύτερο μέρος αποτελείται από κλειστές ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών, ενώ το τρίτο μέρος συμπεριλαμβάνει τις 3

ερωτήσεις ανοιχτού τύπου όπου οι συμμετέχοντες καλούνται να δηλώσουν την άποψη τους.

3.1.2 Συνεντεύξεις

Η ποιοτική ερευνητική συνέντευξη επιδιώκει να περιγράψει τις έννοιες των κεντρικών θεμάτων της μελέτης. Το κύριο καθήκον των συνεντεύξεων είναι να κατανοήσει ο ερευνητής και οι αναγνώστες το νόημα αυτού που λένε οι ερωτηθέντες. (Kvale, 1996) Μια ποιοτική ερευνητική συνέντευξη επιδιώκει να καλύψει τόσο το πραγματικό όσο και το νοηματικό επίπεδο, αν και είναι συνήθως πιο δύσκολο να γίνει συνέντευξη σε ένα επίπεδο νοήματος. (Kvale 1996)

Οι συνεντεύξεις είναι ιδιαίτερα χρήσιμες για να κατανοήσει κανείς την ιστορία πίσω από τις εμπειρίες ενός συμμετέχοντα. Ο ερευνητής μπορεί να εξάγει εμπειριστατωμένες πληροφορίες γύρω από το θέμα. Οι συνεντεύξεις μπορεί να είναι χρήσιμες ως επακόλουθο ορισμένων ερωτηθέντων στα ερωτηματολόγια, π.χ. για να διερευνήσουν περαιτέρω τις απαντήσεις τους. (McNamara, 1999).

Ειδικά στην περίπτωση μας που χρησιμοποιήθηκαν οι ημιδομημένες συνεντεύξεις. Οι συνεντεύξεις ολοκληρώθηκαν από τον ερευνητή βάσει του τι λέει ο ερωτώμενος. Οι συνεντεύξεις είναι μια πολύ πιο προσωπική μορφή έρευνας από τα ερωτηματολόγια. Στην προσωπική συνέντευξη ο ερευνητής συνεργάζεται άμεσα με τον ερωτώμενο. Αντίθετα με τις έρευνες εξ αποστάσεως , όπως η online έρευνα, ο ερευνητής έχει την ευκαιρία να θέσει ερωτήσεις παρακολούθησης. Οι συνεντεύξεις είναι γενικά ευκολότερες για τον ερωτώμενο, ειδικά εάν αυτό που αναζητάτε είναι απόψεις ή εντυπώσεις. Ωστόσο πρέπει να σημειωθεί ότι οι συνεντεύξεις είναι χρονοβόρες και εντατικές. Ο ερευνητής θεωρείται μέρος του οργάνου μέτρησης και πρέπει να είναι καλά εκπαιδευμένος στο πώς να ανταποκριθεί σε τυχόν απροσδόκητα γεγονότα.

3.2 Δείγμα – Συμμετέχοντες (ερωτηματολόγιο)

Η ευελιξία του Διαδικτύου και η ευκολία με την οποία δημιουργούνται ψευδείς ταυτότητες στο Internet επιτείνουν τα θέματα εμπιστοσύνης και εμπιστευτικότητας σύμφωνα με την Cho&LaRose και μπορούν να κάνουν τα αποτελέσματα των ερευνών αναξιόπιστα. Η προσωπική επιλογή και η προαιρετική σύνεση των άλλων προστατεύουν την ψυχολογική ιδιωτικότητα [Burgoon et al 1989] επιτρέποντας σε άτομα να αξιολογούν εάν επιθυμούν ή όχι να συμμετάσχουν στην έρευνα. Οι Cho & LaRose [1999, σελ. 427] προτείνουν επιγραμμικές έρευνες που «βασίζονται στη μέθοδο συρραφής για την ανάπτυξη πλαισίων δειγματοληψίας ή ότι η επαφή των ερωτώμενων μέσω των διαδικτυακών κοινοτήτων εγείρει ανησυχία». Αυτή η τεχνική δειγματοληψίας, κοινώς ονομάζεται δειγματοληψία συνειδητοποίησης, επειδή συγκεντρώνεται μεγάλος αριθμός δυνητικών ερωτηθέντων χωρίς να ληφθούν υπόψη τα δημογραφικά χαρακτηριστικά. Είναι μια προσπάθεια μείωσης της μεροληψίας, με συμμετοχή μεγάλου αριθμού ατόμων. Οι υποψήφιοι συμμετέχοντες βρέθηκαν σε κληρονομικούς συλλόγους, αλλά επίσης και σε πανεπιστήμια, εστιατόρια, καφετέριες, κοινοτικά συμβούλια. Η δημοσίευση του ερωτηματολογίου έγινε στην online πλατφόρμα συλλογής δεδομένων και στη συνέχεια έγινε αναδημοσίευση με σκοπό την δυνατότητας συμμετοχής μεγάλου αριθμού ατόμων μέσα από κοινωνικές σελίδες και διάφορα φόρουμ, προκειμένου να γίνει γνωστή η έρευνα. Συνολικά οι συμμετέχοντες ήταν περίπου 360.

Στην Online πλατφόρμα, εκτός από το ερωτηματολόγιο δημοσιεύθηκε επίσης και η δήλωση προστασίας των δεδομένων και της ανωνυμίας των συμμετεχόντων. Σε κάθε έρευνα είναι σημαντικό οι συμμετέχοντες να γνωρίζουν ότι τα προσωπικά τους στοιχεία δε θα δημοσιευθούν. Στη συγκεκριμένη μελέτη μόνο η πόλη και η ηλικία των συμμετεχόντων καταγράφηκε και δε ζητήθηκε σε κανένα σημείο το όνομα ή άλλο στοιχείο προσωπικών δεδομένων.

Οι online έρευνες παρουσιάζουν προβλήματα προστασίας της ιδιωτικής ζωής και της εμπιστευτικότητας που πρέπει να αντιμετωπιστούν εάν οι ερευνητές επιθυμούν να συλλέξουν προσωπικές πληροφορίες των ερωτηθέντων για να εξασφαλίσουν τα στοιχεία για την ολοκλήρωση της έρευνας. Η συλλογή δεδομένων μέσω ερευνών που βασίζονται στο Web παρέχει βελτιωμένες ευκαιρίες για την προστασία της εμπιστευτικότητας του αντισυμβαλλομένου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Τα προσωπικά δεδομένα

μπορούν να αφαιρεθούν από τις απαντήσεις και η μη αυτόματη μεταγραφή ολοκληρωμένων απαντήσεων της έρευνας δεν απαιτείται, όπως έγινε στην περίπτωση αυτή.

3.3 Περιορισμοί της έρευνας

Η συγκεκριμένη έρευνα έγινε διαδικτυακά, με αποτέλεσμα να υπάρχει ευρύτητα αριθμού συμμετεχόντων, ωστόσο δεν μπορεί να υπάρχει έλεγχος στο πώς συμπληρώνεται το ερωτηματολόγιο – και πολλές φορές και το από ποιόν. Επίσης τα δημογραφικά στοιχεία μπορεί να αντιμετωπιστούν με αβεβαιότητα, γιατί η ανωνυμία του διαδικτύου δεν εξασφαλίζει ότι οι συμμετέχοντες δηλώνουν όντως αληθή δεδομένα.

Οι συνεντεύξεις που έγιναν και τα άτομα με τα οποία ήρθαμε σε επαφή ήταν αντιπρόσωποι ή εκπροσωπούσαν κάποιες οργανώσεις, υπηρεσίες ή σύνολα, οπότε ο καθένας δήλωνε και εκπροσωπούσε κάποιο σκοπό τον οποίο κατά έμμεσο τρόπο επιδίωξε να παρουσιάσει από αυτή την μελέτη. Έτσι, διατυπώθηκαν οι διάφορες απόψεις όμως δεν θα πρέπει να διαφανεί οποιαδήποτε μεροληψία προς τις απόψεις αυτές.

Κεφάλαιο 4^ο

Αποτελέσματα

4.0 Αποτελέσματα από προσωπικές επικοινωνίες

Στην προσπάθεια αποτύπωσης διαφόρων απόψεων έγιναν συνολικά (6) επικοινωνίες, συνεντεύξεις με άτομα που ανήκουν σε ομάδες και σύνολα που γνωρίζου καταστάσεις και γεγονότα.

4.1 Συνεντεύξεις:

(1A) Σύμφωνα με τον επαρχιακό λειτουργό της Υπηρεσίας Θήρας και Πανίδας Λάρ/κας-Αμμ/στου κ.Μιχάλη Αντωνίου η μη επιλεκτική παράνομη παγίδευση, χωρίζεται σε τρεις χρονικές περιόδους, αρχικά γίνεται ή ανοιξιάτικη παγίδευση όπου υπάρχει κατακόρυφη μείωση στην χρήση δικτύων, και αισθητή μείωση χρήσης ξόβεργων στις επαρχίες Λάρνακας- Αμμοχώστου. Στη συνέχεια γίνεται η φθινοπωρινή παγίδευση όπου τα ποσοστά παγίδευσης παραμένουν σχεδόν σταθερά, με μικρή μείωση η οποία δεν γίνεται αισθητή, σε αντίθεση με την μείωση που παρατηρείται την άνοιξη. Τρίτη και τελευταία περίοδος παγίδευσης είναι η χειμερινή περίοδος. Την χειμερινή περίοδο κύριος στόχος παγίδευσής είναι οι τσίγκλες (*Turtur.ssp*). Κατά την συγκεκριμένη παγίδευση παρατηρείται μεγάλη μείωση, όσον αφορά τα δίκτυα και τα ξόβεργα αυτό κατά την υπηρεσία θήρας, οφείλεται στην ευαισθητοποίηση μεγάλων ομάδων κυνηγών αφού αυτή η περίοδος συμπίπτει με την περίοδο κυνηγίου τσίγκλας όπου πολύ κυνηγοί εξορμούν στις κυνηγετικές περιοχές (Δεκέμβριο-Φεβρουάριο). Οι ομάδες αυτές εναντιώνονται στον τρόπο με τον οποίο παγιδεύουν τα πουλιά. Κύριος λόγος είναι ότι οι τσίγκλες είναι το κατεξοχήν θηρεύσιμο είδος αυτής της περιόδου και για κάποιους κυνηγούς το κύριος θήραμα.

Η κάρπωσή των παγιδευτών είναι μεγάλη, παράνομη, και χωρίς καμία άδεια ή χρηματικό τέλος προς το κράτος. Επιπρόσθετα ο κ.Μιχάλης Αντωνίου συμπληρώνει ότι

τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται μείωση στη χρήση δικτύων και μιμητικών συσκευών. Τονίζει, ότι αυτό συμβαίνει λόγω του ότι υπάρχει συνεχής καταδίωξη από την Υπηρεσία και του Ουλαμού πάταξης λαθροθηρίας Αστυνομίας. Ο κ.Αντωνίου δηλώνει πως η κατάσταση θα ήταν πολύ χειρότερη αν οι διωκτικές αρχές δεν ήταν τόσο ενεργές και δεν υπήρχε συνεχής καταδίωξη τα τελευταία χρόνια. Παρόλα αυτά, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μικρή αύξηση στη χρήση ξοβεργών. Η παγίδευση αυτή όμως γίνεται χωρίς ηχοπαραγωγικές συσκευές. Ένας υποθετικός και λογικός λόγος για αυτή την τάση είναι η δυσκολία στον εντοπισμό των ξοβεργών και στο ότι υπάρχει κάποιο είδος ανοχής από τις διάφορες υπηρεσίες αν εντοπιστεί περιορισμένος αριθμός ξοβεργών. Σε περιπτώσεις όπου βρεθούν σημεία παγίδευσης και μετά από παρακολούθηση δεν εμφανιστεί κάποιο πρόσωπο τότε τα μέσα και υλικά που χρησιμοποιούνται κατάσχονται και καταστρέφονται, από το 2009 έχουν καταστραφεί 534 δίκτυα, 6477 ξόβεργα και 320 συσκευές μίμησης φωνών κλπ (αναλυτικός πίνακας: Παράρτημα Θ). Ακόμα η Υπηρεσία Θήρας και πανίδας διαθέτει εξειδικευμένο πανεπιστημιακό προσωπικό το οποίο διεξάγει επιμορφωτικά σεμινάρια και ημερίδες σε Δημοτικά, στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση και σε λύκεια. Αυτά γίνονται σε συνεργασία με το υπουργείο παιδείας και τον στρατηγικό σχεδιασμό για την περιβαλλοντική ενημέρωση και την ευαισθητοποίηση των μαθητών και καθηγητών. Επιπλέον γίνονται επισκέψεις σε διάφορους χώρους (Λίμνες, περιβαλλοντικά κέντρα και θεματικά πάρκα). Κύριος στόχος και σκοπός των ενημερώσεων και των επισκέψεων αυτών είναι να αναπτύσσονται θέματα πτηνοπαρατήρησης βιοποικιλότητας και κυρίως ανάλυση επιπτώσεων από την παράνομη μη επιλεκτική παγίδευση. Οι πιο πάνω ενέργειες και δραστηριότητες γίνονται και από άλλους λειτουργούς της Υπηρεσίας Θήρας και πανίδας σε όλες της επαρχίες της ελεύθερης Κύπρου.

(1B) Σε προσωπική συνέντευξη που είχα με τον κ. Πέτρο Αναγιωτό επαρχιακό λειτουργό του ταμείου θήρας Λευκωσίας μας επανέλαβε πολλά από αυτά που ειπώθηκαν από τον κ.Αντωνίου. Ακόμα μας ενημέρωσε ότι στην Λευκωσία παρατηρείτε και το φαινόμενο παγίδευσης του τσακρόστρουθου η Ισπανικού στρούθου που μεταναστεύει την ίδια περίοδο με της τσίκλες.

Και οι δύο Λειτουργοί της Υ.Θ δήλωσαν ότι η Υπηρεσία Θήρας-Πανίδας εκτελεί προγράμματα Life μέσα στο πλαίσιο των οποίων γίνονται διαλέξεις και παρουσιάσεις σε

σχολεία, περιβαλλοντικά κέντρα και οργανωμένα σύνολα, όπως και επισκέψεις σε περιοχές ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (Αλυκές, Καβο-Γκρέκο κ.π).

Μία άλλη σοβαρή προσπάθεια για επιμόρφωση και καλλιέργεια σωστής κουλτούρας γίνεται και κατά τα επιμορφωτικά μαθήματα των νέων κυνηγών πριν από την έκδοση της πρώτης άδειας κυνηγίου μετά το 18έτος ηλικίας τους όπως και την επανα-επιμόρφωση παλιών κυνηγών οι οποίοι καταδικάστηκαν για κάποιο παράπτωμα ή αδίκημα και τους έγινε στέρηση της άδειας τους. Τα μαθήματα αυτά έχουν πολλές θεματικές ενότητες (υφιστάμενοι νόμοι, θηρεύσιμα και προστατευόμενα είδη, αειφόρος διαχείριση-κάρπωση πληθυσμών, σεβασμός στις ξένες περιουσίες και βιοποικιλότητα). Τέλος σχολιάζοντας την άποψη και εκτιμήσεις του πτηνολογικού συνδέσμου Κύπρου για την μη επιλεκτική παγίδευση εξέφρασαν την άποψη ότι η μεθοδολογία που χρησιμοποιούν είναι λανθασμένη και υπερεκτιμά τα ποσοστά παγίδευση αφού γίνεται μια ολική αναγωγή κάποιων δειγματοληπτικών επιφανειών σε ευρύτερες περιοχές.

Ακόμα οι λειτουργοί της Υπηρεσίας Θήρας μας εξήγησαν ότι σήμερα οι παγιδευτές χρησιμοποιούν σύγχρονα μέσα όπως, usb, mp3, χρονοδιακόπτες (timer), πολύ μακριά καλώδια, ασύρματες εγκαταστάσεις, μεγάλες μπαταρίες για μεγάλη αυτονομία και πολλά άλλα μέσα για πιο αποτελεσματική παγίδευση αλλά και για να είναι πιο δύσκολο να πιαστούν. Πολλά από αυτά τα μέσα κατάσχονται και καταστρέφονται χωρίς να υπάρχουν ποινικές υποθέσεις ή εξώδικα αφού δεν γίνεται επ-αυτόφωρο η χρήση τους. Ο εξοπλισμός αυτός υπολογίζεται σε αρκετές χιλιάδες ευρώ απώλειες για τους παγιδευτές.

(2) Σύμφωνα με τον πρόεδρο της ομοσπονδίας κυνηγών, κ. Γιώργο Γιατρό το σύνολο των κυνηγών είναι αντίθετοι στην μαζική και μη επιλεκτική παγίδευση που γίνεται κυρίως με τα δίκτυα και μηχανούες φωνών. Επίσης προσθέτει ότι πρέπει να υπάρχει μεγαλύτερη πάταξη της παγίδευσης γενικότερα (λαγών, πτηνών). Παρόλα αυτά, ο πρόεδρος της ομοσπονδίας υποστηρίζει πως δεν ισχύει το ίδιο για την αρνητική προσέγγιση όσων αφορά τα ξόβεργα, σε αντίθεση με τα δίκτυα. Τα ξόβεργα μπορούν να χαρακτηριστούν και ως μια μορφή κουλτούρας. Ίσως, για αυτόν τον λόγο να έχουν τόσο μεγάλη απήχηση στους κυπρίους, αφού πολλές φορές ταυτίστηκαν με την ιστορία του τόπου μας. Επιπρόσθετα ο κ. Γιατρού αναφέρει πως ένα μεγάλο ποσοστό κυπρίων πολιτών θεωρεί το αμπελοπούλι ως μεζέ. Παράλληλα σημαντικό είναι να αναφέρουμε το μεγάλο αριθμητικό ποσοστό των κυνηγών σε μια ημι-κατεχόμενη χώρα όπως η Κύπρος.

Ο αριθμός των κυνηγών στο νησί μας ανέρχεται στις 45.000. Αξιοσημείωτο είναι επίσης οι αυξημένες απαγορευμένες περιοχές κυνηγιού και επίσης οι μειωμένοι αριθμοί αλλά και μικρή ποικιλία θηραμάτων. Ο πρόεδρος της ομοσπονδίας δηλώνει, ότι θα έπρεπε να βρεθούν τρόποι για ενίσχυση της επιλογής των κυνηγών στο θήραμα. Η ομοσπονδία κυνηγών Κύπρου, προσπαθεί με κάθε τρόπο να αντιμετωπίσει τα προβλήματα που προαναφέρθηκαν. Για αυτό το λόγο υποστηρίζει και την εθνική στρατηγική 2016-2020 για την αντιμετώπιση του προβλήματος, σχετικά με την παράνομη παγίδευση. Αδιαμφισβήτητα όμως υπάρχουν και κάποιες αντιρρήσεις. Οι εισηγήσεις που προτάθηκαν ήταν κυρίως για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και του φαινομένου της παράνομης παγίδευσης. Αξιοσημείωτη είναι επίσης και η παρέμβαση της ΚΟΚ η οποία προτείνει να εκδίδεται συγκεκριμένη άδεια μέσω συγκεκριμένων προδιαγραφών, όπου θα προνοούν μικρή παγίδευση κατά την περίοδο μετανάστευσης αμπελοπουλιών. Κλείνοντας ο κ. Γιατρός, πρόεδρος της ομοσπονδίας κυνηγών αναφέρεται στην έλλειψη πολιτικής βούλησης. Η ατολμία των αρμοδίων αφήνει τους μεγάλους παγιδευτές ανενόχλητους, την ώρα που οι ακτιβιστές και άλλοι μισθοφόροι αρκετών περιβαλλοντικών οργανώσεων δρουν ανεξέλεγκτα και απασχολούν συχνά στελέχη τόσο του ουλαμού όσο και της υπηρεσίας θήρας την ώρα που μπορούσαν να εξιχνιάζουν υποθέσεις σοβαρής λαθροθηρίας και παγίδευσης. Αυτά καταδικάζονται από τη ΚΟΚ. Όσο αφορά το συγκεκριμένο θέμα οι σύνδεσμοι κυνηγών υποστηρίζουν ότι οι ακτιβιστές δρουν ανενόχλητοι σε ξένες περιουσίες. Σε καμία άλλη χώρα της Ε.Ε δεν υπάρχει κάτι παρόμοιο στο κατεστημένο του κράτους. Ακόμα πώς γίνεται σε μια πολυπολιτισμική Ευρώπη, όπου φανατικά, και ορθά προασπίζονται τα δικαιώματα κάθε ομάδας (πολιτικής, κοινωνικής, εθνικής, κλπ), πώς μπορεί η 19η «χώρα» (αυτή μόνο των κυνηγών με πάνω από 4.000.000) να παραμένει τόσο παραμελημένη και εκτός πολιτικής παρέμβασης;(αυτό φαίνεται και από τον χάρτη στο παράρτημα.)

(3) Σε προσωπική επαφή που έγινε με την Κυρία Αραβέλα Ζαχαρίου μας ενημέρωσε για την εφαρμογή της Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης και την Πολιτικής για την εκπαίδευση από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο Κύπρου. Η εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής γίνεται σε συνεργασία με το σύνολο των φορέων που σχετίζονται με τη διαχείριση περιβαλλοντικών και οικολογικών θεμάτων την χλωρίδα και πανίδα ώστε να είναι πιο αποτελεσματική η προσπάθεια για ευαισθητοποίηση και καλλιέργειας περιβαλλοντικής κουλτούρας στα σχολεία και οργανωμένα σύνολα (καθηγητές, φοιτητές, μαθητές, γονείς και παιδιά).

Ιδιαίτεροι προσέγγιση γίνεται για ευαισθητοποίηση και ενημέρωση στο θέμα της παρατηρήσεις και προστασίας της πτηνοπανίδας. Μια τέτοια προσπάθεια είναι και η συμμετοχή σε συνεργασία με το Τμήμα-Δασών και την Υπηρεσία Θήρας στο πρόγραμμα Life-for-Birds όπως και σε άλλα προγράμματα κοινοτικού ενδιαφέροντος. Μεγάλη δυναμική στην όλη προσπάθεια προσδίδει και το νέο Κέντρο Περιβαλλοντικής Ενημέρωσης-Εκπαίδευσης στο Κάβο-Γκρέκο. Το κτήριο παραλήφθηκε και επίσημα από το Τμήμα Δασών στις 3/11/2015. (Τμήμα δασών,2015). Ακόμα το παιδαγωγικό-Ινστιτούτο-Κύπρου είναι υπεύθυνο για το κρατικό δίκτυο εκπαίδευσης των δικτύων περιβαλλοντικής ενημερώσεις Κύπρου γενικότερα, όλα τα περιβαλλοντικά κέντρα παρουσιάζουν μεγάλη επισκεψιμότητα τα τελευταία χρόνια.

(4) Η Επιτροπή κατά της σφαγής πουλιών CABS είναι μια επιχειρησιακή ομάδα ακτιβιστών που δρα σε διάφορες χώρες είναι αντίθετη προς οποιοδήποτε μέσο παγίδευσης. Συγκεκριμένα υπάρχει ένας μόνιμος επιστημονικός συνεργάτης που παρακολουθεί ενημερώνει και οργανώνει εθελοντές που έρχονται από άλλα κράτη να διεξάγουν εκστρατείες στην ύπαιθρο και όπου γίνεται παγίδευση. Υπάρχει συνεργασία με την Birdlife όπου και γίνεται ενημέρωση και καταγραφές σε βάσεις δεδομένων που συντηρεί η Birdlife. Η CABS δεν ασχολούνται τόσο με την ενημέρωση και πολιτικές εκδηλώσεις όσο η Birdlife. Αλλά επειδή είναι πιο δραστήριοι και δυναμική γιατί και έχουν τόσες συγκρούσεις και θέματα με κατοίκους περιοχών όπου γίνεται παγίδευση.

(5) Συνέντευξη με το στέλεχος ΜΚΟ, ο Τάσος Σιαλής από την κυπριακή ΜΚΟ Birdlife Cyprus Όπως μας ανέφερα, το παράνομο κυνήγι άγριων πτηνών έχει εξελιχθεί σε μια παράνομη οικονομική δραστηριότητα που αποφέρει πολλά κέρδη. Σύμφωνα με τον ίδιο κάθε χρόνο τα έσοδα από την λαθροθηρία ξεπερνούν τα 15000000€. Μάλιστα πρόκειται για μια καλά οργανωμένη δραστηριότητα με δομή «μαφίας», όπως σημειώνει ο ίδιος, η οποία είναι εξαιρετικά δύσκολο να καταπολεμηθεί. Επίσης είναι δύσκολο να υπολογιστεί ο ακριβής αριθμός λαθροθηρών. Παρά το ότι υπογράφηκε «Διακήρυξη της Λάρνακας» και στη συνέχεια η βουλή ψήφισε το νόμο χαρακτηρίζοντας το κυνήγι άγριων πουλιών ποινικό αδίκημα, στην πράξη δεν έχει επιλυθεί. Παρά τις σοβαρές ποινές για λαθροθήρες, τα πρόστιμα αγγίζουν ακόμη και τα 17.000€ ενώ προβλέπονται και ποινές φυλάκισης έως τρία χρόνια. Μέχρι σήμερα κανείς δεν έχει πάει φυλακή, όπως είπε ο κ. Σιαλής στη χειρότερη περίπτωση όποιοι συλλαμβάνονται καταλήγουν να πληρώσουν μικρά πρόστιμα, 600-700€, ενώ τα έσοδα ενός λαθροθήρα ανά σεζόν μπορούν να φτάσουν ακόμη και 20.000€. Ακόμα η ανοχή που υπάρχει εντός των Αγγλικών Βάσεων στη περιοχή Ξυλοφάγου πρέπει να σταματήσει. Θετικό βήμα προς αυτή την κατεύθυνση

είναι η αφαίρεση ακακιών στις Βρετανικές Βάσεις την οποία ο Πτηνολογικός στηρίζει, για την αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης παγίδευσης στο Κάβο-Πύλα. Η άμεση υιοθέτηση του ΣΣΔ από όλες τις αρμόδιες αρχές, το οποίο έχει παραμείνει στάσιμο από το Μάιο του 2014, είναι σημαντική προκειμένου η εφαρμογή του να ξεκινήσει το συντομότερο δυνατό. Οι αρνητικές επιπτώσεις αυτής της παράνομης δραστηριότητας για την **εικόνα** της χώρας και για την τουριστική βιομηχανία της Κύπρου δεν πρέπει να αγνοούνται, πολύ περισσότερο σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης. Ακόμα ο κύριος Τάσος μας ενημέρωσε για την μεθοδολογία εξαγωγής των αριθμών για παγίδευση που δημοσιεύει κάθε χρόνο Birtlife. (παρουσίαση αυτούσια στο Παράρτημα: μέρος Β)

(6) Κάτοικοι των περιοχών παραλιμνίου παραδέχονται και υποστηρίζουν ότι στο παρελθόν πολλοί κάτοικοι της περιοχής είχαν ένα επιπλέον εισόδημα που τους επέτρεψε να σπουδάσουν τα παιδιά τους και να κτίσουν σπίτια. Και ότι σήμερα με τέτοια ανεργία και οικονομικές δυσκολίες ίσως θα έπρεπε να μπορούσε ο κόσμος να τα παγιδεύει για ένα επιπλέον εισόδημα και για φαγητό. Όμως οι ίδιοι κάτοικοι παραδέχονται ότι στο παρελθόν δεν υπήρχαν τα δίκτυα και οι ηχοπαραγωγές συσκευές και οι πληθυσμοί των πουλιών δεν αντιμετώπιζαν τόσες πολλές απειλές και πιέσεις και η παγίδευση μαζικά είναι καταστροφική από αυτούς που το κάνουν επιχείρηση. Ακόμα πολλοί κάτοικοι περιοχών όπου γινόταν ή γίνεται και σήμερα παγίδευση υποστηρίζουν ότι γίνεται περιβαλλοντική καταστροφή λόγω ξηράνσεων αφού πολλά χωράφια και περιοχές πρασίνου σε πεδινές περιοχές έχουν εγκαταλειφθεί και ξεραθεί γιατί καλλιεργούνταν και ποτίζονταν για να διατηρούνται έτσι ώστε να προσφέρονται κατά την περίοδο της μετανάστευσης για παγίδευση. Τέλος μας έθεσαν το θέμα της παράνομης εισόδου και ενοχλήσεις που γίνεται από στελέχη μη κερδοσκοπικών και οργανώσεων ακτιβιστών κατά καιρούς.

(7) Για το θέμα του ξεριζώματος των ακακιών στο Ξυλοφάγου επικοινωνήσαμε με τον τον Περιφερειακό Δασικό Λειτουργό Τμήματος Δασών Λάρνακας και Αμμοχώστου κύριο Ιωάννης Κωνσταντίνου. Σύμφωνα με τον κ.Κωνσταντίνου στις περιοχές όπου γινόταν η γίνεται παγίδευση (Αμμ/στου κυρίως) τις τελευταίες δεκαετίες οι παγιδευτές δημιουργούσαν χώρους πρασίνου μέσα στα χωράφια τους ή σε άλλες περιοχές με την φύτευση διαφόρων δέντρων και θάμνων ώστε να προσελκύουν τα μεταναστευτικά πουλιά.. Στα χωράφια, θέσης πράσινου όπου κυρίως λόγος δημιουργίας είναι η παράνομη παγίδευση πουλιών, φυτεύονταν ταχυαυξών ειδών χλωρίδας τα οποία σε ένα ή δύο χρόνια μπορούσαν να μεγαλώσουν και να ξεπεράσουν τα 2,5 με 2 μέτρα Η διάταξη και οι

περιοχές όπου φτιάχνονταν αυτές οι θέσεις πρασίνου ήταν τέτοιες ώστε να είναι ιδανικές για να ξεκουραστούν και να τραφούν τα πουλιά μετά το μεγάλο τους ταξίδι.

4.2 Παρουσίαση και Ανάλυση αριθμού και ειδών άγριων πτηνών που έχουν αναγνωρισθεί τα τελευταία χρόνια σε ποινικές υποθέσεις

Ο πιο κάτω πίνακας παρουσιάζει τους αριθμούς θανατωμένων και ζωντανών πτηνών που αναγνωρίστηκαν από επαρχιακούς λειτουργούς της Υπηρεσίας Θήρας και πανίδας Λάρνακας - Αμμοχώστου και Λευκωσίας από το 2006 μέχρι και το 2017 σε ποινικές υποθέσεις. Γίνεται σαφές ότι υπάρχουν και πολλές άλλες υποθέσεις που σχετίζονται με παγίδευση και λαθροθηρία και οι συνολικοί αριθμοί τους φαίνονται στον πίνακα 2 στο κεφάλαιο 2.

Πίνακας 3: Ζωντανά πτηνά και θηράματα από υποθέσεις παγίδευσης και κατοχής άγριων πτηνά Πηγή: Υπηρεσία θήρας επίσημες αναγνωρίσεις πτηνών από επιστημονικό προσωπικό ως τεκμήρια σε αστυνομικούς σταθμούς 2006-2017 Λάρνακας Αμμοχώστου και Λευκωσίας.		
A/A	Είδος πτηνών	Αριθμός πτηνών (ως τεκμήρια)
1	Αμπελοπούλια <i>Sylvia atricapilla</i>	11531
2	Σύλβια η φλύαρη - Λαλοτσιροβάκος- μουγιαννού (<i>Sylvia curruca</i>)	104
3	θαμνοτσιροβακος (<i>Sylvia communis</i>)	139
4	Κηποτσιροβακος (<i>Sylvia borin</i>)	1
5	Μελοδοτσιροβακος (<i>Sylviahortensis</i>)	1
6	Τσίκλες (<i>turdus phillomelos</i>)	2341
7	Μαυρότσικλα (<i>Turdus Merula</i>)	185
8	Κοκκινότσιχλες (<i>Turdus iliacus</i>)	128
9	Ακροκέφαλος τσιχλόμορφη <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	31
10	Σκαλιφούρτες (θηλυκες) <i>Oenanthe oenanthe</i>	15
11	Σκαλιφούρτες (ασπροκολού) <i>Oenanthe hispanica</i>	5
12	Σκαλιφούρτα (Πετροκλής της κύπρου) <i>Oenanthe cypriaca</i>	1
13	Δακανούρα Αετομάχος <i>Lanius collurio</i>	28
14	Δακανούρα <i>Lanius nubicus</i>	23
15	Δακανούρα στακτοκέφαλα <i>Lanius minor</i>	12
16	Δακανούρα η κοκκινοκεφαλος <i>Lanius senator</i>	2

17	οικογένεια δακκανούρων <i>Lanius ssp</i>	65
18	Φλορκό Συκοφάος <i>oriolus oriolus</i>	38
19	Μη αναγνωρίσιμα είδη	287
20	Τριβιτούρα <i>Hippolais pallida</i>	12
21	Τσιχλαηδони <i>Luscinia luscinia</i>	2
22	Αηδόνι κυανούριο μουγιανούδκια <i>Tarsiger cyanurus</i>	7
23	τρυποφράκτης <i>Troglodytes troglodytes</i>	2
24	Θαμνοφυλλοσκόπος (μουγιαννούι) <i>Phylloscopus trochilus</i>	68
25	Σκουροφυλλοσκόπος (μουγιαννούι) <i>Phylloscopus fuscatus</i>	5
26	Δέντροφυλλοσκόπος (μουγιαννούκι) <i>Phylloscopus collybita</i>	3
27	<i>Phylloscopus ssp</i>	17
28	Τρυπομάζηδες <i>Sylvia melanothorax</i> .	47
29	Κοκκινολαίμης <i>Erithacus rubecula</i>	186
30	Κοκκινολάιμης <i>saxicola carpata</i>	5
31	Παπαδιά <i>saxicola torquata</i>	12
32	χελιδόνια (<i>Hirundo rustica</i>)	1
33	Πετροχελίδονα (<i>apus apus</i>)	3
34	Μελισοφάους <i>Merops apiaster</i>	100
35	Στακτοστριτισίδα (<i>Hippolais laduida</i>)	6
36	Κιτρινοστριτισίδα (<i>Hippolais icterina</i>)	40
37	Τριβίτουρα (<i>Hippolais pallid</i>)	10
38	ψευδαηδόνι (<i>cettia cetti</i>)	42
39	Καλαμοποταμίδα (<i>Acrocephalus scirpaccus</i>)	18
40	Τσιχλοποταμίδα (<i>Acrocephalous orundinoceus</i>)	8
41	Σπουργίτες (<i>Paser domestica</i>)	132
42	Χωραφοσπουργίτες (<i>Passer dhispaniolensis</i>)	39
43	Τσακρόσγάρτηλα (<i>Curduelis cannadina</i>)	19
44	Σγαρτίλι (<i>Carduelis carduelis</i>)	28
45	Σπίνοι (<i>Fringila coeleps</i>)	184
46	Σκαρθάκια Μπασταρτοκανάρινα (<i>Serinus serinus</i>)	19
47	Λουλουσας Φλώροι (<i>Carduelis chloris</i>)	18
48	Λαζούρια Ψαρώνια (<i>Sturnus Vulgaris</i>)	4
49	Καστανομυγοχαφτης (<i>Muscicapa dauurica</i>)	1
50	Σταχτομυγοχάφτης (<i>Muscicapa striata</i>)	18
51	Νανομυγοχάφτες (<i>Ficedula parva</i>)	50
52	Μάυρομυγοχάφτης (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	3
53	μυγοχάφτης (<i>Ficedula aldicollis</i>)	2
54	Μυγοχάφτης (<i>Hippolais caligada</i>)	5
55	Δεντοκελάδα (συταροπούλια) (<i>Anthus trivialis</i>)	3
56	Σκόρταλος (<i>Galerida cristata</i>)	14
57	Ελατοπαπαδιτσα- πεπετσούι (<i>parus ater</i>)	48
58	Τσαγκαρούην - Καλόγερος (<i>Parus major</i>)	4

59	Συταροπούλια (<i>Emberiza caesir</i>)	3
60	Βλαχοτσιχλόνα (<i>Emperiza hortulana</i>)	6
61	Ψαρώνι μαυροπούλια - (<i>Sturnus vulgaris</i>)	15
62	Μικρογαλιάντρα <i>Calandrella Rufescens</i>)	5
63	Φοινίκουροι (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	29
64	Καρβουιάρη (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	4
65	Στραβολαιμης -Καλιόσωμος -Θερκοπούλι (<i>Jynx torquilla</i>)	6
66	Γιδοβύζι (<i>caprimulgus europeus</i>)	2
67	Ζευγαλάτες (<i>Motallica alba</i>)	3
68	Ζευγαλάτες (<i>Motallica flava</i>)	4
69	Ζευγαλάτες (<i>Motallica cinerea</i>)	1
70	Παπυροποταμίδα (<i>Acrocephalus stentorius</i>)	1
71	Σχινοποταμίδα (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	3
72	Λέυκοφρυδη ποταμίδα - μουγιανου (<i>Acrocephalus Agricola</i>)	2
73	Θουπί (<i>Otus scops</i>)	1
74	Αθρωποπούλι (<i>Tyto alpa</i>)	1
75	Κούκος <i>Cuculus canorus</i>	3
76	Πουπούξιος <i>Upupa epops</i>	5
77	Νανομουγκάνα <i>Ixobrychus minutes</i>	1
78	Νεραλλίδι <i>Rallus aguaticus</i>	1
79	Τρυποκάρυδος <i>Troglodytes troglodytes</i>	5
80	Λιοστρτσιδα <i>Hippolais olivetorum</i>	2
81	Συκαλλίδια <i>Muscicapa striata</i>	4
82	Κοκκοθράυστης Χοντρομούτηδες (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	16
83	Μουλοι στείρο υβρίδιο Καναρινιού και σγαρτηλιου.	4
84	Γαλαζολαίμης <i>Luscinia svecica</i>	3

ΣΥΝΟΛΟ θανατωμένα πτηνά :26845

Πίνακας 4: αριθμός πουλιών από υπόθεσης οπού υπήρχαν ως τεκμήρια άγρια πτηνά στα οποία έγινε αναγνώριση από Τ.Θ 2006-2017 Λαρ/κα-Αμμ/στου- Λευ/σια

A/A	Γένος	Αριθμός ατόμων
1	Μικροπούλια, Συλβίδες (<i>Sylvia ssp</i>)	7328
2	Τσίκλες (<i>Turdus ssp</i>)	1844
3	Άγριοκαναρίνα (<i>Emperiza ssp</i>)	1
4	Κελάδες (<i>Anthus ssp</i>)	19
5	Μουγιανούδκια (<i>acrocephalus ssp</i>)	140
6	Καστανολαίμηδες (<i>Saxicola ssp</i>)	13

Πίνακας 5 : Αριθμός πτηνών από (6) Γένη τα οποία δεν ήταν δυνατός ο προσδιορισμός του είδους (Πηγή: επίσημα στοιχεία υποθέσεων από καταθέσεις Υπηρεσίας Θήρας από αναγνωρίσεις τεκμηρίων).

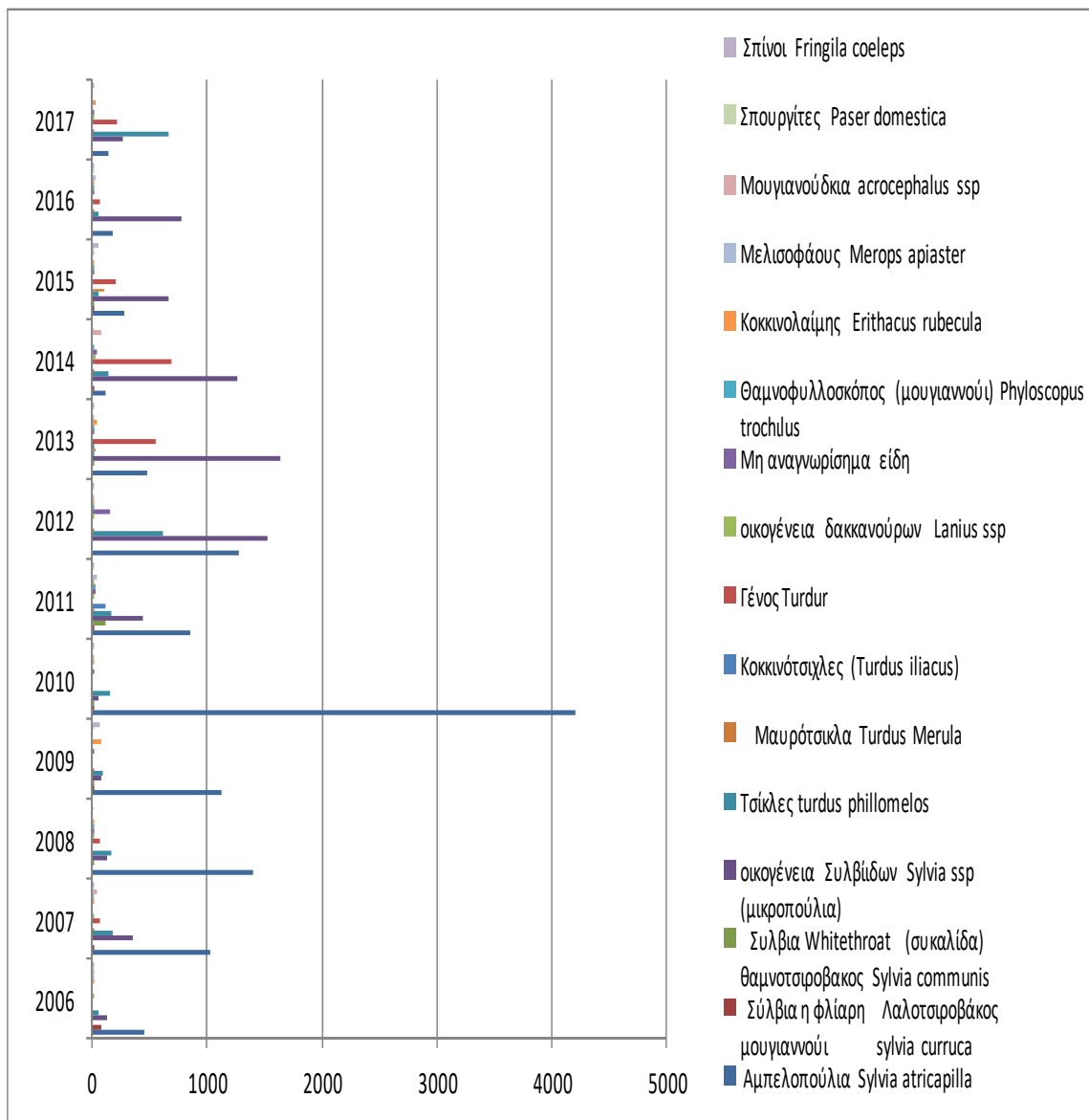
A/A	Είδος πτηνών	Αριθμός ατόμων
1	Τραχήλες <i>Alauda arvensis</i>	159
2	Τρυγώνι <i>Streptopelia turtur</i>	117
3	Περδίκια	80
4	Φραγκολίνα	8
5	Φιλικουτούνια	5
6	Φάσες <i>Columba Palumbus</i>	75
7	ορτύκι (<i>coturnix coturnix</i>)	192
8	Κισσες (<i>Garrulus glandarius</i>)	2
9	Νεκρή λαγοί	51
10	Ζωντανά πτηνά σε υποθέσεις παγίδευσης και θανάτωσης άγριων πτηνά	54
11	Ζωντανοί λαγοί σε υποθέσεις παγίδευσης και θανάτωσης άγριων πτηνά	7

Πίνακας 6 : Είδη και αριθμός πτηνών και λαγών τα οποία δεν παγιδεύονται στα δίκτυα και ξόβεργα. Άλλα αναγνωρίστηκαν μαζί με άλλα τεκμήρια στις υποθέσεις παγίδευσης. (όπου υπήρχαν και παγιδευμένα είδη)(Πηγή: επίσημα στοιχεία υποθέσεων Υ.Θηρας-Λαρ/κα-Αμμ/στου-Λευ/σια.)

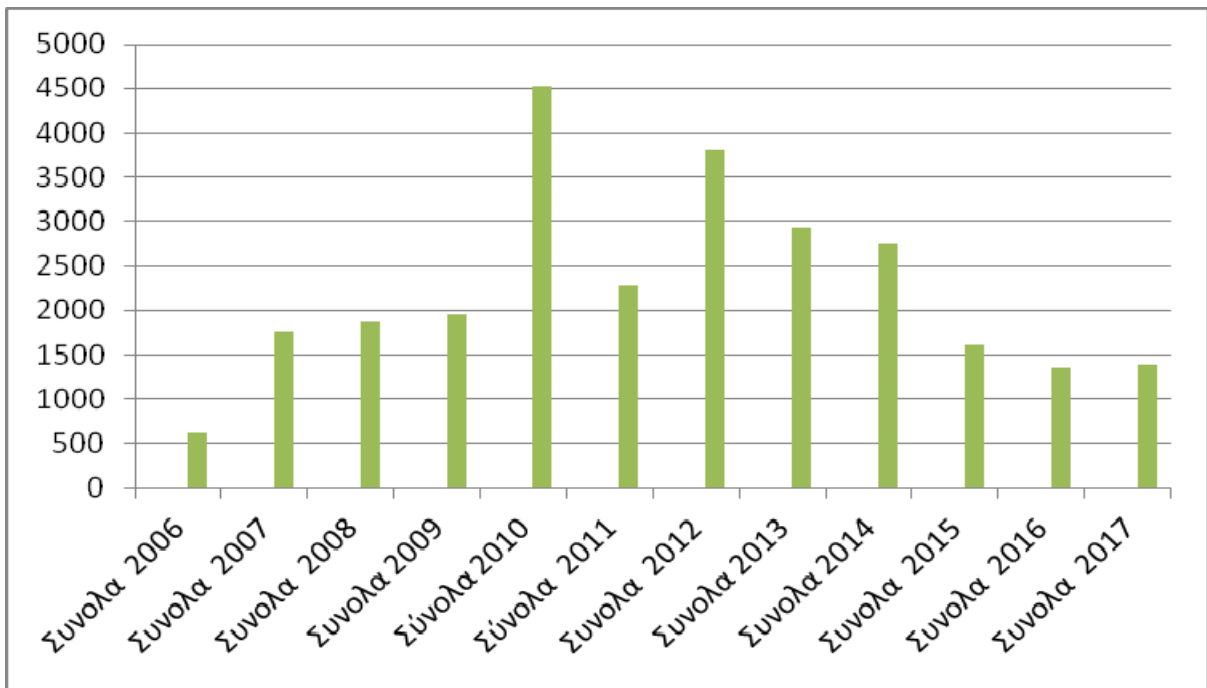
Περιοχή-Αστ. Σταθμός	Ημ/νια	Είδος ζωντανού πτηνού	Σύνολο Πτηνών ανά υπόθεση	Συνολο Λαγών ανά υπόθεση
Μονή Λεμεσού	10/12	1 τρασχήλα, 6 σγαρτήλια, 1 Φλώρος, 2 Σκόρταλοι, 4 Μούλοι	4	2
Λάρνακα	9/12	3 λαγοί, 3 φάσες, 2 τρυγόνια	5	3
Αραδίππου	10/11	3 γεράκια και 4 λαγοί	3	4
Κοφίνου	6/10	2 σγαρτήλια (<i>carduelis carduelis</i>)	2	
Δερύνεια	10/9	2 λαγούς και 5 πτηνά	5	2
Λάρνακα	10/9	31, σγαρτήλια, <i>cardualis cardualis</i> ,	31	
Δερύνεια	9/08	5 φάσες,, 5 τσίκλες, 1 τριγόνι, 2 μαυρόπουλους, 1 αμπελοπουλι, 1 Συταροπούλι (<i>acrocephalus schoenobaenus</i>)	15	
Ζυγίου ,	1/8	2 μουλους (<i>Serinus serinus</i>)	2	

Ευλοφάγου	2/07	26 τζίκλες, 5 τρυγονοτζίκλες (<i>Turdus pilaris</i>), 2 Φλοροί (<i>C. Chloris</i>), 5 μαυροπούλους, 5 κρασπούλια (<i>emperiza melanocephala</i>), 2 Σιρλοτσιχλονα (<i>Emperiza cirlus</i>), 3 ριγωνία. 1Ελατοτσιχλονο (<i>Emoeriza leucocephal</i>), 1 Στακτοσκαρθακι (<i>serinus citronella</i>), 7 ορτύκια,	57	
Συνολικά ζωντανά άτομα			124	11

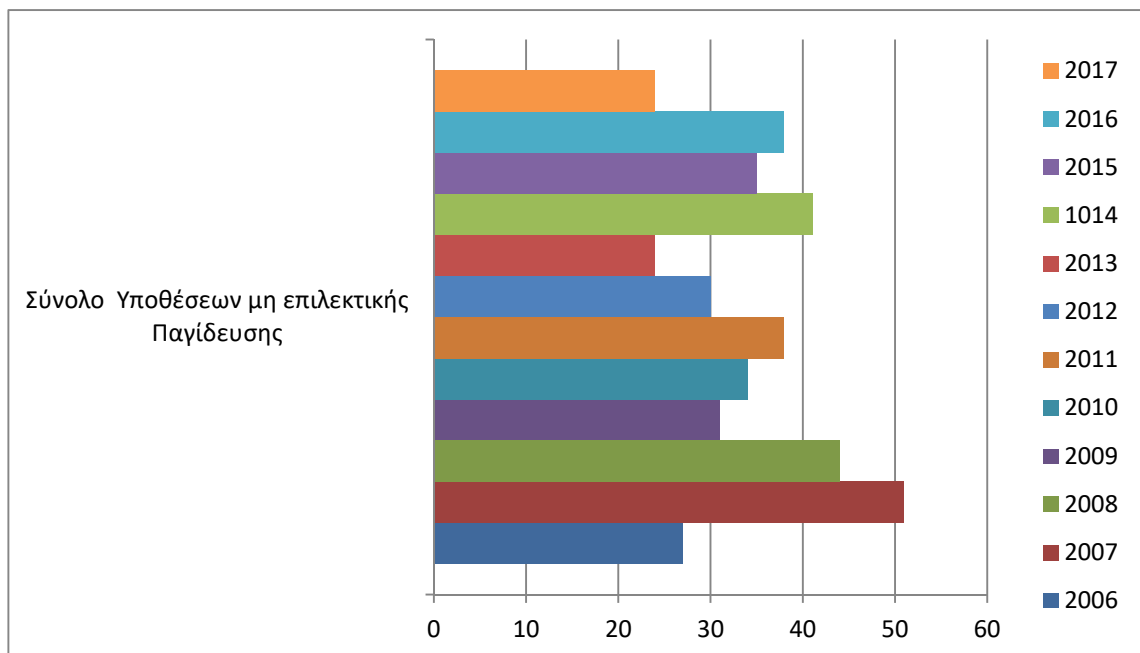
Τα πιο πάνω ζωντανά πτηνά παγιδεύτηκαν με μη επιλεκτικούς τρόπου παγίδευσης και στη συνέχεια είτε πωλήθηκαν είτε κρατήθηκαν σε αιχμαλωσία (Πηγή Υπηρεσία Θήρας 2017)

Γράφημα 5: Κύρια είδη πτηνών που παγιδεύονται ,όπως φαίνεται από τα νεκρά πτηνά (Πηγή δεδομένων Υπηρεσία Θήρας 2006-2017)που αναγνώρισε η Υπηρεσία Θήρας.

Γράφημα 6: Αριθμός συνολικός πτηνών ανά έτος από αναγνωρίσεις πτηνών που αναγνώρισε η Υπηρεσία Θήρας σε ποινικές υποθέσεις

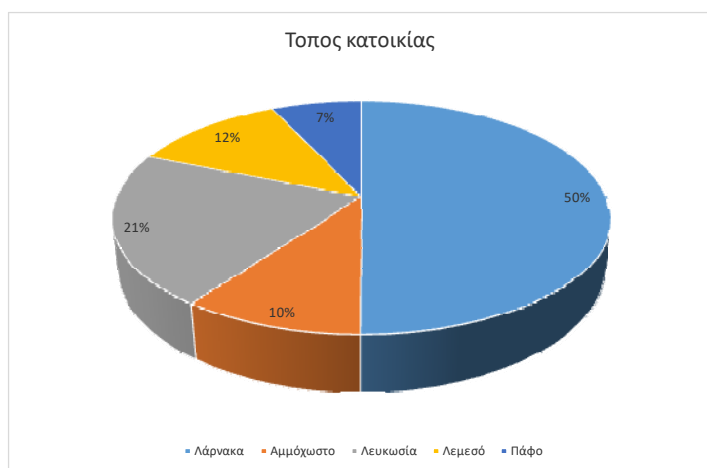
Γράφημα 7: Κύρια είδη πτηνών που παγιδεύονται, όπως φαίνεται από τα νεκρά πτηνά που αναγνώρισε η Υπηρεσία Θήρας σε ποινικές υποθέσεις με τεκμήρια (Πηγή δεδομένων που επεξεργάστηκαν στην μελέτη: Υπηρεσία Θήρας 2017)

4.3 Ανάλυση Ερωτηματολογίου

Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου παρουσιάζονται πιο κάτω με την ίδια σειρά όπως παρουσιάστηκαν και απαντήθηκαν στο εκτυπωμένο όσο και το ψηφιακό ερωτηματολόγιο. Η σειρά των ερωτήσεων έχουν μια λογική σειρά και κάποιες ερωτήσεις έχουν σχέση με προηγούμενες.

Το πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου αφορά τα δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων.

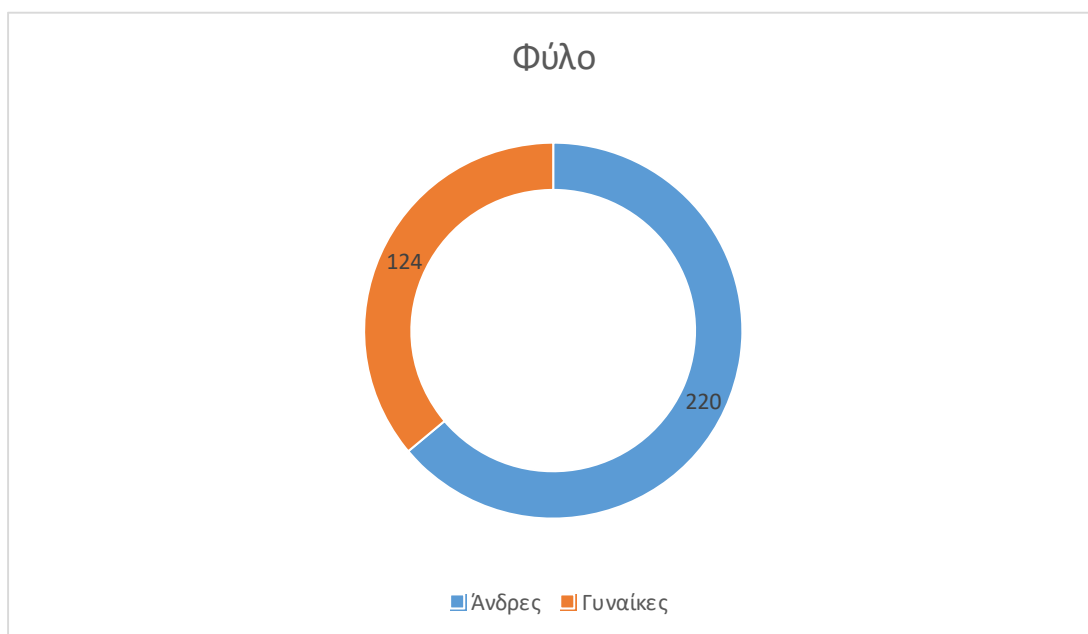
- Η Πρώτη ερώτηση ήταν ο τόπος κατοικίας.

Γράφημα 8: τόπος κατοικίας ερωτηθέντων.

Το μεγαλύτερο μέρος των συμμετεχόντων προέρχεται από την Λάρνακα 50%, και το 21% από τη Λευκωσία το μικρότερο ποσοστό απαντήσεων προήλθε από τη Πάφο 7% και η Λεμεσός και Αμμ/στος με ποσοστό 10% περίπου.

- Η δεύτερη ερώτηση αφορούσε στο φύλο των συμμετεχόντων.

Γράφημα 9: φύλο συμμετεχόντων.

Η συντριπτική πλειονότητα των συμμετεχόντων ήταν άνδρες (κατά 54,1 %).

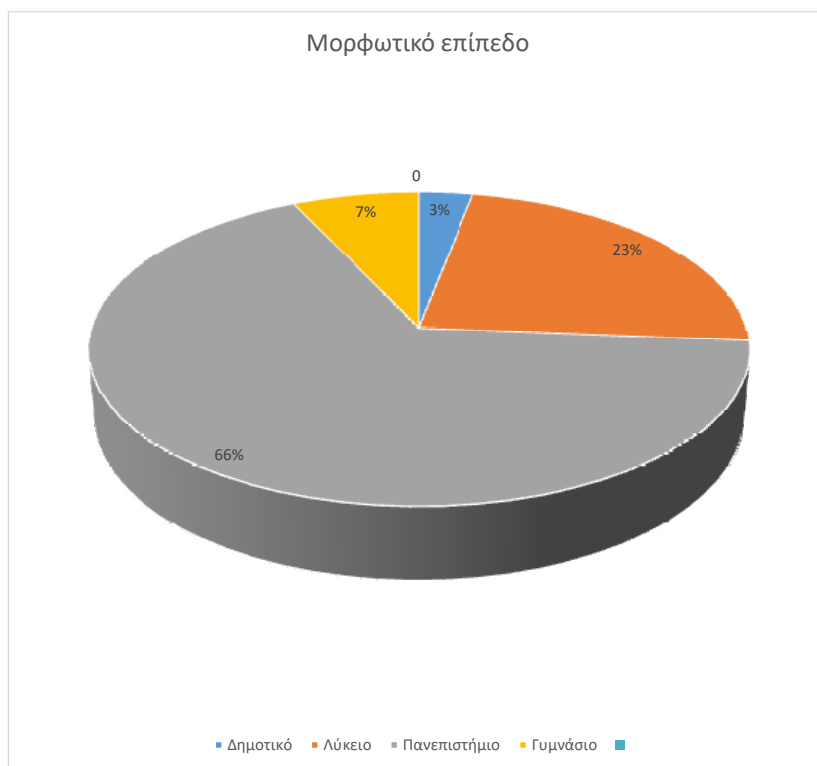
Όσον αφορά το εύρος της ηλικίας, οι απαντήσεις ήταν στην πλειονότητα των συμμετεχόντων μεταξύ 29-40 ετών και ακολουθούσε το 41-52 χρονών. (**Γράφημα 10**)

Γράφημα 10: εύρος ηλικίας συμμετεχόντων.

- Η επόμενη ερώτηση αφορούσε το μορφωτικό επίπεδο των συμμετεχόντων, όπου διαπιστώθηκε ότι η συντριπτική πλειονότητα, άνω δηλαδή του 65% έχουν τουλάχιστον πτυχίο πανεπιστημίου.

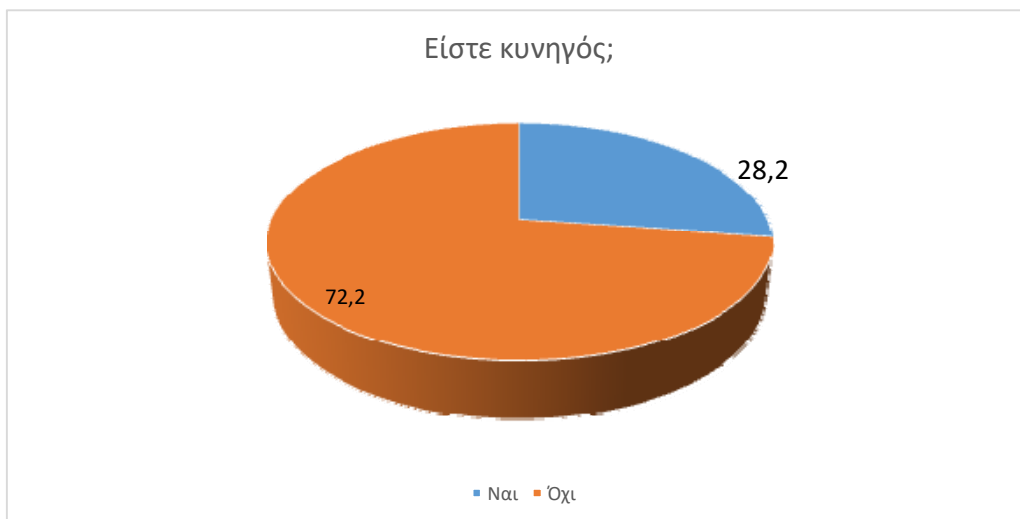

Γράφημα 11: μορφωτικό επίπεδο συμμετεχόντων.

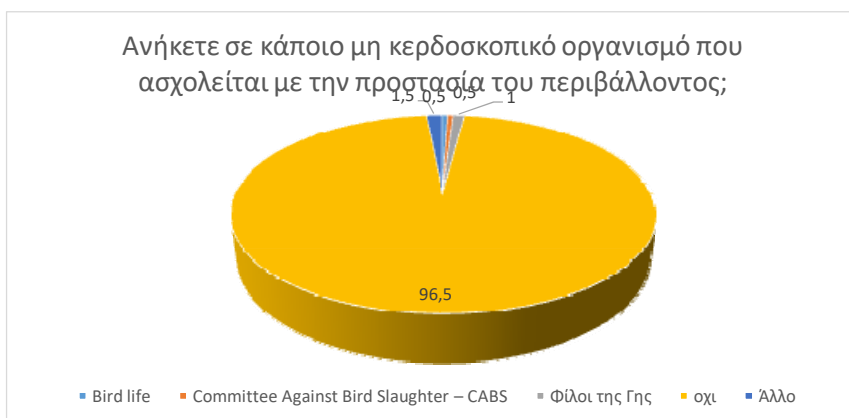
- Η επόμενη ερώτηση αφορούσε το επάγγελμα των συμμετεχόντων. Εδώ οι περισσότεροι συμμετέχοντες ήταν δημόσιοι και ιδιωτικοί υπάλληλοι, ενώ υπήρχαν, σε μικρότερο βαθμό αυτοαπασχολούμενοι και φοιτητές. Ακόμα απάντησαν: οικοκυρές, γιατροί, κομμώτριες, δάσκαλοι, δασολόγοι, γεωπόνοι, γεωργοί.

- Μια σημαντική ερώτηση για την κατανόηση των απαντήσεων είναι αν οι συμμετέχοντες είναι κνηγοί ή όχι. Η πλειονότητα των συμμετεχόντων δεν ήταν κνηγοί, οπότε αυτό καθιστά ενδιαφέρον το τι έχουν να πουν, από την άποψη ότι οι μη κνηγοί έχουν μικρότερο βαθμό συναισθηματικής φόρτισης και εξάρτησης, άρα θεωρητικά μπορούν να δουν το θέμα πιο αντικειμενικά – και ίσως πιο σφαιρικά.

Γράφημα 12: Απαντήσεις συμμετεχόντων αν είναι κυνηγοί.

Επίσης σημαντική για την κατανόηση πιθανών επιρροών ως προς τις απόψεις των συμμετεχόντων ήταν η ερώτηση «Ανήκετε σε κάποιο μη κερδοσκοπικό οργανισμό που ασχολείται με την προστασία του περιβάλλοντος;». Λογικά οι συμμετέχοντες σε οργανισμούς θα ήταν πιο συνεπείς σε απόψεις περιβαλλοντικής νομιμότητας, ενώ οι μη συμμετέχοντες μπορεί να έχουν και διαφορετικές απόψεις, ή να επηρεάζονται από άλλους εξωγενείς – και μη μετρήσιμους εν προκειμένω – παράγοντες.

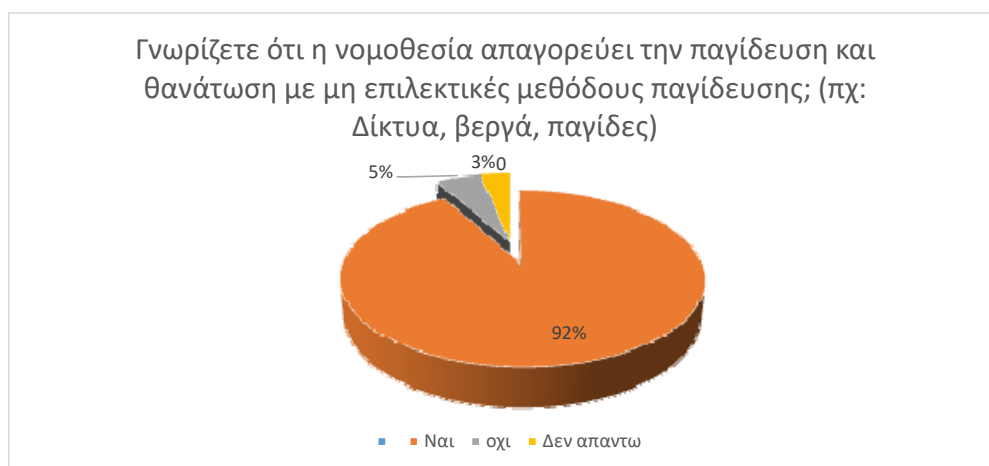
Γράφημα 13: Απαντήσεις συμμετεχόντων αν ανήκουν σε κάποιο ΜΚΟ.

- Η επόμενη ερώτηση αφορούσε στο κατά πόσο οι συμμετέχοντες ασχολούνται καθόλου με την πτηνοπαρατήρηση ή γνωρίζουν τα πουλιά. Η πλειονότητα των συμμετεχόντων δήλωσαν ότι δε γνωρίζουν από πτηνοπαρατήρηση ή τα είδη πουλιών.

Γράφημα 14: Απαντήσεις αν γνωρίζουν από πτηνοπαράτηρηση

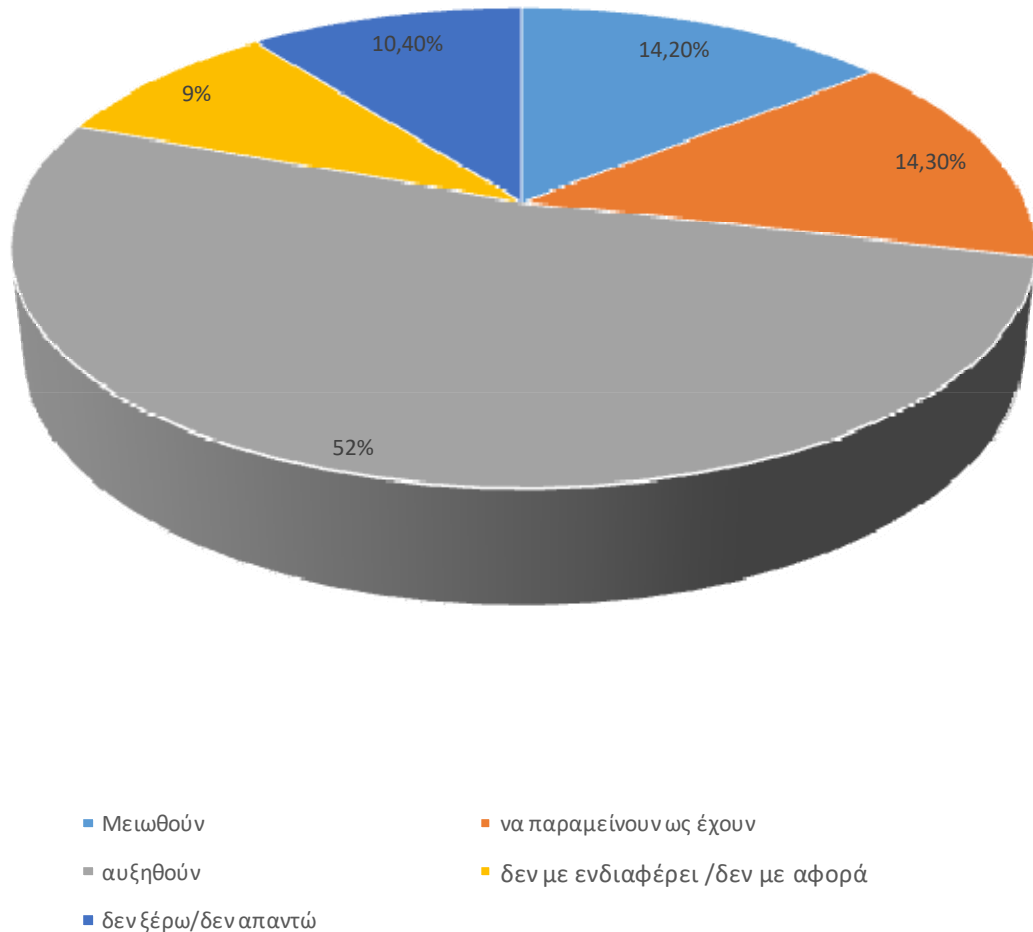
- Η επόμενη ερώτηση αφορούσε στη γνώση του κατά πόσον η νομοθεσία απαγορεύει την παγίδευση και θανάτωση με μη επιλεκτικές μεθόδους παγίδευσης; (πχ: Δίκτυα, βεργά). Η πλειονότητα, όπως δείχνει και το γράφημα είναι γνώστες της νομοθεσίας, ή έστω, μπορούμε να δεχθούμε ότι έχουν γνώση της ποινικοποίησης της πράξης, έστω και αν δε γνωρίζουν το είδος της παράνομης πράξης.

Γράφημα 15: Απαντήσεις αν γνωρίζουν την νομοθεσία για παγίδευση.

- Η επόμενη ερώτηση αφορούσε στο τί πιστεύουν οι συμμετέχοντες σχετικά με τις ποινές για την παράνομη παγίδευση πτηνών.

Πιστεύετε πώς οι ποινές για την Παράνομη παγίδευση
πτηνών θα πρέπει να;

Γράφημα 16: Απαντήσεις τι πιστεύουν για τις ποινές για την παγίδευση..

- Η επόμενη ερώτηση αφορούσε τα αποδημητικά πουλιά, και την τάση των πουλιών στη διαδικασία μετανάστευσης. «Γνωρίζετε πώς η Κύπρος λόγω της γεωγραφικής της θέσης αποτελεί χώρο επίσκεψης εκατομμυρίων μεταναστευτικών πουλιών; (207 είδη πτηνών κάθε χρόνο ακολουθούν την ίδια διαδρομή για το πανάρχαιο ταξίδι τους από το Βορρά στο Νότο και αντίθετα)»

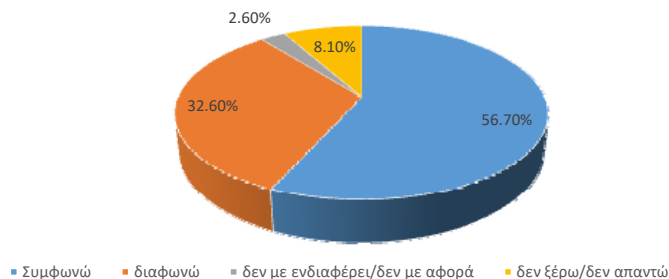

Γράφημα 17: Απαντήσεις αν γνωρίζουν για την κύπρο και την μετανάστευση των πτηνών.

- Η επόμενη ερώτηση αφορούσε στο ζήτημα των αμπελοπουλιών, που είναι ένα από τα πιο φλέγοντα ζητήματα, τόσο για την Κυπριακή πραγματικότητα, όσο και για την παρούσα μελέτη. Η ερώτηση ήταν «Κάποια κοινωνικά σύνολα υποστηρίζουν ότι το κυνήγι του αμπελοπουλιού με κάποιες μεθόδους θα μπορούσε να επιτρέπεται κατά την μεταναστευτική περίοδο (πχ: κυνηγετικά όπλα, αεροβόλα, κλπ). ποια η άποψη σας;»

Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες είχαν την άποψη ότι θα μπορούσε να επιτρέπεται με κάποια μέσα. Αυτή είναι μια άποψη που δε συνάδει με το γεγονός ότι οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες δεν είναι κυνηγοί.

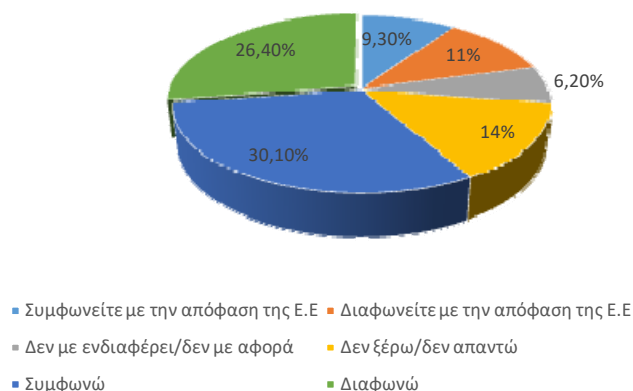
Κάποια κοινωνικά σύνολα υποστηρίζουν ότι το κυνήγι του αμπελοπουλιού με κάποιες μεθόδους θα μπορούσε να επιτρέπεται κατά την μεταναστευτική περίοδο (πχ: κυνηγετικά όπλα, αεροβόλα, κλπ). ποιά η άποψη σας;

Γράφημα 18: Απαντήσεις αν θα έπρεπε να κυνηγιούνται τα αμπελοπούλια.

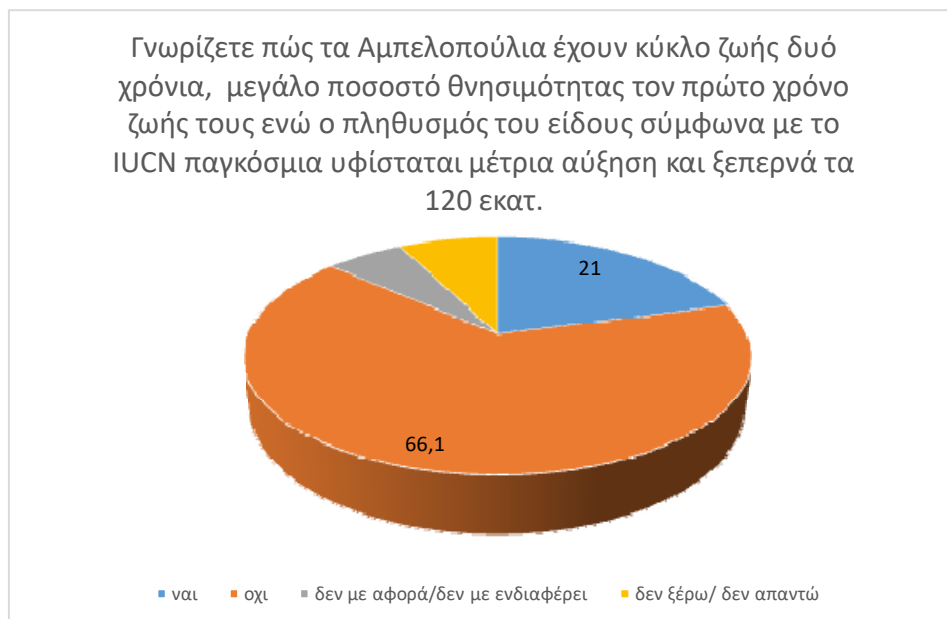
Η επόμενη ερώτηση αφορούσε στην προσπάθεια παρέκκλισης της οδηγίας της Ε.Ε ώστε να επιτραπεί το κυνήγι του αμπελοπουλιού με επιλεκτικές μεθόδους κυνηγίου οι οποία όμως απορρίφθηκε (πχ: κυνηγετικά όπλα, αεροβόλα), και οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στην ερώτηση αυτή.

Γνωρίζεται ότι το 2015 έγινε προσπάθεια για παρέκκλιση της οδηγίας της Ε.Ε ώστε να επιτραπεί το κυνήγι του αμπελοπουλιού με επιλεκτικές μεθόδους κυνηγίου οι οποία όμως απορρίφθηκε (πχ: κυνηγετικά όπλα). Ποιά η άποψη σας

Γράφημα 19: Απαντήσεις αν γνωρίζουν ότι έγινε προσπάθεια για παρέκκλιση.

- Η ερώτηση για τα αμπελοπούλια που ακολούθησε είχε κατά κύριο λόγο στόχο να ενημερώσει τους συμμετέχοντες, αλλά και να κρούσει τον κώδωνα του κινδύνου για το ζήτημα αυτό, αφού σε κάθε περίπτωση τα αμπελοπούλια, όπως είδαμε και στην ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, είναι είδος που υφίσταται μέτρια αύξηση και έχει πολύ μικρό κύκλο ζωής, γεγονός που σημαίνει ότι δυνητικά θα μπορούσε να αντιμετωπίσει έως και πρόβλημα εξαφάνισης κάποια στιγμή στο μέλλον, έστω και αν προς το παρόν ο πληθυσμός τους είναι μεγάλος.

Γράφημα 20: Απαντήσεις αν γνωρίζουν την βιολογία των αμπελοπουλιών.

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι δεν το γνωρίζουν, γεγονός που μπορούμε να υποθέσουμε ότι θα έχει άμεση συνέπεια στις απαντήσεις τους, καθώς προφανώς είναι διαφορετική η άποψη που μπορεί να έχει κάποιος για το κυνήγι πουλιών αν γνωρίζει ότι αυτά κινδυνεύουν. Για το λόγο αυτό ήταν σημαντική

- η επόμενη ερώτηση, η οποία δίνει, κατά μία έννοια τις δυο ερωτήσεις και καλεί τους συμμετέχοντες να αποφασίσουν για το κατά πόσον πιστεύουν ότι λόγω του μεγάλου πληθυσμού των αμπελοπουλιών και του μικρού κύκλου ζωής του είδους δικαιολογείται η παγίδευση/θανάτωση τους για διάφορους λόγους; (τροφή, παραδοσιακός τρόπος/χόμπι, εμπόριο).

Γράφημα 21: Απαντήσεις αν πρέπει να παγιδεύονται τα αμπελοπούλια λόγω βιολογίας τους..

Στην περίπτωση αυτή οι αρνητικές απαντήσεις ήταν περισσότερες (κατά 47,5%), γεγονός που σημαίνει ότι μπορεί να υπάρχει και μια μικρή ευαισθητοποίηση όσον αφορά στα αμπελοπούλια λόγω των ιδιαίτερων στοιχείων τους.

- Και η επόμενη ερώτηση αφορούσε στην γνώση των συμμετεχόντων για τα είδη που καταγράφηκαν στην Κύπρο που επηρεάζονται από την μη επιλεκτική παγίδευση; (πχ: αηδόνια, πουππούξιους, θουπιά, μουγιανούδκια όπως φίδια και σαύρες).

Γράφημα 22: Πόσοι γνώριζαν ότι 153 είδη επηρεάζονται από την παγίδευση.

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες και πάλι απάντησαν αρνητικά. Από τις ερωτήσεις γνώσης για τα είδη των πτηνών αλλά και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους συνάγεται το συμπέρασμα ότι η γνώση για τα ζητήματα αυτά είναι ελλιπής, άρα σε κάθε περίπτωση η σωστή ενημέρωση και πληροφόρηση θα αποτελούσε σε κάθε περίπτωση ένα ισχυρό όπλο για την ορθότερη αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος.

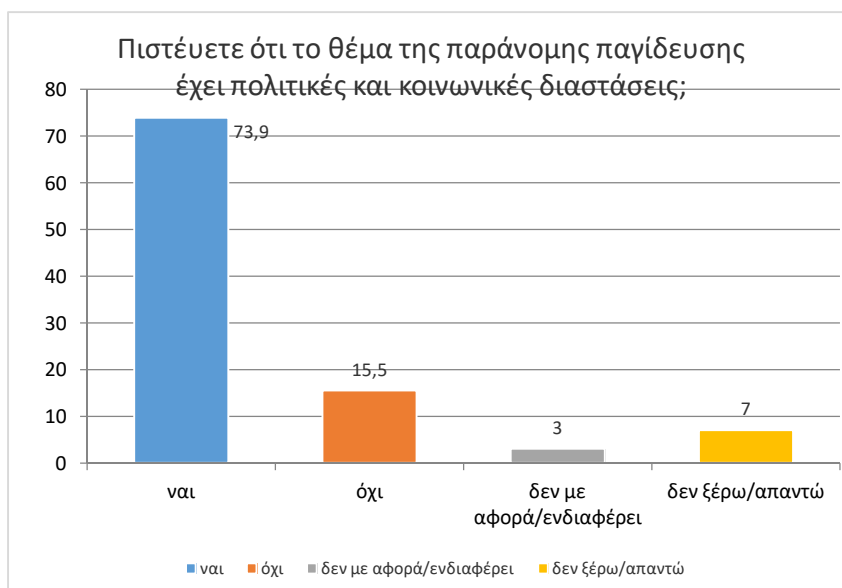
- Το επόμενο σετ ερωτήσεων αφορά πιο συγκεκριμένα τα αμπελοπούλια και την κατανάλωση τους από τα κυπριακά νοικοκυριά.

Γράφημα 23: Πόσοι πιστεύουν ότι είναι παραδοσιακό έδεσμα..

Η πλειονότητα των απαντήσεων, κατά ένα 58% περίπου δήλωσε ότι δεν θεωρεί αναγκαία την κατανάλωση αμπελοπουλιών στην Κύπρο,

- Ενώ όταν ρωτήθηκαν αν το θέμα της παράνομης παγίδευσης έχει πολιτικές και κοινωνικές διαστάσεις, οι περισσότεροι απάντησαν κατά συντριπτική πλειονότητα, 79% ότι έχει όντως πολιτικές και κοινωνικές διαστάσεις στην κοινωνία μας. Το ποσοστό αυτό είναι πολύ μεγάλο και σίγουρα χρίζει πολύς έρευνα και μελέτη όπως και προβληματισμό.

Γράφημα 24: Πόσοι πιστεύουν ότι υπάρχουν πολιτικές διαστάσεις.

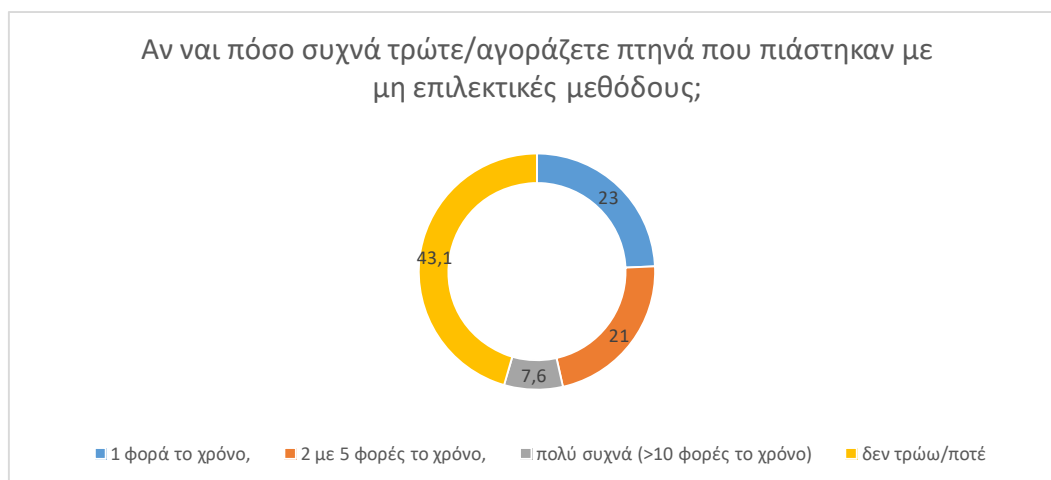
- Η επόμενη ερώτηση αφορούσε το κατά πόσο οι ίδιοι οι συμμετέχοντες είχαν καταναλώσει αμπελοπούλια κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες ή όχι.

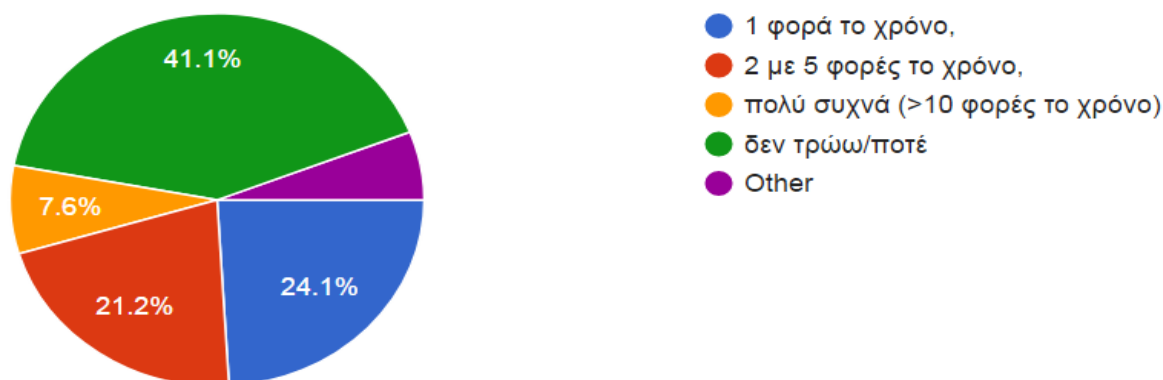
Γράφημα 25: Απαντήσεις πόσοι έχουν καταναλώσει αυτό το έδεσμα..

Το 58% των ερωτηθέντων είχε καταναλώσει αμπελοπούλια, κάτι που συνάδει με την έρευνα της βιβλιογραφίας στην οποία είχε φανεί ότι ένα μεγάλο μέρος των Κυπρίων απολαμβάνει αυτό το έδεσμα και μάλιστα συχνά.

- Η επόμενη ερώτηση καλούσε όσους απάντησαν ναι, να διευκρινίσουν πόσο συχνά τρώνε ή αγοράζουν πτηνά που πιάστηκαν με μη επιλεκτικές μεθόδους; (δίκτυα, ξόβεργα, κλπ).

Γράφημα 26α: Απαντήσεις πόσο συχνά τρώνε αυτό το έδεσμα..

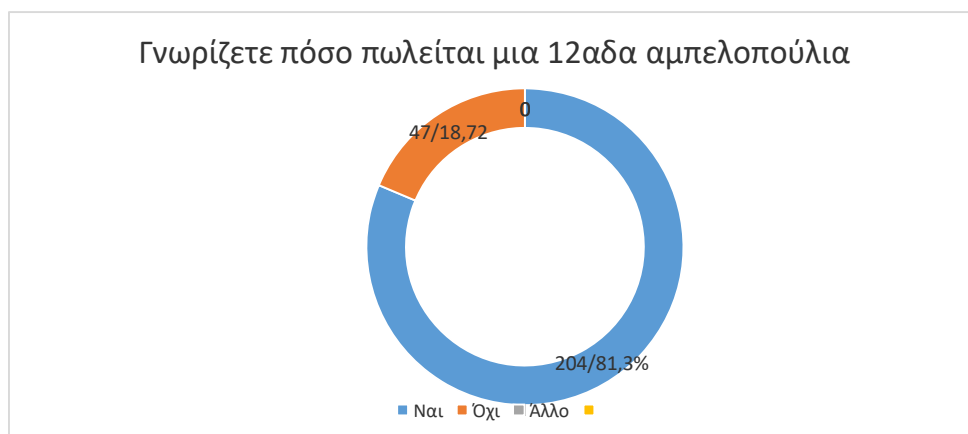

Γράφημα 26β: Απαντήσεις πόσο συχνά τρώνε αυτό το έδεσμα..

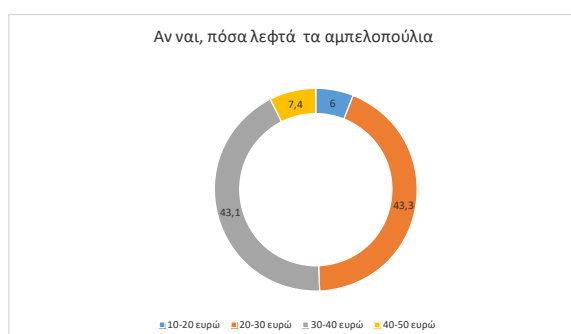
Σε κάθε περίπτωση αξίζει να σημειωθεί ότι τη συγκεκριμένη ερώτηση απάντησαν 344 άτομα, ενώ την προηγούμενη 358. Εδώ έχουμε ένα 43% που δηλώνει ότι δεν τρώει ποτέ. Επομένως, είναι κατανοητό ότι τα όχι της προηγούμενης ερώτησης συμμετείχαν και σε αυτήν, παρά τη ρητή συγκεκριμενοποίηση του «αν ναι». είναι σημαντικό ότι το 21% των συμμετεχόντων στην ερώτηση τρώει 2-5 φορές, ενώ πολύ συχνά τρώει μόνο 7,6%.

- Οι επόμενες δυο ερωτήσεις αφορούσαν στις τιμές που έχουν τα αμπελοπούλια στην αγορά. Πρωτίστως ερωτήθηκαν οι συμμετέχοντες αν γνωρίζουν

τις τιμές, και το 52,6% απάντησε πώς γνώριζε τις τιμές στην αγορά. Από αυτούς ζητήθηκε στην επόμενη ερώτηση να προσδιορίσουν τις τιμές.

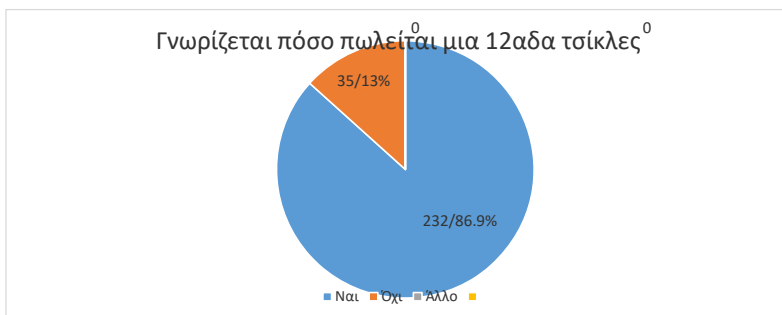
Γράφημα 27: Απαντήσεις αν γνωρίζουν πόσο πωλείται η 12αδα αμπελοπούλια.

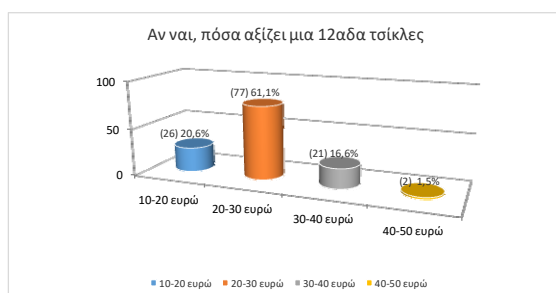
Γράφημα 28: Απαντήσεις πούια η τιμή της 12αδας τα αμπελοπούλια.

Πρωτίστως ερωτήθηκαν οι συμμετέχοντες αν γνωρίζουν τις τιμές, και το 52,6% απάντησε πώς γνώριζε τις τιμές στην αγορά. Από αυτούς ζητήθηκε στην επόμενη ερώτηση να προσδιορίσουν τις τιμές: πλειονότητα απάντησε ότι η 12αδα πωλείται για 40-50€, ενώ πολύ κοντά ήταν και η απάντηση 30-40€. Τα 40-45€ είναι κατά γενική ομολογία η μέση τιμή της 12άδας αμπελοπούλια.

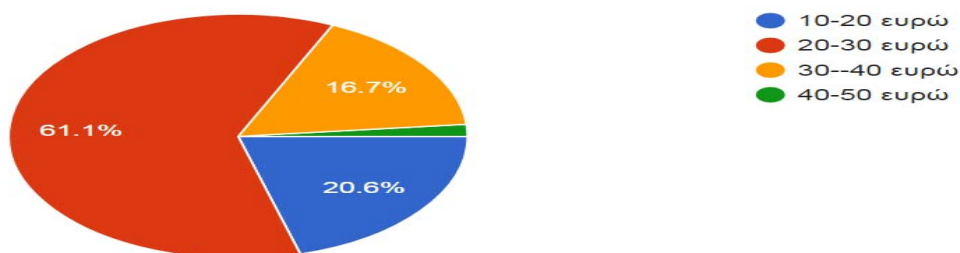
- Οι επόμενες δυο ερωτήσεις ήταν παρόμοιας φύσης, σχετικά με την πώληση της τσίχλας. Στην περίπτωση αυτή το 54% απάντησε αρνητικά, ότι δε γνώριζε δηλαδή τη μέση τιμή της δωδεκάδας τσίχλας στην αγορά. Το 35% απάντησε θετικά, και από αυτούς ζητήθηκε στη συνέχεια να δηλώσουν και το αντίτιμο:

Γράφημα 29: Απαντήσεις αν γνωρίζου πόσο πει η 12αδα τσίχλες.

Γράφημα 30α: Απαντήσεις πόσο πει η 12αδα τσίχλες.

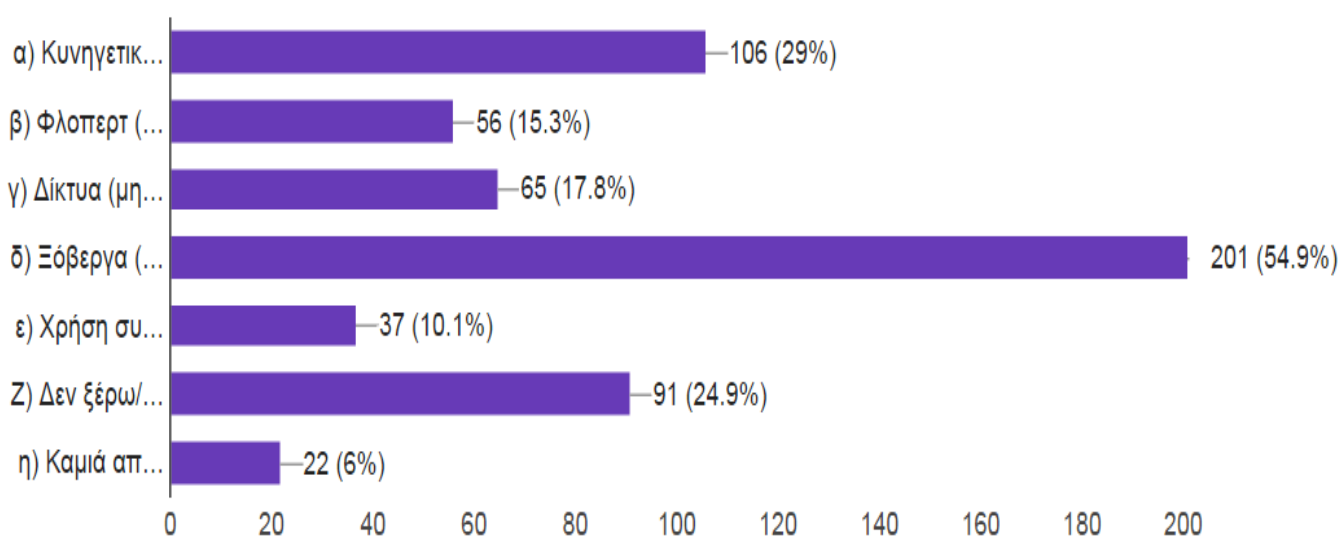
(Γράφημα: απαντήσεις και ανάλυση στο docs.google.com/forms)

Γράφημα 30β: Απαντήσεις πόσο πει η 12αδα τσίχλες.

Οι περισσότεροι συμμετέχοντες στη μελέτη φάνηκε να γνωρίζουν την τιμή που έχουν οι τσίχλες στην αγορά, καθώς πράγματι οι τιμές τους κυμαίνονται κοντά στα 30€. Σε αυτή την ερώτηση βλέπουμε ότι τα αμπελοπούλια ήταν και είναι πιο ακριβά από άλλα πτηνά.

- Η επόμενη ερώτηση είναι αρκετά σημαντική και ήταν: Θεωρείτε πως κάποια/κάποιες από τις παρακάτω μεθόδους κυνηγίου και παγίδευσης υπήρξε παραδοσιακός τρόπος και κουλτούρα του Νησιού μας; Στόχος της ερώτησης αυτής ήταν να διαπιστώσει ποιες μέθοδοι ήταν γνωστές στους συμμετέχοντες, αλλά και ποιες από αυτές ήταν οι πιο χρησιμοποιούμενες με βάση την κουλτούρα της περιοχής, κατά τη γνώση πάντα των συμμετεχόντων.

Πίνακας 7: Απαντήσεις για το ποιός τρόπος κυνηγίου ήταν παραδοσιακός.	
Είδος Παγίδευσης	Ποσοστό % στις απαντήσεις είδους-παγίδευσης
Κυνηγετικά όπλα (επιλεκτική μέθοδος θήρευσης).	20,4%
Φλοπερτ ((επιλεκτική μέθοδος θήρευσης).	13,6%
Δίκτυα (μη επιλεκτική μέθοδος παγίδευσης).	10,2%
Ξόβεργα (μη επιλεκτική μέθοδος παγίδευσης).	40.7%
Χρήση συσκευών μίμησης φωνών (Επιλεκτική μέθοδος).	10%
Δεν ξέρω/δεν απαντώ	2%
Καμιά από τις πιο πάνω	6%

(απαντήσεις και ανάλυση στο docs.google.com/forms)

Γράφημα 31: Απαντήσεις για το ποίο τρόπο θεωρού παραδοσιακό κυνήγι.

Η απάντηση που ξεχώρισε είναι τα ξόβεργα, όπως αναμενόταν, με το 40% των απαντήσεων. Το πιο γνωστό και σύνηθες μέσο στην Κύπρο, όπως είδαμε και στην βιβλιογραφική ανασκόπηση.

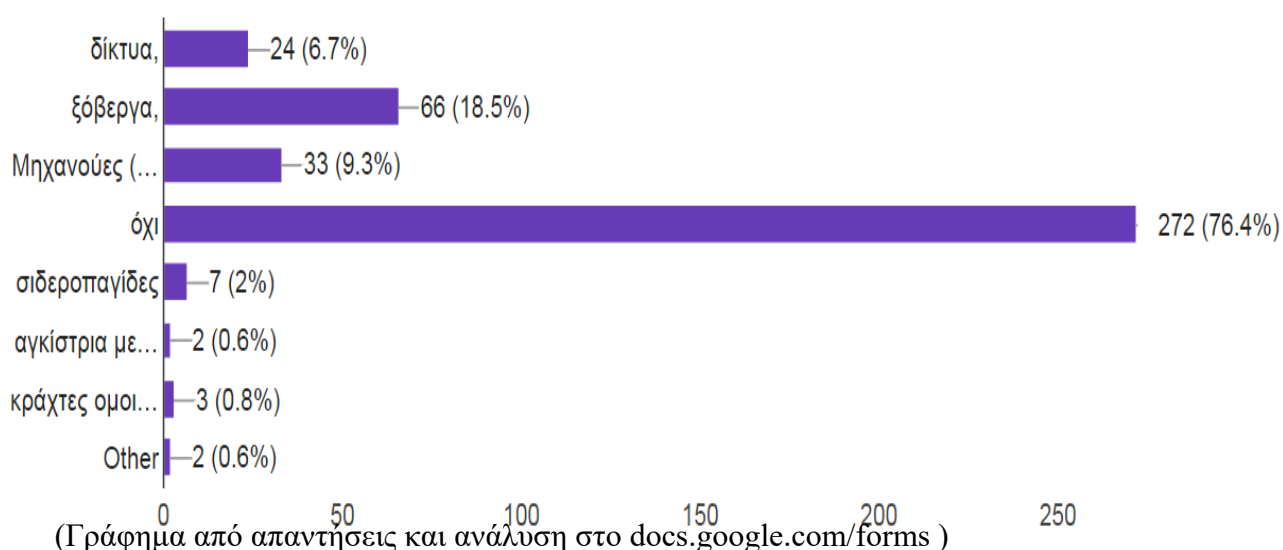
Οι επόμενες ερωτήσεις αφορούσαν μόνο ήταν παγιδευτές είτε εκείνους που γνωρίζουν πραγματικές καταστάσεις.

- Έτσι, το ερώτημα είναι αν κάποιος έχει χρησιμοποιήσει κάποια από τις μη επιλεκτικές μεθόδους παγίδευσης και ποιαν. Οι συμμετέχοντες είχαν την δυνατότητα να επιλέξουν παραπάνω από μια μεθόδους.(347 απ.)

Πίνακας 8: Απαντήσεις στο αν έχουν χρησιμοποίηση κάποιο από τους πιο πάνω τρόπους.

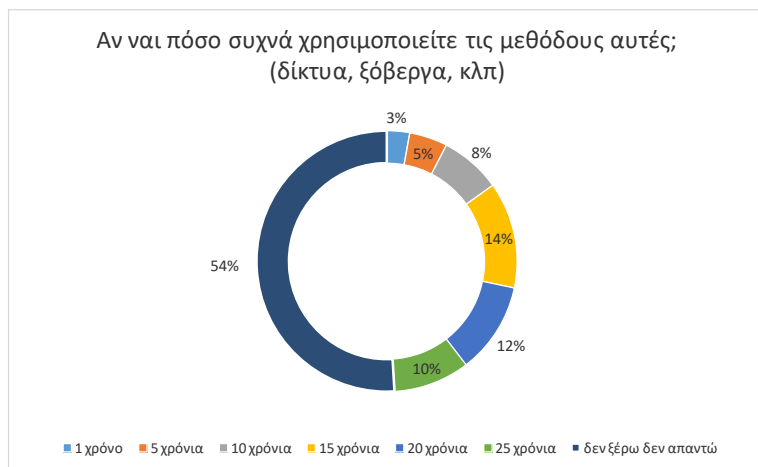
Είδος παγίδευσης	Ποσοστό	Άτομα
δίκτυα	6,3%	22
ξόβεργα	18,4%	64
Μηχανούες (ηχοπαραγωγές συσκευές)	8,9%	31
Δεν έχω χρησιμοποίηση	76,3%	267
σιδεροπαγίδες	2%	7
αγκίστρια με δόλωμα	0,6%	2
κράχτες ομοιώματα	2,5%	3

Το 76% δεν έχει παγίδευση ποτέ του πουλιά, ενώ τα ξόβεργα συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο αριθμό παγιδεύσεων με 18,4% και ακολουθούν η μηχανούες με 9% σχεδόν.

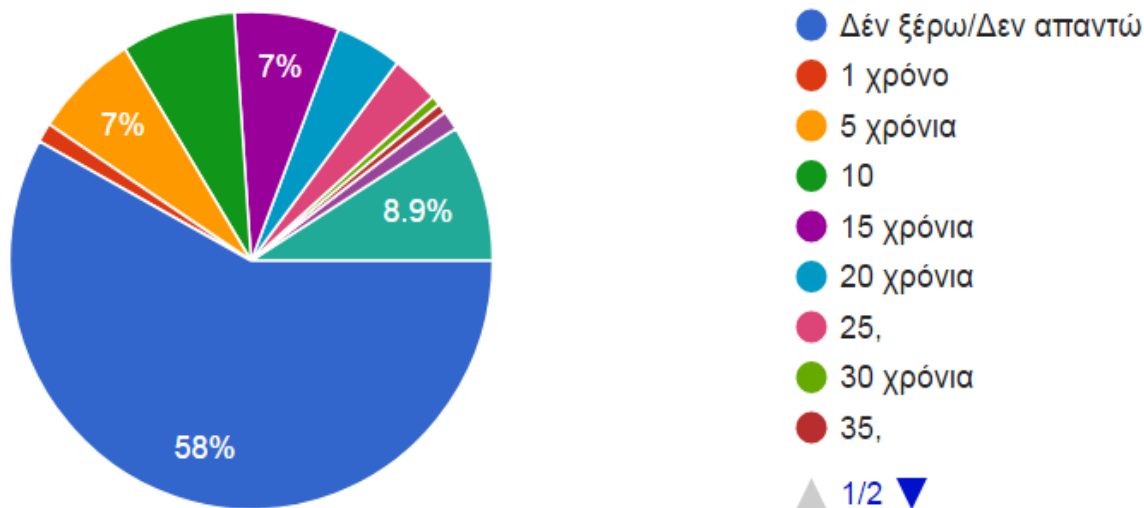

Γράφημα 32: Απαντήσεις αν έχουν χρησιμοποίηση κάποιο από τους πιο πάνω τρόπους

• Η επόμενη ερώτηση, άμεσα απτόμενη της προηγούμενης, ζητούσε από τους συμμετέχοντες να δηλώσουν πόσα χρόνια χρησιμοποιούν τις μεθόδους αυτές.

Γράφημα 33α: Απαντήσεις πόσα χρόνια χρησιμοποιήσουν τους πιο πάνω τρόπους.

(απαντήσεις και ανάλυση στο docs.google.com/forms)

Γράφημα 33β: Απαντήσεις πόσο χρόνια χρησιμοποιήσαν τις πιο πάνω τρόπους

Είναι πολύ σημαντικό να σημειωθεί ότι στην ερώτηση αυτή η συντριπτική πλειονότητα των συμμετεχόντων δε θέλησε να απαντήσει στην ερώτηση. Αυτό είναι σημαντικό, γιατί σημαίνει ότι πιθανόν μεν κάποιοι δεν θέλησαν να ασχοληθούν με την διερεύνηση των

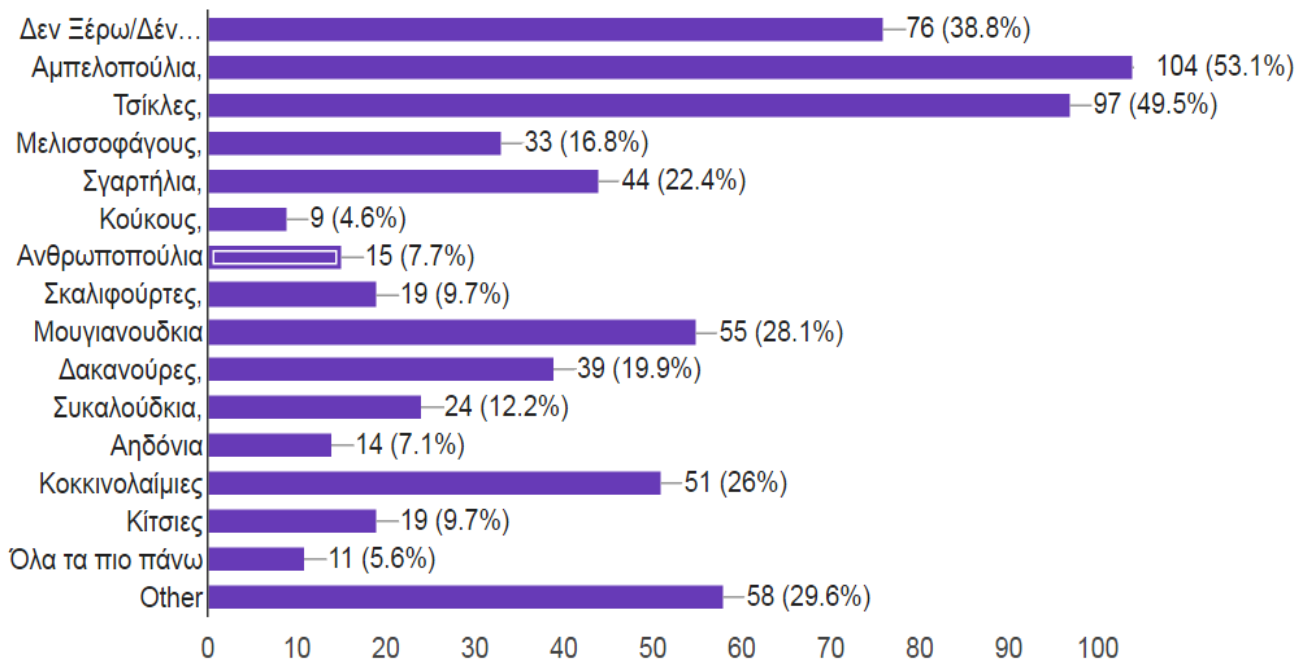

απαντήσεων, αλλά κυρίως ότι ίσως κάποιιοι να μη θέλησαν να δηλώσουν ακριβώς πόσα χρόνια χρησιμοποιούν τις μεθόδους αυτές, γιατί ίσως να μην αισθάνονται άνετα με αυτό.

- Η επόμενη ερώτηση καλούσε τους συμμετέχοντες να απαντήσουν στο ερώτημα αν γνωρίζουν ποια είδη πουλιών και πανίδας παγιδεύονται, διαλέγοντας ωστόσο περισσότερα από ένα αν υπάρχουν.(189 απ.) Μπορούσαν να δοθούν πολλαπλές απαντήσεις.

Πίνακας 9: Ποια είδη πουλιών πιάνονται στις παγίδες αυτές.			
Απαντήσεις	Ποσοστό στο σύνολο 189 ατόμων που απάντησαν	Απαντήσεις	Ποσοστό στο σύνολο ειδών πουλιών που μέσα από πολλαπλές απαντήσεις(668)
Δεν Ξέρω/Δεν απαντώ	29,2%	76	11,5%
Αμπελοπούλια	53,2%	104	15,55%
Τσίχλες	50,2%	97	14,5%
Μελισσοφάγους	18,4%	33	5%
Σγαρτήλια	22%	44	6,5%
Κούκους	4,6%	9	1,34%
Ανθρωποπούλια	7,9%	15	2,2%
Σκαλιφούρτες	10,1%	19	2,8%
Μουγιανουδκια	28,4%	55	8,2%
Δακανούρες	20,1%	39	5,8%
Συκαλούδκια	12,2%	24	3,6%
Αηδόνια	7,4%	14	2,3%
Κοκκινολαίμιες	26,5%	51	7,6%
Κίτσιες	10,1%	19	2,8%
Όλα τα πιο πάνω	4,6%	11	1,6%
Άλλο	33%	58	8,6%
Σύνολο πολλαπλών απαντήσεων		668	100%

Οι περισσότερες απαντήσεις αφορούσαν στα αμπελοπούλια και τις τσίχλες, όπως αναμενόταν. Όπως δείχνει και το πιο κάτω διάγραμμα.

(απαντήσεις και ανάλυση από το docs.google.com/forms)

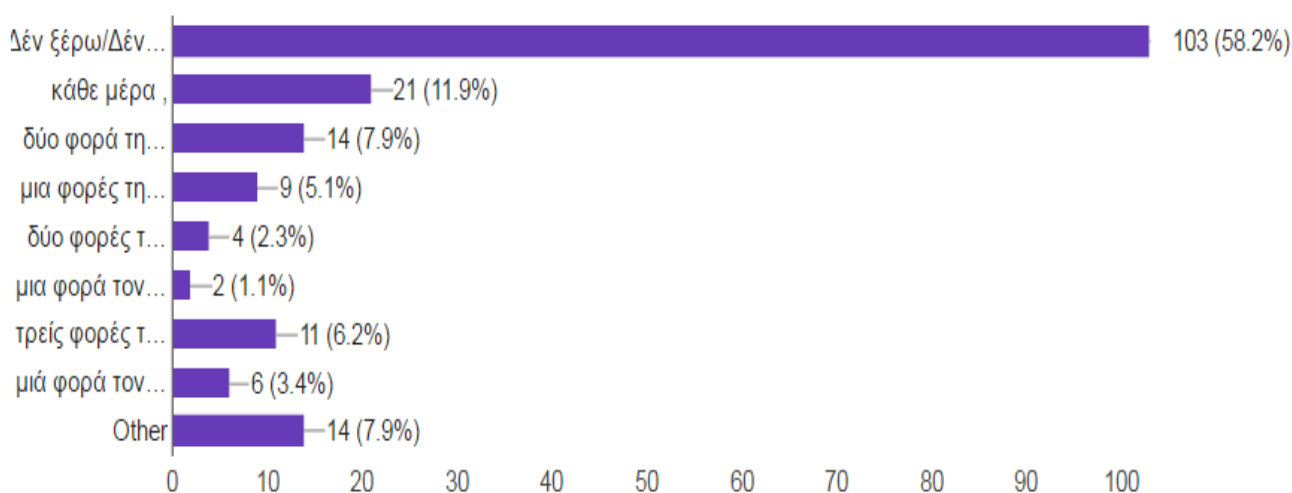
Γράφημα 34: Απαντήσεις πού είδη πουλιών παγιδεύονται.

Οι πιο πάνω απαντήθηκε και από άτομα τα οποία δεν ήταν παγιδευτές αλλά ήταν ενημερωμένη για τα είδη που παγιδεύονται.

- Το επόμενο ερώτημα αφορούσε την συχνότητα παγίδευσης κατά τη μεταναστευτική περίοδο των πτηνών. Οι περισσότερες απαντήσεις ήταν δεν ξέρω δεν απαντώ, ενώ αμέσως μετά το κάθε μέρα (11%) και δυο φορές την εβδομάδα (9%).

Γράφημα 35α: Απαντήσεις πόσο συχνά χρησιμοποίησαν τις πιο πάνω τρόπους

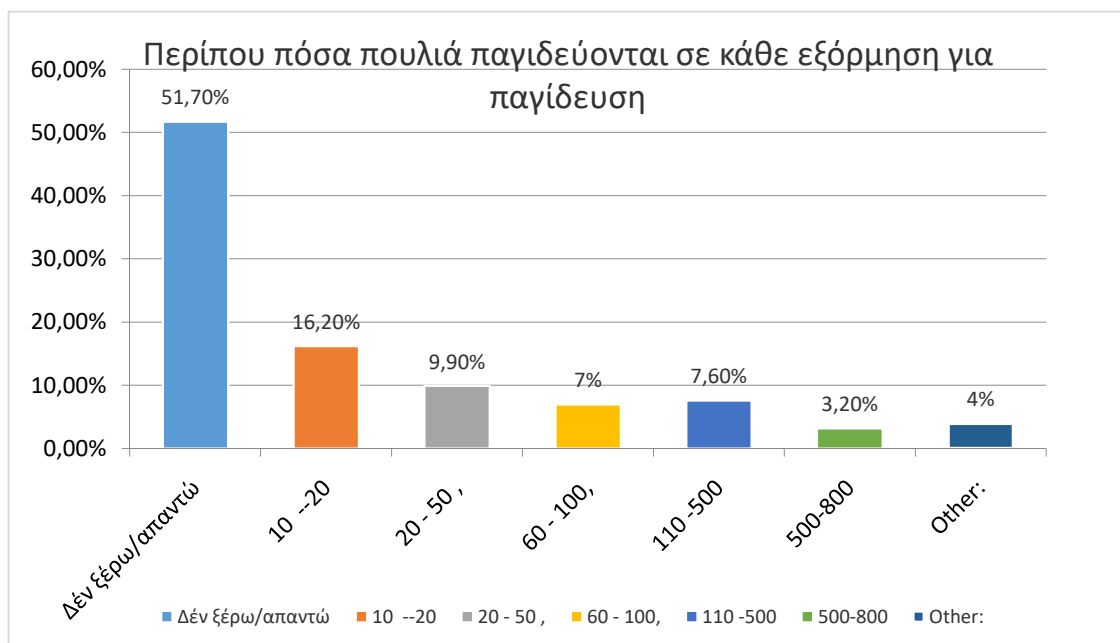
(απαντήσεις και ανάλυση στο docs.google.com/forms)

Γράφημα 35β: Απαντήσεις πόσο συχνά χρησιμοποίησαν τις πιο πάνω τρόπους

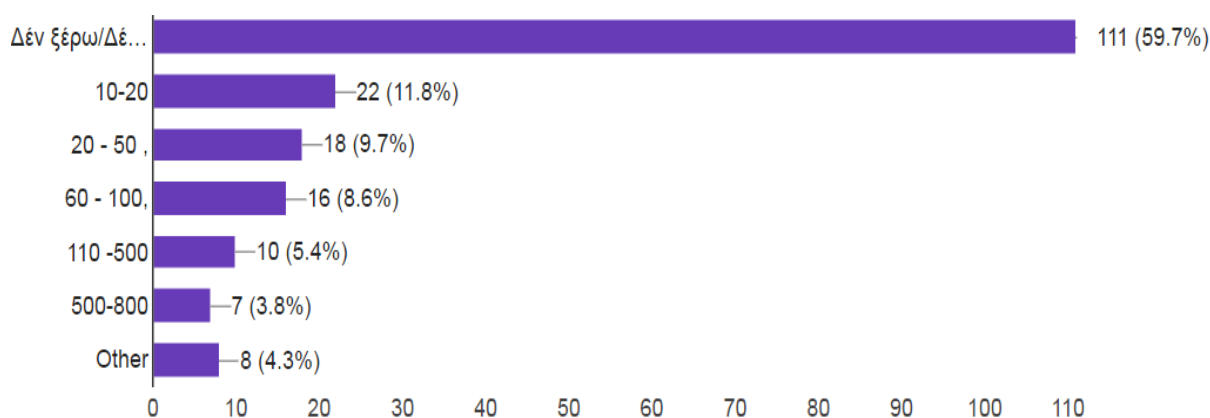
οι απαντήσεις ήταν περιορισμένες (177)σε αυτό το ερώτημα αλλά όσοι απάντησαν θεωρούμε ότι έδωσαν αληθή στοιχεία.

- Στην ερώτηση πόσα πουλιά παγιδεύονται σε κάθε εξόρμηση για παγίδευση και πάλι οι περισσότεροι απάντησαν ότι δε γνώριζαν, ενώ οι αμέσως πιο δημοφιλείς απαντήσεις ήταν οι 10-20 και 50-100 απάντησαν 45 άτομα. Στην απάντηση 500-800&100-500 απάντησαν 17 από τα 186 του συνόλου.

•

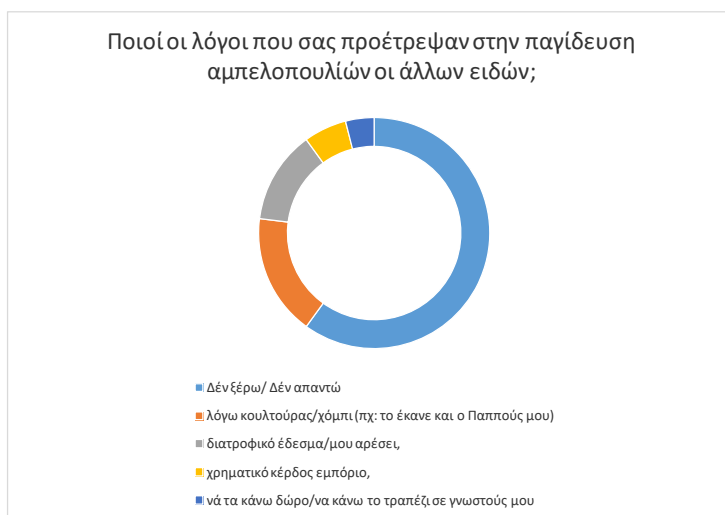
Γράφημα 36α: Απαντήσεις πόσα πουλιά παγίδευαν.

Γράφημα 36β: Απαντήσεις πόσα πουλιά παγίδευαν.

Στην προηγούμενη ερώτηση φαίνεται ότι η επαγγελματίες παγιδευτές (δίκτυα) είναι πολύ λίγοι και ότι κάποιοι άλλοι ασχολούνται χωρίς ιδιαίτερο κέρδος ξόβεργα μικρή παγίδευση. Αυθαίρετα μπορούμε να πούμε ότι που πιάνου λίγα πτηνά (ξόβεργων).

- Η επόμενη ερώτηση αφορούσε τους λόγους για τους οποίους πιάνουν η έμαθαν να παγιδεύουν τα αμπελοπούλια. (165 απ.)

Γράφημα 37: Απαντήσεις λόγων πού παγίδευαν με αυτές τις μεθόδους..

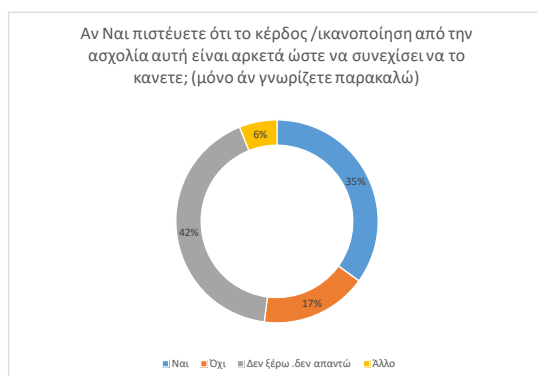

Γράφημα 38: Απαντήσεις λόγων πού παγίδευαν με αυτές τις μεθόδους..

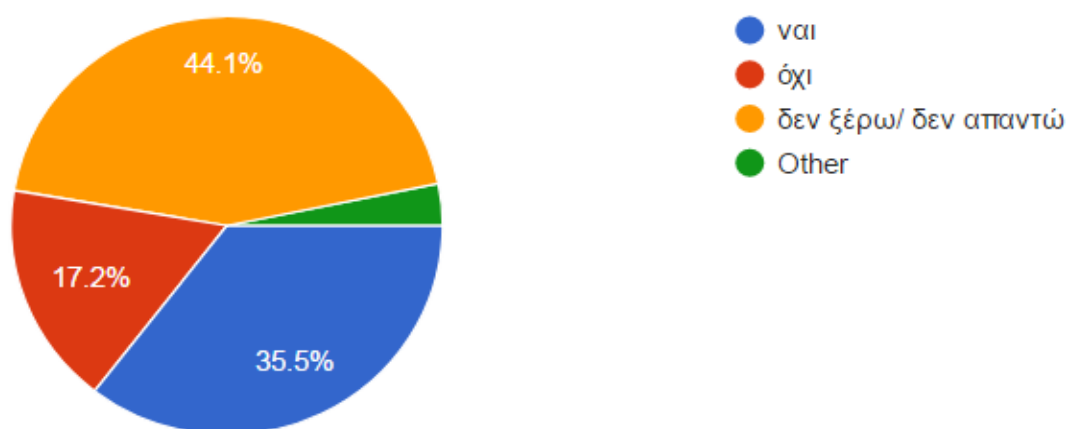
(370 απαντήσεις και ανάλυση στο docs.google.com/forms)

Και πάλι οι απαντήσεις δεν ξέρω δεν απαντώ ήταν η πλειονότητα 60% και ακολουθούσε λόγω κουλτούρας και μετά διατροφικό έδεσμα περίπου 20%.

- Στην επόμενη ερώτηση αν το κέρδος-ικανοποίηση από την ασχολία είναι σημαντικοί παράγοντες για να συνεχίσουν την παγίδευση, οι περισσότεροι απάντησαν και πάλι ότι δεν γνωρίζουν, ενώ το ναι συγκέντρωσε το 35% (66) των απαντήσεων. Και το ότι δεν έχουν κέρδος 17% (32) απαντήσεων.

Γράφημα 39α: Απαντήσεις αν έχουν κέρδος/ικανοποίηση απο αυτές τις μεθόδους.

(απαντήσεις και ανάλυση στο docs.google.com/forms)

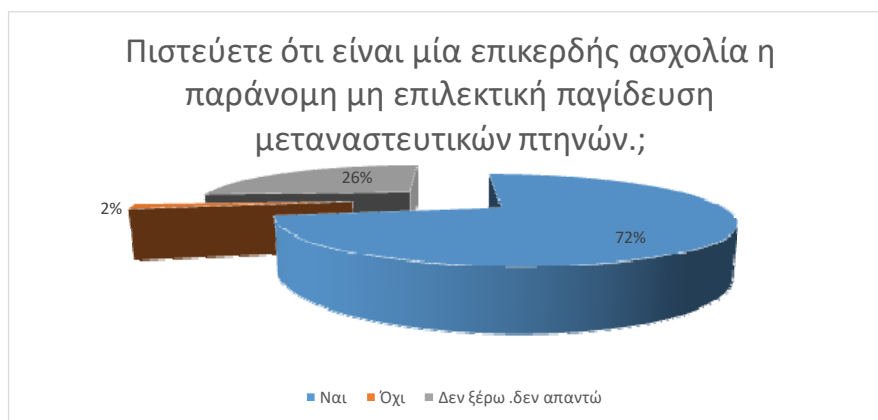
Γράφημα 39β: Απαντήσεις αν έχουν κέρδος/ικανοποίηση απο αυτές τις μεθόδους.

- Στην επόμενη ερώτηση Πιστεύετε ή γνωρίζετε ότι πολλές φορές οι παγιδευτές και έμποροι προμηθεύουν στην μαύρη αγορά και τα εστιατόρια και άλλα ειδή πτηνών τα οποία όταν είναι ακέφαλα μοιάζουν με αμπελοπούλια; (πχ: χελιδόνια, κλπ), η πλειονότητα των συμμετεχόντων (50%) απάντησαν ότι γνωρίζουν ότι συμβαίνει, ενώ το 30% απάντησε ότι δε γνωρίζει..

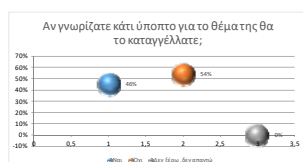
Γράφημα 40: Απαντήσεις αν γνωρίζουν ότι οι έμποροι βάζουν και άλλα είδη στις 12 αδες.

- Στο ερώτημα αν η μη επιλεκτική παγίδευση των πτηνών είναι κάτι το επικερδές, η απάντηση των περισσότερων 72% ότι είναι πράγματι επικερδής, ενώ το 26% δεν έδωσε σαφή απάντηση.

Γράφημα 41: Απαντήσεις αν πιστεύουν ότι είναι επικερδής ασχολία.

- Στο ερώτημα αν θα κατήγγειλαν κάτι ύποπτο σχετικά με το θέμα της παράνομης παγίδευσης πτηνών, η πλειονότητα (περίπου το 54%) απάντησε αρνητικά. Προφανώς σε μικρές κοινωνίες είναι δύσκολο κάποιος να φτάσει στην καταγγελία, ειδικά καθώς κάποιος μπορεί να είναι γνωστός τους, ή γενικά να μη θέλουν να μπουν στη λογική ότι μπορεί κάποιος να τους υποπτευθεί για την καταγγελία.

Γράφημα 42: Απαντήσεις αν γνωρίζαν κατι ύποπτο θα το κατάγγελναν.

Οι επόμενες ερωτήσεις ήταν ανοιχτού χαρακτήρα, και από τους συμμετέχοντες ζητήθηκε να δώσουν αιτιολογικές απαντήσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να εξηγήσουν τις απόψεις τους και να ρίξουν περισσότερο φώς στις προηγούμενες απαντήσεις τους.

Ωστόσο αξίζει να σημειωθεί ότι πολύ λίγοι απάντησαν στην ερώτηση αυτή, και γενικά στις ερωτήσεις αυτές.

- Έτσι στην πρώτη ανοιχτή ερώτηση οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν στο Αν θα κατήγγειλαν, να προσδιορίσουν το γιατί. Οι - λίγες - απαντήσεις (91) που δόθηκαν σημειώνονται ακολούθως.

Πίνακας 10: Απαντήσεις στην ερώτηση αν κατάγγελλαν αν προσδιορήσουν γιατί.
• Θα κατάγγελλα όσους χρησιμοποιούσαν δίκτυα και μηχανούες.
• Είναι παράνομο και αισχροκέρδεια κατά της φύσης
• Είναι παράνομο. Παγιδεύονται πολλά είδη πτηνών (μερικές φορές σπάνια και προστατευόμενα)
• Λόγω του ότι είναι παράνομο
• όσους βάζουν δίκτυα και μηχανούες
• είναι παράνομο και σήμερα οι περισσότεροι χρησιμοποιούν μηχανούες φωνών και είναι καταστροφικές για κάποια είδη που παγιδεύονται μαζικά.
• Γιατι είναι απάνθρωπο και παράνομο
• γιατί δεν είναι σωστό και δεν συμφωνώ
• γιατί δεν είναι σωστό και δεν συμφωνώ
• Θα κατάγγελλα αυτούς με τες μηχανούες.
• Για να ικανοποιούνται οι καλή κυνηγοί με τα μεταναστευτικά πουλιά.
• Θα κατάγγελλαν δίκτυα και μηχανούες.
• γιατί είμαι ενάντια σε αυτό
• Είναι παράνομο και καταστροφικό
• αν γινόταν ανεξέλεγκτη χρήση δικτύων
• Θα τους ανάφερα στην θήρα
• Θα κατάγγελλα δίκτυα και μηχανούες.
• Στην θήρα, είναι παράνομο.
• είναι παράνομο και σκοτώνονται πολλά είδη πουλιών άδικα.
• Θα κατάγγελλα δίκτυα και μηχανούες γιατί χαλούν την εικόνα των κυνηγών
• ΕΠΕΙΔΗ ΕΙΝΑΙ ΠΑΡΑΝΟΜΟ
• Είμαι κατά της παγίδευσης των πτηνών

- Η επόμενη ερώτηση αφορούσε εκείνους που δε θα προχωρούσαν σε κάποια καταγγελία. Οι απαντήσεις (99) που δόθηκαν ήταν περισσότερες σε σχέση από το ναί θα κατάγγελλα (+8), αλλά και πάλι λιγότερες σε σχέση με το συνολικό δείγμα.

Πίνακας 11: Απαντήσεις όσων δεν θα κατάγγελλα, γιατί
• Γιατί το πιο πιθανόν είναι γνωστός μου
• Κοινωνικές σχέσεις
• ΔΕΝ ΜΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ
• Για την προσωπική και οικογενειακή μου ασφάλεια!
• Δεν μου αρέσει αν καταγγέλλω.
• Ασφάλεια προσωπική και οικογενειακή.
• Οικονομικά ο κόσμος είναι χάλια, κάποιοι το έχουν κάνει δουλειά και βγάζουν το ψωμί τους.
• Δεν γνωρίζουμε της ανάγκες του κάθε ενός ατόμου
• Λόγο φόβου
• Δεν είμαι ρουφιάνος
• θέμα χαρακτήρα
• Όχι γιατί η Υπηρεσία θήρας ασχολείται μόνο με αυτούς και ο λαγός δεν προστατεύεται επαρκώς..
• Γιατί τα περνώ σε πολιτικά πρόσωπα σαν δώρο.
• Δεν θέλω μπελάδες, παντού υπάρχουν ρουφιανιά
• Γιατί από τη φύση ζούμε είναι κύκλος
• Δεν θα ασχοληθεί κανείς
• Ζούνε κάποιες οικογένειες από αυτό
• Δεν θα αλλάξει τίποτα
• ΝΑΙ θα καταγελά.
• Είναι στην παράδοση μας
• Ο κάθε άνθρωπος κάνει τες δίκες του επιλογές. Όπως δεν θεωρώ σοβαρή και ως παράνομη την όλη φάση στο θέμα σας!! Υπάρχουν πολύ ποιο σοβαρές παρανομίες που πρέπει να λάβουν τα μετρά τους
• "Το κάνουν πολλοί και είναι λες και είναι νόμιμο πια
• Μια καταγγελία δεν σώζει την κατάσταση.

• δεν με νοιάζει τι κάνουν οι άλλοι
• Δεν γνωρίζω την νομοθεσία
• Απλά δεν θα ήθελα καμία ανάμιξη με το θέμα.
• δεν με ενδιαφέρει
• δεν με ενδιαφέρει.. έχω γνωστούς που το κάνουν.
• Γιατί πουλώ και εγώ
• Δεν ξέρω και δεν πιστεύω ότι είναι τόσο κακό να τα τρώμε.
• Γιατί κανένας εν κάμνει τίποτε. Και τα όσα κάμνουν είναι για τα μάτια του κόσμου. Στο τέλος πληρώνουν εκείνοι που πιάνουν 20-30 πουλιά το χρόνο, και εκείνοι που καλούν εκατομμύρια από την εμπορία τους, καλούν την καθαρή.
• Όχι για να φάει ο κόσμος
• Περιορισμός αδειών κυνηγιού
• ΔΕΝ ΜΕ ΕΝΔΙΑΦΕΡΕΙ ΤΙ ΚΑΝΕΙ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ.
• Επειδή όσοι ασχολούνται επαγγελματικά εν άτομα του υπόκοσμου
• 2 χρόνια ζουν. Λάθος ΕΕ έβαλε νόμους για αυτό το θέμα, από τι στιγμή που σε άλλες χώρες δεν υπάρχει έτσι θέμα (δες Ισπανία, Ιταλία και Αίγυπτο)
• επειδή συμπαθώ το Χαμπουλά
• Πρέπει να αυξηθούν οι ελέγχου και όχι να καταγγέλλουν οι υπόλοιποι
• Οι άνθρωποι προσπαθούν να φροντίσουν τις οικογένειες τους με αυτό το δύσκολο τρόπο λόγω της υψηλής ανεργίας
• Το κάνουν οι υπουργοί μας...
• για ορισμένες οικογένειες είναι το εισόδημα τους.
• δεν με ενδιαφέρει
• Επειδή υπάρχουν πάρα πολλά πουλιά.. και είναι επιπλέον εισόδημα για κάποιες οικογένειες.
• Γιατί είναι καθολικό φαινόμενο κατανάλωση τους και από κυβερνητικούς πολιτικούς αξιωματούχος και την αστυνομία .
• Επειδή υπάρχουν πιο σημαντικά προβλήματα στη κοινωνία μας
• Λόγω φόβου μην κινηθεί εναντίον μου
• Δεν με νοιάζει
• πιστεύω είναι άδικο να μην επιτρέπονται τουλάχιστον τα ξόβεργα
• Εξαρτάτε από ποσό σημαντικό είναι και ποσό μεγάλη κατανάλωση γίνεται

• επειδή είναι παράδοση σε κάποιες περιοχές να τα παγιδεύουν.
• Γιατί ελέγχονται από τον υπόκοσμο
• Δεν με ενδιαφέρει και γιατί τα παίρνω δώρο σε κυβερνητικούς.
• Δεν θα καταγέλα κανένα γιατί πιστεύω ότι να αφήσουν τον κόσμο να πιάνει όσα θέλει να φάει δεν θα υπάρχει μαύρη αγορά και θα εξαλειφτεί αυτό το φαινόμενο.
• "δεν εμπιστεύομαι το κράτος την αστυνομία
• Δεν με ενδιαφέρει
• <i>Sinai kilter a genetic Apo armada atom</i>
• ΔΕΝ ΜΕ ΑΠΑΣΧΟΛΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΟ ΘΕΜΑ
• Δεν με αφορά
• Υπάρχουν άλλα σημαντικότερα πράγματα να καταγγείλω
• Γιατί κάποιοι άνθρωποι ταΐζουν οικογένειες από αυτή την ασχολία. Και μιλάω για αυτούς που η κανονική τους δουλειά δεν τους επιφέρει τα έσοδα που χρειάζονται. Αλλά νομίζω ότι κι αυτούς που βγάζουν πολλά και από την κανονική τους δουλειά, για να τους καταγγείλει κάποιος, πρέπει να είναι άμεσα εμπλεκόμενος (με το χωράφι που στήνονται τα βέρα ή τα δίχτυα, ή να είναι κι αυτός κυνηγός). Εγώ που δεν ασχολούμαι δεν έχω λόγο να το κάνω.
• Φιλικές σχέσεις με άτομα που παγιδεύουν, γενικά φοβάμαι για ζημιές και αντίποινα.
• Υπάρχει υπηρεσία υπεύθυνη για το συγκεκριμένο θέμα
• δεν το θεωρώ τόσο σημαντικό παράπτωμα
• δεν με ενδιαφέρει.. δεν το θεωρώ τόσο σημαντικό παράπτωμα
• το κάνω για να δίνω σε συγγενής μου.
• Να επιτραπεί εντός πλαισίων παγίδευση αμπελοπουλιων. Όσοι ενεργούν εκτός πλαισίων τότε να καταγγέλλονται.
• δεν με ενδιαφέρει και τόσο εμένα μου αλέσει αν τα τρώω
• ΓΙΑΤΙ ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΩ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΤΟΥΣ
• αν το κάμνουν για χόμπι όχι.
• Δεν με αφορά. δεν το βλέπω σαν σοβαρό πρόβλημα.
• Δεν με αφορά
• δεν με αφορά
• Δεν με ενδιαφέρει
• Γιατί το κάνω και εγώ και πολλοί γνωστοί μου.
• Οι νόμοι δεν επιτρέπουν και δεν σέβονται αυτό που υπήρχε.

• γιατί μου αρέσει να τα τρώω
• Τα τρώω και εγώ.
• Δεν το θεωρώ τόσο κακό.
• Δεν με αφορά, δεν θέλω φασαρίες.
• Επειδή μου αρέσουν και εμένα.
• Το κάνω και εγώ. Τα βέρκα δεν καταστρέφουν όπως η μηχανές και τα δίκτυα.

➤ Μετά το τέλος της περιγραφικής ανάλυσης των αποτελεσμάτων έγινε και μια καινούρια ανάλυση με μεταβλητές το επίπεδο μόρφωσης, το φύλο και την ηλικία των συμμετεχόντων. Ο σκοπός της συγκεκριμένης ανάλυσης ήταν να διαπιστωθεί αν η μόρφωση παίζει ρόλο στην άποψη σχετικά με την χρήση των μη επιλεκτικών μεθόδων, όπως και η ηλικία. Το αναμενόμενο, πριν την ανάλυση, ήταν να υπάρχει θετική συσχέτιση μεταξύ του ανώτερου επιπέδου μόρφωσης και της καταδίκης των μη επιλεκτικών μεθόδων, και της νεότερης ηλικίας και των μη επιλεκτικών μεθόδων.

Καθώς οι ερωτήσεις ήταν διαφορετικού χαρακτήρα, προκειμένου να διαπιστωθεί η συσχέτιση των μεταβλητών έγινε ανάλυση παλινδρόμησης. Τα αποτελέσματα συνοψίζονται στον ακόλουθο πίνακα.

Πίνακας 12: Απαντήσεις στατιστικής ανάλυσης spss σε σχέση με την ηλικία.				
Category	Indicator	Percentage	Wald	(p) value
		Negative		
Age	11-17	22%	7,6	0,006
	18-28	23,5%		
	29-40	23,6%		
	41-52	18%		
	53-64	11%		
	65-76	1,9%		

Πίνακας 13: Απαντήσεις στατιστικής ανάλυσης spss σε σχέση με την μόρφωση.

Category	Indicator	Percentage Negative	Wald	(p) value
Education Level	primary school	13,4%	1,74	0,188
	gymnasium	24%		
	High school	25%		
	University	37,6%		

Πίνακας 14: Απαντήσεις στατιστικής ανάλυσης spss σε σχέση με το φύλο.

Category	Indicator	Percentage Negative	Wald	(p) value
Gender	Women	33,4%	5,74	0,196
	Men	31%		

Από τις αναλύσεις που έγιναν με το SPSS 17, διαπιστώθηκε πράγματι ότι οι σημαντικότεροι κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη θετική στάση των ερωτηθέντων ήταν το φύλο και η εκπαίδευση (Πίνακας απαντήσεων). Οι άνδρες παρουσίαζαν πιο θετικές στάσεις απ'ό,τι οι γυναίκες

Τέλος, έγινε μια στατιστική ανάλυση παλινδρόμησης αναφορικά με την περιοχή από όπου έρχονται οι συμμετέχοντες στο ερωτηματολόγιο μας.

Πίνακας 15: Απαντήσεις στατιστικής ανάλυσης spss σε σχέση με την καταγωγή.

Category	Indicator	Percentage Negative	Wald	(p) value
Location	Larnaca	20%	4,6	0,018
	Famagusta	21,5%		
	Nicosia	24,6%		
	Limassol	25%		
	Paphos	33%		

Από τις απαντήσεις, βλέπουμε ότι οι περισσότεροι συμμετέχοντες με αρνητική στάση απέναντι στην μη επιλεκτική παγίδευση ήταν από την Πάφο, ενώ το μικρότερο από τη Λάρνακα. Αξίζει βέβαια να σημειωθεί ότι το 50% των συνολικών συμμετεχόντων ήταν από τη Λάρνακα, οπότε η συμμετοχή ήταν πολύ μεγαλύτερη

Κεφάλαιο 5^ο

Συζήτηση-Συμπεράσματα

Εισηγήσεις

5.1 Συζήτηση

Σε αυτή τη μελέτη το ερωτηματολόγιο χρησιμοποιήθηκε με επιτυχία για να προσδιορίσει τους προγνωστικούς δείκτες των συμπεριφορών που σχετίζονται με τα πτηνά, την μη επιλεκτική παγίδευση και τα αμπελοπούλια πιο συγκεκριμένα. Οι αντιληπτές κοινωνικές προδιαγραφές διαπιστώθηκε ότι είναι ένας σημαντικός παράγοντας πρόβλεψης των ερωτηθέντων όσον αφορά στην κατανάλωση/παγίδευση πτηνών. Η στάση απέναντι στην παράνομη παγίδευση βρέθηκε να αποτελεί σημαντικό παράγοντα πρόβλεψης της παράνομης χρήσης μεθόδων για την παγίδευση άγριων πτηνών. Αυτά τα αποτελέσματα υποστηρίζουν τις πρόσφατες προσκλήσεις για χρήση κοινωνικών ψυχολογικών προτύπων στο σχεδιασμό στοχοθετημένων παρεμβάσεων διατήρησης με στόχο την αλλαγή της ανθρώπινης συμπεριφοράς και την καταλληλότητα της χρήσης τους στον τομέα της προστασίας (St John et al., 2010a).

Ο σχεδιασμός των παρεμβάσεων διατήρησης βασισμένων στη γενική στάση των ανθρώπων απέναντι στην προστασία της βιοποικιλότητας έχει πρόσφατα επικριθεί (St John et al., 2010a). Έχουν διαπιστωθεί ότι είναι αναποτελεσματικές στην αλλαγή συγκεκριμένων συμπεριφορών ανησυχίας σχετικά με τη διατήρηση, λόγω της αναντιστοιχίας μεταξύ πληροφοριών σχετικά με τη συμπεριφορά και τις τάσεις. Το ζήτημα της αναντιστοιχίας των πληροφοριών εξετάστηκε σε αυτή τη μελέτη από τη διερεύνηση συμπεριφορών που σχετίζονται με τη συμπεριφορά και όχι από τη γενική στάση απέναντι στη διατήρηση. Οι συμπεριφορές διαπιστώθηκε ότι είναι ένας σημαντικός παράγοντας πρόβλεψης της ανησυχίας για τη διατήρηση των πτηνών αλλά όχι μιας άλλης συμπεριφοράς (παγίδευση πτηνών για κατανάλωση).

5.1.1 Συζήτηση απαντήσεων ερωτηματολογίου:

Από τις απαντήσεις αυτές είναι σαφές ότι οι περισσότεροι θεωρούν ότι είτε το θέμα δεν τους αφορά τόσο ώστε να μπου στη διαδικασία να καταγγείλουν την παρανομία, είτε θεωρούν ότι επειδή κάποιος γνωστός τους θα κάνει την πράξη αυτή δε θέλουν να γίνουν «ρουφιάνοι», ούτε βέβαια να καταγγείλουν κάποιον άνθρωπο που τους αφορά. Αυτό είναι ένα πρόβλημα που εντοπίσαμε και σε προηγούμενες ερωτήσεις, καθώς είναι σαφές ότι σε μικρές κοινωνίες οι γνωριμίες και οι κοινωνικές σχέσεις είναι εξέχουσας σημασίας. Επίσης είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι κάποιοι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι φοβούνται, και δεν θέλουν να μπλέξουν. Μάλιστα ένας από τους συμμετέχοντες έκανε λόγο για «υπόκοσμο».

Γενικά οι ερωτήσεις που ήταν πιο στοχευμένες προς τους παγιδευτές ή όσους γνωρίζουν καταστάσεις απαντούσαν από λιγότερους, (σε κάποιες ερωτήσεις λιγότερους από τους μισούς) είτε δεν τους ενδιέφερε το θέμα είτε γιατί φοβούνταν να εκφράσουν την άποψη τους. Σε κάθε περίπτωση βλέπουμε ότι απάντησαν και άνθρωποι που έχουν γνώση από τις μεθόδους, και άρα μπορούν να τεκμηριώσουν την άποψη τους, ενώ υπάρχουν και κάποιοι που θέλησαν να υπερασπιστούν το χόμπι τους.

Στην τελευταία ερώτηση «Ποια πιστεύετε πως είναι η πιο πρακτική λύση όσο αφορά την μη επιλεκτική παγίδευση πτηνών στο νησί μας, οι απαντήσεις που δόθηκαν είναι ποικίλες, και αφορούν ως επί το πλείστον τον καλύτερο έλεγχο και τις ποινικές κυρώσεις. Επίσης, υπήρξαν απαντήσεις που ζητούσαν πλήρη ποινικοποίηση με φυλάκιση για όσους

θηρεύουν με μη επιλεκτικές μεθόδους. Αυστηρότερη εφαρμογή της νομοθεσίας, αμεσότερη εμπλοκή των αρχών πάταξης, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού, εκπαίδευση Δικαστών σε θέματα wildlife crime. Ένας συμμετέχων ζήτησε « Εφαρμογή της νομοθεσίας και καταπολέμηση της παρανομίας από το κράτος. Αυτό να ισχύει για όλους όσους παρανομούν ανεξαρτήτως θέσεων και ονόματος».

Ενδεικτικές απαντήσεις σημειώνονται κάτωθι.

- «Αύξηση ποινών στα δικαστήρια, περισσότερος έλεγχος»

Μια από τις πληρέστερες απαντήσεις που δόθηκαν αφορά τόσο στην κατάσταση του κυνηγιού, όσο και τον τρόπο αντιμετώπισης του φαινομένου από τους θηροφύλακες.

- *Αναδιοργάνωση Υπηρεσίας θήρας με επιστημονικό προσωπικό, αύξηση του αριθμού των θηροφυλάκων, της σωστής εκπαίδευσης τους για να μάθουν να συμπεριφέρονται σωστά στους εργοδότες τους (σωστούς κυνηγούς) για να αντλούν καλύτερα την συνεργασία και τις πληροφορίες τους, επικήρυξη με χρηματικό ποσό για πληροφορίες που οδηγούν σε σύλληψη με παράλληλη προστασία του πληροφοριοδότη, εξειδίκευση τμήματος αστυνομίας η απλά παροχή υπηρεσιών εκεί που σταματά η αρμοδιότητα της θύρας. Πιστεύω ότι το 80-90% των κυνηγών είναι έντιμοι και νόμιμοι, αντίθετα η θύρα πρακτικά άφαντη (έχει 15 χρόνια να δω θύρα και κυνηγώ όλες τις εξορμήσεις). Οι θηροφύλακες δεν πρέπει να μένουν σε υπηρεσία πέραν κάποιου διαστήματος εκτός από πραγματικά εξαιρετικές περιπτώσεις αν υπάρχουν. Πρέπει να αμείβονται πολύ καλά για να μην υποκύπτουν σε δωροδοκίες και να τιμωρούνται αυστηρότατα αν το κάνουν. Λεφτά υπάρχουν από τις άδειες των κυνηγών, και αν γίνουν τα πιο πάνω και άλλα πολλά που μπορεί να προταθούν, είναι έτοιμοι να πληρώσουν κι άλλα. Και τότε θα μπορείτε να μετρήσετε και τους έντιμους κυνηγούς. Θα εκπλαγείτε.»*

Ένας συμμετέχων έκφρασε τη άποψη ότι η: «Ενδελεχής μελέτη των πληθυσμών των υπό εξέταση ειδών, ορθολογιστικός τρόπος διαχείρισης και παγίδευση, και γενικά εφαρμογή νομοθεσίας σε παρανομίες και θέσπιση μεγαλύτερων ποινών στους παραβάτες.»

Η τιμωρία τόσο αυτών που προσφέρουν αμπελοπούλια όσο και για αυτούς που τα καταναλώνουν είναι η άποψη ενός συμμετέχοντα «Η καταπολέμηση της εμπορίας. Να επικεντρωθούν στα εστιατόρια που τα σερβίρουν, και στους θαμώνες που τα τρων. Να

κάμνουν ελέγχους/εφόδους και να καταγγέλλονται τόσο οι εστιατορές όσο και οι πελάτες που τα έχουν στο τραπέζι τους. Και όταν βρίσκουν ένα εστιατόριο με αμπελοπούλια, να τρώει πρόστιμο (μεγάλο), και να δούμε ποιος εν πελλός να σερβίρει ξανά αμπελοπούλια, και ποιος εν να πάει να φάει αμπελοπούλια».

Ωστόσο υπήρχαν και διαφορετικές απόψεις, που αφορούσαν στη Νομιμοποίηση των πουλιών, και στη νομιμοποίηση των ξοβεργών, κατάργηση νόμου απαγόρευσης αμπελοπουλιων για να μειωθεί η τιμή της αγοράς, να επιτραπεί η χρήση μικρού αριθμού βεργών, να επιτραπεί με κάποιο τρόπο η εμπορία του αμπελοπουλιού.

Ακόμα κάποιοι συμμετέχοντες απάντησαν *«Να δοθεί άδεια για επιλεκτική θανάτωση, με φλοπερ ή κυνηγετικά, με μέγιστο αριθμό κάρπωσης (ΚΟΤΑ). Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η σωστή αστυνόμευση με αυστηρότατες ποινές στους λαθροθήρες».*

Μια ακόμα άποψη που διατυπώθηκε αφορούσε στο να υπάρχει/να δοθεί μια μικρή περίοδος κυνηγίου που να επιτρέπεται κανονικά το κυνήγι των αμπελοπουλιών κατά την μετανάστευση τους.

Η ερώτηση αυτή απαντήθηκε από λίγους, (λιγότερους από τους μισούς), πιστεύουμε ότι όσοι απάντησαν ήταν γνώστες του θέματος. Από αυτούς που δεν απάντησαν, είτε δεν τους ενδιέφερε το θέμα είτε γιατί φοβούνταν να εκφράσουν την άποψη τους. Σε κάθε περίπτωση βλέπουμε ότι απάντησαν και άνθρωποι που έχουν γνώση από τις μεθόδους, και άρα μπορούν να τεκμηριώσουν την άποψη τους, ενώ υπάρχουν και κάποιοι που θέλησαν να υπερασπιστούν το χόμπι τους.

- Είναι σαφές από τις απαντήσεις που δόθηκαν ότι οι περισσότεροι το θεωρούν παράνομο, ενώ οι μηχανούες και τα δίχτυα θεωρούνται οι χειρότερες και άξιες καταγγελίας μέθοδοι. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι δόθηκαν λίγες απαντήσεις συγκριτικά με τον αριθμό των συμμετεχόντων στην έρευνα γενικά. Κάποιες απαντήσεις μετριάζουν και θέλουν να χρησιμοποιούνται λίγα ξόβεργα.

- Στην ερώτηση να διευκρινίσουν πόσο συχνά τρώνε ή αγοράζουν πτηνά που πιάστηκαν με δίχτυα η ξόβεργα (συγκεκριμενοποίηση του «αν ναι». είναι σημαντικό) δήλωσαν ότι το 21% τρώει 2-5 φορές, ενώ πολύ συχνά τρώει μόνο 7,6%. Εδώ οι απαντήσεις έχουν ενδιαφέρον, γιατί θεωρητικά την ερώτηση αυτή την απάντησαν μόνο

όσοι είχαν πριν απαντήσει θετικά στην ερώτηση αν τρώνε αμπελοπούλια. Όμως εδώ έχουμε ένα 43% που δηλώνει ότι δεν τρώει ποτέ. Αυτή η απάντηση θα μπορούσε να ερμηνευθεί α) ή κάποιοι απάντησαν αρνητικά στην προηγούμενη και ξανά απάντησαν αρνητικά εδώ, η β) κάποιοι που έχουν φάει στο παρελθόν δεν τρώνε πια. Σε κάθε περίπτωση αξίζει να σημειωθεί ότι τη συγκεκριμένη ερώτηση απάντησαν 344 άτομα, ενώ την προηγούμενη 358. Επομένως, είναι κατανοητό ότι τα όχι της προηγούμενης ερώτησης συμμετείχαν και σε αυτήν, παρά τη ρητή .

- Στην ερώτηση για το ποια ειδή παγιδεύονται στα δίκτυα οι περισσότεροι απάντησαν τα αμπελοπούλια και τις τσίχλες, όπως αναμενόταν, αφενός γιατί είναι τα πιο γνωστά πουλιά που συλλαμβάνονται με τον τρόπο αυτό, αλλά και γιατί συνδέονται άμεσα με την κατανάλωση των πουλιών στα εστιατόρια. Οι πιο πάνω απαντήθηκε και από άτομα τα οποία δεν ήταν παγιδευτές αλλά ήταν ενημερωμένη για τα είδη που παγιδεύονται. Ακόμα κάποιοι από αυτούς που ασχολούνται με ξόβεργα έγραψαν ότι απελευθέρωναν προστατευόμενα είδη

- Στην ερώτηση για τους λόγους για τους οποίους ασχολούνται με αυτή την δραστηριότητα (παράνομη μη επιλεκτική παγίδευση) οι απαντήσεις δεν ξέρω δεν απαντώ ήταν η πλειονότητα αυτό γιατί η ερώτηση ήταν προσωπική, και αφορούσε τα κίνητρα τον παγιδευτών που έτυχε να συμμετέχουν στο ερωτηματολόγιο, είναι κατανοητό ότι απλά δεν θέλησαν να απαντήσουν, πιθανόν επειδή είναι κατακριτέα και παράνομη πολλές φορές η συγκεκριμένη δραστηριότητα από φόβο.

Από τις απαντήσεις του ερωτηματολογίου είναι σαφές ότι οι περισσότεροι θεωρούν ότι είτε το θέμα δεν τους αφορά τόσο ώστε να μπουν στη διαδικασία να καταγγείλουν την παρανομία, είτε θεωρούν ότι επειδή κάποιος γνωστός τους θα κάνει την πράξη αυτή δε θέλουν να γίνουν «ρουφιάνοι», ούτε βέβαια να καταγγείλουν κάποιον άνθρωπο που τους αφορά. Αυτό είναι ένα πρόβλημα που εντοπίσαμε και σε προηγούμενες ερωτήσεις, καθώς είναι σαφές ότι σε μικρές κοινωνίες οι γνωριμίες και οι κοινωνικές σχέσεις είναι εξέχουσας σημασίας. Επίσης είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι κάποιοι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι φοβούνται, και δεν θέλουν να μπλέξουν. Μάλιστα ένας από τους συμμετέχοντες έκανε λόγο για «υπόκοσμο».

Στην τελευταία ερώτηση «Ποια πιστεύετε πως είναι η πιο πρακτική λύση όσο αφορά την μη επιλεκτική παγίδευση πτηνών στο νησί μας, οι απαντήσεις που δόθηκαν είναι ποικίλες, και αφορούν ως επί το πλείστον τον καλύτερο έλεγχο και τις ποινικές κυρώσεις.

Επίσης, υπήρξαν απαντήσεις που ζητούσαν πλήρη ποινικοποίηση με φυλάκιση για όσους θηρεύουν με μη επιλεκτικές μεθόδους, Αυστηρότερη εφαρμογή της νομοθεσίας, αμεσότερη εμπλοκή των αρχών πάταξης, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού, εκπαίδευση Δικαστών σε θέματα wildlife crime. Ένας συμμετέχων ζήτησε « Εφαρμογή της νομοθεσίας και καταπολέμηση της παρανομίας από το κράτος. Αυτό να ισχύει για όλους όσους παρανομούν ανεξαρτήτως θέσεων και ονόματος».

Ενδεικτικές απαντήσεις σημειώνονται κάτωθι.

- «Αύξηση ποινών στα δικαστήρια, περισσότερος έλεγχος»

Μια από τις πληρέστερες απαντήσεις που δόθηκαν αφορά τόσο στην κατάσταση του κυνηγιού, όσο και τον τρόπο αντιμετώπισης του φαινομένου από τους θηροφύλακες.

- *Αναδιοργάνωση υπ. θύρας με επιστημονικό προσωπικό, αύξηση του αριθμού των θηροφυλάκων της, εκπαίδευση τους για να μάθουν να συμπεριφέρονται σωστά στους εργοδότες τους (σωστοί κυνηγοί) για να αντλούν την συνεργασία και τις πληροφορίες τους, επικήρυξη με χρηματικό ποσό για τις πληροφορίες που οδηγούν σε σύλληψη με παράλληλη προστασία του πληροφοριοδότη, εξειδίκευση τμήματος αστυνομίας η απλά παροχή υπηρεσιών εκεί που σταματά η αρμοδιότητα της θύρας. Πιστεύω ότι το 80-90% των κυνηγών είναι έντιμοι και νόμιμοι, αντίθετα η θύρα πρακτικά άφαντη (έχει 15 χρόνια να δω θύρα και κυνηγώ όλες τις εξορμήσεις). Οι θηροφύλακες δεν πρέπει να μένουν σε υπηρεσία πέραν κάποιου διαστήματος εκτός από πραγματικά εξαιρετικές περιπτώσεις αν υπάρχουν. Πρέπει να αμείβονται πολύ καλά για να μην υποκύπτουν σε δωροδοκίες και να τιμωρούνται αυστηρότατα αν το κάνουν. Λεφτά υπάρχουν από τις άδειες των κυνηγών, και αν γίνουν τα πιο πάνω και άλλα πολλά που μπορεί να προταθούν, είναι έτοιμοι να πληρώσουν κι άλλα. Και τότε θα μπορείτε να μετρήσετε και τους έντιμους κυνηγούς. Θα εκπλαγείτε.»*

Ένας συμμετέχων έκφρασε τη άποψη ότι η: «Ενδελεχής μελέτη των πληθυσμών των υπό εξέταση ειδών, ορθολογιστικός τρόπος διαχείρισης και παγίδευσης των, και γενικά εφαρμογή νομοθεσίας σε παρανομίες και θέσπιση μεγαλύτερων ποινών στους παραβάτες.»

Η τιμωρία τόσο αυτών που προσφέρουν αμπελοπούλια όσο και για αυτούς που τα καταναλώνουν είναι η άποψη ενός συμμετέχοντα «Η καταπολέμηση της εμπορίας. Να

επικεντρωθούν στα εστιατόρια που τα σερβίρουν, και στους θαμώνες που τα τρων. Να κάμνουν ελέγχους/εφόδους και να καταγγέλλονται τόσο οι εστιάτορες όσο και οι πελάτες τα έχουν στο τραπέζι τους. Και όταν βρίσκουν ένα εστιατόριο με αμπελοπούλια, να τρώει πρόστιμο (μεγάλο), και να δούμε ποιος εν πελλός να σερβίρει ξανά αμπελοπούλια, και ποιος εν να πάει να φάει αμπελοπούλια».

Ωστόσο υπήρχαν και διαφορετικές απόψεις, που αφορούσαν στη Νομιμοποίηση των πουλιών, και στη νομιμοποίηση των ξοβεργών, κατάργηση νόμου απαγόρευσης αμπελοπουλιων για να μειωθεί η τιμή της αγοράς, να επιτραπεί η χρήση μικρού αριθμού βεργών, να επιτραπεί με κάποιο τρόπο η εμπορία του αμπελοπουλιού.

Συμμετέχοντες απάντησαν *«Να δοθεί άδεια για επιλεκτική θανάτωση, με φλοπερ ή κυνηγετικά, με μέγιστο αριθμό κάρπωσης (ΚΟΤΑ). Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η σωστή αστυνόμευση με αυστηρότατες ποινές στους λαθροθήρες».*

Μια ακόμα άποψη που διατυπώθηκε αφορούσε στο να υπάρχει περίοδος που να επιτρέπεται κανονικά το κυνήγι των παράνομων πτηνών.

Υπάρχουν στοιχεία ότι η αυξημένη συνειδητοποίηση των κανόνων διατήρησης μπορεί να οδηγήσει σε αύξηση της συμμόρφωσης (Page&Radomski 2006, Nkonya et al 2008) υποστηρίζοντας τη θεωρία ότι εάν οι κανόνες δεν είναι γνωστοί, οι άνθρωποι δεν μπορούν να αλλάξουν συμπεριφορά. Τα ευρήματα αυτής της μελέτης είναι αντιφατικά με αυτή τη δήλωση. Οι ερωτηθέντες που συμμετείχαν σε μία από τις ευαίσθητες συμπεριφορές που μελετήθηκαν σε αυτή τη μελέτη μη επιλεκτικής παγίδευσης πτηνών για κατανάλωση είχαν σημαντικά καλύτερη γνώση των νόμων για την προστασία της άγριας πανίδας από τους ερωτηθέντες που ισχυρίζονται ότι δεν είχαν εμπλακεί σε αυτές τις συμπεριφορές. Άρα η συμμόρφωση συνδέεται με την αυξημένη ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κανόνες. Ωστόσο, αυτό το αποτέλεσμα πρέπει να ερμηνεύεται με προσοχή. Εκτός από την καλή γνώση των νόμων για την προστασία της άγριας ζωής, οι συμμετέχοντες παραδέχονται ότι η συμμετοχή σε αυτές τις συμπεριφορές ήταν επίσης πιο πιθανό να έχει μια τυπική σχέση με το κυνήγι.

Επιπλέον, τα συμπεράσματα αυτής της μελέτης δείχνουν ότι η γνώση των κανόνων διατήρησης διαδραματίζει κάποιο ρόλο στην απόφαση του ατόμου να συμμορφωθεί με τους εν λόγω κανόνες. Ωστόσο, δεν βρέθηκαν αποδείξεις για την επίδραση της γνώσης

του ατόμου σχετικά με τους κανόνες διατήρησης σχετικά με τη στάση του έναντι και των κοινωνικών κανόνων που διέπουν τις απειλητικές για τη διατήρηση συμπεριφορές. Αυτά τα ευρήματα υποστηρίζουν ωστόσο ότι η συνειδητοποίηση των κανόνων διατήρησης από μόνη της δεν αρκεί για να αλλάξει τις μη συμμορφούμενες συμπεριφορές (Keane et al., 2011) και ότι η καλύτερη κατανόηση των κανόνων, μεταφράζονται σε αλλαγές συμμόρφωσης. Οι Παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή ενός ατόμου να τηρεί τους γνωστούς κανόνες, είναι απαραίτητοι για την ενημέρωση των επιτυχημένων στρατηγικών διατήρησης.

- Από τους Πίνακες παγιδευμένων πτηνών της Υ.Θήρας φαίνεται ότι ο αριθμός των υποθέσεων και αριθμός των πουλιών έχει μια διακύμανση στα διάφορα έτη που σχετίζεται με πολλούς παράγοντες (καιρικές συνθήκες, ξηρασία, σκόνη, Τουριστική κίνηση, ανεργίες και κινητικότητα κυνηγών, αποφασιστικότητα διωκτικών αρχών, αυστηρότητα και χαλαρότητα κάποια έτη). Πρέπει να σημειώσουμε ότι τα στοιχεία 2017 είναι μέχρι τον 4^ο μήνα. Ο μεγάλος αριθμός υποθέσεων του 2017 σχετίζονται με υποθέσεις ξοβεργών ειδικά στη Λευκωσία για την παγίδευση της τσίκλας και του τσακρόστρουθου τον χειμώνα που φαίνεται ότι αυξήθηκε όπως μας είπε και ο κ. Αναγιωτός Πέτρος της Υ.Θ.

5.1.2 Σχολιασμός Αποτελεσμάτων από Ανάλυση SPSS

Από τις αναλύσεις που έγιναν με το SPSS 17, διαπιστώθηκε πράγματι ότι οι σημαντικότεροι κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη θετική στάση των ερωτηθέντων ήταν το φύλο και η εκπαίδευση (Πίνακας απαντήσεων Κεφ.4). Οι άνδρες παρουσίαζαν πιο θετικές στάσεις απ'ό,τι οι γυναίκες

Τα γενικά χαρακτηριστικά των ερωτηθέντων που απαριθμούνται στους παραπάνω πίνακες αντικατοπτρίζουν την επίδρασή τους στην ανθρώπινη στάση απέναντι στην μη επιλεκτική παγίδευση. Το επίπεδο εκπαίδευσης είναι συνήθως ένας από τους σημαντικούς παράγοντες που επηρεάζουν την ανθρώπινη στάση (Røskoft et al., 2003). Ωστόσο, στη μελέτη αυτή, οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες έτσι κι αλλιώς ήταν της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Όσον αφορά το φύλο, ενώ αναμενόταν να υπάρχει διαφορά μεταξύ των ανδρών και γυναικών ως προς την αρνητική στάση απέναντι στη μη επιλεκτική παγίδευση, τελικά τα

στοιχεία δε δηλώνουν σημαντική διαφορά, με τα ποσοστά αρνητικών στάσεων να είναι ιδιαίτερα κοντά.

Σύμφωνα με τις απαντήσεις, οι περισσότεροι συμμετέχοντες με αρνητική στάση απέναντι στην μη επιλεκτική παγίδευση ήταν από την Πάφο, ενώ το μικρότερο από τη Λάρνακα. Αξίζει βέβαια να σημειωθεί ότι το 50% των συνολικών συμμετεχόντων ήταν από τη Λάρνακα, οπότε η συμμετοχή ήταν πολύ μεγαλύτερη, και άρα η παλινδρόμηση θα ήταν αναμενόμενα μεγαλύτερη.

5.2 Συμπεράσματα

Η παράνομη θήρα αποτελεί σημαντική απειλή για τα είδη των πτηνών στη Μεσόγειο και πιο συγκεκριμένα στην Κύπρο που είναι νησί. Η προκαταρκτική μας αξιολόγηση ποσοτικοποίησε την κατά προσέγγιση κλίμακα και το εύρος αυτού του ζητήματος στην περιοχή και εντόπισε υψηλότερες προτεραιότητες, στις οποίες απαιτούνται επείγουσες διορθωτικές ενέργειες για την αντιμετώπιση αυτού του ζητήματος. Η ανασκόπηση επικεντρώθηκε γεωγραφικά στην περιοχή της Μεσογείου και της Κύπρου. Αλλά παρόμοιες πληροφορίες χρειάζονται και από την Κεντρική και Βόρεια Ευρώπη, και την Αραβική Χερσόνησο, στην υποσαχάρια Αφρική και την Κεντρική Ασία, προκειμένου να υπάρχει μια συνολική **εικόνα** σε κλίμακα.

Πραγματοποιήσαμε μια προκαταρκτική εκτίμηση με βάση τα στοιχεία μας, αλλά αποτελεί προτεραιότητα να εφαρμοστεί συστηματική παρακολούθηση της παράνομης θανάτωσης πτηνών και να συγκεντρωθούν και να αξιολογηθούν τέτοια τα δεδομένα σε περιφερειακό – και εθνικό - επίπεδο για να παράγουμε πιο ισχυρά δεδομένα, όπως προτείνει ο οδηγός βέλτιστης πρακτικής για τον έλεγχο της παράνομης θανάτωσης και της θήρας πτηνών (BirdLife International 2015c). Ο οδηγός στοχεύει στη διευκόλυνση επέκτασης της παρακολούθησης, στην αύξηση της ευρωστίας των υπαρχόντων και νέων συστημάτων και στη στήριξη της ανάπτυξης μιας πιο συντονισμένης προσέγγισης σε ολόκληρη την περιοχή και πέρα από αυτήν. Αυτό θα επέτρεπε στους ενδιαφερόμενους φορείς να παρακολουθούν τις τάσεις, να αξιολογούν τη βιωσιμότητα, να επιδιώκουν δράσεις και να παρακολουθούν την αποτελεσματικότητα των νομοθετικών διατάξεων σχετικά με το ζήτημα.

Η διατήρηση και η αειφόρος χρήση των πληθυσμών των πτηνών στην Κύπρο απαιτούν καλύτερη γνώση, αποτελεσματικότερη νομοθεσία και ισχυρότερη επιβολή του νόμου. Οι ενδιαφερόμενοι φορείς, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνητικών υπηρεσιών και οργανισμών, κυνηγετικών ομάδων, ΜΚΟ και μέσω των διεθνών πολιτικών, θα πρέπει να ενισχύσουν τις προσπάθειες και τον συντονισμό για την αντιμετώπιση αυτού του πιεστικού ζητήματος για τη διατήρηση των πτηνών.

Είναι σημαντικό όμως να σημειωθεί ότι ένας αριθμός συμμετεχόντων θεωρεί ότι το αμπελοπούλι είναι συνυφασμένο με την Κύπρο και την ιστορία του νησιού. Είναι μια άποψη που υπάρχει σαφώς στην κοινωνία, άρα δεν μπορεί να αγνοηθεί. Ειδικά από τη στιγμή που υπάρχει ζήτηση για αμπελοπούλια. Επομένως θα πρέπει να υπάρχει στρατηγικός σχεδιασμός έτσι ώστε να ικανοποιηθεί η ζήτηση που υπάρχει και αποτυπώνεται στο ερωτηματολόγιο της έρευνας αυτής (με πέραν το 50% των ερωτηθέντων να τρώνε αμπελοπούλια). Αυτό θα μπορούσε εν μέρη να γίνει μέσω του επιλεκτικού κυνηγιού που θα μπορούσε να γίνεται με συγκεκριμένη άδεια και αυστηρά κριτήρια (βλέπε Μάλτα και Εαρινό κυνήγι 15 μισές μέρες). Ο στόχος δηλαδή του στρατηγικού σχεδιασμού είναι να αντιμετωπιστεί η μη επιλεκτική παγίδευση πουλιών, έτσι ώστε και να μειωθεί το παράνομο κυνήγι και οι παράνομες χρήσεις μεθόδων παγίδευσης, αλλά και η πώληση αμπελοπουλιών από παράνομους με μη επιλεκτικές μεθόδους με κέρδη μεγάλα αφορολογητα ποσά. Το Ταμείο Θήρας με τα στατιστικά στοιχεία που έχει δηλώσει προτείνει να χρησιμοποιείται το 7% των γεννήσεων του μεγάλου πληθυσμού των αμπελοπουλιών που έχουν κύκλο ζωής 2 χρόνια, και που όπως είδαμε και στη βιβλιογραφική ανασκόπηση δεν ανήκουν σε είδη ψηλού κινδύνου για μείωση του πληθυσμού τους, έχουν υψηλή γεννητικότητα και μειωμένο ενδοειδικό ανταγωνισμό.

Ακόμα είναι λογικό ότι από ηθικής πλευράς οι θηροφύλακες και η αρμόδια αρχές πάταξης θα είναι πιο αμείλικτες με παραβάτες εφόσον εφαρμοστεί ο στρατηγικός σχεδιασμός στο τομέα του αμπελοπουλιού, αφού δεν θα υπάρχει πλέον η δικαιολογία πιάνουμε λίγα για να φάμε.

Η έρευνα μας στο σύνολο της δεν καταδικάζει εν γένει την θανάτωση/παγίδευση των αμπελοπουλιών, αλλά κυρίως τις παράνομες μη επιλεκτικές δράσεις που είναι η πιο μαζικές και ζημιογόνες. Το γεγονός ότι υπάρχουν τόσες φωνές που ζητούν να αυξηθούν

τα μέτρα εναντίων των μηχανούων και δικτύων, αλλά και να οριοθετηθούν πιο σωστά οι περίοδοι και τα είδη και ο τρόπος κυνηγιού είναι κάτι που πρέπει προφανώς να ληφθεί υπόψη, αφού σε κάθε περίπτωση το πρόβλημα γεννάται από την παράνομη θήρα και τις μη επιλεκτικές μεθόδους όπου σήμερα χρησιμοποιούνται πολλά σύγχρονα μέσα και μέθοδοι που είναι καταστροφικές (μακριά δίκτυα, ηχοπαραγωγές συσκευές, χρονοδιακόπτες, μεγάφωνα, μεγάλες μπαταρίες αυτοκινήτων, usb , mp3, κλπ.). Ακόμα φαίνεται ότι δεν γίνεται σωστός καθορισμός στόχων και πάταξη.

5.3 Προτάσεις

Βασιζόμενοι στα συμπεράσματα, συντάσσονται εδώ συστάσεις που στοχεύουν σε τρία επίπεδα δράσεων, εστιάζοντας κυρίως στον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να υποστηρίξει τα κράτη μέλη στην καλύτερη επιβολή της νομοθεσίας για τη μείωση της παράνομης παγίδευσης και του εμπορίου στην ΕΕ και την επίτευξη των στόχων της Στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα. Το σημαντικότερο μήνυμα είναι ότι πρέπει να συνεχιστεί και να υποστηριχθεί από το εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο το συνεργατικό και εποικοδομητικό έργο των ΜΚΟ για την προστασία των πτηνών και των ενώσεων κυνηγών ώστε να καταπολεμήσουν το θέμα. Πρέπει να επισημανθούν όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των πολιτικών, των μέσων μαζικής ενημέρωσης, του ευρύτερου κοινού, των κυνηγών, των αλιέων, των αγροτών, των κατοίκων της υπαίθρου κ.λπ., προκειμένου να υπογραμμιστούν με συγκεκριμένα παραδείγματα η απώλεια βιοποικιλότητας και η συμμετοχή οργανωμένων εγκληματών σε πολλούς τομείς.

5.3.1 Σε εθνικό επίπεδο

Καταρχάς σε εθνικό επίπεδο, πρέπει να σημειωθεί ότι το Ταμείο Θήρας έχει ήδη αρχίσει να παίρνει μια σειρά από μέτρα.

- (1) Η νομοθεσία καθορίζει όλα τα μέσα σύλληψης πτηνών (δίκτυα, ξόβεργα, συρματοθηλιές, ηχοπαραγωγικές συσκευές, δολώματα κλπ). Πλην του κυνηγετικού όπλου σε συγκεκριμένες περιοχές και περιόδους ως απαγορευμένα μέσα.

- (2) Απαγορευμένες περιοχές κυνηγίου. Είναι περιοχές όπου απαγορεύεται η κυνηγετική δραστηριότητα. Γίνεται αξιολόγηση και επανακαθορισμός των ορίων των περιοχών αυτών κάθε χρόνο.
- (3) Απαγορεύεται η εκπαίδευση σκύλων στις τρεις περιοχές κατά την περίοδο της Άνοιξης.(καλύτερος έλεγχος και καθορισμός περιοχών σκύλων)
- (4) Απαγόρευση και αυστηρός έλεγχος εισαγωγής: Δικτύων, Παγίδων, Συσκευών μίμησης φωνών πουλιών.

Ενημέρωση –Εκπαίδευση –Διαφώτιση Κοινού

- (1) Επιμορφωτικά μαθήματα και εξέταση στους αήττητες πρώτης άδειας κυνηγίου.
- (2) Ενημερωτικά Φυλλάδια/ τρίπτυχα προς διάθεση του κοινού.
- (3) Διαλέξεις σε σχολεία δημοτικής και μέσης εκπαίδευσης.
- (4) Διαλέξεις σε κυνηγετικούς συλλόγους και κοινότητες.
- (5) Συνέδρια και σεμινάρια σε συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες.

Με βάση τις αρχές αυτές προτείνονται τα ακόλουθα:

- (1) Ευαισθητοποίηση σχετικά με τα τοπικά ζητήματα και παράνομες ενέργειες Η ευαισθητοποίηση σχετικά με τα ζητήματα που εκδηλώνονται στα κράτη μέλη αποτελεί απαραίτητο μέσο για την αντιμετώπιση των ζητημάτων.
- (2) Μέσα από την εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο, τα ενδιαφερόμενα μέρη (ΜΚΟ, Σύλλογοι, ομάδες) κοινωνικά Σύνολα) ενδέχεται να αποτελέσουν φορείς για μια αποτελεσματική επικοινωνιακή εκστρατεία.
- (3) Βελτίωση και επιβολή των κανονισμών Τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόσουν τις ιδέες που υπάρχουν και εφαρμόζονται σε ορισμένες χώρες για τη βελτίωση της νομοθεσίας, όπως για παράδειγμα η αντιστροφή του βάρους της απόδειξης, η αναθεώρηση της ευθύνης ή η σύνδεση των επιδοτήσεων με την παρουσία ορισμένων ειδών.

Επιπλέον, οι εμπειρίες στην εκπαίδευση και τη συνεργασία μεταξύ των ειδικευμένων μονάδων, της αστυνομίας, των τελωνείων, των εισαγγελέων, των δικαστών κ.λπ. μπορούν να διαδοθούν σε άλλα κράτη μέλη. Ένας άλλος πιθανός τρόπος για τον έλεγχο των παράνομων δραστηριοτήτων θα ήταν η αύξηση των περιοχών στις οποίες απαγορεύεται το κυνήγι ή η εργασία κατά τις περιόδους κυνηγιού. Αυτό θα μπορούσε να

γίνει είτε με τη συντόμευση των περιόδων κυνηγιού,. Εναλλακτικά, η εναρμόνιση των περιόδων κυνηγιού διαφόρων ειδών πτηνών θα μπορούσε να συμβάλει στη μείωση της παράνομης θανάτωσης των λανθασμένων ειδών κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία ενδέχεται να σκοτωθούν άλλα είδη.

Αυτό θα μπορούσε επίσης να συμβάλει στην επιβολή της νομοθεσίας, δεδομένου ότι θα ήταν ευκολότερο να εντοπιστούν δραστηριότητες πυροβολισμού σε παράνομες περιοχές ή σε παράνομες περιόδους. Μία πιθανή λύση για την αποφυγή των φαινομένων συμφόρησης στα δικαστήρια θα ήταν να δοθεί μεγαλύτερη δύναμη στις μονάδες επιτηρήσεις του πεδίου. Η παροχή περισσότερων εξουσιών θα μπορούσε να είναι ένας τρόπος να διασφαλιστεί ότι οι ενέργειές τους είναι πιο αποτελεσματικές για την αποθάρρυνση των λαθροκυνηγών. Στη Φλάνδρα (Βέλγιο) τα διοικητικά πρόστιμα που αποφασίστηκαν από μια ειδική μονάδα αποδεικνύονται υψηλότερα από τα ποινικά πρόστιμα.

Η έλλειψη ανθρώπινων, οικονομικών και υλικών πόρων είναι ένα ζήτημα που μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο σε επίπεδο κρατών μελών και το οποίο εξαρτάται και από την τοπική κατάσταση. Σε κράτη μέλη όπου το ζήτημα είναι ήσσονος σημασίας ή περιφερειακά, οι ανάγκες είναι διαφορετικές από ό, τι στις χώρες διαμετακόμισης, όπου η συμμετοχή των τελωνείων και των συνοριακών ελέγχων είναι σημαντική ή σε σχέση με τις χώρες όπου το ζήτημα είναι πιο διαδεδομένο. Επιπλέον, τα στοχευόμενα είδη και τα είδη των θεμάτων είναι διαφορετικά και απαιτούν διαφορετικά μέσα για την αντιμετώπισή τους.

Η ορθή και συνετή διαχείριση, η διατήρηση και η προστασία της άγριας ζωής είναι οι παράγοντες που θα εξασφαλίσουν ευοίωνες προοπτικές για το κυνήγι, ώστε να μπορέσουν οι κύπριοι κυνηγοί να κληροδοτήσουν, σε σωστές βάσεις, το άθλημα στις επόμενες γενιές.

Μια άλλη ενέργεια που θα ήταν χρήσιμη για την εφαρμογή θα ήταν η οργάνωση προγράμματος ευαισθητοποίησης και προβολής ώστε να σταματήσει η αρνητική **εικόνα** κρατών που διαθέτουν διαφορετικές συνήθειες και κουλτούρα. Θα μπορούσε η κουλτούρα και η ιστορία της Κύπρου να δείξει ότι τα αμπελοπούλια παγιδεύονταν από αρχαιοτάτων χρόνων και ότι μετά το 1974 κηρύχτηκαν παράνομη ασχολία. Είναι σημαντικό να ειπωθεί ότι παρόμοιες υποθέσεις έχουν προκύψει και σε άλλες χώρες,

καθώς πολλές δραστηριότητες που κάποτε θεωρούνταν μέρος της παράδοσης, όπως το κυνήγι της αλεπούς στην Αγγλία, ή το ορτολανγκ (λίγο πιο μεγάλο πτηνό από το αμπελοπούλι) στη Γαλλία, ή η φαλινοθηρία στην Ιαπωνία, η θανάτωση πολλών φωκιών στην Αλάσκα και πολλά άλλα παραδείγματα. Στις σύγχρονες ανεπτυγμένες κοινωνίες έχουν κατακριθεί σημαντικά, και ίσως υπερβολικά και σκόπιμα πολλές φορές χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η γνώμη των τοπικών κοινωνιών που σε όλες τις περιπτώσεις αυτές η συνήθειες ή και η τεχνικές χρησιμοποιούνταν παραδοσιακά και έχουν διαφορετική σημασία σε διαφορετικούς χωρικούς πληθυσμούς.

Ακόμα θα μπορούσαν να γίνουν επιστημονικές καταγραφές και μελέτες σε μεγάλη κλίμακα για τις τάσεις του πληθυσμού διάφορων άγριων πτηνών, πέρα από τις απογραφές και τις εκτιμήσεις του IUCN, το οποίο θεωρεί τους πληθυσμούς των αμπελοπουλιών σταθερούς για το 2017 στη Μεσόγειο ή εν δυνάμει ελαφρώς αυξανόμενους το 2008. Αλλά και γενικότερα για τάσης και μελλοντικά πρότυπα.

5.3.2 Σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η στήριξη των κρατών μελών για την επιβολή των νόμων στον τομέα αυτό αφήνεται στην εθνική κυριαρχία των κρατών, αλλά όπως δείχνει το παράδειγμα της Κύπρου, οι εθνικές κυβερνήσεις που έχουν τη βούληση να αλλάξουν την κατάσταση μπορούν να βοηθήσουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να επιβάλει κανονισμούς λειτουργίας. Είναι επίσης σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι καταστάσεις που έχουν βελτιωθεί δεν θα επιδεινωθούν αργότερα. Η ΕΕ μπορεί να υποστηρίξει τα κράτη μέλη στην επιβολή της νομοθεσίας παρέχοντας οδηγίες για την ερμηνεία (τυπικά και ανεπίσημα), τη διάδοση βέλτιστων πρακτικών, την εφαρμογή εκπαιδευτικών σεμιναρίων σε επίπεδο ΕΕ ή τη χρηματοδότηση σχεδίων (π.χ. INTERREG και LIFE). Επιπλέον, τα αιτήματα και οι δηλώσεις της Επιτροπής που υπογραμμίζουν ότι το ζήτημα θεωρείται σημαντικό, μπορεί να είναι χρήσιμα για την απόδοση υψηλότερων προτεραιοτήτων στο ζήτημα σε εθνικό επίπεδο και για την παροχή καλού παραδείγματος για τον τρόπο προσέγγισης των ενδιαφερόμενων μερών.

Αύξηση της ευαισθητοποίησης του ευρύτερου κοινού και εμπλεκόμενων φορέων σχετικά με το θέμα. Περισσότερες δραστηριότητες προώθησης που δείχνουν την έκταση του προβλήματος προκειμένου να ενημερωθεί το κοινό για το θέμα. Επιπλέον, κυνηγοί, αγρότες, συλλέκτες πτηνών, που μπορεί να γίνου παγιδευτές πρέπει να είναι

περισσότερο και καλύτερα εκπαιδευμένοι και ευαισθητοποιημένοι. Όπως και στην περίπτωση της Φινλανδίας, η εισαγωγή μιας απαίτησης που συνδέεται με την παρουσία πτηνών, η επιβράβευση θετικών δραστηριοτήτων από τους αγρότες και η μείωση των αρνητικών δραστηριοτήτων μπορεί επίσης να εφαρμοστεί σε γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα επιδοτήσεων.

Η ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινού όπου ειδικά σχέδια χρηματοδοτούνται ήδη από την ΕΕ και θα επωφεληθούν από περαιτέρω χρηματοδότηση μέσω του Life, ενδεχομένως διευρύνοντας τις σε εκστρατείες της ΕΕ. Η υποστήριξη του βιώσιμου τουρισμού μπορεί να είναι μια άλλη δυνατότητα. Όπως εντοπίστηκαν στην Κύπρο και την Ελλάδα, πολλοί παρατηρητές (bird-watchers) είναι δυνητικοί τουρίστες.

Αντίθετα, οι ενδιαφερόμενοι τουρίστες και ειδικά οι πτηνοπαρατηρητές ενδέχεται να αποφύγουν να ταξιδεύουν σε περιοχές όπου το παράνομο κυνήγι πουλιών είναι γνωστό. Τα είδη και τα θέματα σε διαφορετικά κράτη μέλη, ενώ διαφορετικά, αφορούν όλα τα είδη πτηνών και ορισμένα θέματα είναι αρκετά παρόμοια κατά συνέπεια, θα μπορούσαν να προβλεφθούν εκστρατείες σε επίπεδο ΕΕ για το θέμα αυτό (BirdLife, 2011, Terra cypria 2010)

- Αύξηση της ευαισθητοποίησης των αρχών επιβολής του νόμου. Μια γενική θεωρεία αυτής της έρευνας επισημαίνει οι δικαστές και η αρχές συχνά θεωρούν αυτές τις παράνομες πρακτικές ως δευτερεύοντα εγκλήματα.

Για το ζήτημα αυτό θα μπορούσαν να αναπτυχθούν ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ χωρών για την προώθηση ορθών πρακτικών. Η Επιτροπή θα μπορούσε να έχει επιρροή στην πρόταση να αυξηθεί η προτεραιότητα της στοχοθέτησης της προστασίας της άγριας πανίδας και ιδιαίτερα της προστασίας των πτηνών στα προγράμματά τους.

- Έκδοση κανονισμών για το εμπόριο πτηνών και σύνδεση με τη CITES και τους κανονισμούς της ΕΕ για το εμπόριο άγριας χλωρίδας και πανίδας

Μέχρι σήμερα, απαιτείται πιστοποιητικό μόνο για το εμπόριο ειδών πτηνών που απαριθμούνται στην CITES και εφαρμόζονται στην ΕΕ μέσω των κανονισμών (338/97139 και 865/2006140). Παρόμοιο έγγραφο θα μπορούσε να προβλεφθεί για τα προστατευόμενα είδη. Ένα τέτοιο έγγραφο θα πρέπει να αποδεικνύει ότι το δείγμα

αποκτάται και μεταφέρεται νομίμως. Το έγγραφο αυτό θα απαιτείτο τότε για συναλλαγές με αυτά τα πουλιά. Τέλος, καθώς το πρότυπο και οι πρακτικές του παράνομου εμπορίου είναι πολύ όμοια μεταξύ των ειδών CITES, η συζήτηση για το πρόβλημα αυτό στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της ομάδας επιβολής της CITES της ΕΕ μπορεί επίσης να είναι χρήσιμη.

- Αύξηση της πληροφόρησης σχετικά με το ζήτημα. Είναι αξιοσημείωτο ότι μόνο η Κύπρος αναφέρει οτιδήποτε σχετίζεται με παράνομες δραστηριότητες και λαθροθηρία στην έκθεσή της (ΕΚ 2009). Περαιτέρω και ακριβέστερες πληροφορίες σχετικά με τις παράνομες δραστηριότητες, τις τάσεις στα πτηνά που βρέθηκαν νεκρά ή παγιδευμένα κ.λπ. θα βοηθούσαν στην καλύτερη κατανόηση του θέματος και στη συγκέντρωση δεδομένων που θα αναγνωρίζονταν από όλους τους ενδιαφερόμενους ως ισχυρά.
- Η εφαρμογή μιας κοινής βάσης δεδομένων της ΕΕ θα ήταν ένας πιθανός τρόπος για να βελτιωθεί το ζήτημα της παράνομης παγίδευσης, αλλά και ο πιο εύκολος εντοπισμός του οργανωμένου εγκλήματος γύρω από τη θανάτωση, την παγίδευση και εμπόριο πτηνών και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών επιβολής. Θα μπορούσε επίσης να βοηθήσει τους εμπειρογνώμονες σχετικά με το θέμα πώς θα πρέπει να επέμβουν σε περίπτωση διασυνοριακών ζητημάτων (π.χ. κυνηγοί από το κράτος μέλος Α που διεξάγουν παράνομες δραστηριότητες στο κράτος μέλος Β). Για να κατανοήσουμε τους οδηγούς της θνησιμότητας των πουλιών, απαιτούνται συγκεκριμένα δεδομένα που στοχεύουν ένα συγκεκριμένο είδος και το περιβάλλον τους.
- Άλλες δράσεις που πρέπει να εφαρμοστούν για τη μείωση απώλειας των πτηνών Η μελέτη εστιάστηκε σε παράνομες δραστηριότητες που θέτουν σε κίνδυνο τα πουλιά. Ωστόσο, οι παρεκκλίσεις που παρέχονται στα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο. 9 του ΒD περιπλέκουν την επιβολή της νομοθεσίας. Μάλιστα, μειώνουν τη σαφήνεια σχετικά με το τι είναι νόμιμο ή όχι για τις αρχές και τους δικαστές, καθώς και για το κοινό. Επομένως, υπάρχει ανάγκη για τα κράτη μέλη και την ΕΕ να επανεξετάσουν τις παρεκκλίσεις, ιδίως όσον αφορά τη χρήση μη επιλεκτικών μεθόδων θανάτωσης (ξόβεργα, παγίδες θραύσης). Τέτοιες εξαιρέσεις από το ΒD θέτουν σε κίνδυνο την επιβολή τους σε άλλες χώρες και εμποδίζουν την ορθή δίωξη του εγκλήματος των πτηνών. Αυτό που είναι νόμιμο σε ένα κράτος μέλος

δεν μπορεί να είναι σοβαρό έγκλημα σε άλλο κράτος μέλος. Αντί για νέες παρεκκλίσεις, οι οποίες συχνά χρησιμεύουν για τη νομιμοποίηση των μεθόδων παράνομης θανάτωσης ή για τη θανάτωση προστατευόμενων ειδών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προωθήσουν την επιβολή της ΔΠ βάσει παραδειγμάτων βέλτιστης πρακτικής και εμπειρίας επιτυχημένης αλλαγής.

- Δράσεις που μπορούν να υλοποιηθούν μέσω του διαλόγου μεταξύ των ενδιαφερομένων. Η πρωτοβουλία βιώσιμου κυνηγιού ήταν μια συνεργασία μεταξύ κυνηγών και ΜΚΟ προστασίας πτηνών στην ΕΕ. Η ιδέα πίσω από αυτή την πρωτοβουλία απαιτεί δράσεις για την επίλυση τοπικών συγκρούσεων. Αμφότερα τα μέρη ανησυχούν για την παράνομη παγίδευση και το εμπόριο πτηνών και τη μείωση του προβλήματος. Οι ΜΚΟ για προστασία των πτηνών συμμετέχουν για την καλύτερη προστασία των πτηνών και οι κυνηγοί επωφελούνται για τη βελτίωση της δραστηριότητάς τους. Οι κοινές ομάδες συμφερόντων αποδείχθηκαν επιτυχείς στη Γερμανία και θα μπορούσαν να εφαρμοστούν σε άλλα κράτη μέλη.
- Μια άλλη ενέργεια που θα ήταν χρήσιμη για την εφαρμογή θα ήταν η οργάνωση ενός πανευρωπαϊκού προγράμματος ευαισθητοποίησης σε όλα τα κράτη μέλη με γνώμονά όμως και τον σεβασμό σε συνήθειες που πηγάζουν από την κουλτούρα και την παράδοση της διαφορετικότητας των λαών.
- Επιβολή του Χάρτη για Βιώσιμο Κυνήγι. Ο αριθμός των πτηνών που θανατώνονται στην ΕΕ με άμεση ανθρώπινη παρέμβαση γενικά, είναι άγνωστος. Η εξακρίβωση ότι οι πληθυσμοί των πτηνών είναι υγιείς και ότι η χρήση τους είναι βιώσιμη με βάση δημογραφικές τάσεις/στατιστικές και εκτιμήσεις για άλλες απώλειες είναι αναγκαία.
- Όπως σε άλλες προσπάθειες διατήρησης, τα αποτελέσματα της παρακολούθησης της παράνομης θανάτωσης πτηνών πρέπει να δημοσιοποιηθούν και να κοινοποιηθούν στο κοινό, αυτό ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ιδιαίτερες προκλήσεις όπως:
  - (α) Χαμηλή επίγνωση επιπτώσεων της παράνομης θανάτωσης πτηνών μεταξύ του κοινού και των αρχών.

(β) Οι παράνομες δραστηριότητες μπορούν να θεωρηθούν ως πολιτιστικό δικαίωμα ή μέρος της πολιτιστικής κληρονομιάς και παραδόσεων, και απαιτείται μεγάλη προσοχή για να εξασφαλιστεί ότι οι επικοινωνίες είναι ευαίσθητες και πολιτιστικά κατάλληλες

Αποφυγή ανταγωνισμού μεταξύ των τοπικών κοινοτήτων που ενδέχεται να ανταποκριθούν αρνητικά στις απόψεις των εξωτερικών προσώπων, προσαρμόζοντας τα μηνύματα προς το κοινό και χρησιμοποιώντας τοπικούς φορείς για την επικοινωνία μηνυμάτων

Οι πολύπλοκοι τρόποι με τους οποίους εξαρτώνται οι άνθρωποι από το φυσικό περιβάλλον εκφράζονται όλο και περισσότερο από πλευράς υπηρεσιών οικοσυστήματος, στις οποίες συχνά αποδίδονται οικονομικές αξίες που βοηθούν στη λήψη αποφάσεων. Η βασική προσέλευση της έννοιας των υπηρεσιών οικοσυστήματος στους συντηρητές έγκειται στη δυνατότητα κερδοφόρων αποτελεσμάτων, όπου η αξία μιας υπηρεσίας οικοσυστήματος εξαρτάται από την υψηλή βιολογική ποικιλότητα και δεν μπορεί να αυξηθεί τροποποιώντας την (Adams 2014)

Οι τοπικές κοινωνίες που επηρεάζονται από τις προσπάθειες διατήρησης είναι συνήθως αγροτικοί πληθυσμοί. Αυτές οι αγροτικές κοινότητες συχνά εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τους φυσικούς πόρους για την επιβίωσή τους (Bishop, 1999). Και είναι ευάλωτα σε πολιτικούς, οικονομικούς και κοινωνικοπολιτικούς παράγοντες που επηρεάζουν. Η αποτίμηση του οικοσυστήματος γίνεται έπειτα θεμέλιο με βάση το οποίο μπορούν να αξιολογηθούν οι τοπικές ανάγκες, οι δραστηριότητες και η εξάρτηση από τους φυσικούς πόρους (Vedeld et al., 2004).

Υπάρχουν επίσης αρκετές ευκαιρίες για πιο αποτελεσματική επικοινωνία με τον πληθυσμό και ευαισθητοποιήσεις ενάντια στην μη επιλεκτική παγίδευση:

- (1) Στόχευση νεότερων ηλικιακών ομάδων οι οποίες έχουν απόψεις που μπορεί να φιλικές στη διατήρηση και προστασία από την μη επιλεκτική παγίδευση από ότι οι ηλικιωμένοι.
- (2) Αξιοποίηση της δημοτικότητας και ευρύτερα αποδεκτών ατόμων για να συμμετάσχουν εκστρατεία.

- (3) Συμμετοχή των αρχών, προσφέροντάς τους την ευκαιρία να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να δηλώσουν την πρόθεσή τους να αυξήσουν τις προσπάθειές τους για την αντιμετώπιση του θέματος, αντί να γίνονται στόχος κριτικής-επίρριψη ευθυνών.
- (4) Υποστήριξη των διαφόρων υπηρεσιών/δικαστών/αστυνομικών για την καλύτερη χρήση των αποτελεσμάτων από την παρακολούθηση της παρανομίας.
- (5) Επικέντρωση στην περιβαλλοντική αποτίμηση (Sagoff 2004, Simpson,2007). Η μεθοδολογία της περιβαλλοντικής αποτίμησης έχει αυξηθεί για τους σκοπούς της εκτίμησης των επιλογών πολιτικής σε σχέση με τον άνθρωπο, για ευημερία και τις παγκοσμίως διαδεδομένες οικονομίες

Για να μεγιστοποιηθεί η υποστήριξη των εθνικών φορέων (ιδίως των θεσμικών οργάνων), μέσω είτε οικονομικής, τεχνικής, νομικής, ηθικής είτε διαφημιστικής υποστήριξης, είναι σημαντικό η παρακολούθηση της παράνομης θανάτωσης πτηνών να οδηγήσει σε εθνικές προτεραιότητες και πολιτικές διαδικασίες. Κατά συνέπεια, είναι εξ αρχής σημαντικό να εντοπίζονται οι πιθανοί τελικοί χρήστες των δεδομένων και να διασφαλίζεται ότι οι ανησυχίες και οι ανάγκες τους αντιμετωπίζονται επαρκώς από το σύστημα. Αυτό αφορά τις κυβερνητικές υπηρεσίες, ιδίως εκείνες που είναι υπεύθυνες για την άγρια πανίδα, τους οικοτόπους, τις προστατευόμενες περιοχές και τη ρύθμιση για τη θήρα (έκδοση αδειών κ.λπ.). Ιδιαίτερα σημαντικοί τελικοί χρήστες για τον εντοπισμό είναι εκείνοι που είναι υπεύθυνοι για την αναφορά σε περιφερειακά μέσα όπως οι οδηγίες για τα πτηνά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή για τους οικοτόπους και οι Περιβαλλοντικές συμφωνίες όπως η Σύμβαση για τα μεταναστευτικά είδη (CMS), η συμφωνία AEWA, η σύμβαση Ramsar για τους υγροτόπους και η σύμβαση της Βέρνης για τη διατήρηση της άγριας πανίδας και των φυσικών οικοτύπων στην Ευρώπη.

Η παρέκκλιση από την οδηγία για τα πουλιά στη Μάλτα θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως προηγούμενο για να υποστηριχτεί ο στρατηγικός σχεδιασμός 2016-2020 του Υπουργείου Εσωτερικών και θα μπορούσε να εφαρμοστεί κάτω από πολλές προϋποθέσεις και αυστηρούς νόμους όσο αφορά την επιλεκτική παγίδευση των αμπελοπουλιών κατά την φθινοπωρινή μετανάστευση.

Σύμφωνα με την πρωτοβουλία για βιώσιμο κυνήγι Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προώθησε νέο διάλογο μεταξύ οργανισμών που ασχολούνται με τη διατήρηση και τη συνετή χρήση

των πτηνών .επιτρέπονται η παρελκύσεις στο κυνήγι, ακόμα και μέσα σε περιοχές Natura 2000.

Παράρτημα:

Παράρτημα Α:

Α 1. 155 ειδή πτηνών που επηρεάζονται από την παράνομη παγίδευση

Στον πιο κάτω πίνακα 15 παρουσιάζονται με βάση τις πηγές φαίνεται να υπάρχουν 155 επιβεβαιωμένα είδων που επηρεάζονται από την παράνομη παγίδευση, ωστόσο ο πραγματικός αριθμός μπορεί να είναι μεγαλύτερος. (BirdLife International)

Πίνακας 16: 155 ειδή πτηνών που επηρεάζονται από την παράνομη παγίδευση				
A/A	Αγγλική Κοινή Ονομασία	Επιστημονικό όνομα	Κοινή Κυπριακή ονομασία	Υποδεικνύει είδη υπό απειλή (Σημ. 1)
1	Little Bittern	<i>Ixobrychus minutus</i>	Νανορωδιός	*
2	Black-crowned Night Heron	<i>Nycticorax nycticorax</i>	Νυχτοκόρακας	*
3	Squacco Heron	<i>Ardeola ralloides</i>	Βορτακοφάς	*
4	Pallid Harrier	<i>Circus macrourus</i>	Ασπροσιάχινο	*
5	Hen Harrier	<i>Circus cyaneus</i>	Ορνιθοσιάχινο	*

6	Western Marsh Harrier	<i>Circus aeruginosus</i>	Βαλτοσιάχινο	*
7	Montagu's Harrier	<i>Circus pygargus</i>	Καμποσιάχινο	*
9	Northern Goshawk	<i>Accipiter gentilis</i>	Διπλοσιάχινο	
10	Lesser kestrel	<i>Falco naumanni</i>	Κιρκινέζι	*
11	Common Kestrel	<i>Falco tinnunculus</i>	Κίτσης	*
12	Red-footed falcon	<i>Falco vespertinus</i>	Μαυροφάλκονο	*
13	Merlin	<i>Falco columbarius</i>	Νανοφάλκονο	*
14	Eurasian Hobby	<i>Falco subbuteo</i>	Δεντροφάλκονο	
15	Peregrine Falcon	<i>Falco peregrinus</i>	Ζάνος	*
16	Common Quail	<i>Coturnix coturnix</i>	Ορτόκι	*
17	Chukar Partridge	<i>Alectoris chukar</i>	Περτίτζι	*
18	Black Francolin	<i>Francolinus francolinus</i>	Φραγκολίνα	*
19	Water Rail	<i>Rallus aquaticus</i>	Μαυροπουλάδα	
20	Little Crane	<i>Porzana parva</i>	Μικροπουλάδα	*
21	Common Moorhen	<i>Gallinula chloropus</i>	Αρκοπετεινάρο	
22	Spotted Crane	<i>Porzana porzana</i>	Στικτοπουλάδα	*
23	Eurasian Stone-curlew	<i>Burhinus oedipnemos</i>	Τρουλλουρία	*
24	Eurasian Woodcock	<i>Scolopax rusticola</i>	Πικάτσα	*
25	European Turtle Dove	<i>Streptopelia turtur</i>	Τρυγόνι	*
26	Eurasian Collared Dove	<i>Streptopelia decaocto</i>	Φιλικουτούνι	
27	Common Cuckoo	<i>Cuculus canorus</i>	Κούκος	*
28	Great Spotted Cuckoo	<i>Clamator glandarius</i>	Καλοχρονιά	*
29	Barn Owl	<i>Tyto alba</i>	Αθροποπούλλι	*
30	Cyprus scops owl	<i>Otus scops cyprius</i>	Θουπί	*
31	Little Owl	<i>Athene noctua</i>	Κουκκουφκιάος	*
32	Short-eared owl	<i>Asio flammeus</i>	Βαλτόθουπος	*
33	Long-eared Owl	<i>Asio otus</i>	Αρκόθουπος	*
34	European Nightjar	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Νυκτοπούλλι	*
35	Common swift	<i>Apus apus</i>	Πετροχελίδονο	
36	Eurasian Hoopoe	<i>Upupa epops</i>	Πουπούξιος	*
37	Common Kingfisher	<i>Alcedo atthis</i>	Αλκυόνη	*
38	European Bee-eater	<i>Merops apiaster</i>	Μελισσοφάγος	*
39	Blue-cheeked Bee-eater	<i>Merops persicus</i>	Πράσινος Μελισσοφάγος	
40	European Roller	<i>Coracias garrulus</i>	Κράγκα	*
41	Eurasian Wryneck	<i>Jynx torquilla</i>	Θερκοπούλλι	*
42	Greater Short-toed Lark	<i>Calandrella brachydactyla</i>	Τρασηλούδα	*
43	Calandra lark	<i>Melanocorypha calandra</i>	Μαυροτράσιλος	*
44	Eurasian Skylark	<i>Alauda arvensis</i>	Τρασιήλα	*
45	Woodlark	<i>Lullula arborea</i>	Πευκοτρασιήλα	*
46	Crested Lark	<i>Galerida cristata</i>	Σκορταλλός	*
47	Bimaculated Lark	<i>Melanocorypha bimaculata</i>	Στεποτράσιλος	
48	Lesser short-toed lark	<i>Calandrella rufescens</i>	Ερημοτρασηλούδα	*
49	Common House Martin	<i>Delichon urbicum</i>	Ασπροχελίδονο	*

50	Sand Martin	<i>Riparia riparia</i>	Οχθογελίδο	*
51	Barn Swallow	<i>Hirundo rustica</i>	Χελιδόνι	*
52	Red-rumped Swallow	<i>Cecropis daurica</i>	Μιλτογελίδο	
53	Tawny Pipit	<i>Anthus campestris</i>	Ωχρογαλούδι	*
54	Yellow Wagtail	<i>Motacilla flava flavissima</i>	Τζιτρινοζευκαλάτης	
55	White Wagtail	<i>Motacilla alba</i>	Ασπροζευκαλάτης	
56	Meadow Pipit	<i>Anthus pratensis</i>	Λιβαδογαλούδι	
57	Tree Pipit	<i>Anthus trivialis</i>	Δενδρογαλούδι	
58	Red-throated Pipit	<i>Anthus cervinus</i>	Κοτσινογαλούδι	
59	Water Pipit	<i>Anthus spinoletta</i>	Νερογαλούδι	
60	Grey Wagtail	<i>Motacilla cinerea</i>	Σταχτοζευκαλάτης	
61	Citrine Wagtail	<i>Motacilla citreola</i>	Κιτροζευκαλάτης	
62	Richard's Pipit	<i>Anthus richardi</i>	Διπλογαλούδι	
63	Eurasian Wren	<i>Troglodytes troglodytes</i>	Τρυποκάρυδο	
64	Dunnock	<i>Prunella modularis</i>	Θαμνοψάλτης	
65	Rufous-tailed Scrub Robin	<i>Cercotrichas galactotes</i>	Κουφαηδόνι	*
66	Bluethroat	<i>Luscinia svecica</i>	Γαλαζολαίμης	*
67	Common Redstart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Κοτσινονούρης	*
68	Northern Wheatear	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Σταχτοσκαλιφούρτα	*
69	Cyprus wheatear	<i>Oenanthe cypriaca</i>	Σκαλιφούρτα	*
70	Eastern Black-eared Wheatear	<i>Oenanthe melanoleuca</i>	Ισπανική Σκαλιφούρτα	*
71	Rufous-tailed Rock-Thrush	<i>Monticola saxatilis</i>	Πετροκότσυφος	*
72	Blue Rock Thrush	<i>Monticola solitarius</i>	Γαλαζοκότσυφος	*
73	European Robin	<i>Erithacus rubecula</i>	Κοτσινολαίμης	
74	Thrush Nightingale	<i>Luscinia luscinia</i>	Τζικλαηδόνι	
75	Common Nightingale	<i>Luscinia megarhynchos</i>	Αηδόνι	
76	Western Black Redstart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Καρβουνίαρης	
77	Whinchat	<i>Saxicola rubetra</i>	Βοσκαρούδι	
78	European Stonechat	<i>Saxicola rubicola</i>	Παπαθκιά	
79	Finsch's Wheatear	<i>Oenanthe finschii</i>	Βουνοσκαλιφούρτα	
80	Eurasian Blackbird	<i>Turdus merula</i>	Μαυρόπουλλος (αρσενικό) Μαυρότζικλα (θηλυκό)	
81	Song Thrush	<i>Turdus philomelos</i>	Τζίκηλα	
82	Redwing	<i>Turdus iliacus</i>	Κοτζινότζικλα	
83	Fieldfare	<i>Turdus pilaris</i>	Τρυονότζικλα	
84	Ring Ouzel	<i>Turdus torquatus</i>	Χιονότζικλα	
85	Isabelline Wheatear	<i>Oenanthe isabellina</i>	Αμμοσκαλιφούρτα	
86	Eastern Olivaceous Warbler	<i>Iduna pallida</i>	Τρυβητούρα	*
87	Olive-tree warbler	<i>Hippolais olivetorum</i>	Ελιοτριβιτούρα	*
88	Cyprus warbler	<i>Sylvia melanothorax</i>	Τρυπομάζης	*

89	Ruppell's Warbler	<i>Sylvia rueppelli</i>	Εληοβάτης	*
90	Eastern Orphean Warbler	<i>Sylvia crassirostris</i>	Θαμνογαλλούρα	*
91	Barred warbler	<i>Sylvia nisoria</i>	Γιαλλούρα	*
92	Eastern Bonelli's Warbler	<i>Phylloscopus orientalis</i>	Βουνογιαννούδι	*
93	Wood warbler	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Δασογιαννούδι	*
94	Moustached warbler	<i>Acrocephalus melanopogon</i>	Μουστακομουγιαννούδι	*
95	Savi's Warbler	<i>Locustella luscinioides</i>	Καλαμοτριλιστής	
96	Sedge Warbler	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	Σχοινομουγιαννούδι	
97	Eurasian Reed Warbler	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>	Καλαμομουγιαννούδι	
98	Great Reed Warbler	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Τζικλομουγιαννούδι	
99	Icterine Warbler	<i>Hippolais icterina</i>	Κιτρινοτρυβητούρα	
100	Garden Warbler	<i>Sylvia borin</i>	Κηποσυκαλλίδι	
101	Eurasian Blackcap	<i>Sylvia atricapilla</i>	Αμπελοπούλλι	
102	Common Whitethroat	<i>Sylvia communis</i>	Ασπρόλαιμο Συκαλλίδι	
103	Lesser Whitethroat	<i>Sylvia curruca</i>	Συκαλλίδι	
104	Sardinian Warbler	<i>Sylvia melanocephala</i>	Τρυποβάτης	
105	Subalpine Warbler	<i>Sylvia cantillans</i>	Γκριζοφτέρι	
106	Spectacled Warbler	<i>Sylvia conspicillata</i>	Κοτσινοφτέρι	
107	Willow Warbler	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Θαμνογιαννούδι	
108	Common Chiffchaff	<i>Phylloscopus collybita</i>	Μουγιαννούδι	
109	Zitting Cisticola	<i>Cisticola juncidis</i>	Δουλαμπάρης	
110	Marsh Warbler	<i>Acrocephalus palustris</i>	Βάλτομουγιαννούδι	
111	Cetti's Warbler	<i>Cettia cetti</i>	Ψευταηδόνη	
112	Eurasian River Warbler	<i>Locustella fluviatilis</i>	Ποταμοτριλιστής	
113	Spotted flycatcher	<i>Muscicapa striata</i>	Μουγιοφάς	*
114	Red-breasted flycatcher	<i>Ficedula parva</i>	Κοκκινομουγιοχάφτης	*
115	Semicollared flycatcher	<i>Ficedula semitorquata</i>	Δρυομουγιοχάφτης	*
116	Collared flycatcher	<i>Ficedula albicollis</i>	Κρικομουγιοχάφτης	*
117	Eurasian Pied Flycatcher	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Μαυρομουγιοχάφτης	
118	Eurasian Penduline Tit	<i>Remiz pendulinus</i>	Υφάντρα	
119	Cyprus coal tit	<i>Periparus ater cypricus</i>	Πέμπετσος	*
120	Great Tit	<i>Parus major aphrodite</i>	Τσαγκαρούδι	
121	Bearded Reedling	<i>Panurus biarmicus</i>	Μουστακαλής	
122	Cyprus short-toed tree-creeper	<i>Certhia brachydactyla dorotheae</i>	Δενδροβάτης	*
123	Red-backed shrike	<i>Lanius collurio</i>	Κεφαλάς	*
124	Lesser grey shrike	<i>Lanius minor</i>	Σταχτοκεφαλάς	*
125	Masked shrike	<i>Lanius nubicus</i>	Δακκαννούρα	*
126	Woodchat shrike	<i>Lanius senator</i>	Κοκκινοκεφαλάς	*
127	Eurasian Magpie	<i>Pica pica</i>	Κατσικορόνα	
128	Common Starling	<i>Sturnus vulgaris</i>	Λαζούρι	*

129	Eurasian Golden-Oriole	<i>Oriolus oriolus</i>	Κλωρκός	
130	House Sparrow	<i>Passer domesticus</i>	Στρούθος	*
131	Spanish Sparrow	<i>Passer hispaniolensis</i>	Αρκόστρουθος	
132	Rock Sparrow	<i>Petronia petronia</i>	Πετρόστρουθος	
133	Common Linnet	<i>Carduelis cannabina</i>	Τσακροσγάρτιλο	*
134	Common Chaffinch	<i>Fringilla coelebs</i>	Σπίνος	
135	Brambling	<i>Fringilla montifringilla</i>	Χειμωνόσπινος	
136	European Greenfinch	<i>Carduelis chloris</i>	Λουλουδάς	
137	European Goldfinch	<i>Carduelis carduelis</i>	Σγαρτίλι	
138	European Serin	<i>Serinus serinus</i>	Μπασταρτοκανάρινο	
139	Hawfinch	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Τζιεφαλόσπινος	
140	Red-fronted Serin	<i>Serinus pusillus</i>	Μαυροκανάρινο	
141	Common Redpoll	<i>Carduelis flammea</i>	Τσακρίλλι	
142	Trumpeter Finch	<i>Bucanetes githagineus</i>	Ερημόσπινος	*
143	Eurasian Siskin	<i>Carduelis spinus</i>	Θκιολαρούδι	
144	Red Crossbill	<i>Loxia curvirostra</i>	Σταυρομούττης	
145	Eurasian Crimson-winged Finch	<i>Rhodopechys sanguineus</i>	Ροδόφερη Σπίτζα	
146	Cinereous bunting	<i>Emberiza cineracea</i>	Σμυρνοπιτίλλα	*
147	Cretzschmar's Bunting	<i>Emberiza caesia</i>	Σιταροπούλλι	*
148	Black-headed bunting	<i>Emberiza melanocephala</i>	Τιρίλιγκος	*
149	Corn Bunting	<i>Emberiza calandra</i>	Τσακρόστρουθος	*
150	Ortolan Bunting	<i>Emberiza hortulana</i>	Τσακροπιτίλλα	*
151	Pine Bunting	<i>Emberiza leucocephalos</i>	Πευκοπιτίλλα	
152	Yellow-breasted Bunting	<i>Emberiza aureola</i>	Σημυδοπιτίλλα	*
153	Yellowhammer	<i>Emberiza citrinella</i>	Χρυσοπιτίλλα	
154	Common Reed Bunting	<i>Emberiza schoeniclus</i>	Καλαμοπιτίλλα	
155	Rock Bunting	<i>Emberiza cia</i>	Βουνοπιτίλλα	*

Πινάκας : 1 Πτηνά που επηρεάζοντε από δικτυα και ξόβεργα.

Παράρτημα Β

Β.1 Αριθμός φυτοφαρμάκων στη γεωργία σήμερα

Πίνακας 17: Φυτοπροστατευτικά προϊόντα που χρησιμοποιήθηκαν το 2012. (Υστατ 2012)

ΑΜΠΕΛΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΕΣ 2012 (ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ)

ΣΥΝΟΛΟ

ΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ		ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ											
		ΟΙΝΟΠΟΙΗΣΙΜΑ				ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ				ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ			
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΚΩ ΔΙΚ ΟΣ	Δεκά ρια	Ποσ ότητ α (cc)	Ποσ ότητ α (cc)	Ποσό τητα (cc)	Δεκ άρι α	Πο σότ ητα (cc)	Πο σότ ητα (cc)	Πο σότ ητα (cc)	Δεκ άρι α	Ποσ ότητ α (cc)	Ποσ ότητ α (cc)	Ποσό τητα (cc)
1-naphthaleneacetamide (NAD) +1-naphthaleneacetic acid (NAA)	101	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1-naphthaleneacetic acid (NAA)	102	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2,4 D dimethylamine	103	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
abamectin	104	10	22	0	0	49	36	0	0	59	58	0	0
acetamiprid	105	0	0	0	0	15	200	0	0	15	200	0	0
acetamiprid	106	0	0	0	0	29	186	0	0	29	186	0	0
aclonifen	107	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
acrinathrin	108	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
alpha cypermethrin	109	527	1,860	0	0	254	5,866	0	0	781	7,726	0	0
alpha cypermethrin	110	0	0	0	0	109	1,707	0	0	109	1,707	0	0
aluminium phosphide	111	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
aluminium phosphide	112	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
aluminium phosphide	113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ampelomyces quisqualis	114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
azadirachtin	115	8	4	0	0	0	0	0	0	8	4	0	0
azoxystrobin	116	916	#### #	0	0	21	1,025	0	0	937	126,701	0	0
azoxystrobin + chlorothalonil	117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
azoxystrobin + difenoconazole	118	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bacillus thuringiensis subsp. aizawai	119	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki	120	76	5,753	0	0	247	### #	0	0	323	#### ###	0	0
Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki	121	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki	122	34	406	0	0	20	640	0	0	54	1,046	0	0
Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki	123	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki	125	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Beauveria bassiana	127	11	8	0	0	10	39	0	0	21	47	0	0
benalaxyl	128	107	893	0	0	0	0	0	0	107	893	0	0
bentazone	129	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
beta-cyfluthrin	130	0	0	0	0	10	225	0	0	10	225	0	0
bifenazate	131	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bifenazate	132	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bitertanol	133	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bordeaux mixture	134	0	0	0	0	11	588	0	0	11	588	0	0
bordeaux mixture	135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bordeaux mixture	136	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
boscalid	137	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
boscalid + kresoxim methyl	138	0	0	0	0	29	350	175	0	29	350	175	0
boscalid + pyraclostrobin	139	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bromadiolone	140	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
bupirimate	141	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
captan	142	16	2,707	0	0	10	2,160	0	0	26	4,867	0	0
captan	143	6	8,000	0	0	3	1,000	0	0	9	9,000	0	0
captan	144	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
captan	145	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
captan	146	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
carboxin + thiram	147	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
carfentrazon e-ethyl	148	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
chlorantraniliprole	149	8	60	0	0	29	110	0	0	37	170	0	0
chlorantraniliprole	150	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
chlorantraniliprole + I-cyhalothrin	151	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
chloridazon	152	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
chlorothalonil	153	0	0	0	0	12	2,400	0	0	12	2,400	0	0
chlorothalonil	154	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
chlorothalonil	155	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
chlorothalonil + metalaxyl-M	156	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
chlorpropham	157	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
chlorpropha	158	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

m														
chlorpyriphos ethyl	159	18	4,00 0	0	0	0	0	0	0	0	18	4,00 0	0	0
chlorpyriphos ethyl	160	4,54 2	##### #	0	0	890	### #	0	0	0	5,4 32	##### ###	0	0
chlorpyriphos ethyl	161	187	##### #	0	0	64	### #	0	0	0	251	166, 600	0	0
chlorpyriphos ethyl	162	7,30 5	##### #	0	0	100	### #	0	0	0	7,4 05	##### ###	0	0
chlorpyriphos ethyl	163	6,19 6	##### #	0	0	1,2 07	### #	0	0	0	7,4 03	##### ###	0	0
chlorpyriphos ethyl	164	6	30,0 00	0	0	44	### #	0	0	0	50	405, 000	0	0
chlorpyriphos ethyl	165	131	##### #	0	0	7	### #	0	0	0	138	##### ###	0	0
chlorpyriphos ethyl + cypermethrin	166	18	1,40 0	140	0	0	0	0	0	0	18	1,40 0	140	0
chlorpyriphos ethyl + triadimenol	167	1,68 7	##### #	17,4 37	0	62	### #	1,0 28	0	0	1,7 49	369, 297	18,4 65	0
clethodim	168	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
clofentezine	169	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
copper hydroxide	170	10	43,7 50	0	0	12	2,4 00	0	0	0	22	46,1 50	0	0
copper hydroxide	171	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
copper hydroxide	172	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
copper oxide	173	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
copper oxychloride	174	1,35 2	##### #	0	0	15	2,5 00	0	0	0	1,3 67	306, 220	0	0
copper oxychloride	175	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
copper oxychloride	176	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
copper oxychloride + benalaxyl	177	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
copper oxychloride + cymoxanil	178	28	70,6 50	4,53 6	0	0	0	0	0	0	28	70,6 50	4,53 6	0
copper oxychloride + cymoxanil	179	90	4,77 0	504	0	0	0	0	0	0	90	4,77 0	504	0
copper oxychloride + dimethomorph	180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
copper oxychloride + dimethomorph	181	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
copper oxychloride + iprovalicarb	182	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
copper oxychloride + mancozeb	183	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

copper oxychloride + metalaxyl –M	184	90	4,80 0	300	0	0	0	0	0	0	90	4,80 0	300	0
copper sulfate - tri basic	185	0	0	0	0	2	360	0	0	0	2	360	0	0
copper sulfate - tri basic	186	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cyazofamid	187	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cycloxydim	188	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cydia pomonella granulovirus	189	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cymoxanil + famoxadone	190	0	0	0	0	8	600	450	0	0	8	600	450	0
cypermethrin	191	1,25 2	81,8 80	0	0	248	### #	0	0	0	1,5 00	127, 705	0	0
cypermethrin	192	29	613	0	0	46	1,1 17	0	0	0	75	1,73 0	0	0
cypermethrin	193	2,78 2	77,6 01	0	0	110	### #	0	0	0	2,8 92	109, 801	0	0
cyproconazole	194	16	25	0	0	117	1,0 04	0	0	0	133	1,02 9	0	0
cyprodinil	195	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cyprodinil + fludioxonil	196	33	27,9 00	18,6 00	0	0	0	0	0	0	33	27,9 00	18,6 00	0
cyromazine	197	4	225	0	0	0	0	0	0	0	4	225	0	0
daminozide	198	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dazomet	199	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
deltamethrin	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
deltamethrin	201	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
deltamethrin	202	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
deltamethrin	203	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
deltamethrin	204	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
deltamethrin	205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
deltamethrin	206	23	5,29 0	0	0	38	1,7 75	0	0	0	61	7,06 5	0	0
dicamba + tritosulfuron	207	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
diclofop-methyl	208	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
difenoconazole	209	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
diflubenzuron	210	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dimethoate	211	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
diquat	212	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dithianon	213	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dodemorph	214	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dodine	215	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Emamectin benzoate	216	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ethephon	217	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ethoprophos	218	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
etoxazole	219	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
etridiazol	220	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
fenamiphos	221	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
fenbutatin oxide	222	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
fenhexamid	223	15	25,0 00	0	0	0	0	0	0	15	25,0 00	0	0
fenoxaprop-P-ethyl, iodosulfuron methyl-sodium	224	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
fenoxycarb	225	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
fenpyroximate	226	0	0	0	0	13	158	0	0	13	158	0	0
fipronil	227	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
flazasulfuron	228	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
flonicamid	229	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
fluazifop-p-butyl	230	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
fluazinam	231	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
flubendiamide	232	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
flufenacet + metribuzin	233	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
flutolanil	234	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
flutolanil	235	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
folpet	236	50	5,00 0	0	0	0	0	0	0	50	5,00 0	0	0
folpet + cymoxanil	237	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
folpet + metalaxyl-M	238	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
folpet + prochloraz	239	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
foramsulfuron	240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
forchlorfenuron	241	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
formetanate	242	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
fosetyl-Al	243	23	#### #	0	0	0	0	0	0	23	240, 000	0	0
fosthiazate	244	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gibberellic acid	245	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gibberellic acid	246	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gibberellic acid	247	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gibberellic acid	248	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gibberellic acid	249	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Gliocladium catenulatum strain J1446	250	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
glufosinate ammonium	251	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
glyphosate	252	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
glyphosate	253	1,00 0	#### #	0	0	27	562	0	0	1,0 26	238, 036	0	0
glyphosate	254	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
glyphosate	255	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
glyphosate	256	376	29,5 73	0	0	0	0	0	0	376	29,5 73	0	0
glyphosate	257	33	63,6 48	0	0	8	### #	0	0	40	123, 148	0	0
hexythiazox	258	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
hydrolysed proteins	259	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
hydrolysed proteins	260	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
hydrolysed proteins	261	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
hymexazol	262	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
imazalil	263	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
imidacloprid	264	0	0	0	0	109	4,9 50	0	0	109	4,95 0	0	0
indoxacarb	265	232	1,81 2	0	0	41	315	0	0	273	2,12 7	0	0
indoxacarb	266	0	0	0	0	29	432	0	0	29	432	0	0
ioxynil ester	267	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
iprodione	268	0	0	0	0	59	1,6 75	0	0	59	1,67 5	0	0
iprodione	269	34	7,61 3	0	0	0	0	0	0	34	7,61 3	0	0
kresoxim-methyl	270	0	0	0	0	10	300	0	0	10	300	0	0
lambda-cyhalothrin	271	187	98,7 25	0	0	172	2,6 01	0	0	359	101, 326	0	0
lambda-cyhalothrin	272	503	10,2 04	0	0	20	175	0	0	523	10,3 79	0	0
lenacil	273	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
linuron	274	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
linuron	275	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
linuron	276	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
linuron	277	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
lufenuron	278	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
magnesium phosphide	279	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
magnesium phosphide	280	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
mancozeb	281	528	#### #	0	0	13	5,1 11	0	0	541	#### ####	0	0
mancozeb	282	35	20,1 60	0	0	11	2,4 00	0	0	46	22,5 60	0	0

mancozeb + benalaxyl	283	149	17,4 85	2,15 2	0	29	2,0 80	256	0	178	19,5 65	2,40 8	0
mancozeb + cymoxanil	284	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
mancozeb + cymoxanil	285	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
mancozeb + cymoxanil	286	42	5,08 0	752	0	11	1,6 00	237	0	53	6,68 0	989	0
mancozeb + cymoxanil	287	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
mancozeb + dimethomorph	288	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
mancozeb + mandipropamid	289	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
mancozeb + metalaxyl	290	21	2,88 0	360	0	0	0	0	0	21	2,88 0	360	0
mancozeb + metalaxyl-M	291	0	0	0	0	77	### #	864	0	77	13,8 24	864	0
mancozeb + zoxamide	292	0	0	0	0	12	3,2 02	398	0	12	3,20 2	398	0
mandipropamid	293	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
mepanipyrim	294	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
mesosulfuron + iodosulfuron	295	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
metaflumizone	296	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
metalaxyl - M	297	7	1,86 1	0	0	10	3,5 12	0	0	17	5,37 3	0	0
metalaxyl + cymoxanil + folpet	298	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
metaldehide	299	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
metazachlor	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
methiocarb	301	0	0	0	0	20	2,6 00	0	0	20	2,60 0	0	0
methiocarb	302	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
methoxyfenozide	303	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
metiram	304	21	3,20 0	0	0	0	0	0	0	21	3,20 0	0	0
metrafenone	305	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
metribuzin	306	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
milbemectin	307	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
myclobutanil	308	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
myclobutanil	309	0	0	0	0	26	600	0	0	26	600	0	0
napropamide	310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
napropamide	311	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
novaluron	312	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
orange oil extract	313	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ortho-phenyl-phenol	314	40	400	0	0	0	0	0	0	40	400	0	0
oxadiazon	315	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
oxamyl	316	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
oxamyl	317	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
oxamyl	318	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
oxyfluorfen	319	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
oxyfluorfen	320	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
paraffinic oil (64742-46-7)	321	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
paraffinic oil (64742-46-7)	322	33	1,734	0	0	0	0	0	0	33	1,734	0	0
paraffinic oil (8042-47-5)	323	9	196	0	0	0	0	0	0	9	196	0	0
paraffinic oil (8042-47-5)	324	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
paraffinic oil (8042-47-5)	325	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
penconazole	326	974	#### #	0	0	486	### #	0	0	1,460	245,547	0	0
pencycuron	327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pendimethalin	328	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pendimethalin	329	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pendimethalin	330	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pendimethalin	331	0	0	0	0	8	99	0	0	8	99	0	0
phosphine	332	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
physical means	333	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pinoxaden	334	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pirimicarb	335	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pirimiphos methyl	336	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pirimiphos methyl	337	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pirimiphos methyl	338	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
potassium phosphite	339	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
potassium phosphite	340	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
potassium salts of fatty acids	341	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
propamocarb HCL	342	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sodium ortho phenyl phenol	369	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
spinosad	370	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
spinosad	371	349	24,552	0	0	44	3,718	0	0	392	28,270	0	0

spinosad	372	432	35,5 15	0	0	36	206	0	0	468	35,7 21	0	0
spinosad	373	88	937	0	0	258	### #	0	0	346	84,5 18	0	0
spirodiclofen	374	6	450	0	0	0	0	0	0	6	450	0	0
spiromesifen	375	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Streptomyc s K61	376	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sulphur	377	412	#### #	0	0	24	### #	0	0	435	#### ###	0	0
sulphur	378	401	#### #	0	0	42	6,2 66	0	0	443	121, 793	0	0
sulphur	379	17,1 29	#### #	0	0	1,6 74	### #	0	0	18, 803	#### ###	0	0
sulphur	380	7,85 3	#### #	0	0	416	### #	0	0	8,2 70	#### ###	0	0
sulphur	381	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sulphur	382	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
tau- fluvalinate	383	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
tebuconazole	384	399	725	0	0	0	0	0	0	399	725	0	0
tebuconazole	385	133	6,45 0	0	0	20	425	0	0	153	6,87 5	0	0
tebufenpyrad	386	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
teflubenzuro n	387	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
tefluthrin	388	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
thiabendazol e	389	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
thiacloprid	390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
thiamethoxa m	391	0	0	0	0	30	200	0	0	30	200	0	0
thiophanate methyl	392	657	#### #	0	0	66	### #	0	0	722	#### ###	0	0
thiram + pencycuron	393	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
tralkoxydim	394	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
triadimenol	395	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
triadimenol	396	289	3,56 9	0	0	352	### #	0	0	641	262, 439	0	0
triadimenol	397	91	640	0	0	24	4	0	0	115	644	0	0
tribenuron methyl	398	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
tribenuron methyl	399	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
triclopyr	400	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
triclopyr	401	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
trifloxystrobi n	402	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zeta- cypermethrin	403	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ziram	404	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

(Τελευταία Ενημέρωση 29/01/2014). Πηγή: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου 2012

Παράρτημα Γ

Γ 1. Μεθοδολογία Birdlife για υπολογισμό των πτηνών που πιθανό να παγιδεύτηκα στην Κύπρο το 2016. (Παρουσιάζεται αυτούσια όπως στην τελευταία αναφορά του 2016)

Methodology of the trapping surveillance programme Survey area and sampling strategy .

The surveillance project began in 2002 with the coverage of 60 sample squares (each 1x1 km) chosen at random from within a 261 km² study area, which covered most of the Famagusta/Eastern Larnaca area and the Ayios Theodoros – Maroni area. In 2005, the monitoring became more targeted, focusing on habitat suitable for trapping. Each 1 km square within the study area was classified as either a ‘possible bird trapping area’ or ‘unlikely bird trapping area’ based solely on the presence or absence of vegetation suitable for setting limesticks or nets. Surveillance subsequently took place in ‘possible’ squares only. Some 44 of the original 60 sample squares were ‘possible bird trapping area’ squares under the new classification. These 44 squares were kept, with another 16 new squares chosen randomly to bring the total sample to 60 again. Then, in 2007, the survey area was expanded to cover 295 km² for Famagusta/Eastern Larnaca area and 111 km² for Ayios Theodoros – Maroni area, bringing the total survey area to 406 km².

This was done after preliminary surveys in autumn 2006 found evidence of extensive trapping on the margins of the original (261 km²) survey area. The sample size was expanded to 100 squares (40 new squares were randomly chosen) to allow for this extension of the survey area. Out of the 406 1 km² squares of the expanded survey area, 301 have been classified as ‘possible bird trapping area’ squares. The random selection of sample squares is stratified to ensure representative coverage of areas under SBA, Republic of Cyprus and “Joint” jurisdiction (squares where the two jurisdictions meet). In terms of the analysis of the survey data BirdLife Cyprus is using the TRIM (TRends & Indices for Monitoring data) programme, which enables the analysis of time series of counts with missing observations (read more about TRIM in Appendix 4. Surveying for trapping activity Surveying consists of a two-man team systematically searching for evidence of illegal trapping activity in the randomly selected one by one kilometre squares. The time taken to survey each square is recorded, as are weather patterns and the presence or absence of large numbers of migrant birds. For safety reasons (avoidance of possible confrontation with trappers) the BC observers do not go out in the field at dawn, which is the main period of trapping activity, but carry out surveys between 09:00 and 17:00. Each sample square is surveyed only once each season, partly for safety reasons (minimising the risk of the observers becoming known to trappers) and partly because repeat sampling of each square has no particular value when it comes to analysis of the collected data. Opportunistic observations are also made in the surroundings of squares where mist netting is suspected. Trapping activity includes:

- mist netting activity, which is the main focus of the surveillance programme of BirdLife Cyprus. This is calculated using the total length of active net rides recorded within the survey area; and

- limesticks, using the total number of active limesticks found within the survey area. 37 Mist nets the two observers carry out a thorough search of all habitat patches suitable for the setting of mist nets (i.e. all areas with bushes and/or trees) within each sample square. The observers record all direct and indirect evidence of mist net and tape lure use and of net ride preparation and use (e.g. cleared corridors within vegetation for putting up nets, presence of pole bases). The codes used for the various categories of mist netting activity and tape lure use are given below, as are the codes used for recording the type of habitat where trapping activity is detected. The surveyors note cases where they come across enclosed (fenced) areas that they cannot see into at all, or cannot see into well enough to survey fully. Box 1 Key to survey codes used for the field Net code O – old ride P – ride recently prepared ANN – active no nets present AUN – active unset net present ASN – active set net present IUN – inactive unset net present Habitat code A – acacia C – citrus E – eucalyptus F – fig J – mulberry O – olive M – maquis P – pomegranate K – carob Cy – cypress L – lentisk S – syrian plum Tape lure code P – tale lure present, playing L – loudspeakers present Y – tape lure present, not playing U – unknown W – electrical wires associated with tape lures B – car battery present The main net ride classifications are described below:

- Prepared (P): A net ride that is clearly ready to be used but there is no evidence e.g. bird feathers, blood stains, thrown pebbles, to suggest illegal activity was taking place the previous night / morning (see Figure 4),
- Active No Net (ANN): A net ride that from the evidence found e.g. bird feathers, blood stains, thrown pebbles, indicates that illegal activity was taking place the previous night / morning but no net is present (see Figure 5),
- Active Unset Net present (AUN): A net ride where the trapper has left the mist net on the poles but it is furled i.e. the mist net is not stretched up for catching birds but lowered down (or the net is placed e.g. under a tree) (see Figure 6), and
- Active Set Net present (ASN): A net ride where the trapper has left the mist net set on the poles and it is ready for catching birds.

➤ Estimation of numbers of birds caught during autumn 2016 The following key assumptions are applied for the estimation of the birds killed:

- 12 metres is the assumed average length for a mist net
- 20 birds are caught per 12-m net per day (Magnin, 1986)
- 0.5 birds are caught per limestick per day
- 60 days is the duration of the trapping period for spring and autumn seasons
- 50% scaling factor – applied for spring estimates to account for a lower number of migrating birds passing via Cyprus compared to the autumn
- 301 are the possible bird trapping squares within the survey area as identified from the surveillance programme in 2007 (the random sample of squares surveyed by BirdLife Cyprus is taken from these 301 squares)
- 75% of illegal trapping activity for all of Cyprus takes place within the survey area (based on input from enforcement authorities and other experts)

- Net ride categories 'ANN' (Active No Nets), 'ASN' (Active Set Nets) and 'AUN' (Active Unset Nets) nets are assumed that they are active every day during the trapping season (read Appendix 1 for details on net ride classification). O

- Note: Net ride category 'P' (Prepared) is not taken into account for the estimation of numbers of birds killed anymore, following the recommendation of BTO science experts (BTO report, July 2015) to revise slightly the equation. Using the above assumptions the bird death toll is estimated as follows for autumn:

For nets = [(Total length of ANN+AUN+ASN rides)] / (average length of a net) x (20 birds per net per day) x (total number of 'possible bird trapping area' squares/number of squares surveyed)x(length of trapping season in days)

$$= [(2,898 + 135 + 180) / (12) \times (20) \times (301/57) \times (60)]$$

$$= 1,696,689 \text{ could have been caught within the survey area in mist nets.}$$

For limesticks = (Total number of limesticks found) x (0.5 birds per limestick per day) x (total number of 'possible bird trapping area' squares / number of squares surveyed) x (length of trapping season in days)

$$= 93 \times 0.5 \times (301/57) \times 60$$

$$= 14,733 \text{ birds caught within the survey area on limesticks}$$

In total 1,711,423 birds could have been killed in mist nets and on limesticks within the survey area during autumn 2016.

Assuming that the survey area accounts for 75% of the trapping activity in Cyprus, the bird death toll across Cyprus is:

$$= 1,711,423 / 75\%$$

= 2,281,897 birds could have been killed in nets and on limesticks across all Cyprus during autumn 2016

(Πηγή: Birtlife 2016 report)

Κυρίως σχολιασμός στο πιο πάνω είναι ότι δεν γίνεται άφιξη πτηνών όλες τις μέρες της αποδημίας, για δύο μήνες δλδ. Δεν ξεκαθαρίζεται αν υπάρχουν μιμητικές συσκευές στις περιοχές καταμέτρησης, η αναγωγή των δειγματοληπτικών επιφανειών αλλοιώνει τα αποτελέσματα και πάντα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η καιρικές συνθήκες τόσο για τις αφίξεις/αριθμούς πουλιών και το πέρασμα των πουλιών γενικά αλλά και ειδικότερα για την παγίδευση με τα ξόβεργα τα οποία δεν Κολανέ όταν υπάρχει πολύ υγρασία και άνεμος, ενώ με τις βροχές καταστρέφονται.

Παράρτημα Δ

Δ 1. Πληθυσμοί αμπελοπουλιού πρόσφατα

Sylvia atricapilla (Blackcap)

Πίνακας 18: Εξάπλωση και πλυθησμός αμπελοπουλιού.

Country (or territory) ²	Population estimate				Short-term population trend ⁴				Long-term population trend ⁴			
	Size (pairs) ³	Europe (%)	Year(s)	Quality	Direction ⁵	Magnitude (%) ⁶	Year(s)	Quality	Direction ⁵	Magnitude (%) ⁶	Year(s)	Quality
Portugal	1,000,000-5,000,000	4	2008-2012	medium	+	30-90	2004-2011	medium	?			
PT: Azores	253,816-623,537	1	2008-2012	poor	?				?			
PT: Madeira	50,000-100,000	<1	2009-2012	medium	+	56-92	2001-2012	good	0	0	1980-2012	poor
Romania	2,150,000-4,300,000	6	2010-2013	medium	F	0-20	2001-2013	medium	?			
Russia	7,000,000-9,000,000	16	2000-2008	medium	0	0	2000-2012	poor	0	0	1980-2012	medium
Serbia	1,000,000-1,300,000	2	2008-2012	medium	0	0	2000-2012	medium	+	1-9	1980-2012	medium
Slovakia	800,000-1,000,000	2	2002	medium	0	0	2000-2012	medium	0	0	1980-2012	medium
Slovenia	620,000-850,000	1	2002-2012	good	0	0-10	2001-2012	medium	0	0	1980-2012	medium
Spain	2,330,000-2,935,000	5	2004-2006	good	+	117	1998-2012	good	+		1980-2012	medium
ES: Canary Is	10,000-20,000	<1	1997-2003	poor	+		2001-2012	poor	+		1980-2012	poor
Sweden	894,000-2,086,000	3	2008-2012	medium	+	84-106	2001-2012	good	+	100-146	1980-2012	good
Switzerland	500,000-700,000	1	2008-2012	medium	+	26-37	2001-2012	good	+	32-71	1990-2012	medium
Turkey	100,000-200,000	<1	2013	poor	0	0	2000-2012	poor	-	0-19	1990-2013	poor
Ukraine	930,000-1,150,000	2	2000	medium	F	0-5	1998-2010	medium	0	0	1980-2010	medium
United Kingdom	1,200,000	2	2009	medium	+	63	1998-2010	good	+	190	1980-2010	good
EU27	28,800,000-48,300,000	68			Increasing							
Europe	40,500,000-84,500,000	100			Increasing							

(
Πηγή
: iucn
2015
)

Sylvia atricapilla (Blackcap)

Country (or territory) ²	Population estimate				Short-term population trend ⁴				Long-term population trend ⁴			
	Size (pairs) ³	Europe (%)	Year(s)	Quality	Direction ⁵	Magnitude (%) ⁶	Year(s)	Quality	Direction ⁵	Magnitude (%) ⁶	Year(s)	Quality
Albania	20,000-50,000	<1	2002-2012	medium	0	0	2002-2012	medium	0	0	1980-2012	poor
Andorra	200-300	<1	1999-2001	medium	?				?			
Armenia	5,000-10,000	<1	2002-2012	medium	?				?			
Austria	800,000-1,200,000	2	2001-2012	medium	+	15-25	2000-2011	medium	?			
Azerbaijan	10,000-50,000	<1	1996-2000	poor	?				?			
Belarus	600,000-750,000	1	2001-2012	medium	0	0	2001-2012	medium	0	0	1980-2012	medium
Belgium	100,000-500,000	<1	2008-2012	poor	+	1-33	2000-2012	medium	0	0	1973-2012	medium
Bosnia & HG	600,000-850,000	1	2010-2014	poor	?				?			
Bulgaria	500,000-800,000	1	2005-2012	medium	F	10-20	2000-2012	medium	0	10-20	1980-2012	medium
Croatia	2,000,000-2,500,000	4	2014	medium	?				?			
Czech Rep.	976,000-1,952,000	3	2012	medium	+	23-37	2000-2012	good	+	86-109	1982-2012	good
Denmark	440,000	1	2011	medium	+	50-100	1999-2011	good	+	100-1000	1980-2011	good
Estonia	300,000-500,000	1	2008-2012	medium	+	20-50	2001-2012	medium	+	20-50	1980-2012	medium
Finland	69,000-120,000	<1	2006-2012	good	+	92-213	2001-2012	good	+	45-133	1983-2012	good
France	3,000,000-5,000,000	8	2008-2012	medium	+	36	2001-2011	good	+	37	1989-2011	medium
Georgia	Present	<1			?				?			
Germany	3,000,000-4,600,000	7	2005-2009	medium	+	22-31	1998-2009	good	+	52-77	1990-2009	good
Greece	100,000-150,000	<1	2007-2013	medium	+	199	2007-2013	good	?			
Hungary	929,000-1,121,000	2	2000-2012	medium	+	67	1999-2012	medium	?			
Rep. Ireland	140,060-654,340	<1	2006-2011	good	+	576-920	1998-2011	good	?			
Italy	2,000,000-5,000,000	6	2010	poor	+	25-35	2000-2012	medium	+	25-35	1990-2012	poor
Kosovo	100,000-200,000	<1	2009-2014	medium	?				?			
Latvia	289,590-446,542	1	2012	good	+	4-126	2001-2012	good	+	35-429	1995-2012	good
Liechtenstein	500-600	<1	2009-2014	medium	+	10-20	2003-2014	medium	+	20-30	1980-2014	poor
Lithuania	150,000-300,000	<1	2008-2012	medium	0	0	2001-2012	medium	0	0	1980-2012	medium
Luxembourg	25,000-30,000	<1	2008-2012	medium	0	0	2000-2012	poor	?			
FYRO Macedonia	60,000-150,000	<1	2001-2012	poor	?				?			
Moldova	50,000-80,000	<1	2000-2010	medium	0	0	2000-2010	good	0	0	1980-2010	good
Montenegro	150,000-200,000	<1	2002-2012	poor	?				?			
Netherlands	413,500-490,074	1	2008-2011	medium	+	43-69	2002-2011	medium	+	159-255	1984-2011	medium
Norway	550,000-970,000	1	2013	poor	0	0	2007-2013	good	+	100-150	1980-2013	good
Poland	4,300,000-4,900,000	9	2008-2012	good	+	60-80	2000-2012	good	?			

Παράρτημα Ε

Ε1 . Παράνομες θανατώσεις Μεσόγειο *A-L. Brochet et al.*

Πίνακας 19: Θανατώσεις πτηνών

hree

Country	No. species regularly occurring	% of species known or likely to be illegally killed/taken (values in parentheses include species killed/taken in insignificant numbers)	Mean estimated no. individual birds illegally killed/taken per year (min – max)	Mean score for basis of estimates (1 = informed expert opinion to 3 = extrapolated from systematic monitoring)	Mean confidence in estimates (1 = not at all confident, 5 = extremely confident)	Mean estimated trend over the last 10 years in illegal killing/taking	Mean estimated no. individual birds illegally killed/taken per year per km ² (min – max)	Mean estimated no. individual birds illegally killed/taken per year per 100 capita of human population (min – max)
Albania	296	32 (62)	265,000 (206,000–325,000)	1.0	2.7	-1.5	9.2 (7.2–11.3)	8.8 (6.8–10.7)
Algeria	310	6 (13)	28,900 (17,500–40,300)	1.0	1.1	-1.6	0.01 (0.01–0.02)	0.1 (0.05–0.01)
Bosnia and Herzegovina	274	16 (40)	34,700 (22,400–46,900)	1.0	1.0	Unknown	0.7 (0.4– 0.9)	0.9 (0.6–1.2)
Croatia	306	32 (45)	510,000 (166,000–855,000)	1.1	2.1	Unknown	9.0 (2.9–15.1)	11.4 (3.7–19.1)
Cyprus	278	27 (51)	2,300,000 (1,300,000–3,200,000)	2.5	2.8	+2.0	248.3 (145.8–350.8)	195.9 (115.1–276.8)
Egypt	372	27 (35)	5,400,000 (302,000–10,600,000)	1.5	1.6	-0.4	5.4 (0.3–10.6)	6.3 (0.3–12.2)
France	349	32 (59)	522,000 (149,000–895,000)	1.5	1.7	-0.7	0.9 (0.3–1.6)	0.8 (0.2–1.4)
Gibraltar	161	0 (0)				No birds killed in non-trivial numbers		
Greece	345	32 (50)	704,000 (485,000–922,000)	1.6	2.3	-0.1	5.3 (3.7–7.0)	6.5 (4.5–8.6)
Israel	379	0 (0)				No birds killed in non-trivial numbers		
Italy	348	43 (66)	5,600,000 (3,400,000–7,800,000)	1.1	1.1	Unknown	18.6 (11.3–25.9)	9.1 (5.5–12.7)
Jordan	323	8 (24)	17,300 (13,000–21,600)	1.6	2.8	-1.0	0.2 (0.1–0.2)	0.2 (0.2–0.03)

Table 1. Continued.

Country	No. species regularly occurring	% of species known or likely to be illegally killed/taken (values in parentheses include species killed/taken in insignificant numbers)	Mean estimated no. individual birds illegally killed/taken per year (min – max)	Mean score for basis of estimates (1 = informed expert opinion to 3 = extrapolated from systematic monitoring)	Mean confidence in estimates (1 = not at all confident, 5 = extremely confident)	Mean estimated trend over the last 10 years in illegal killing/taking	Mean estimated no. individual birds illegally killed/taken per year per km ² (min – max)	Mean estimated no. individual birds illegally killed/taken per year per 100 capita of human population (min – max)
Lebanon	291	59 (91)	2,600,000 (1,700,000–3,500,000)	1.5	2.9	+0.4	248.0 (161.3–334.6)	43.8 (28.5–59.2)
Libya	265	23 (25)	503,000 (325,000–680,000)	1.0	4.0	+2.0	0.3 (0.2–0.4)	8.0 (5.2–10.9)
Macedonia FYR	321	3 (10)	2,100 (600–3,700)	1.2	1.9	Unknown	0.1 (0.02–0.1)	0.1 (0.003–0.2)
Malta	212	26 (64)	108,000 (5,800–211,000)	1.9	2.1	-0.1	342.6 (18.4–666.7)	26.2 (1.4–51.1)
Montenegro	306	21 (36)	130,000 (64,000–197,000)	1.5	2.6	-0.4	9.4 (4.6–14.2)	20.0 (9.8–30.2)
Morocco	331	19 (29)	74,400 (23,400–125,000)	1.5	2.0	+0.6	0.2 (0.1–0.3)	0.2 (0.1–0.4)
Palestinian Authority Territories	263	19 (38)	89,700 (70,000–109,000)	1.0	2.9	+0.2	14.4 (11.3–17.6)	2.0 (1.5–2.4)
Portugal	291	20 (90)	82,400 (32,400–132,000)	1.8	1.7	+0.7	0.9 (0.4–1.4)	0.8 (0.3–1.2)
Serbia	302	20 (74)	133,000 (104,000–163,000)	1.5	3.5	+0.3	1.7 (1.3–2.1)	1.8 (1.4–2.3)
Slovenia	283	9 (27)	8,000 (200–15,700)	1.0	1.5	Unknown	0.4 (0.01–0.8)	0.4 (0.01–0.8)
Spain	376	16 (45)	254,000 (103,000–405,000)	1.9	3.2	-0.2	0.5 (0.2–0.8)	0.5 (0.2–0.8)

Country	No. species regularly occurring	% of species known or likely to be illegally killed/taken (values in parentheses include species killed/taken in insignificant numbers)	Mean estimated no. individual birds illegally killed/taken per year (min – max)	Mean score for basis of estimates (1 = informed expert opinion to 3 = extrapolated from systematic monitoring)	Mean confidence in estimates (1 = not at all confident, 5 = extremely confident)	Mean estimated trend over the last 10 years in illegal killing/taking	Mean estimated no. individual birds illegally killed/taken per year per km ² (min – max)	Mean estimated no. individual birds illegally killed/taken per year per 100 capita of human population (min – max)
Syria	333	43 (90)	3,900,000 (2,900,000–4,900,000)	1.0	3.2	-0.4	20.9 (15.6–26.3)	21.6 (16.1–27.2)
Tunisia	303	33 (62)	139,000 (50,500–227,000)	1.1	2.6	Unknown	0.8 (0.3–1.4)	1.3 (0.5–2.1)
Turkey	387	21 (33)	71,200 (25,000–117,300)	1.3	1.6	Unknown	0.1 (0.03–0.1)	0.1 (0.03–0.1)
Mediterranean	561	67 (81)	23,500,000 (11,500,000–35,500,000)	1.4	2.3	0.0	2.7 (1.3–4.1)	4.6 (2.2–6.9)

Παράρτημα Ζ

Ζ 1. Αριθμός κυνηγών στην Ευρώπη σύμφωνα με την FACE.

Εικόνα 18: αριθμού κυνηγών στην Ευρώπη, πέραν των 4000000

(Πηγή:FACE: The European Federation of Associations for Hunting & Conservation

<http://www.face.eu/>

Παράρτημα Η

Η1. Impel και Forensic science

IMPEL είναι ένας διεθνής μη κερδοσκοπικός οργανισμός για οικολογικά θέματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιδρύθηκε το 1992 ως ανεπίσημος οργανισμός για τις ρυθμιστικές αρχές που ασχολούνται με την εφαρμογή περιβαλλοντικών νόμων.

Το Forensic science είναι η επιστήμη της δικονομίας, όπου εφαρμόζουν την επιστήμη στο ποινικό και αστικό δίκαιο. Γίνεται συλλογή, παρατήρηση και ανάλυση επιστημονικών στοιχείων κατά τη διάρκεια ερευνών.

Παράρτημα Θ

Πίνακας κατεστραμμένων υλικών και μέσων παγίδευσης (πηγή Υπ.Θήρας 2009-2016 ΛΑΡΝΑΚΑ)

Πίνακας 20: Υλικά και μέσα παγιδεύσεις που καταστράφηκαν στη Λάρνακα-Αμμοχωστο από Υπ.θηρας 2009-2016						
α/α	Έτος	Ξόβεργα	δίκτυα	μπαταρίες	Συσκευές μίμησης φωνών	Μεγάφωνων
1	2009 (9-12/09)	55	66	43	60	61
2	2010	1674	117	21	45	46
3	2011	1068	54	23	74	36
4	2012	1195	30	17	19	13
5	2013	1375	50	12	36	12
6	2014	608	94	22	107	44
7	2015	294	68	24	43	15
8	2016	259	58	12	33	61
9	Σύνολα	6528	537	174	417	288

(πηγή: Υπ.θηρας)

Τα πιο πάνω στοιχεία είναι μόνο για την επαρχία Λάρνακα-Αμμ/στου. Ακόμα σε υποθέσεις παγιδεύσεων κατάσχονται και καλώδια πολλών μέτρων, πολλοί σιδερένιοι στύλοι και σωλήνες όπως και σχοινιά. (usb, timer, mp3, mp4, κινητά τηλ.). Τα κατασχεθέντα υπολογίζεται ότι αξίζουν πολλές χιλιάδες ευρώ αν λάβουμε υπόψη ότι ένα δίκτυ αξίζει 40 ευρώ και μια μάτσα βερκα 24 βερκά 50ευρώ.

Γράφημα 43: κατεστραμμένα μέσα παγίδευσης (Υπ.Θήρας)

Βιβλιογραφία:

Adams W.M., 2014, The value of valuing nature Valuing nature in economic terms is not always beneficial for biodiversity conservation, Article *Science* : Vol. 346, pp. 549-551
<http://science.sciencemag.org/content/346/6209/549>

Agostini N, Mellone U, 2008. Does migration flyway of short-toed snake-eagles breeding in central Italy reflect the colonization history? *Journal of Raptor Research* 42: 158–159

Agostini N, Premuda G, Mellone U, Panuccio M, Logozzo D et al., 2004. Crossing the sea en route to Africa: Autumn migration of some Accipitriformes over two central Mediterranean islands. *Ring* 26: 71–78.

Ahola M., T Laaksonen, K Sippola, T Eeva, K Rainio,(2004) - Global Change Biology-Variation in climate warming along the migration route uncouples arrival and breeding dates- Wiley online library : <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1365-2486.2004.00823.x/full>

Alerstam T, 2001. Detours in bird migration. *Journal of Theoretical Biology* 209: 319–331

AL Brochet, W Van den Bossche, - *Bird Conservation* , 2016 - Cambridge Univ Press

ANNE-LAURE BROCHET, WILLEM VAN DEN BOSSCHE, SHARIF JBOUR, P. KARIUKI NDANG'ANG'A, VICTORIA R. JONES, WED ABDEL LATIF IBRAHIM ABDU, ABDEL RAZZAQ AL-HMOUD, NABEGH GHAZAL ASSWAD, JUAN CARLOS ATIENZA, IMAD ATRASH, NICHOLAS BARBARA, KEITH BENSUSAN, TAULANT BINO, CLAUDIO CELADA, SIDI IMAD CHERKAOUI, JULIETA COSTA, BERNARD DECEUNINCK, KHALED SALEM ETAYEB, CLAUDIA FELTRUP-AZAFZAF, JERNEJ FIGELJ, MARCO GUSTIN, PRIMOŽ KMECL, VLADO KOCEVSKI, MALAMO KORBETI, DRAŽEN KOTROŠAN, JUAN MULA LAGUNA, MATTEO LATTUADA, DOMINGOS LEITÃO, PAULA LOPES, NICOLÁS LÓPEZ-JIMÉNEZ, VEDRAN LUCIĆ, THIERRY MICOL, AÏSSA MOALI, YOAV PERLMAN, NICOLA PILUDU, DANAE PORTOLOU, KSENIJA PUTILIN, GWENAEL QUAINTENNE, GHASSAN RAMADAN-JARADI, MILAN RUŽIĆ, ANNA SANDOR, NERMINA SARAJLI, DARKO SAVELJIĆ, ROBERT D. SHELDON, TASSOS SHIALIS, NIKOS TSIPELAS, FRAN VARGAS, CLAIRE THOMPSON, ARIEL BRUNNER, RICHARD GRIMMETT and STUART H.M. BUTCHART (2016). Preliminary assessment of the scope and scale of illegal killing and taking of birds in the Mediterranean. *Bird Conservation International*, 26, pp 1-28 doi:10.1017/S0959270915000416.

Aymí, R., Gargallo, G. and Christie, D.A. 2013. Blackcap (*Sylvia atricapilla*). In: del Hoyo, J., Elliott, A., Sargatal, J., Christie, D.A. and de Juana, E. (eds.) 2013. Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions, Barcelona. from <http://www.hbw.com/node/58952>

Bazeley, P.: Qualitative Data Analysis with NVivo, Sage Publications, London, 217 pp., 2007

BirdLife Cyprus (2015 b) Strategic action plan for tackling illegal bird trapping in Cyprus . Nicosia, Cyprus : BirdLife Cyprus .

BirdLife Cyprus surveillance programme – Bird trapping reports published since 2002
www.birdlifecyprus.org

BirdLife Cyprus (2015a) Update on illegal bird trapping activity in Cyprus. Nicosia, Cyprus: BirdLife Cyprus.

BirdLife International (2007) Regional action plan for moving toward sustainable hunting and conservation of migratory birds in Mediterranean Third Countries . Cambridge, UK : BirdLife International .

BirdLife International (2011) Review of the illegal killing and trapping of birds in Europe. A report by the BirdLife Partnership . Cambridge, UK : BirdLife International .

BirdLife International (2013) State of the world's birds: indicators for our changing world. Cambridge, UK: BirdLife International.

BirdLife International 2014) IUCN Red List for birds.

BirdLife International. 2015. European Red List of Birds. Office for Official Publications of the European Communities, Luxembourg.

Bishop, J.T. (ed) (1999) Valuing Forests: A Review of Methods and Applications in Developing Countries. International Institute for Environment and Development, London.

Bugalho M.N.,Lecomte X.,Gonçalves M.,Caldeira M.C., Branco M.,(2011), Establishing grazing and grazing-excluded patches increases plant and invertebrate diversity in a Mediterranean oak woodland, Forest Ecology and Management, Volume 261, Elsevier:
<https://doi.org/10.1016/j.foreco.2011.03.009>.

Bulmer, M.,(2004), Questionnaires, 1st edition, Sage Benchmarks in Social Science Research Methods, edited by: Bulmer, M., Sage Publications, London, 354 pp.

Burgoon, J.K., Parrott, R., LePoire, B.A., Kelly, D.L., Walther, J.B., & Perry, D. (1989). Maintaining and restoring privacy through communication in different types of relationships. *Journal of Social and Personal Relationships*, 6, 131-158.

Cabezas-Díaz S., Lozano J., and Virgós E., (2009). The Declines Of The Wild Rabbit (*Oryctolagus Cuniculus*) And The Iberian Lynx (*Lynx Pardinus*) In Spain: Redirecting Conservation Efforts . Nova Science Publishers, Inc.

CABS & FoE Cyprus (2012) 'Spring 2012 Cyprus Bird Protection Camp – Field report 13.04 – 06.05.2012'.

Campbell, B. & Lack, E. (Eds.), 1985. A Dictionary of Birds. T. & A. D. Poyser, Calton
Caughley G., and Sinclair A.R.E, 1994, Wildlife Ecology Ecology and Management. Blackwell Science. Cambribdge, UK.334 pp.

Council Directive 79/209/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds

Cho, H. & LaRose, R. (1999). Privacy issues in internet surveys. *Social Science Computer Review*, 17(4), 421-434

Cobham C. D. (1908.), *Excerpta Cypria*. Materials for a History of Cyprus, Cambridge, σελ. 72, 166167, 184, 200 αντίστοιχα. Πρβλ. Egoumenidou – Michaelides, 'Gathering, Hunting, Fishing:', σελ. 115-116.

Cochran, W. W. and Wikelski, M. (2005). Individual migratory tactics of New World *Catharus* thrushes: current knowledge and future tracking options from space. In *Birds of Two Worlds* (ed. P. Marra and R. Greenberg), pp. 274-289. Princeton: Princeton University Press

Committee Against Bird Slaughter (CABS) & Foundation Pro Biodiversity (SPA), "Part 2: Ecological, Historical, Legal, Political and Social Analysis – Chapter 4.1.2: The Historical Context", in "Field Report: Autumn 2014 Bird Protection Camp, Republic of Cyprus, 14 September – 12 October 2014". Bonn and Bielefeld, Germany: Thursday, 26 March 2015, pp. 22-23

Council Directive 79/209/EEC of 2 April 1979 on the conservation of wild birds.

Creswell, J. W. (2003). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Thousand Oaks: Sage

De Vaus, D.A. (2002) *Surveys in social research*. 5th Edition. Allen & Unwin, Crow's Nest, Australia.

Del Hoyo, J., Collar, N.J., Christie, D.A., Elliott, A., Fishpool, L.D.C., Boesman, P. and Kirwan, G.M. 2016., HBW and BirdLife International Illustrated Checklist of the Birds of the World. Volume 2: Passerines Lynx.Pdf.

del Hoyo, J.; Elliott, A.; Christie, D. 2006. Handbook of the Birds of the World, vol. 11: Old World Flycatchers to Old World Warblers. Lynx Edicions, Barcelona, Spain

EBCC. 2015. Pan-European Common Bird Monitoring Scheme. European Bird Census Council. Available at: <http://www.ebcc.info/index.php?ID=587>

EC (2009) Report from the Commission on the implementation of Directive 79/409/EEC on the conservation of wild birds Part I. EU Composite Report in accordance with Article 12 Period covered: 2005-2007.

Edicions and BirdLife International, Barcelona, Spain and Cambridge, UK.

Emile W., Noor N. & Dereliev S. (comp.) (2014) Plan of action to address bird trapping along the Mediterranean Coasts of Egypt and Libya. NCE/AEWA, Bonn.

EU (2011) Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Our life insurance, our natural capital: an EU biodiversity strategy to 2020

European Commission. 2011. Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council Establishing Rules for Direct Payments to Farmers Under Support Schemes Within the Framework of the Common Agricultural Policy. COM (2011) 625 Final/2. Brussels: Directorate-General for Agriculture and Rural Development
European Union Birds Directive, (1979b).

Fieldings, A. H. 2002. What are the appropriate characteristics of an accuracy measure? In, J. M. Scott, P. J. Heglund, M. Morrison, J. B. Haufler, M. G. Raphael, W. B. Wall, and F. Samson (eds) Predicting Plant and Animal Occurrences: Issues of Scale and Accuracy. Island Press: 271–280

Flint & Stewart (1992) 'The birds of Cyprus'.

Gao, 1998. Immigration Statistics: Information Gaps, Quality Issues Limit Utility of Federal Data to Policymakers. Washington, D.C.: U.S. General Accounting Office.

Gaston, K. J. and Spicer, J. I. (2004). Biodiversity: an introduction . 2nd edn. Blackwell Publishing, Oxford, UK.

Gavin Michael, C. Solomon, Jennifer N. Au - Blank, Sara G.Ti, (2009), - Measuring and Monitoring Illegal Use of Natural Resources. - Conservation Biology:VL - 24,- Blackwell Publishing Inc.

Caughley G., and Sinclair A.R.E, 1994, Wildlife Ecology Ecology and Managgement. Blackwell Science. Cambribdge, UK.334 pp

Gavin, M. C., Solomon, J. N. & Blank, S. G., (2010). Measuring and Monitoring Illegal Use of Natural Resources. Conservation Biology, 24(1), p.89-100.

Gürlük S, Rehber E, (2008), A travel cost study to estimate recreational value for a bird refuge at Lake Manyas, Turkey. Pdf

Hanson, B.: Wither Qualitative/Quantitative?: Grounds for Methodological Convergence, Qual. Quant., 42, 97–111, 2008

Hanson, W. E., Creswell, J. W., Clark, V. L. P., Petska, K. S., & Creswell, J. D. (2005 Mixed methods research designs in couseling psychology. Journal of Counseling Psychology, 52(2), 224-235

Krebs, C. J. 2001. Ecology: The Experimental Analysiw of Distribution and Abundane, 5th ed. Benjamin Cummings. San Fransusco, USA.

Mullarney Killian, Svensson Lars, Zetterstrom Dan, Grant J. Peter.,Τα πουλια της Ελλάδας, της Κυπρου και της Ευρωπης. Εκδοση : Albert Bonniers Forlag. 1999. Ελληνική έκδοση : Ελληνική ορνιθολογική εταιρία , 2007

Haynes L et al.(2007), Australian Surveillance for Avian Influenza Viruses in Wild Birds Between July 2005 and June 2007 Aust Vet J 87 (7), 266-272. 7

Hedenström A, 2002. Aerodynamics, evolution and ecology of avian flight. Trends in Ecology & Evolution 17(9): 415–423

Hernández, M., Margalida, A. (2009): Poison-related mortality effects in the endangered Egyptian vulture (*Neophron percnopterus*) population in Spain. European Journal of Wildlife Research 55: 415–423.

Heywood, V. H. (1995). The Mediterranean Flora in the Context of World Biodiversity. Ecol. Med. 21:11-18

Hilton-Taylor, C. (2000). IUCN Red List of Threatened Species. IUCN – The World Conservation Union. UK.

Hirschfeld A and Heyd A (2005) Mortality of migratory birds caused by hunting in Europe: bag statistics and proposals for the conservation of birds and animal welfare. *Ber. Vogelschutz* 42: 47-74 <http://science.sciencemag.org/content/329/5997/1298>

Hubbard J.P. (1968) 'A study of the bird liming in Cyprus'.

Iossa G., Soulsbury CD, and Harris S., 2007, 352 ISSN 0962-7286 Mammal trapping: a review of animal welfare standards of killing and restraining traps, Universities Federation for Animal Welfare, Brewhouse Hill, Wheathampstead, Hertfordshire AL4 8AN, UK Animal Welfare

IUCN, 2000, The IUCN Species Survival Commission IUCN Red List of Threatened Compiled by Craig Hilton-Taylor

IUCN. 2016. The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2016-3. Available at: www.iucnredlist.org. (Accessed: 07 December 2016).

Jenni-Eiermann S, Jenni L, Kvist A, Lindström A, Piersma T et al., 2002. Fuel use and metabolic response to endurance exercise: A wind tunnel study of a long-distance migrant shorebird. *Journal of Experimental Biology* 205: 2453–2460

Jetz, W., Thomas, G. H., Joy, J. B., Hartmann, K. and Mooers, A. O. 2012. The global diversity of birds in space and time. *Nature* 491: 444–448

John Robinson, 2004, Squaring the circle? Some thoughts on the idea of sustainable development, Available at: <<http://ipidumn.pbworks.com/f/SquaringtheCircleSustainableDevelopment.pdf>> [Accessed 16 November 2012].

Food and Agriculture Organization of the United Nations, 1999. Indicators for sustainable development of marine capture fisheries. Available at: <<http://www.fao.org/docrep/004/x3307e/x3307e00.htm>> [Accessed 17 November 2012].

United Nations Environment Programme, 2007, IEA Training Manual - Module 4, Available at: <http://www.unep.org/ieacp/iea/training/manual/module4/1091.aspx>, [Accessed 28 November

Jonzén, N.; Lindén, A.; Ergon, T.; Knudsen, E.; Vik, J. O.; Rubolini, D.; Piacentini, D.; Brinch, C.; Spina, F.; Karlsson, L.; Stervander, M.; Andersson, A.; Waldenström, J.; Lehikoinen, A.; Edvardsen, E.; Solvang, R.; Stenseth, N. C. 2006. Rapid advance of spring arrival dates in long-distance migratory birds. *Science* 312(5782): 1959-1961.

Karesh, W.B., Cook, R.A., Bennett, E.L. & Newcomb, J. 2005. Wildlife trade and global disease emergence. *Emerging Infectious Diseases*, 11(7): 1000–1002

Keane M.I P. , Todd P. E., Wolpin K., 2011, *The Structural Estimation of Behavioral Models: Discrete Choice Dynamic Programming Methods and Applications*, University of Technology, Sydney and Arizona State University publisher: Elsevier,;
<http://www.ssc.wisc.edu/~walker/wp/wp.content/uploads/2013/09KeaneEtalHBLE2011.pdf>

Klaassen M, 1996. Metabolic constraints on long-distance migration in birds. *The Journal of Experimental Biology* 199: 57–64

Kvale, Steinar. *Interviews An Introduction to Qualitative Research Interviewing*, Sage Publications, 1996

Krebs, C. J. 2001. *Ecology: The Experimental Analysis of Distribution and Abundance*, 5th ed. Benjamin Cummings. San Francisco, USA.

Limiñana R, Romero M, Mellone U, Urios V, 2012. Mapping the migratory routes and wintering areas of Lesser Kestrels *Falco naumanni*: new insights from satellite telemetry. *Ibis* 154: 389–399

Lozano^b, R., Vamberger^c, T^d, Lukman R, (2013). Addressing the attitudinal gap towards improving the environment: a case study from a primary school in Slovenia. *Journal of Cleaner Production*. Volume 48, June 2013, Pages 93–100

Magnin G. (1987) 'An account of illegal catching and shooting of birds in Cyprus during 1986
Manfredo, M. J. & Zinn, H. C., 1996. Population change and its implications for wildlife management in the New West: A case study of Colorado. *Human Dimensions of Wildlife: An International Journal*, 1(3), p.62-74.

Martínez, J., Viñuela, J. & Villafuerte, R. 2002. Socio-economic aspects of gamebird hunting, hunting bags, and assessment of the status of gamebird populations in REGHAB countries. *RECONCILING GAMEBIRD HUNTING AND BIODIVERSITY (REGHAB)*. Instituto de Investigación en Recursos Cinegéticos (IREC), Ronda de Toledo s/n, 13005-Ciudad Real, Spain.

- Martinez, J.A., Zuberogoitia, I., Colas, J. & Macia J. 2002. Use of recorder calls for detecting Long-eared Owls *Asio otus*. *Ardeola* 49(1), 97-101
- Martinez-Haroa, Monica,, J. Greenb, Andy, Mateoa Rafael Effects of lead exposure on oxidative stress biomarkers and plasma biochemistry in waterbirds in the field, *Environmental Research* Volume 111, Issue 4, May 2011, Pages 530–538
- Mateo-Tomás P., Olea P.P., Sánchez-Barbudo I. & Mateo R. (2012) Alleviating human–wildlife conflicts: identifying the causes and mapping the risk of illegal poisoning of wild fauna. *Journal of Applied Ecology* 49: 376-385
- Mc Guirk, P. M. and O’Neill, P (2005).: Using Questionnaires in Qualitative Human Geography, in: *Qualitative Research Methods in Human Geography*, edited by: Hay, I., Oxford University Press, Australia, 147–162,
- McNamara, Carter, PhD.(1999), *General Guidelines for Conducting Interviews*, Minnesota
- Medail, F. & P. Quezel (1997). Hot-spots analysis for conservation of plant biodiversity in the Mediterranean Basin. *Ann. Missouri. Bot. Garden.* 84:112-1177
- Michael R. W..¹,William M. Leon Bennun³ A.², Stuart H. M. Butchart³, Andrew Clements et al, 2010, *Biodiversity Conservation: Challenges Beyond 2010*, *scienceArticle*, Vol. 329, pp. 1298-1303:
- Mullarney, K., Svensson, L., Zetterstrom, D., & Grant, P.J. (1999) *Collins Bird Guide*. HarperCollins Publishers Ltd, London.
- Olson, D. M. & Dinerstein, E., 1997. *The Global 200 : a representation approach to conserving the Earth's distinctive ecoregions*. Washington, DC: WWF-US.
- Oppenheim, A. N.: *Questionnaire Design, Interviewing and Attitude Measurement*, Continuum, London, 303 pp., 1992
- Page, K.S., and P. Radomski. 2006. Compliance with sport fishery regulations in Minnesota as related to regulation awareness. *Fisheries* 31(4):166-178. PDF
- Panuccio M, Agostini N, Premuda G, 2012. Ecological barriers promote risk minimization and social learning in migrating short-toed snake eagles. *Ethology Ecology & Evolution* 24: 74–80
- Patton, M. Q.: *Qualitative Evaluation and Research Methods*, 2nd edition, Sage Publications, Newbury Park, 532 pp., 1990

Payne, S. L.: The Art of Asking Questions, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 249 pp., 1951

Pennycuik CJ, 2008. Modelling the Flying Bird. London: Academic Press.

Pennycuik CJ, Einarsson O, Bradbury TAM, Owen M, 1996. Migrating whooper swans *Cygnus cygnus*: Satellite tracks and flight performance calculations. *J. Avian Biol.* 27: 118–134

Pird Life Cyprus (2015a) Update on illegal bird trapping activity in Cyprus. Nicosia, Cyprus: BirdLife Cyprus.

Pitcher T.J. Watson R., Forrest R., Valtýsson H. Þ. & Guénette S. (2002) Estimating illegal and unreported catches from marine ecosystems: a basis for change. *Fish and Fisheries* 3: 317-339.

Porter , R. F . (2005) Soaring bird migration in the Middle East and North East Africa: the bottleneck sites . Report to BirdLife International for the UNDP/GEF “Migratory Soaring Birds” project.

Raine , A. F . (2007) The international impact of hunting and trapping in the Maltese Islands . Ta' Xbiex, Malta : BirdLife Malta .

Redpath SM, Thirgood SJ, Leckie F (2010) Does supplementary feeding reduce predation of red grouse by hen harriers? *J. Appl. Ecol.* 38: 1157-1168
Redford K. H., Adams W. M., (2009), *Conservation Biology*, 23: 785

Ripple WJ, Estes JA, Beschta RL, Wilmers CC, Ritchie EG, Hebblewhite M, Berger J, Elmhagen B, et al. (2014), Status and ecological effects of the world’s largest carnivores. *Science.* ;343:1241484. doi: 10.1126/science.1241484.

Rue F. Pelletier, 2015, Hunting in Malta,82 B-1030 BrusselsQ: www.face.eu

Sagoff, M. (2004) *Price, principle, and the environment*. Cambridge University Press, Cambridge.

Sarantakos, S.: *A toolkit for quantitative data analysis*, Palgrave MacMillan, Hampshire, 118 pp., 2007.

Shirihai, H.; Gargallo, G.; Helbig, A. J. 2001. *Sylvia warblers: identification, taxonomy and phylogeny of the genus Sylvia*. Helm, London

Simon Wotton, (2012), *Assessing the sampling approach for monitoring illegal bird trapping in Cyprus and the statistical analysis.*, Rspb: (Pdf)

Simpson, R.D. (2007) David Pearce and the economic valuation of biodiversity. *Environmental Resource Economics*, 37, 91-109.

Susanne Wegefelt, Το δίκτυο Natura 2000 στην περιοχή της Μεσογείου, 2010, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Φύση και Βιοποικιλότητα, Μονάδα B2, 1049 Βρυξέλλες, Βέλγιο

Smith GT, Brenowitz EA, Wingfield JC (1997b) Seasonal changes in the size of the avian song control nucleus HVC defined by multiple histological markers. *J Comp Neurol* 381:253–261

Smith, N. O. ; Maclean, I. ; Miller, F. A. ; Carruthers, S. R., 1997. Crops for industry and energy in Europe. University of Reading, European Commission, Directorate General XII E-2, Agro-Industrial Research Unit

STUART WINTER, 2015, SKINNED and ready to EAT: British Robins among 25m birds SLAUGHTERED in southern Europe, .express,UK. .PUBLISHED: 06:38, Sat, Aug 22, 2015 | UPDATED: Mon, Aug 24, 2015

Spina F., Massi A., Montemaggiore A. 1994. Back from Africa: who's running ahead? Differential migration of sex and age classes in Palearctic-African spring migrants. *Ostrich* 65:139-150.

St. John, F.A.V., Edwards-Jones, G., Gibbons, J.M., Jones, J.P.G., 2010a. Testing novel methods for assessing rule breaking in conservation. *Biological Conservation* 143,1025-1030.

St. John, Freya A.V. and Mai, Chin-Hsuan and Pei, Kurtis J. C. (2014) Evaluating deterrents of illegal behaviour in conservation: Carnivore killing in rural Taiwan. *Biological Conservation*.

Stroud, D. A., 2003. The status and legislative protection of birds of prey and their habitats in Europe. In: Thompson, D. B. A., Redpath, S. M., Fielding, A. H., Marquiss, M. & Galbraith, C. A. (eds.) *Birds of prey in a changing environment*. Edinburgh: TSO

Tamara Emmenegger, Steffen Hahn, Silke Bauer, (2014) Individual migration timing of common nightingales is tuned with vegetation and prey phenology at breeding sites, *BMC Ecology*, 14,1, 9

Tera Cypria, 2013, *Study on the Economic Impact of a Poor Record for Bird Protection*, PDF

The IUCN Red List of Threatened Species: *Sylvia atricapilla* – published in 2016.

<http://dx.doi.org/10.2305/IUCN.UK.2016-3.RLTS.T22716901A87681382.en>

The World Bank, 2006. Sustaining Economic Growth, Rural Livelihoods, and Environmental Benefits: Strategic Options for Forest Sector Assistance in Indonesia. Washington DC, USA.: The World Bank

Thirgood, S., Redpath, S., Newton, I. & Hudson, P., 2000. Raptors and Red Grouse: Conservation conflicts and management solutions. *Conservation Biology*, 14(1), p.95-104.

Thomsen, J.B., Edwards S.R. & Mulliken, T.A. 1992. Perceptions, conservation, and management of wild birds in trade. Species in Danger Series Report. Cambridge, UK, Traffic International. 165 pp

Thorup, K. and Rahbek, C. (2004). How do geometric constraints influence migration patterns. *Anim. Biodivers. Conserv.* 27, 319-329.

TRAFFIC (2008) What drivestrade in wildlife , B U L L E T I N VOL. 22 NO. 1 online available atstatic1.1.sqspcdn.com/static/f/157301/2231983/.../traffic_pub_bulletin_22_1.pdf?.

Vedeld, P., Angelsen, A., Sjaastad, E., & Berg, G.K. (2004) Counting on the environment: Forest incomes and the rural poor. Environmental Economics Series, [Online] Available from:

<http://www.eldis.org/static/DOC15122.htm>

Viñuela, J. & Arroyo, B., 2002. Gamebird hunting and biodiversity conservation: synthesis, recommendations and future research priorities. Ciudad Real, Spain: Instituto de Investigación en Recursos Cinegéticos (IREC).

Wetlands International (2015) Report on the conservation status of migratory waterbirds in the Agreement area, 6 th Edition . Bonn, Germany : AEWA

WHITFIELD, D. P. & MADDERS, M. 2005. A review of the impacts of wind farms on hen harriers. Natural Research Information Note 1. Natural Research Ltd., Banchory.

Wilcove, D.S., Rothstein, D., Dubow, J., Phillips, A. and Losos, E. 2000. Leading threats to biodiversity. What's imperilling U.S. species. In: B.A. Stein, L.S. Kutner, and J.S. Adams (eds) Precious Heritage. The status of biodiversity in the United States, pp. 239–254. Oxford University Press, Oxford, New York.

Zalakevicius, M.; Bartkeviciene, G.; Raudonikis, L.; Janulaitis, J. 2006. Spring arrival response to climate change in birds: a case study from eastern Europe. *Journal of Ornithology* 147: 326-343.

Zuur et al. (2010) A protocol for data exploration to avoid common statistical problems. *Methods in Ecology & Evolution* 1: 3-14 Από:

https://conbio.org/images/content_publications/Chapter2.pdf

Αρχιμανδρίτης Κυπριανός (1971). Ιστορία Χρονολογική της Νήσου Κύπρου, Εκδόσεις Παλιγγενεσίας, Λευκωσία (αρχική έκδοση: 1788).

Γιαγκουλλής, Κ. Γ. (2008). Κυπριακά ήθη και έθιμα του κύκλου της ανθρώπινης ζωής, του εορτολογίου και των μηνών με στοιχεία γεωργικής λαογραφίας (Βιβλιοθήκη Κυπρίων Λαϊκών Ποιητών αρ. 67), Θεοπρες Λτδ., Λευκωσία

Δασαρχείο, 2017, Εκατομμύρια πουλιά θανατώθηκαν παράνομα στην Κύπρο το φθινόπωρο, άρθρο, [online] Available at: <https://dasarxeio.com/2015/03/11/1001-6/>

Ευρωπαϊκό Θεματικό Κέντρο για τη Βιολογική Ποικιλότητα (Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος), <http://biodiversity.eionet.europa.eu>, Οκτώβριος 2008

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (2010), «Τι είναι βιοποικιλότητα», από Περιβάλλον: http://ec.europa.eu/environment/biodiversity/campaign/index_el.htm

Κονναρή Νικολάου Αγγελ. (2008) Περί αμπελοπουλιών ή ένα παραδοσιακό κυπριακό έδεσμα στα ξόβεργα της ιστορίας», in Encarnacion Motos Guirao and Moschos Morfakidis Filactos (eds.), *Polyptychon / Πολύπτυχον. Homenaje a Ioannis Hassiotis / Αφιέρωμα στον Ιωάννη Χασιώτη* (Granada: Centro de Estudios Bizantinos, Neogriegos y Chipriotas,), pp. 469-484.

Μπακαλουδης Ε. Δ., Βλάχος Γ. Χ., 2009, Διαχείριση Άγριας Πανίδας Θεωρία και Εφαρμογές, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Εκδόσεις Τζιόλα. Σελ 112-200.

Κονναρή Ν., (2010). "Περί αμπελοπουλιών ή ένα κυπριακό παραδοσιακό έδεσμα στα ξόβεργα της ιστορίας", *Πολίτης* (εφημερίδα), 28/6/2010.

Ξιούτας, Π. (1978). Κυπριακή λαογραφία των ζώων (Δημοσιεύματα του Κέντρου Επιστημονικών Ερευνών XXXVIII), Κέντρο Επιστημονικών Ερευνών, Λευκωσία.

Παυλίδης, Α. (επιμ.) (1984-1991). Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια, τ. 1-15, Φιλόκυπρος, Λευκωσία.

Ποιητού Π.. (2013). Από πού κρατάει η σκούφια τους, Εκδόσεις Επιφανίου, Λευκωσία.

Σημερινή, 2016, Φυτοφάρμακα χωρίς έλεγχο στην αγορά, άρθρο: Access via:
<http://www.sigmalive.com/simerini/news/309830/fytofarmaka-xoris-elegxo-stin-agera>.

Σμύρης Π. (2005). «Παραδόσεις οικολογίας», Έκδοση: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, (2006,) Στατιστικές Περιβάλλοντος, Υπουργείο Εσωτερικών, Κυπριακή Δημοκρατία, Εκδόση: Τυπογραφείο Κυπριακή Δημοκρατία

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, (2012), Χρήση Φυτοπροστατευτικών ουσιών στα αμπέλια, Υπουργείο Εσωτερικών, Κυπριακή Δημοκρατία, Εκδόση: Τυπογραφείο Κυπριακή Δημοκρατία (excel) Available at:
http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/agriculture_51main_keyfarchive_gr/agriculture_51main_keyfarchive_gr?OpenForm&yr=201231A5DD5FE8E9153E21C35D8A58CC595F&n=2012

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, (2014), Γεωργικές Στατιστικές, Υπουργείο Εσωτερικών, Κυπριακή Δημοκρατία, Εκδόση: Τυπογραφείο Κυπριακή Δημοκρατία

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, (2015), Χρήση Φυτοπροστατευτικών ουσιών, Υπουργείο Εσωτερικών, Κυπριακή Δημοκρατία, Εκδόση: Τυπογραφείο Κυπριακή Δημοκρατία (excel)

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, (2015,) Στατιστικές τουρισμού 2015, Κυπριακή Δημοκρατία: [online] Available at: [http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/DC07FA1127117E6AC22580DD0021A012/\\$file/TOURISM_STATISTICS-2015-080317.pdf?OpenElement](http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/DC07FA1127117E6AC22580DD0021A012/$file/TOURISM_STATISTICS-2015-080317.pdf?OpenElement)

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, 2010-2011, Δημογραφική Έκθεση. [online] Available at: <[http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/70008808DEA438F8C2257833003402FB/\\$file/DEMOGRAPHIC_REPORT-2010_11-151112.pdf?OpenElement](http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/70008808DEA438F8C2257833003402FB/$file/DEMOGRAPHIC_REPORT-2010_11-151112.pdf?OpenElement) > (Accessed 15 Νοεμβρίου 2012).

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, 2011, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού. [online] Available at: <[http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/FA71F003F435D24BC2257777003EF934/\\$file/LFS-2011-060912.pdf?OpenElement](http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/FA71F003F435D24BC2257777003EF934/$file/LFS-2011-060912.pdf?OpenElement)> (Accessed 10 Νοεμβρίου 2016).

Στυλιανού, Jane 2009, Πουλιά της Κύπρου, Έκδοση: Πολιτιστικό Ίδρυμα Τράπεζας Κύπρου,

Ταμείο Θήρας (2014), Δεδομένα για παράνομη παγίδευση, [online] Available at <https://dasarxeio.com/tag/ταμείο-θήρας-και-πανίδας-κύπρου/> και Pdf

Ταμείο Θήρας (2015), Στοιχεία παρουσιάσεις σε ημερίδα, στοιχεία για την παράνομη παγίδευση. Pdf

ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ , 2015, ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2015, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2016

Τμήμα Δασών, Ζωολογία και πτηνά της Κύπρου, Δασικό Κολέγιο- Μαθήμα 2^{ου} έτους, Υπουργείο Γεωργίας και Φυσικών Πόρων. : Access via:

[http://www.moa.gov.cy/moa/fd/fd.nsf/all/826195642F28D88EC2257909002D6FC8/\\$file/%CE%96%CF%89%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1.pdf?openelement](http://www.moa.gov.cy/moa/fd/fd.nsf/all/826195642F28D88EC2257909002D6FC8/$file/%CE%96%CF%89%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%AF%CE%B1.pdf?openelement)

Φαρμακίδου Π., 1938, Γλωσσάριον Ξενοφώντος, Κυπριακό Λαογραφικό Μουσείο, Λεμεσός, Κύπρε.

Φιλελεύθερος, Τρίτη, 19 Μαΐου 2015, «Μπήκε μπροστά ο Χαμπουλλάς» [Phileleftheros, Tuesday, 19 May 2015, "Hampoullas at the frontline"]. Access via: <http://www.philenews.com/el-gr/eidiseis-paraskinio/40/257475/mpike-brosta-o-champoullas>

Αντωνίου Μ., Χατζηγέρου Π., Αναγιωτός Π., Κασίνης Ν., Παναγίδης Π., Σταυρινίδης Μ., 2004, Κυνηγετική επιμόρφωση, Ταμείο Θήρας-Υπουργείο Εσωτερικών Κύπρου: Βιβλίο Έκδοση Α.

Ιστότοποι:

Expres UK:

<http://www.express.co.uk/news/nature/599738/Map-Bird-killings-Europe-North-Africa-Robins>

Elsevier:

<http://ipidumn.pbworks.com/f/SquaringtheCircleSustainableDevelopment.pdf>

Rio Conventions :

<https://www.cbd.int/rio>

Wiley:

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1523-1739.2009.01387.x/full>

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1365-2486.2004.00823.x/full>

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1523-1739.2009.01387.x/full>

The Birds Directive : (E.E)

http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/birdsdirective/index_en.htm

Google Books:

https://books.google.com.cy/books?id=ySOjAwAAQBAJ&pg=PA78&lpg=PA78&dq=Ahola+et+al.2004&source=bl&ots=M3XR8tPCEf&sig=oh6hNhA1kxffxck0ZXWCGqd_WbU&hl=en&sa=X&ved=0ahUKEwI5NncjfTAhXMKiwKHZhCAi8Q6AEIPTAD#v=onepage&q=Ahola%20et%20al.2004&f=false

https://books.google.com.cy/books?id=cWkpDQAAQBAJ&pg=PA45&lpg=PA45&dq=Gurluk,S.,Rehber,E.+2008&source=bl&ots=jDE7NBgHjb&sig=qsB_MjtD57jzpMpZhrPnk4WxzWI&hl=en&sa=X&ved=0ahUKEwjY1b2-

[_f3TAhVDWRQKHym8CTsQ6AEILTAC#v=onepage&q=Gurluk%2CS.%2CRehber%2CE.%202008&f=false](https://books.google.com.cy/books?id=f3TAhVDWRQKHym8CTsQ6AEILTAC#v=onepage&q=Gurluk%2CS.%2CRehber%2CE.%202008&f=false)

cambridge.org

<https://www.cambridge.org/core/journals/bird-conservation-international>

FACE: European Federation of Associations Hunting & Conservation

<http://www.face.eu/>

Science:

<http://science.sciencemag.org/content/333/6040/301>

<https://www.researchgate.net>

dasarxeio.com :

Τα αμπελοπούλια της Κύπρου σε Κύνδινο : <https://dasarxeio.com/2017/04/25/2309/>

Εκατομμύρια πουλιά θανατώθηκαν παράνομα στην Κύπρο το φθινόπωρο :

<https://dasarxeio.com/2015/03/11/1001-6/>

Όλο και λιγότερα πουλιά στην Ευρώπη : <http://aftokinitos.com/prodiagrafes/suzuki/splash/>

Το κυνήγι στην Κύπρο: <https://dasarxeio.com/2015/11/01/106-5/>

Ευρωπαϊκή Ένωση:

<http://ec.europa.eu/environment/nature/>

Youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=etlvWRMRPRQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=chJMjKpnVAQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=5oFOkqTtXFw>

<https://www.youtube.com/watch?v=6ehOvfA6hls>

IUCN:

<https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/RL-2000-001.pdf>

<http://www.iucnredlist.org/details/22716901/0>

Kent Academic:

https://kar.kent.ac.uk/43454/1/St%20John%20et%20al%20Taiwan%20MS_Revised_v2_SUBMIT_ForKAR.pdf

National Geographic.

<http://www.sotiranews.com/2013/09/to-national-geographic.html>

Υπηρεσία Θήρας Κύπρου:

http://www.moi.gov.cy/moi/wildlife/wildlife_new.nsf/index_gr/index_gr?opendocument

<http://flipbooks.gamefund.gov.cy/files/assets/common/downloads/publication.pdf>

Τμήμα Δασών Κύπρου:

http://www.moa.gov.cy/moa/fd/fd.nsf/DMLindex_gr/DMLindex_gr?OpenDocument

καθημερινή:

<http://www.sigmalive.com/simerini/news/414336/ampelopoulia-ta-apagorevmena>

<http://news.in.gr/science-technology/article/?aid=1231282695>

Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου Ιστότοπος:

http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/services_71main_gr/services_71main_gr?OpenForm&sub=1&sel=2

[http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/3B6EE558F6B3BBEBC225754400342EDE/\\$file/AGRI_STAT-2014-260916.pdf?OpenElement](http://www.mof.gov.cy/mof/cystat/statistics.nsf/All/3B6EE558F6B3BBEBC225754400342EDE/$file/AGRI_STAT-2014-260916.pdf?OpenElement)

ΚΥΣΥΦ:

<https://www.kysyf.eu/2011-05-31-00-08-19.html>